Patricia Highsmith

KÉTARCÚ JANUÁR

EURÓPA KÖNYVKIADÓ

PATRICIA HIGHSMITH
KÉTARCÚ JANUÁR

BŰNÜGYI REGÉNY

EURÓPA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST 1987

FORDÍTOTTA
MÉSZÁROS KLÁRA

PATRICIA HIGHSMITH
THE TWO FACES OF JANUARY
HEINEMANN, LONDON, 1976
COPYRIGHT © 1964 BY PATRÍCIA HIGHSMITH

HUNGARIAN TRANSLATION © MÉSZÁROS KLÁRA, 1987

HU ISSN 0138-9904

FEKETE KÖNYVEK

1.

Egy kora januári napon, hajnali fél négykor Chester MacFarland rémítő csikorgásra ébredt a *San Gimignano* luxuskabinjában. Felült, és kinézett a kerek kajütablakon. Fényárban fürdő narancsvörös falat látott, amely nagyon lassan kúszott el a hajó ablaka mellett. Első ijedelmében azt hitte, hogy összeütköztek egy másik hajóval, és rémülten kiugrott az ágyból, majd kábán áthajolt felesége fekhelye fölött, hogy közelebbről megnézze, mi történik odakint. Most már azt is látta, hogy a fal kőből van, és mindenféle feliratok, bevésések, számok ékeskednek rajta. NIKO, 1957, olvasta. W. MUSSOLINI. Azután egy amerikai-gyanús PETE'60.

Csörgött az ébresztőóra, Chester utánakapott, és feldöntötte a mellette álló whiskys üveget a padlón. Lenyomta a gombot, hogy elhallgattassa a berregést, majd a köntöséért nyúlt.

— Mi baj, drágám? — érdeklődött álmosan Colette.

— Azt hiszem, a korinthoszi csatornában vagyunk — válaszolta Chester. — Vagy kínosan közel egy másik hajóhoz. Menetidő szerint a csatornának kell lennie. Fél négy. Jössz a fedélzetre?

— Mmm… nem — dünnyögte Colette, és jobban befészkelte magát a takaró alá. — Majd elmeséled, milyen volt.

Chester mosolyogva csókot nyomott az asszony meleg arcára.

— Fölmegyek a fedélzetre. Egy pillanat, és itt vagyok. Kint, az ajtó előtt, kis híján nekiszaladt a tisztnek, akitől megtudta, hogy három harminckor fognak áthajózni a csatornán.

— *Sississi! Il canale, signor!* [1]— szólt oda Chesternek.

— Köszönöm! — Chestert elfogta a kaland boldog izgalma, szembefordult a csípős széllel, kihúzta magát, és két kézzel megkapaszkodott a korlátban. Rajta kívül egy lélek sem volt a fedélzeten.

Legalább négy emelet magasnak látszott a csatorna fala. Teteje beleveszett a sötétségbe. Chester hiába hajolt át a korlát fölött, semmit sem látott. Nem tudta megállapítani, milyen hosszú, de úgy emlékezett, hogy Görögország térképén körülbelül másfél centi, a valóságban tehát hat kilométer lehet. Lám, az emberkéz alkotta, létfontosságú vízi út. Élvezte a gondolatot. A fúrók és a csákányok jól látható nyomait nézegette a sziklafalban… Vagy talán csak kemény agyagfal? Följebb emelte tekintetét, odáig, ahol a csatorna pereme élesen elvált a sötétségtől, azután még magasabbra, a csillagokkal teli görög égboltra. Alig néhány óra, és megpillantja Athént. Valami arra ösztökélte, hogy töltse ébren az éjszaka hátralevő részét, menjen le a kabátjáért, és álljon itt a fedélzeten, míg a hajó az Égei-tengert szántva Pireuszhoz közeledik. Csakhogy akkor holnap fáradt lesz. Néhány perc múlva visszament a kabinba, és ágyba bújt.

Kereken öt órával később a *San Gimignano* a pireuszi dokkban állt, és Chester a zsémbelő utasok meg a poggyász körül tüsténkedő hordárok tömegében igyekezett utat törni magának a korláthoz. Már kényelmesen megreggelizett a kabinban, s szerette volna

1 *Igen, igen. A csatorna uram! (olasz)*

kivárni, míg az utasok többsége elhagyja a hajót. De a fedélzeten és a folyosókon nyüzsgők létszámából ítélve, a kiszállás még el sem kezdődött. A város és a pireuszi dokk fölött porfelhő kavargott. Chesternek csalódást okozott, hogy nem láthatja Athént a párás messzeségben. Cigarettára gyújtott, és tekintete lassan végigpásztázta a dokk széles sávján mozgó vagy egy helyben ácsorgó alakokat. Kékruhás hordárok. Mások meglehetősen kopottas felöltőben sétálgattak fel-alá, és türelmetlen pillantásokat vetettek a hajóra. Chester egyiket sem nézte rendőrnek, inkább arra gondolt, hogy pénzváltók vagy taxisofőrök lehetnek. Balról jobbra haladva, majd visszafelé is gondosan végigfürkészte az elébe táruló kép minden részletét. Nem, nem hitte, hogy bárki is várná odalent. A hajóhidat már leengedték, ha valaki netán érte jött volna, nyilván a fedélzetre siet, és nem a parton rostokol. Chester megköszörülte a torkát, és könnyedén szippantott cigarettájából. Elfordult a korláttól, és meglátta Colette-et.

— Görögország — mondta mosolyogva az asszony.

— Bizony, Görögország — nyúlt a kezéért. Colette ujjai szétnyíltak, majd szorosan rákulcsolódtak Chester ujjaira. — Jó lesz hordár után nézni. Lezártad a bőröndöket?

Colette bólintott.

— Már szóltam Alfonsónak. Mindjárt kihozza.

— Adtál neki borravalót?

— Aha. Kétezer lírát. Mit gondolsz, elég? — Tágra nyílt sötétkék szemével felnézett Chesterre. Hosszú gesztenyebarna szempillái kétszer megrebbentek. Nevetni szeretett volna a boldogságtól és a gyengédségtől, de visszafojtotta a feltörni készülő kacagást. — Nem figyelsz. Elég kétezer?

— Tökéletesen elég kétezer, drágám. — Chester gyorsan szájon csókolta.

Felbukkant Alfonso, hozta a fele poggyászt, lerakta a fedélzetre, és fordult a többiért. Chester segített levinni a hajóhídon a rakpartra, ahol három vagy négy hordár nyomban vitába kezdett, hogy ki vigye tovább.

— Várjanak! Várjanak egy kicsit, kérem! — intette le őket Chester. — Pénzt kell váltanom. — Meglengette úticsekkfüzetét, és elügetett a dokk kijárata felé, a legközelebbi pénzváltó bódéhoz. Beváltott egy húszast.

— Legyenek szívesek… — mondta Colette, és oltalmazóan rátette a kezét az egyik bőröndre. A veszekedő hordárok nyomban visszakoztak, és karjukat összefonva, elismerő pillantásokkal méregették Colette-et, de vártak.

Colette — maga választotta ezt a nevet, még tizennégy éves korában, mert jobban tetszett az eredeti Elizabethnél — huszonöt esztendős volt, százhatvan centi magas, haja vörösesbarna, ajka telt, tökéletesen egyenes orrán néhány kis szeplő, és szeme valóban lebilincselően szép, sötétkék, majdnem levendulaszínű. Ez a szempár olyan tágra nyitva és őszintén figyelt mindenkit és mindent, mint egy kíváncsi, értelmes és örökösen tanulni vágyó gyereké. A férfiak, akikre ránézett, többnyire úgy érezték, hogy tetőtől talpig átjárja, valósággal megbűvöli őket a tekintete. Kissé réveteg pillantás volt ez, amitől csaknem minden férfi azt gondolja: Talán éppen most szeret belém. A nők többsége meglehetősen butuskának tartotta ezt az arckifejezést, sőt magát Colette-et is, mindenesetre butábbnak annál, semhogy veszélyes legyen. Merő szerencse, mert vonzó külsejével máskülönben féltékennyé és gyanakvóvá tette volna őket. Alig egy éve, hogy férjhez ment Chesterhez. Chester félnapos gépíró-titkárnői állást hirdetett a *Times*-ban, és Colette jelentkezett. Így ismerkedtek meg. Colette röpke két nap leforgása alatt rájött, hogy Chester üzletét nem a töretlen fellendülés jellemzi — miféle tőzsdeügynök az, akinek még irodája sincs, hanem a lakásáról intézi a dolgait, és egyáltalán *hol vannak* azok a részvények? Viszont számos vonzó

tulajdonsággal rendelkezett; volt pénze, mégpedig jócskán, sőt szakadatlanul dőlt hozzá a pénz, ami azért nem arra vallott, hogy olyan nagy bajban van. Chester két éve özvegy volt, amikor Colette megismerkedett vele. Az első felesége nyolcévi házasság után halt meg, rákban. Chester negyvenkét évesen még jóképű férfi volt, enyhén őszülő halántékkal és egy kis pocakkal, de mivel Colette maga is hajlamos volt a hízásra, az első pillanattól fogva vigyázott az étrendjükre. Játszi könnyedséggel állított össze különféle ízletes, ám kalóriaszegény menüket.

— Mehetünk — jelentette Chester, egy köteg drachmát lengetve. — Fogj egy taxit, szívem!

Vagy fél tucat taxi várakozott körülöttük, és Colette azt választotta, amelyiknek a sofőrje a legbarátságosabban mosolygott. Három hordár segített begyömöszölni a hét darabból álló poggyászt; két bőröndnek már csak a tetőn jutott hely. Végre útnak indulhattak Athénba. Chester előre ült, hogy lássa, ha majd a sápadtkék ég háttere előtt felbukkan a Parthenón vagy valamelyik más, jól ismert nevezetesség. És abban a pillanatban egy Lábomobil képe jelent meg szeme előtt, akkora, mint egész Athén, piros volt, meg krómozott, otromba, gumifogantyús kormánnyal és biztonságos kagylóüléssel. Chester összerezzent. Ostobaság volt, fölösleges és hülye kockázat! Colette meg is mondta. Dühös volt rá, amikor tudomást szerzett az ügyről, és teljes joggal dühöngött. A Lábomobil-ügy úgy kezdődött, hogy Chester cégkártyákat csináltatott, és a nyomdában véletlenül megakadt a szeme egy csomó szórólapon, ami a Lábomobilt reklámozta. Rajta volt a járgány képe, pontos leírása és az ára is: 12,92 dollár, legalul pedig, a lyuggatott vonal mentén a letéphető, kitöltetlen megrendelőlap. A nyomdász még nevetett is, amikor Chester kézbe vett egy lapot, hogy jobban megnézze. Elmondta, hogy a vállalkozás időközben csődbe ment, még a munkadíjat sem kapta meg. Vigyen belőle Chester, amennyit akar, úgyis kihajítják az egész paksamétát. Chester azt mondta, hogy néhány barátjának akarja elküldeni, tréfából, a nagyivóknak, és eleinte csakugyan ez volt a szándéka; és akkor, ki tudja, mi — a kísértés, valamiféle esztelen vakmerőség vagy a humorérzéke talán? —, arra késztette, hogy házról házra járjon azzal az átkozott cetlivel, és addig nyomkodta a csengőket, és nyomta a jól bevált szöveget, míg begyűjtött vagy nyolcszáz dollárnyi megrendelést, a legtöbbet Bronxban. És mit tesz isten, egy szép napon manhattani otthona lépcsőházában összefutott az egyik megrendelőjével, ráadásul éppen abban a pillanatban, amikor a postaszekrényét nyitotta. A pasas mindjárt azzal kezdte, hogy nem kapta meg a Lábomobilt, pedig már két hónapja megrendelte és kifizette, és a szomszédé sem érkezett meg. Chester tapasztalatból tudta, hogy ha már két emberrel történik ilyesmi, és az a kettő ismeri egymást, akkor hamar összeröffennek, és nem hagyják annyiban; és minthogy a pasas a nevét is leolvashatta a postaszekrényről jobbnak látta, ha újabb lakás- és névváltoztatás helyett eltűnik egy időre az országból. Colette úgyis Európába vágyott, és bár az utazást tavaszra tervezték, a Lábomobil miatt előbbre hozták négy hónappal. Decemberben indultak New Yorkból. Colette persze alaposan beolvasott a Lábomobil miatt, meg azért is dühös volt, mert télen korántsem olyan kellemes az idő, mint tavasszal, és nem vitás, hogy ebben is igaza volt. Chester kárpótlásul új bőröndökkel lepte meg, nerckabátkát vett neki, és általában hajlandó volt mindenre, csak hogy kellemessé tegye neki az utazást. Colette először járt Európában. Eddig London tetszett neki a legjobban; Chester legnagyobb meglepetésére még Párizsnál is jobban. Párizsban többet esett az eső, mint Londonban; Chester meg is fázott; és valahányszor vizes cipőben caplatott az esőben, vagy gallérjába csorgott a víz, mindig arra az istenverte Lábomobilra kellett gondolnia, és ilyenkor eszébe jutott, hogy a miatt a nyomorúságos összeg miatt, amit kifacsart belőle, könnyen vizsgálat indulhatott volna, sőt indulhat még most is, Howard

Cheever ellen (ez idő szerint ez volt az álneve, ez szerepelt a New York-i lakóház postaszekrényén is), akkor pedig vége annak a fél tucat különféle vállalkozásnak, amelynek részvényeivel a kenyerét keresi. Európa pillanatnyilag biztonságosabbnak látszott az Államoknál, és a Chester MacFarland nevet, egyébként a valódi nevét, az utóbbi tizenöt évben nem használta. Igaz, a többi között postautalványokkal elkövetett csalásban is bűnös volt, márpedig ez egyike azon ritka törvénysértéseknek, amelyek miatt az amerikai kormány bárkinek a kiadatását kérheti. Chester mégis úgy gondolta, nem nagy a valószínűsége annak, hogy a nyomába eredjenek, ha egyáltalán felfedezik a kapcsolatot Cheever és MacFarland között. A taxisofőr görögül kérdezett valamit.

— Elnézést, nem értem — válaszolta Chester. — Főtér, oké? Centrum.

— Grande Bretagne? — érdeklődött a sofőr.

— Hát… nem is tudom — bizonytalankodott Chester. A Grande Bretagne kétségkívül Athén legnagyobb és legjobb szállodája volt, de Chester éppen emiatt ódzkodott tőle. — Megnézzük — tette hozzá, noha sejtette, hogy a taxis úgysem érti. — Ott van — mutatta Colette-nek —, az a fehér épület.

A Grandé Bretagne elegáns, fehér építménye ünnepélyes, steril tisztaságával élesen kirítt a Szindagma tér négyszögét körülvevő alacsonyabb és jóval piszkosabb házak, üzletek együtteséből. A tér túloldalán, jobb felől, valami kormányépület előtt, hosszú rúdon görög lobogó lengett, és a kapuk mellett fehér harisnyás, szoknyás katonák álltak őrt.

— Mit szólnál ahhoz a szállodához? — kérdezte Chester, s odamutatott. — A King's Palace. Egészen jónak látszik, nem gondolod, szívem?

— Igen, szerintem is — helyeselt Colette.

A King's Palace a szemközti utcában volt, a Grande Bretagne túlsó oldalán. Piros zekés, fekete nadrágos boy jött elébük a poggyászért. A hall, Chester legalábbis úgy látta, első osztályú szállodára vallott, talán nem osztályon felülire, de első osztályúra. Vastag szőnyeget érzett a talpa alatt, és a hőmérsékletből ítélve a központi fűtés is működött.

— Foglalt szobát, uram? — kérdezte a portás a pult mögött.

— Nem, nem foglaltam, de fürdőszobás szobát szeretnénk, szép kilátással — felelte mosolyogva Chester.

— Igen, uram. — A portás csengetett, és az elősiető boy-nak átadott egy kulcsot. — A hatszázhuszonegyesbe, legyen szíves. Szabad kérnem az útleveleket, uram? Mire lejönnek, visszakaphatják.

Colette előszedte útlevelét a kézitáska piros bőrtokjából, és odaadta Chesternek, aki közben zakója belső zsebéből már előhúzta a magáét, és mindkettőt odacsúsztatta a pulton a portás elé. Valahányszor egy-egy szállodaportás elé tolta az útlevelét, vagy az útlevélvizsgálatkor kiadta a kezéből, mindig riadtan megdobbant a szíve, mintha orvos szólította volna fel, hogy vetkőzzék. Chester Crighton MacFarland; magassága: 178 cm; születési év és hely: 1922, Sacramento, Kalifornia; különleges ismertetőjele: nincs; nős; házastársa neve: Elizabeth Talbott MacFarland. Olyan lemeztelenítő az egész. És ami a legrosszabb: a fénykép, útlevélképekre egyáltalán nem jellemző módon, csakugyan hasonlított rá. A homloka fölött már visszahúzódó barna haj, az erőszakos áll, a jól formált orr, a makacsságról árulkodó, keskeny bajusszal övezett száj — igazán kitűnően sikerült, tökéletesen élethű arckép, csak a merev szempár kék színe nem látszik rajta, és az sem, hogy az arca pirospozsgás. Chester minden alkalommal arra gondolt, vajon nem mutatták-e meg ugyanezt a képet a portásnak vagy a vámosnak azzal, hogy figyeljen erre a pasasra. Nos, a King's Palace Hotelben egyelőre nem derült ki, hogy így volt-e vagy sem, mert a portás ki sem nyitotta, csak félretolta az útleveleket.

Néhány perc alatt elhelyezkedtek egy kényelmes, tágas, meleg szobában, ahonnan a Grande Bretagne muskátlis, fehér erkélyeit és alattuk, hat emeletnyi mélységben a nyüzsgő sugárutat láthatták. Chester megkereste a város térképén: a Venizélu út. Még csak tíz óra volt. Előttük állt a nap.

2.

Nem messze onnan, a valamikor Jan Smuts nevét viselő Kriezotu út sarkán, egy jóval olcsóbb és kopottabb szálloda negyedik emeletén egy amerikai fiatalember, Rydal Keener, ugyanebben a percben megnyomta a felvonó hívógombját. A fiatalember karcsú volt, haja sötét, mozdulatai nyugodtak, kimértek. Valami szomorúság lengte körül, de inkább kifelé, mintsem befelé forduló szomorúság, mintha nem saját gondjai, hanem a világ bajai nyomasztanák. Sötét szeme figyelmesen és elgondolkodóan nézett mindenre, amit csak megpillantott. Higgadtnak látszott, mint akinek édesmindegy, mit gondolnak róla mások. Rendíthetetlen nyugalma már-már a szemtelenség határát súrolta. Ez persze nemigen illett elnyűtt cipőjéhez és felöltőjéhez, de modorából akkora önbizalom áradt, hogy az embereknek csak legutoljára vagy egyáltalán nem is jutott eszükbe a ruházatát vizslatni.

Rydal szokásos reggeli, kétesélyes fogadását játszotta: jön-e a felvonó vagy sem. Ha jön, akkor a Dionüszosz Tavernában reggelizik, Niko utcájában, ha nem, akkor megveszi az újságot, és elmegy a Brazil Kávéházba. Nem mintha nagy különbség lett volna a kettő között. A nap folyamán így is, úgy is vásárol még vagy négy újságot, de a Dionüszosz Tavernában annyi az ismerős, akivel beszélgetni kell, hogy nem ér rá olvasni, a Brazil Kávéház viszont elegánsabb hely, ott egy lelket sem ismer, és társaságpótlónak viszi magával az újságot. Rydal türelmesen várakozott, és lassan rótta a köröket a liftakna előtti feslett szőnyegen. Semmiféle áruló nyekergés nem jelezte, hogy fent vagy lent valaki meghallotta vagy figyelembe vette volna a csöngetést. Rydal sóhajtott, kihúzta magát, és figyelmét a vidéki tájat ábrázoló, rendkívül sötét és homályos festményre összpontosította, amely a felvonóhoz vezető folyosó falán lógott. Koromfekete volt rajta még az ég is, mintha a festményre — hisz bizonyára nincs a világon olyan tehetségtelen festő, aki annyira maszatos domboldalt meg eget festene, hogy jószerivel azt sem tudni, hol végződik az egyik és hol kezdődik a másik — az évek folyamán rárakódott volna a szellőzetlen folyosó minden mocska, s a fel-alá közlekedő sok görög, francia, olasz, szerb, jugoszláv, orosz, amerikai és ki tudja, hányféle náció lélegzetét is magába szívta volna. Két birka sárgásszürke hátsója volt a kompozíció legvilágosabb színfoltja.

A felvonó nem jött. Csöngethetett volna még egyszer, sőt ha kitartóan nyomja a gombot, végül valószínűleg feljönnek érte, de a játéknak vége volt, Rydal már nem törődött a lifttel. Legyen a Brazil Kávéház. Lassan leballagott a rövid, szőnyeggel fedett első lépcsőfordulón. A szőnyeg két helyen lyukas volt, mintha két nagy cipőtalp nyomát viselné, és Rydal azon tűnődött, vajon akadt-e, aki elbotlott itt, és lebukfencezett a lépcsőn. Ha igen, akkor nyilván nekiesett a viktoriánus kovácsoltvas virágállványra állított, i. e. harmadik századi kőváza utánzatának. Rydal elment a mintegy három méter magas falitükör előtt, át a jellegtelen kis lépcsőpihenőn, amelyet egy másik, ugyancsak elszürkült festmény meg egy cserép fonnyadt páfrány díszített, és eljutott a következő, rövid lépcsőfordulóhoz. Egy emelettel lejjebb magas, tweedkabátos nő nyomta roppant magabiztosan a felvonó gombját.

Alakja kissé szögletes volt, de cseppet sem férfias, inkább lapos és nem nélküli, mintha egy 1920-as angol divatlapból lépett volna ki. Zöld szeme nyugodtan viszonozta Rydal pillantását. Rydal tekintete valamivel hosszasabban elidőzött rajta, mint amennyi kijár a közömbös idegennek, akivel a szálloda folyosóján találkozik az ember. Csakhogy ez is Rydal játékai közé tartozott, és a Melkhior Kondülisz szállodánál alkalmasabb terepet keresve sem találhatott volna hozzá. A játéknak akár azt a nevet is adhatta volna, hogy kalandosdi. Annak eldöntéséből állt, hogy a férfi vagy nő, akibe véletlenül belebotlott, Igazi-e? Ha a szeme egy Igazi tekintetével találkozik, akkor valaminek történnie kell, egy csapásra felismerik egymást, valamelyikük mond valamit, és máris megkezdődhet a közös Kaland — vagy pedig üres tekintettel nézik egymást, és az égvilágon semmi nem történik. Ez a nő kétségkívül különös és érdekes jelenség volt, de a szeme meg se rezzent. A Melkhior Kondülisz szállodában hemzsegnek a különös és érdekes emberek. Nem nagypénzűeknek való hely volt, és aligha vonzotta az átlagos amerikait, de a világ csaknem minden egyéb nációja megfordult benne, legalábbis Rydal így látta. Ez idő szerint lakott itt például egy indiai és egy idősebb francia házaspár. Továbbá egy fiatal orosz diák, akivel Rydal szívesen elbeszélgetett volna oroszul, de amikor megszólította, a diák úgy viselkedett, mintha gyanúsnak találná a közeledését, és a barátságból végül nem lett semmi. A múlt hónapban volt egy eszkimó is, aki egy amerikai oceanográfussal utazgatott; alaszkai születésűek voltak mind a ketten. Olykor felbukkant néhány török meg jugoszláv is, mert ők sehonnan sem hiányozhatnak. Mulatságos volt arra gondolnia, a világnak hány zugában emlegetik a Melkhior Kondülisz nevet, huszonöt vagy harminc különféle nyelven, emberek, akik valaha megfordultak itt, és talán még barátaiknak is ajánlják (ha ugyan olcsóságán kívül mondhatnak még bármi előnyöset róla), hogy a Melkhior Kondüliszben szálljanak meg, ha egyszer elvetődnek Athénba. A kiszolgálás pocsék volt, rosszabb, mintha nem is lett volna, mert amit ígértek, többnyire nem teljesítették. A folyosókon és a lépcsőkön Rydal mindig olyasféle várakozásteli hangulatot érzett, mint a színházban, amikor a függöny már fölment, a kellékek mind a helyükön vannak, de a színpad még üres. A szobákban — Rydal eddig hármat is kitapasztalt —, a folyosókon vagy a hallban nem akadt egyetlen olyan berendezési tárgy, amelyik ne illett volna tökéletesen a hely jellegéhez. Fáradt, öreg igáslovak istállójára emlékeztetett az intézmény.

A liftes, aki mellesleg a szállodaszolga tisztét is betöltötte, lent ült a bejárat melletti fapadon, újságot olvasott, és az orrát piszkálta.

— Jó reggelt, Miszter Keener. — Ősrégi, szürke egyenruhájában Max, a fekete bajuszos portás köszönt rá a pult mögül.

— Magának is, Max. Hogy van? — Rydal leadta a kulcsát.

— Nem vesz sorsjegyet? — kérdezte reményteljes vigyorral Max, és egy szelvényívet tartott Rydal orra elé.

— Hm. Nem is tudom. Vajon szerencsés napom van ma? Aligha. Nem, ma nem — döntött Rydal, és kiment az ajtón.

Elindult balra, a Szindagma tér és az American Express irányába. Lehet, hogy levele van az American Expressnél, sőt nagyon valószínű, mert se hétfőn, se kedden nem jött semmi, márpedig hetenként átlag két levelet kapott. De azután meggondolta magát; ráér délután érdeklődni. Megvette a londoni *Daily Express* tegnapi számát és az egyik reggeli athéni lapot, barátságosan intett Nikonak, aki néhány méterre tőle, az American Express utazási irodája előtt toporgott, majdnem tökéletesen kerek volt és homokszínű, szinte ki se látszott a magára aggatott szivacsfüzérek alól.

— Sorsjegy?! — süvített Niko, egy szelvényívet lengetve.

Rydal a fejét rázta.

— Ma nem! — kiáltott vissza görögül.

Úgy látszik, ma lesz a sorshúzás nagy napja.

Rydal bement a Brazil Kávéházba, felkapaszkodott a lépcsőn az emeleti bárba, ahol reggelit is felszolgáltak, és tejeskávét rendelt, gyümölcsízes fánkkal. Az újságban nem talált semmi érdekeset. Kisebb vonatszerencsétlenség Olaszországban. Egy képviselő válópere. Rydal mindig élvezettel olvasott gyilkosságokról, és ebben a műfajban az angolok verhetetlenek voltak. A kávé után még elszívott három Papasztrátoszt, úgyhogy tizenegyre járt, amikor újból kilépett az utcára. Arra gondolt, hogy benézhetne a Nemzeti Régészeti Múzeumba, azután majd vesz valami ajándékot Pannak — szombatra születésnapi vacsorára volt hivatalos —, a Sztadiu utca férfidivat- és bőráruüzleteiben biztosan talál megfelelőt, utána a szálloda éttermében ebédel, és a délután hátralevő részében a verseit rendezgeti. Pan ugyan olyasmit mondott, hogy estére moziba mennének, de Rydal nem bánta volna, ha megfeledkezik ígéretéről. Borús volt az ég, az athéni lapok is esőt jósoltak. Rydal ilyenkor legszívesebben szobájában lustálkodott, és a költeményein piszmogott. Kint az utcán hirtelen eszébe jutott, hogy mégsem hagyja délutánra az American Expresst, inkább benéz most. Átvágott a boltív alatt, a Szindagma térrel nagyjából párhuzamos utcába, ahol az American Express postahivatala működött.

A nővére, Martha írt Washingtonból. Rydal felkészült az újabb, burkolt szemrehányásokra. De tévedett. Martha valójában majdhogynem mentegetőzött, amiért „decemberben talán egy kicsit éles hangot" használt. Levélben, persze, és nem élőszóban. December elején meghalt Rydal apja. Rydal két nappal a temetés előtt kapta meg bátyja, Kennie táviratát. Akkor még éppenséggel hazarepülhetett volna, de maradt. A szívroham négy óra alatt végzett apjával. Rydal huszonnégy óráig fontolgatta a dolgot, nem tudott határozni, végül táviratozott Kennie-nek Cambridge-be, hogy szomorúan vette a hírt, és az egész család fogadja szeretetteljes együttérzését. Nem jelentette be, hogy nem utazik haza, de efelől senkinek sem lehetett kétsége, hiszen egyetlen szóval sem jelezte, mikor érkezik. Kennie azóta sem írt neki, csak Martha, és ő is ilyenformán: „Tekintettel arra, hogy úgyis olyan kicsi a család, csak te meg én és Kennie, a felesége meg a gyerekek, azonkívül senki, úgy gondolom, mégiscsak erőt vehettél volna magadon, és eljöhettél volna. Elvégre az apád volt. Nem tudom elhinni, hogy a lelkiismereted nem háborog. Egy halott iránt akarod ápolgatni magadban a régi haragot? Neked is jobb lett volna, Rydal, ha nagylelkűbben viselkedsz — ha eljössz, és velünk együtt részt veszel a temetésen." Rydal csaknem szó szerint emlékezetébe véste a levelet, noha mindössze egyszer olvasta, és mindjárt el is dobta. Most azt írta a nővére, hogy megérti Rydal sérelmeit…

> …amelyeket, tudhatod, voltaképpen mindig is jogosnak véltem. De tedd félre a keserűséget, ha lehet. Egyszer azt mondtad nekem, tisztában vagy vele; mennyire hiábavaló a gyűlölködés és a harag. Remélem, hogy ez ma is így van, sőt talán még inkább, mint valaha, és hogy lassanként megbékélsz odaát. Nem tudom, miért, de örülök, hogy Athénban vagy, ez jobb, mintha Rómában volnál. Mikorra tervezed, hogy egyszer mégis hazajössz?

Rydal összehajtogatta és felöltője zsebébe süllyesztette a levelet. Azután kilépett az American Express irodájából, és elindult vissza, az árkád irányába. Nem sokáig lesz már Athénban. Ha eljön a nagy nap, az Igazi, akkor még átrepül Krétára, megnézi a knósszoszi palotát, az iraklioni múzeum krétai régiségeit, aztán indulás haza. Otthon majd állás után néz, lehetőleg New Yorkban, valami ügyvédi irodában. Egyelőre körülbelül nyolcszáz

dollárja volt még úticsekkben, plusz némi készpénze. Két éve jött el hazulról; egészen szépen kitartott a pénze. A drága nagymama tízezer dollárja. Annak idején, amikor apa és fia között elmérgesedett a viszály, a nagymama volt az egyetlen a családban, aki rendületlenül bízott Rydalban. Akkoriban készítette el végrendeletét, és Rydal huszonhárom éves volt, egyéves katonai szolgálatának a felét töltötte le, amikor a nagymama meghalt. Nyomban eldöntötte, mire fordítja örökségét: Európába megy, és addig marad, ameddig a pénzéből futja. Apja azt akarta, hogy haladéktalanul álljon munkába valami ügyvédi irodában, még helyet is szerzett neki a Wheeler, Hooton és Clive cégnél, a Madison Avenue-n (jól ismerte Wheelert): Rydal azonban hallani sem akart olyan helyről, amelyhez apjának bármi köze van. *Eléggé lemaradtál*, hallotta az apai szemrehányást, amely főként arra utalt, hogy Rydal huszonkét éves korára fejezte be jogi tanulmányait a Yale-en. Ezzel valóban kirítt a tudományokban korán érő Keenerek közül, de apja, amikor két évre javítóintézetbe küldte, nem sokat segített rajta, hiszen Rydal elmúlt tizenkilenc, mire beiratkozhatott az egyetemre. Az apja ennyi idős korára már diplomát szerzett a Harvardon. Kennie húszévesen és Martha is húszévesen végzett a Radcliffen. Csupa *Phi Beta Kappa*. Rydal sohasem volt *Phi Beta Kappa.*

Mire körülnézett és ráeszmélt, hol is van valójában, a Brazil Kávéház üvegajtói előtt állt, az árkád alatt, ugyanott, ahonnan az imént elindult. Gondolt egyet, és továbbment, hogy megkeresse Nikot. Mégiscsak vesz tőle néhány sorsjegyet. Niko a szokott helyén csoszogott, toporgott tornacipős lábával a hidegben. Niko csakis gumitalpú vászoncipőben tudta kényelmesen elhelyezni a bütykeit. Rydal mosolyogva nézte, hogyan környékezi meg Niko a jól öltözött úriembert, aki éppen akkor lépett ki az American Express irodájából. Mit óhajt, uram, sorsjegyet vagy szivacsot?

Rydalnak hirtelen földbe gyökerezett a lába. A férfi, akit Niko megszólított, elképesztően hasonlított az apjára. Ugyanaz a kék szempár, hegyes orr, még a bajusza színe is ugyanaz volt. Noha ez az ember csak negyven év körüli lehetett, és vaskosabb, pirospozsgásabb volt az idősebb Keenernél, a hasonlóság mégis annyira meghökkentette Rydalt, hogy legszívesebben azonnal megkérdezte volna, nem rokonok-e véletlenül, nem ismerős-e neki valahonnan a Keener név. Angliában élt néhány Keener unokatestvér, és ez az ember éppenséggel angol is lehetett — bár öltözéke inkább amerikaira vallott. A férfi, fejét hátravetve, hangosan nevetett, olyan jóízűen, hogy Rydal maga is elmosolyodott. Niko villámgyors mozdulattal visszarántotta és a szivacsok alá rejtette markát, de Rydal meglátta a fehér villanást: alighanem gyöngyök voltak. A sötét felöltős, pirospozsgás férfi a jelek szerint visszautasította Niko ajánlatát, mindössze egy szivacsot vásárolt. Rydal összefont karral, nyugodtan várt a sarki újságosbódé mellett. Látta, hogy a férfi bankjegyet csúsztat Niko cseppet sem vonakodó kezébe, majd búcsút int, és harsány „Viszlát!" kiáltással elköszön.

Szembejött Rydallal. Rydal nem bírta levenni róla a szemét, még járásában is az apja magabiztos, hosszú lépteire ismert. Kabátzsebéből kidudorodott a szivacs. Bal kezében még vadonatújnak látszott a *Guide Bleu*[2]. Futó pillantást vetett Rydalra, azután elfordította tekintetét, majd megint visszanézett rá, és míg elment mellette, úgy fordította a fejét, mintha szemmel akarná tartani az ismeretlen fiatalembert. Rydal visszabámult rá, és ezúttal szó sem lehetett játékról, Rydal nem várt semmiféle jelre, a hasonlóság egyszerűen lenyűgöző, szinte bénító volt. Megvárta, míg a férfi végre másfelé néz, és akkor lassan elindult utána. Amaz egy pillanatra még visszanézett a szeme sarkából, meggyorsította lépteit, a Venizélun óvatlanul lelépett a járdáról, majd a legrosszabbkor lassított — éppen egy közeledő autó előtt

2 Kék útikönyv (francia)

—, mintha mindenáron azt a látszatot akarná kelteni, hogy nem siet. Odaért a Grande Bretagne elé, és Rydal arra számított, hogy bemegy. Már lanyhuló érdeklődéssel figyelte. Mi van akkor, ha valóban valamelyik angol unokatestvér? Ki kíváncsi rá? A férfi a King's Palace Hotelba igyekezett, amelynek főbejárata a sarkon volt. Az ajtóból még egyszer visszanézett — Rydal nem tudta eldönteni, látta-e őt vagy sem —, azután eltűnt.

Ez a pillantás, ahogyan utoljára még visszanézett, felkeltette Rydal gyanúját. Vajon mitől fél ez az ember? Mi elől menekül?

Visszasétált Nikohoz, és vett tőle két sorsjegyet.

— Ki volt ez az ürge? — kérdezte.

— Melyik? — kérdezett vissza Niko széles mosollyal, kimutatva ólomplombás metszőfogát és a mellette tátongó hézagot.

— Az amerikai, aki szivacsot vett — mondta Rydal.

— Ó! Nem ismerem. Most láttam először. Rendes fickó. Adott húsz drachmát. — Niko minden mozdulatára lengedeztek a szivacsok. A kitaposott piszkosfehér tornacipő és általában minden, ami Nikoból a szivacsvértezet alól kilátszott, lassú emelkedő és ereszkedő mozgást végzett, mint a nyugtalan elefánt lába. — Miért kérded?

— Ó, csak úgy — vonta meg a vállát Rydal.

— Van dohány, sok — jelentette ki Niko.

Rydal mosolygott. Niko tőle tanulta a „dohány" szót, és a jassznyelv számos más szavát is, amely a „pénz"-t jelölte, mert Niko igen nagy érdeklődést tanúsított a téma iránt.

— De nem tudtad rásózni a szajrét, mi?

— Sózni? — kérdezte értetlenül Niko. Azt tudta, mit jelent a „szajré", de a „rásózni" kifejezést még nem ismerte.

— Nem vette meg az ékszert.

— Aha! — Niko a szivacsok alatt legyintett, és tőle szokatlanul zavartan felnevetett. — Azt mondta, még meggondolja.

— Mi volt az?

— Gyöngy. — Niko gyors pillantással szétnézett, azután fél kezét előhúzta, és kinyitotta mocskos lapáttenyerét. Kétsoros gyöngy karkötő lapult benne.

Rydal bólintott, és a gyöngyök eltűntek.

— Mennyi?

— Neked négyszáz dollár.

— Na, ne! — vágta rá gépiesen Rydal, noha az ékszer megérte az árát. — Sok szerencsét a vastag amerikaival.

— Visszajön — bizakodott Niko.

Valószínűleg igaza lesz, gondolta Rydal. Niko gyerekkora óta foglalkozik orgazdasággal, jó emberismerő. Rydal most eszmélt rá, hogy volt valami furcsán tisztességtelen abban, ahogyan az a piros képű amerikai Nikoval tárgyalt. Meg nem tudta volna mondani, mi az. Alig néhány másodpercig látta csupán. Első pillantásra vidám, beszédes, afféle gyerekesen őszinte típusnak nézte. De az is biztos, hogy a szállodát óvatosan, szinte lopakodva közelítette meg. Ez az ember valószínűleg visszajön, és megveszi Nikotól a karkötőt, márpedig tisztességes vagy legalábbis józan és megfontolt ember aligha vásárol igazgyöngyöket egy utcai szivacsárustól. Talán szerencsejátékos, gondolta Rydal. Bár nehezen illett a képbe, hogy ez a férfi, aki megszólalásig hasonlít Rydal apjához — Lawrence Aldington Keenerhez, a Harvard Egyetem régészeti tanszékének professzorához, aki maga volt a megtestesült tisztesség, és akinek álmában sem jutott volna eszébe semmiféle, akár csak a legkevésbé is törvénysértő cselekedet —, netán szerencsejátékos, bizonyos értelemben

tehát svihák.

Rydal három nap múlva látta viszont a pirospozsgás amerikait. Már meg is feledkezett róla, vagy ha mégis eszébe jutott, feltételezte, hogy azóta továbbutazott valamerre; és akkor, déltájban váratlanul belebotlott a Benaki Múzeum népviseleti kiállításán. Ezúttal egy nő volt vele, fiatal és elegáns amerikai nő, sokkal fiatalabb nála, de nem annyira, hogy ne lehessen a felesége. A férfi olykor féltő gyengédséggel megérintette a nő könyökét, és egyébként is olyan türelmesen sétálgatott és csevegett az asszonykával, aki szemmel látható élvezettel járkált az üvegezett tárlók között, és nézegette a hímzett blúzokat, szoknyákat, hogy Rydal arra gondolt, ezek ketten vagy újdonsült házasok, vagy szerelmesek. A férfi kezében tartotta a kalapját, így Rydal most láthatta a fejformáját is; ugyanúgy dudorodott hátul, mint az apjáé, még a haja is ugyanúgy kopott ki a halántéka fölött — ahogyan a visszavonuló ár követi a part vonalát. Öblös, mély hangja volt, valamivel durvább, mint Rydal apjáé. Könnyedén nevetgélt. Talán öt perce nézte őket Rydal, amikor az asszony egyenesen rá pillantott, és neki egy másodpercre elállt a szívverése, hogy aztán annál jobban szaporázza. Hunyorgott, másfelé nézett, a férfira, aki most ugyancsak meglátta őt, és annyira meglepődött, hogy a száját is eltátotta. Rydal megfordult, lassan tovább sétált, és egy handzsárokkal meg tőrökkel teli tárló fölé hajolt.

Alig egy perccel később ismét felnézett, de azok ketten már elmentek. A férfi bizonyára azt hiszi, hogy szándékosan jár a nyomában, ötlött eszébe hirtelen; ideges lesz, ha meglátja. Még az is megfordult a fejében, hogy elmegy a King's Palace Hotelba, és addig vár, amíg megmondhatja ennek az embernek, hogy nincs semmiféle titkos szándéka, és hogy sem önként, sem megbízásból nem követ senkit. De mindjárt el is vetette az ötletet, mert belátta, hogy fölösleges lenne, sőt egyenesen ostobaság. Elhatározta, hogy nem foglalkozik a dologgal. Lassú léptekkel kisétált a múzeumból, s közben váratlanul megrohanta a magány, elromlott a hangulata. Azt is tudta, mi ütött belé, amikor azt a fiatal nőt meglátta, de bosszús és zavart volt, mert a szíve előbb jelzett, mint az agya vagy az emlékezete. Agnes, az unokahúga volt ilyen, tizenöt éves korában: kicsit dundi, de kedves, bájos és ellenállhatatlanul csábító.

— A fenébe is — motyogta magában, míg végigballagott a széles sugárúton. — A fenébe is — ismételte, csak úgy általánosságban, senkire sem gondolva.

Ennek a nőnek különben is kék szeme volt, Agnesnek meg barna. Agnes haja gesztenyebarna volt, a nőé vöröses. És mégis. Mi lehetett az vajon? A szája? Igen, egy kicsit. De legfőképpen a pillantása, ahogyan ránézett, gondolta. Azzal nyugtatta magát, hogy azóta egyszer sem ment lépre. No de találkozott-e hasonló nővel azóta? Nem, egyetlenegyszer sem. De azért mindenképpen fura, hogy azzal a férfival, aki az ő apja ikertestvére lehetne, itt egy nő is, aki Agnesre emlékezteti, olyan élesen és tisztán, mintha villanyt gyújtottak volna a sötétségben, vagy netán szíven dőfték volna. Annak, ami történt, kerek tíz esztendeje. Tizenöt éves volt maga is. Sok minden megváltozott az elmúlt tíz évben. Ma már érett férfinak számít. Eszébe jutott Proust egyik megállapítása arról, hogy érzelmeiben sohasem lesz felnőtt az ember. Meglehetősen riasztó gondolat.

Este a Hadrianus Könyvtár közelében lévő családi házban Pan születésnapi estélyén Rydal néhány pohár ánizs-pálinkával többet ivott a kelleténél, és azon kapta magát, hogy egyre a pirospozsgás amerikain jár az esze. Az a férfi — mintha csak az apját látná, húsz évvel fiatalabban — most a dundi nővel szerelmeskedik az ágyban. A nő vöröses haja és kék szeme minduntalan átváltozott Agnes barna hajává és szemévé. Csak a lágy piros száj maradt változatlanul olyan, mint az eredeti volt. Rydalt nem dobta fel az estély. Egy teljes órát arra vesztegetett, hogy jóvátegye a csípős megjegyzést, amellyel vérig sértette Pan

barátnőjét. Reggel, kissé még másnaposan, négysoros verset írt gyermekkori szerelmének „márvány kísértetéről”.

Hétfőn busszal kirándult Delphoiba, noha már ötször vagy hatszor járt ott, és csak este jött vissza.

Az emlék nem hagyta nyugodni, sehogy sem bírta kiverni fejéből a pirospozsgás amerikait és ágyba való feleségét. Biztos volt benne, hogy felnagyítja a hasonlóságot, főként az asszony és Agnes között. Úgy döntött, még egyszer látnia kell őket, szemtől szembe és közvetlen közelről, és érezte, hogy akkor valaminek történnie kell, megtörik a varázs, szertefoszlik egy illúzió. Ha a szállodában érdeklődne, kiderülne, hogy a nevük Mr. és Mrs. Johnson, az Indiana állambeli Vincennes-ből. Vagy Mr. és Mrs. Smith, St. Petersburgból, Florida államból. Még hallomásból sem ismernek senkit, akinek Keener volna a neve.

3.

Athéni tartózkodásuk harmadik napján Chester igen megnyugtató levelet kapott egyik emberétől. Bob Gambardella a többi között ezt írta Milwaukee-ból:

> Kedves Mac,
> A legjobb újság az, hogy nincs újság, és itt jelenleg ez a helyzet. Az e heti eredmény hét új aláíró, a bevételt, mint rendesen, a jutalék levonásával letétbe helyeztem. Sürgősen várom utasításodat a Canadian Star félévi osztalékát illetően…

Ez annyit jelent, hogy Bobot egyelőre nem zaklatja a rendőrség. Bobnak ez már a második levele, és Victől, a dallasi ügynökétől is kapott egyet, még Párizsban. A rendőrség nem jelent meg se Vicnél, se Bobnál, és nem érdeklődött, hogy ismerik-e netán Howard Cheevert, avagy valakit, akinek William S. Haight vagy — ne adj isten — Chester MacFarland a neve. Chester a Canadian Star osztalékcsekkjeire bélyegezte a Wm. S. Haight nevet, úgy is, mint a vállalat pénztárosáét. Hét új részvényjegyzés, nem is rossz, figyelembe véve, hogy a múlt hónapban azt írta Bobnak, további utasításig ne nagyon törje magát új ügyfelekért. Bob a hét embertől beszedhetett vagy ötvenezer dollárt, ha nem többet. A részvénytulajdonosok elismervényt kaptak, szerény, de rendszeres osztalékot, és amíg az osztalékkal nincs baj, ugyan mi okuk lenne panaszra csak azért, mert a részvények történetesen sohasem szerepelnek az újságokban a kanadai tőzsde hírei között? Bob és Vic mindig azzal beszélték rá a kiszemelt ügyfelet a vásárlásra, hogy ezúttal vadonatúj vállalkozásba lehet beszállni, amelyet majd csak hónapok múlva jegyeznek a tőzsdén. De akkor azután rakétasebességgel fog emelkedni a részvények értéke. Ugyanígy adták el az Unimex, a Valco-Tech és az Univerzális Kulcs részvényeket — Chester néha már maga sem emlékezett valamennyire. Nagy ritkán, ha mégis előfordulj hogy egy-egy részvénytulajdonos levélben érdeklődött, és túlságosan sokat kérdezett, akkor Chester utasította dallasi, St. Louis-i vagy San Franciscó-i képviselőjét, hogy hívja fel telefonon a pasast, ígérjen, magasabb vételárat a részvényeiért, mint amennyit annak idején fizettek értük, és ajánljon neki új részvényeket. A gyanakvó lelkek tíz esetből kilencben ragaszkodtak a régi részvényeikhez, és vettek hozzájuk újakat is. A Canadian Star részvények, fizikai értelemben legalábbis,

szilárd talajon nyugodtak, csakhogy a szóban forgó földterület vajmi keveset ért, és aligha tartalmazott uránt. Kanadában volt, valahol fent északon — Chester és ügynökei térképen is meg tudták mutatni az ügyfeleknek —, és úgy beszéltek róla, hogy mindenki azt hihette, rövidesen ontani fogja az uránt, néhány számítás van még hátra csupán, hogy a mérnökök pontosan tudják, hol kezdjenek fúrni. A részvényvásárlási szerződés hátoldalán, legalul bárki elolvashatta a parányi betűkkel nyomtatott szöveget, miszerint: „a területen ez idő szerint még kutatások folynak", ám egyetlen szó sem utalt arra, hogy milyen célból folynak a kutatások. A részvénytársaságot szándékai és reményei miatt nem érhette vád, hiszen valóban szerettek volna uránt találni.

Az Unimex Rt. nem létező tengeriolaj-konszern volt Texasban, valahol a mexikói határ közelében. A részvények, amelyeket Chester nyolc dollárért, csak úgy zsebből árusított, egymillió dollárt hoztak. Chester komoly pénzügyi beszámolókkal bizonyította, hogy az Unimex vagyona megközelíti a hatmillió dollárt, és még néhány New York-i tőzsdeügynököt is elküldött a Mexikói-öbölbe, hadd lássák a helyszínt, amely természetesen mások tulajdonában volt. Chester megvásárolt egy jelentéktelen, félbehagyott próbafúrást, ám igényét kiterjesztette még vagy száz négyzetmérföldnyi területre. Jelenleg az Unimex és a Canadian Star volt Chester bevételeinek fő forrása.

Néhány nap elteltével Chester úgy érezte, könnyebben lélegzik itt Görögországban. Élvezettel ette a tavernákban felszolgált furcsa, ismeretlen ételeket, az olajos salátákat, amelyeket azután ánizspálinkával vagy egy palack borral kellett leöblíteni. A bor ugyan egyiküknek sem ízlett, de Chester mindig megitta az utolsó cseppig. Colette már öt pár cipőt vásárolt, Chester pedig angol tweedszövetből öltönyt csináltatott magának, tizedannyi idő alatt és feleáron, mint ahogyan az Államokban hozzájuthatott volna. És mégsem tudta elhagyni a beidegződött szokást: egyetlen gyors pillantással minden alkalommal körülnézett, nincs-e a szálloda halljában valaki, aki a rendőrség embere lehet. Azt nem hitte, hogy utána küldenek egy nyomozót, de feltételezte, hogy az FBI külföldi ügynökökkel is dolgozik. Elég egy fénykép meg néhány rászedett ügyfél vallomása, nincs is szükség többre, és ha az útlevélosztályon utánanéznek, percek alatt kideríthetik a nevét.

Hat nap telt el azóta, hogy Chester és Colette Athénba érkezett. A hat nap alatt kétszer jártak az Akropoliszon a *Guide Bleu*-vel felszerelve, busszal kirándultak Szunionba naplementét nézni, és megbámulták Byron híres kézjegyét a romtemplom egyik márványoszlopán, letudták a fontosabb múzeumokat, egyszer még színházba is mentek — csak azért, hogy elmondhassák, ott is voltak, hiszen a darabból egy kukkot sem értettek —, és elkészítették görögországi útitervüket. Első lesz a Pelopónnészosz, megnézik Mükénait és Korinthoszt, ehhez kocsit bérelnek, azután majd Kréta és Rodosz következik. Utána visszarepülnek Párizsba, ott töltenek körülbelül még egy hetet, csak azután utaznak haza. New York-i lakásukat felmondták, nem akartak Manhattanbe visszaköltözni, az volt a tervük, hogy házat vesznek, talán Connecticutban vagy Pennsylvania északi részén.

Másnapra tervezték az indulást Mükénai és Korinthosz felé. Este hat óra tájban Chester pár percre még elment a szállodából egy üveg Dewar whiskyért. Visszajövet azonnal meglátta a hallban a szürke felöltős, szürke kalapos, komor külsejű férfit, aki zsebre dugott kézzel ácsorgott az egyik krémszínű oszlop mellett. A férfinak busa, fekete szemöldöke volt, és Chester nem tudhatta biztosan, ránézett-e vagy sem, de mindenesetre az előbbi mellett döntött. Félrekapta a fejét, gyorsan körülnézett a hallban, és fölfedezte azt a sötét kabátos fiatalembert is, akit már kétszer látott. Ő is ott állt a bejárat közelében, és cigarettázott. Nyomozók, gondolta Chester. Tudta, hogy a régi beidegződés irányította tekintetét a szürke felöltősre; pedig egykét napja már annyira biztonságban érezte magát, hogy kezdte elhagyni

ideges szokását: rendesen körül sem nézett a hallban. Az a fiatalabbik első látásra gyanús volt: biztos, hogy nyomozó. Chester, mintha mi sem történt volna, nyugodtan odament a pulthoz, és elmondta jó előre megfogalmazott közlendőjét:

— Holnap korán reggel továbbutazunk. Lenne szíves elkészíttetni a számlánkat, hogy még ma este rendezhessük. MacFarland, hatszázhuszonegyes szoba. — önkéntelenül is egy árnyalattal halkabbra fogta a hangját, amikor a „MacFarland"-hez ért.

Aztán elindult a felvonó felé. Ugyanakkor az idősebbik férfi is megmozdult, és a nyomába szegődött. Jött a lift, az ajtó kinyílt, és Chester lépett elsőnek a fülkébe. A férfi levette a kalapját, és szintén beszállt. Chester a fején hagyta a kalapot.

— A hatodikra, legyen szíves — mondta Chester. A liftesfiú a másik utasra nézett.

— A hatodikra — mondta amaz is.

Görög, állapította meg magában Chester. Ettől mintha egy fokkal jobban érezte volna magát. A férfinak vaskos, enyhén sémita jellegű orra volt, őszbe vegyülő fekete haja és himlőhelyes arca. Chester a hatodikon kiszállt. Nyomában a férfi is. Chester éppen kopogni akart szobájuk ajtaján, már emelte a kezét, amikor a másik megszólalt:

— Bocsánat. Ha nem tévedek, ön Richard Donlevy? Ez a név Atlantát jelentette Chesternek. A Suwannee Clubot.

— Téved — utasította vissza kereken.

— Akkor talán. . . Louis Ferguson? Miami.

Chester a fejét rázta.

— Sajnálom, de nem.

— Ön, ugyebár, a feleségével együtt utazik? Válthatnánk néhány szót a szobájukban, uram?

— Miért? Mit akar tőlem?

— Talán semmit — válaszolta mosolyogva a férfi. — A görög rendőrségtől jöttem. Néhány kérdést szeretnék feltenni önnek.

Chester lenézett a nyitott irattárcára, amelyet a férfi az orra elé tartott. Egyik ablakában, görög betűs nyomtatott szöveggel és különféle aláírásokkal borított, igencsak hiteles külsejű kartonlapocska közepén kövér, fekete betűk hirdették: GÖRÖG ÁLLAMRENDŐRSÉG. Chester úgy gondolta, csak ront a helyzetén, ha megtagadja a kérést.

— Tessék — válaszolta közönyösen, és bekopogott.

Az ajtó nyomban kinyílt, de csak résnyire Colette pongyolában volt.

— Bocsáss meg, drágám — szólt be Chester. — Egy úr van itt, aki beszélni óhajt velem. Bejöhetünk?

— Hát persze, természetesen — mondta Colette, de mintha egy kicsit elsápadt volna.

Bementek. Colette összébb húzta magán a pongyolát, és visszavonult a háttérbe, a komód mellé. A görög nyomozó udvariasan meghajolt.

— Asszonyom, elnézést a betolakodásért. — Majd újból Chesterhez fordult: — Szabad kérdeznem, milyen néven jelentkezett be?

Chester elkomorult, és fenyegetően kihúzta magát.

— Nem értem, mit akar. Mi köze hozzá?

A nyomozó kabátzsebébe nyúlt, előszedett egy cserélhető lapokból álló kis jegyzettömböt, felnyitotta és Chester elé tartotta.

— Ez itt nem ön?

Chesternek elállt a szívverése. Az erős nagyítástól kissé elmosódottá vált fényképen világosan felismerte önmagát, amint vidáman nevetve egy pohár szódás whiskyt tart a kezében. Arról a csoportképről nagyították ki, amelyik a Suwannee Clubban készült egy

vacsorán, talán három éve. Akkoriban ő éppen Richard Donlevy volt, a haja dúsabb, mint most, nem viselt bajuszt, és valamiféle részvényeket árusított. Milyeneket is? Már elfelejtette. Chester megrázta a fejét.

— Nem. Nem én vagyok. Lehetséges, hogy van valami hasonlóság, de… Nem tudom, mit kíván tőlem.

— Különféle… hogy is mondják… tőkebefektetések… az Egyesült Államok területén — magyarázta a nyomozó, rendületlenül nyájas nyugalommal. — A részletes anyag nincs nálam, de ha birtokomban volna, akkor sem feladatom, hogy tájékoztassam önt. Nekem csupán annyi a dolgom, hogy együttműködjem az amerikai hatóságokkal, amelyek feltételezték, hogy ön ez idő szerint Európában tartózkodik.

Chester megrémült, hátán végigfutott a hideg, és a borzongás sehogy sem akart megszűnni. Az Államokban tehát megindult ellene a hajsza. Valaki nyilván megpróbált kölcsönt fölvenni a részvényeire vagy valami ilyesmi, és megtudta, hogy hamisak. Vagy talán a Lábomobil miatt. Colette-re pillantott, egy másodpercig tulajdon félelmét látta átsuhanni a felesége arcán, de aztán Colette erőt vett magán, és rámosolygott.

— De ön említette a keresett személy nevét, amely nem azonos az enyémmel — mondta Chester.

— A nevek különbözhetnek. Az nem sokat számít. Mindenképpen arra kell kérnem, hogy jöjjön velem, és válaszoljon néhány kérdésünkre. Megteszi, ugyebár? — Ezt olyan hangsúllyal kérdezte, mint aki tökéletesen biztos a dolgában, és úgyis tudja, hogy Chester vele megy.

— Nem. Miért mennék? Azért, mert önök tévedtek? -tiltakozott Chester, és levette a kabátját.

A háttérből előjött Colette, a nyomozó kezével együtt följebb emelte a jegyzetfüzetet, mintha a fényképet akarná alaposabban megnézni, azután kijelentette:

— Á, ez nem a férjem.

— Asszonyom, itt milyen néven jelentkeztek be? A világ legegyszerűbb dolga megtudnom. Mindössze leszólok telefonon a portára, és megkérdezem, ki lakik a hatszázhuszonegyes szobában.

Colette ránézett, és magas, kislányos hangján megjegyezte:

— Nem hinném, hogy a legcsekélyebb köze volna hozzá.

— Felhívom szíves figyelmüket, hogy fegyver van nálam. Nem szeretném, ha a segítségével lennék kénytelen elvezetni önöket. — A görög nyomozó fekete szemöldöke alól zavartan nézett Chesterre.

Chester vállat vont, és tapodtat sem mozdult. Mindenesetre gyors pillantással körülnézett a szobában, mintha abban reménykedne, hogy talán akad valamelyik sarokban védekezésre alkalmas fegyver.

A görög gyors léptekkel a telefonhoz indult.

Chester a fürdőszoba ajtajához rontott.

— Állj! — kiáltott a nyomozó. — Pisztoly van nálam!

Chester hátranézett, látta, hogy a férfi rászögezett pisztollyal rohan utána, de arra számított, hogy nem fogja használni a fegyvert. Egyetlen ugrással fent termett a fürdőkád peremén, és fel akarta rántani az ablakot. Csakhogy az beszorult, és nem nyílt ki, csak résnyire.

— Chester! — sikoltott Colette.

A nyomozó Chester zakóját ráncigálta. Chester visszanézett, bal lábát felemelte és kirúgott. Pontosan gyomorszájon találta ellenfelét. Leugrott a kád széléről, nem várta meg,

míg a fickó fölegyenesedik, hanem villámgyorsan tarkón vágta. A nyomozó homloka nagyot koppant a mosdókagyló peremén. Chester egy rántással talpra állította, állon vágta és belebuktatta a fürdőkádba. Újból ki akarta rángatni, hogy még egyet üssön, de akkor észrevette, hogy a férfi eszméletlen.

Chester csak állt, ökölbe szorított kézzel, lihegve.

— Úristen! — rémüldözött Colette a fürdőszoba ajtajában. — Nem történt bajod, drágám?

Chester tagadólag ingatta a fejét. Fölvette a nyomozó pisztolyát. A kőpadlón összetört vizespohár cserepei hevertek. Chester ingerülten félrerúgott egy üvegszilánkot.

— Mindjárt eltakarítom — ajánlkozott Colette.

— Nem maradhat itt —motyogta Chester — el kell tüntetnünk, mielőtt a másik… lent van még egy nyomozó.

— Igazán? — Colette nehezen lélegzett. — Lássuk csak. Az erkély?

Az ablak alatt, a szálloda teljes hosszában erkély futott végig.

— Nem jó. Két perc alatt megtalálja. Kigondolok valamit. Összecsomagolnál gyorsan, szívem? Innen még ma este el kell mennünk.

Colette szélsebesen levetette a pongyolát, bevágta az egyik bőröndbe, és már nyúlt is a szék hátára akasztott sötét kosztümszoknyáért.

— Megvan! — jelentette ki Chester, és fölemelte a férfi ernyedten csüngő karját.

— Micsoda?

— Kint a lépcsőházban van egy kis szolgálati helyiség… — Közben vállára emelte a férfit. — Piros lámpa ég az ajtaja fölött. Egyik este a vécét kerestem, mert a kádban voltál, akkor láttam. Uh! Nehéz a pasas. — Tántorogva végigcipelte a tehetetlen testet a szobán. — Menj le, nézz körül a hallban.

Colette bólintott, és fürge mozdulattal résnyire nyitotta az ajtót.

— A felvonó előtt áll valaki.

— A fenébe! — dühöngött Chester, és szorosabban megmarkolta a férfi csuklóját. — Még ideér, mielőtt… — Csak most eszmélt rá, hogy a fürdőkád igencsak kemény lehetett, a mosdó nem kevésbé. A pasas talán meghalt. A puszta gondolattól elhagyta az ereje, és óvatosan lecsúsztatta terhét a szőnyegre.

Már azon volt, hogy szól Colette-nek, próbálja kitapintani a fickó érverését, de Colette megelőzte.

— Oké, most lehet. Senki sincs kint.

Chester, minden erejét összeszedve, újból fölnyalábolta a férfit. Akár halott, akár nem, gondolta, a kamrában lesz a legjobb helyen. Ha netán halott — nos, sohasem látta. Valaki más ölte meg. Ez az ember nem kopogtatott be hozzá, és nem beszélt vele soha. Szerette volna minél hamarabb elérni az ajtót, amelyik fölött most is égett a kis piros lámpa, és magában imádkozott, hogy nyitva találja, mint a múltkor.

A forduló közelében volt már, amikor a sarok mögül előbukkant a másik nyomozó, és a meglepetéstől valósággal földbe gyökerezett a lába. A fiatalember ajka kicsit elnyílt, és mintha valami halvány mosolyféle suhant volna át az arcán: elégedett vagy gúnyos? Chester azt várta, hogy pisztolyt ránt. A fiatalember jobb keze üres volt, a balban újságot tartott. Közelebb lépett Chesterhez.

— Hová viszi? — kérdezte Rydal, és gyors pillantással szétnézett a folyosón.

— Én csak… — Chester hirtelen elgyengült, és a tehetetlen, súlyos test lecsúszott a földre. — Oda, abba — hebegte, és erőtlenül az ajtóra mutatott, amelyik fölött égett a piros lámpa.

A fiatalember ledobta az újságot, fürgén lehajolt, vállánál fogva megragadta a nyomozót, és vonszolni kezdte a szolgálati helyiség ajtaja felé.

Chester csak bámult.

— Kalapja nem volt? — kérdezte Rydal, és Chester ijedt bólintását látva, hozzátette: — Nem ártana, ha azt is hozná.

Chester kinyitotta a kis helyiség ajtaját — nem volt kulcsra zárva —, és máris rohant vissza a szobájukba. Colette nem reteszelte be az ajtót, ott állt, szorosan mögötte.

— Add ide a kalapját, szívem. Ott van a telefonnál. Colette elvette a telefonasztalkáról a kalapot, és átadta férjének.

Chester futólépésben vitte a lépcsőházba. A piros lámpa alatt félig nyitva volt az ajtó, bentről vödrök csörömpölése hallatszott.

— Tessék.

Chester odanyújtotta a kalapot a fiatalembernek.

— Halott? — kérdezte Rydal.

— Nem tudom.

— Szerintem halott. — Rydal enyhén remegő kézzel, villámgyorsan kiürítette a férfi belső zsebeit, azután kigombolta a farzsebet is, kivette a tárcát, és mindent zsebre vágott. — Hol a pisztolya? Ez csak a tokja.

— Eltettem — mondta Chester. Halott, egyre csak ez járt a fejében, és keze görcsösen reszketett. Nézte a fiatalembert, aki beljebb tolta a férfi lábát az útból, azután becsukta az ajtót, amely mögött vödrök, szivacsok és mocskos szürke rongyok közé rejtve ott maradt egy ember, félrebillent, véres fejjel, mert ő, Chester, életében először embert ölt.

Rydal a karjánál fogva vonszolni kezdte Chestert a szoba felé. Útközben még az újságot sem felejtette el fölszedni a földről.

Chester ujja hegyével megkopogtatta az ajtót. Nem értette, miért viselkedik így a nyomozó. Talán meg akarja kímélni a szállóvendégeket a hulla látványától?

Colette ajtót nyitott, és nagyot sóhajtott.

Chester gyorsan beljebb került.

Utána belépett Rydal is, gépies meghajlással üdvözölve az asszonyt. Irtózott a vértől, most kissé szédült.

— A nevem… a nevem Rydal Keener. — A bemutatkozás mindkettőjüknek szólt. — Jó napot.

— Jó napot — motyogta Chester.

— A férjem önvédelemből ütötte le azt az embert — jelentette ki gyorsan Colette, és közben egyenesen Rydal szemébe nézett. — Mindent láttam.

— Ne mondj semmit, Colette — figyelmeztette Chester.

— De… engedelmükkel — kezdte Rydal, és nyomban elszégyellte magát, amiért ez az „engedelmükkel" kicsúszott a száján —, nem vagyok rendőrnyomozó.

— Nem… de hát akkor miért…? — hebegte Chester. Rydal maga sem tudta, miért. Az elhatározás olyan gyorsan született, hogy valójában nem is nevezhette elhatározásnak.

— Amerikai turista vagyok, semmi több. Tekintsenek a barátjuknak. — Meglepő volt, hogy így beszélt velük; nagyon furcsa érzés. Talán a halványzöld szőnyegen virító vércseppek miatt? — Jó lenne feltörölni ezeket a vérfoltokat, amíg még lehet — fordult Chesterhez.

Chester erőtlenül intett Colette-nek, hogy tegye, amit Rydal mondott.

Colette kiment a fürdőszobába, és hozta a szivacsot, amelyet Chestertől kapott ajándékba.

— A fürdőszobát már feltöröltem — mondta. Letérdelt, és fél kezére támaszkodva buzgón dörgölni kezdte a szőnyeget. Hátsó fele hibátlanul gömbölyödött a szűk szoknyában. Rydal inkább őt nézte, mint a vérfoltokat. Azután az ajtóhoz sietett, óvatosan megnyitotta, és kikémlelt a folyosóra.

— Hallott valamit? — kérdezte Chester.

— Nem. Csak megnéztem, nincsenek-e vérnyomok kint is. Valószínűleg vannak, de a fekete szőnyegen nem látszanak. Hát akkor… — mondta, és becsukta az ajtót (Hát akkor mi van? A férfi üres tekintettel bámult rá, várta a folytatást.) — a legközelebbi tennivalónk, hogy szedjük a sátorfánkat, mielőtt még a fickót keresni kezdik a kapitányságon vagy bárhol.

— Igen. Vagy mielőtt megtalálják — tette hozzá Chester. — Nos, nagyjából már úgyis összecsomagoltunk és elkészültünk, ugye, szívem?

— Még két perc, amíg lehúzom az egészet a vécében — válaszolta Colette. — Ches, szedd össze a borotválkozó-készleted. No, ezzel megvolnék. Dobj ide egy törülközőt, légy szíves.

— Törülközőt?

— Persze, hogy szárazra dörgöljem.

Colette roppant gyakorlatiasnak bizonyult. Nem veszítette el a fejét, annyi szent. Felnézett, elkapta Rydal pillantását, rámosolygott, azután ügyesen elkapta a törülközőt, amelyet Chester a szoba túlsó végéből dobott oda.

— Micsoda zűr — jegyezte meg, már újból munkája fölé hajolva.

Rydalnak eszébe jutott a kabátja zsebébe gyömöszölt irattárca, és előszedte. Belelapozott a vaskos noteszba. Aztán megnézte a fényképeket, és az egyiken nyomban felismerte Chestert. Odalépett hozzá.

— Ez itt maga?

Chester, aki néhány apróságot rakosgatott az egyik táskába, szemlátomást zavartan bólintott.

A görög szöveg szerint csalás és sikkasztás miatt körözték. A kép alatt, görög és latin betűkkel írva, különféle nevek sorakoztak.

— Melyik ezek közül a magáé? — kérdezte Rydal. Chester megfogta a jegyzettömb sarkát, és tekintete kissé révetegen végigfutott a névsoron.

— Egyik sem… A nevem… Chester MacFarland. — Rájött, hogy nincs értelme titkolózni, a fickó bármikor megérdeklődheti a portán, ki volt vagy legalábbis milyen néven jelentkezett be a hatszázhuszonegyes szoba lakója.

— Chester MacFarland — ismételte halkan Rydal. Chester idegesen mosolygott.

— Hallott rólam valamit?

— Nem… dehogy. — Rydal közben már megnézte a görög nyomozó nevét is: George M. Papanopolosz.

— Öö… holnap akartunk indulni Korinthoszba. Maga persze nem tudja, van-e oda valamilyen esti vonat vagy busz. Miért is tudná? Úgy terveztük, hogy kocsit bérelünk, de. . .

— Csakugyan nem tudom, de leszólhatok a portára, hogy nézzenek utána — ajánlotta Rydal, és a telefonhoz indult.

— Ne, várjon! — tiltakozott kezét széttárva Chester. — Innen, ebből a szobából ne…

— Pedig éppen arra gondoltam — mondta Rydal, nemcsak Chesternek, hanem az asszonynak is, aki most a szoba közepén állva nézte őt —, hogy senki sem látott feljönni, tehát azt is mondhatom, hogy egész délután itt voltam maguknál. Vagy legalábbis néhány óra hosszat. — Chester még mindig értetlenül bámult rá. — Nem lifttel jöttem — magyarázta Rydal. — Amikor láttam, hogy a felvonó a hatodikon áll, elindultam a lépcsőn. Nem hiszem,

hogy bárki észrevette volna. Egyszóval ha még itt vagyunk, amikor a pasast megtalálják… akkor szolgálhatok alibivel. — Maga sem tudta, honnan jöttek ajkára a szavak. Felajánlotta, hogy hamisan tanúskodik. És miért? Kinek a kedvéért? Hiszen most már látta, hogy ennél az embernél a tisztes külső vékony máz csupán; hogy jól szabott, méretre készült öltönyéhez csiricsáré mandzsettagombot visel; mindent összevetve, nem látszik becsületes embernek, sohasem volt az. — Egyébként magára bízom, ahogy gondolja. Én nem ragaszkodom hozzá — folytatta Rydal. — Úgy értem, döntse el, akarja-e, hogy leszóljak vagy sem.

— Szóljon csak. Remek ötlet — helyeselt Chester. Kerülte Rydal tekintetét.

Rydal minden további nélkül felvette a telefont, és folyékonyan érdeklődni kezdett görögül a Korinthoszba induló vonatok, illetve buszok menetrendje iránt. Az asszony lezárt még egy-két bőröndöt, és — legalábbis látszólag — gyerekes kíváncsisággal bámulta Rydalt. Rydal letette a kagylót.

— Hatkor elment az utolsó busz. Ma már vonat sincs. Autót talán még bérelhetnének ilyenkor is, de szokatlan dolog ilyenkor Korinthoszba indulni. Az általános vélemény szerint az út legszebb része a tengerparti szakasz, tudják, a Kinetta-part.

— Hmm. Persze, a Kinetta-part — visszhangozta Chester. A feleségére nézett.

— Maga nagyon rendes — mondta Colette Rydalnak. — Igazán nagyon rendes, hogy még veszélybe is sodorja magát miattunk.

Rydal nem tudta, mit válaszoljon. Most vette észre, hogy Chester zakójának a zsebe kidudorodik. Ott a pisztoly. Eszébe jutott, hogy MacFarlandéknak sürgősen új útlevélre lesz szükségük. Legkésőbb holnapra. Erre a célra Niko a legalkalmasabb ember.

— No és Kréta? — kérdezte Chester. — Mindenképpen át akartunk rándulni oda is.

— Azt véletlenül tudom — mondta Rydal. — Reggelenként van egy repülőjárat, és valamivel korábban hajó is megy minden reggel. De ilyenkor már nincs semmi.

— Maga görög származású? — kérdezte Colette. Rydal elmosolyodott.

— Nem. — Ki akart találni valamit, de mindössze az jutott eszébe, hogy sohasem volt valami találékony. Ide villámgyors észjárás kellene, hogy máris készen álljon az egyedül helyes, briliáns megoldás, és megmondhassa nekik, mi a teendő. Persze meghúzódhatnának Nikonál, de Rydalnak sehogy sem akaródzott éppen oda vinni őket. Vajon miért nem? Taxiba ülhetnének az összes csomaggal, aztán irány Nikoék háza. Niko felesége, Anna, ilyenkor otthon van, és készségesen rendelkezésre áll bármiben. Csakhogy az a lakás egy nyomortanya, egyetlen szobában kellene összezsúfolódniuk. — Innen mindenképpen menniük kell, mégpedig azonnal, ez a legfontosabb. Jöhetnek a csomagokért?

— Jöhetnek, de hová menjünk? — kérdezte Chester. — Másik szállodába, itt, Athénban. Tudok egyet.

A Dardanellész, tíz, tizenöt utcányira innen. Közepes szálloda, és eléggé eldugott helyen van. Csak erre az egy éjszakára. Holnap majd… inkább Krétát javasolnám, mint a Pelopónnészoszt; nagyobb és messzebb is van.

— Ó, de csodálatos! Kréta! — lelkesedett Colette, mintha útjuk váratlanul még egy vidám kirándulással gazdagodott volna.

— Elég, ha csak annyit mondok a sofőrnek, hogy Hotel Dardanellész? — kérdezte Chester.

— Elég. Vagyis, nehogy itt valamelyik szállodaszolga meghallja, mondja inkább a sofőrnek, hogy vigye magukat a pályaudvarra, azután félúton meggondolhatja magát. Legjobb lesz, ha azzal távozik innen, hogy valamelyik éjszakai vonattal utaznak, mondjuk… Jugoszláviába. Találjon ki valami effélét.

— Értem, értem — dörmögött Chester, bosszankodva, amiért ilyen lassan kapcsolt. —

Igazán azt hiszi, hogy okos dolog lesz átköltözni egy másik athéni szállodába? — kérdezte aggodalmasan.

— Szerintem igen. Szerencsés esetben a görög nyomozót csak reggel találják meg a takarítók. Ha itt a szállodában úgy tudják, hogy maguk vonattal utaztak tovább, akkor a rendőrség elsőnek a vonatokat és a határállomásokat fogja ellenőrizni, és csak azután fésüli át a szállodákat.

— Igen. Ebben igaza van — hagyta helyben Chester. — Úristen — vicsorgott —, az útlevelek! A fene enné meg!

— Erre már én is gondoltam — mondta Rydal, és indult az ajtó felé. — Azt hiszem, megoldható.

— Hogyan? — kérdezte Chester.

— Ha akarja, este találkozhatunk, akkor majd elmagyarázom. Most nem fecsérelhetjük erre az időt. Tíz óra körül felhívom a Dardanellész Hotelban. Jó lesz?

— Igen — egyezett bele rövid habozás után Chester.

— Ó, de izgalmas! — lelkesedett Colette. Két kezét álla alatt összekulcsolva, lázasan figyelt minden szóra. Közben ajkával úgy csücsörített, mintha csókot akarna dobni Rydalnak.

— Viszlát este — köszönt el Rydal, azzal távozott. Chester és Colette egymásra meredtek. A férfi ijedten és bambán, az asszony elképedt mosollyal.

— Szólok, hogy küldjenek fel a csomagokért — szólalt meg végre Chester, és a telefonhoz lépett.

Colette nézte a férjét, ahogyan telefonál. Alsó ajkát beharapta, és összeráncolta homlokát, mint mindig, ha nagyon erősen gondolkodott. Megvárta, míg Chester leteszi a kagylót.

— Ches, mit akart mondani ez a fiatalember azzal, hogy a görög nyomozót csak reggel találják meg? Nem lehet, hogy magához tér, és…

— Szívem, az a pasas, azt hiszem, meghalt — mondta nagyon csöndesen Chester. Látta, hogy Colette levendulakék szeme elkerekedik.

— Igen? *Tudod*, vagy. . .

— Azt hiszem. Nem vesztegethettem az időt arra, hogy meggyőződjem róla — mondta Chester komoran.

— És… ez a másik is tudja?

— Igen — válaszolta határozottan Chester.

— Uramisten!

— Bizony. — Chester, kezét farzsebébe dugva, előbbre jött az ágyak között, és valósággal rávetette magát az egyik táskából kikandikáló whiskys üvegre. — Tudja, és ezt be is vasalja rajtunk. Jól bevasalja.

— Hogyhogy?

Chester kihozta a fürdőszobából az egyetlen épségben maradt poharat.

— Hát csak úgy, hogy némi pénzt akar majd a hallgatásáért. Figyeld meg. Szerencsére van pénzünk. De ügyelnünk kell, nehogy túl messzire menjen. Ó, csakugyan azt hiszed, hogy olyan fajta? — kérdezte Colette, egy kicsit még zihálva a haláleset okozta megdöbbenéstől. — Nem nézném… úgy értem, nem olyan, mintha zsaroló lenne. Amerikai.

— És üres a zsebe. Várd ki a végét, majd elválik. Mit gondolsz, miért mászott bele ennyire? Legszívesebben másik szállodába mennék, de valószínűleg lent van az utcán, és várja, hogy utánunk jöhessen. — Chester meglötyögtette, aztán felhajtotta a fele-fele arányban vízzel kevert whiskyt. — Mi másért mászott volna bele?

4.

Rydal gyalog ment Niko lakásától a Dardanellészig az Eolu utcában. Kényelmesen sétált, mégis korán érkezett. Cigarettára gyújtott, és egy darabig a legközelebbi sarkon ácsorgott, egy bezárt gyógyszertár sötét kirakatablakát bámulva. A lámpáknak csak a fele égett a Dardanellész bejárata fölött. Rydal megállapította magában, hogy szokatlanul csöndes az utca. Ez a csend nem azt sugallta, hogy itt történni fog valami, hanem hogy már megtörtént, vége. Nem a várakozás csendje volt. Girhes, rőt szőrű kutya iszkolt el Rydal mellett, figyelmes, hegyes pofáját izgatottan előrenyújtva, mintha menekülne valami elől. Rydal el tudta képzelni, mi történhetett. A görög holttestét esetleg már órákkal ezelőtt megtalálták, mondjuk kevéssel hét óra előtt. Azóta ellenőriztek minden Athénból induló vonatot és autóbuszt — legfeljebb két-három ilyen lehetett —, és egyiken sem találtak MacFarland nevű utast. Akkor átfésülték a szállodákat, és rábukkantak MacFarlandék-ra. Lehetséges, hogy a rendőrség éppen ebben a percben a szállodában van, és most hallgatják ki Chestert, aki előbb-utóbb beismeri, hogy ő a gyilkos, mert bármilyen hidegvérű szélhámos is, a gyilkosság szemmel láthatóan megviselte. Ő meg, minden különösebb ok nélkül, egyenesen besétál a csapdába. Ha csakugyan ott a rendőrség, akkor Chester boldogan fogja üdvözölni. „Ó, hát itt van ez a fiatalember — mondja —, aki velünk volt egész délután." És mi lesz, ha ezzel ellentmond a korábban feltálalt mesének? Rydal elszoruló szívvel döbbent rá, hogy Chester akár az ő nyakába is varrhatja a gyilkosságot. Azt mondhatja, hogy amikor kilépett a szobájából, meglátta Rydal Keenert, aki épp vonszolta a hullát a lépcsőházban, és mivel Keenernek tudomása volt arról, hogy a görög rendőrség embere őt, Chestert kereste, hát megfenyegette, hogy hallgasson a gyilkosságról. De miért tette volna? Indítékot valószínűleg nem tudnak találni. Nem, kár holmi képzelgésekkel gyötörnie magát. Karórájánál sokkal megbízhatóbb Hamilton-zsebórája szerint egy perc múlva tíz.

Rydal gyorsan körülnézett a Dardanellész halljában. Nem látott senki rendőrkülsejűt. A portán szolgálatot teljesítő fiatalemberen kívül csupán egy ötvenes nő ült még a hallban, fekete, szőrmével szegett kabátban, kalapban. Rydal németnek nézte.

— Legyen szíves felszólni Mr. MacFarlandnek. Vár engem — mondta Rydal, és figyelte a portás arcát. Meg se rezdült.

A fiatalember áthelyezett egy banándugót a kapcsolótáblán, és erős görögös akcentussal így szólt:

— Egy úr keresi, uram.

Chester érdes, mély hangja hallatszott a vonalban.

— Fölmehet, uram. Harmincegyes szoba — igazította útba a portás.

Volt ugyan felvonó, de Rydal inkább a fekete-fehér kőburkolatos lépcsőt választotta. A harmincegyes szobának valahol az első emeleten kellett lennie, mert Rydal a huszonnyolcas számot látta a lépcsővel szemközti ajtón. Az ódon padlószőnyeg valamikor zöld lehetett: a lépcsőfeljárón egyetlen apró lámpa pislákolt sárgás fénnyel. A szálló még a Melkhior Kondülisznél is kopottabb volt. Rydal megkereste a harmincegyest, és bekopogtatott.

Néhány másodperc múlva Chester résnyire nyitotta az ajtót.

— Jó estét — köszönt Rydal. Chester hunyorgott.

— Egyedül jött?

— Egyedül. — Rydal látta, hogyan enyhül a félelem Chester arcán. Nyilván attól félt, hogy netán a rendőrséggel érkezik, vagy magával hozza egy barátját, akinek segítségével, ha kell, akár fizikai erőszak árán is, pénzt csikar ki belőle.

— Jöjjön be — hívta Chester. Rydal belépett.

— Jó estét — köszönt Colette-nek is. Az asszony egy karosszékben ült, keresztbe vetett lábbal, keze a szék karfáján nyugodott. Rydal erőltetett nyugalmat érzett ebben a pózban. — Ezek szerint akadálytalanul elhagyhatták a szállodát — fordult ismét Chesterhez.

— Persze, persze. — Chester mutatóujjával a bajuszát simogatta, és összenézett az asszonnyal.

— Mondhatom, eléggé festői szállodába küldött bennünket — jegyezte meg mosolyogva Colette.

Rydal körülnézett a szobában. Mi tagadás, ütött-kopott volt, a bútorzata olcsó.

— Remélem, csak erre az éjszakára — mondta Rydal. — Azért jöttem, hogy megbeszéljük, mi legyen az útleveleikkel. Azt hiszem, holnap délre szerezhetek maguknak újat. Most beszéltem egy barátommal. — Hiába igyekezett tárgyilagos, üzleti hangot megütni, Chester láthatóan megrökönyödött attól, hogy ilyen nyíltan beszél.

— Öö…nem óhajt helyet foglalni? — Chester odahozott egy széket. — Szabad a kabátját?

Rydal már mozdult, hogy levesse a kabátját, de meggondolta magát.

— Nem, köszönöm, jó lesz így is. — Kigombolta felöltőjét, és leült a székre.

— A fűtéstől akár valamennyien kabátban ücsöröghetnénk. Ideadnád a stólámat, drágám?

— Adom, szívem. — Chester széles, fekete-fehér mohair stólát húzott elő a szekrényfiókból, és odavitte Colette-nek.

Rydal nézte, milyen kecses mozdulattal teríti vállára az asszony a kendőt, s dugja alá a kezét is.

— Az útleveleket említette — kezdte Chester, és ő is leült a másik székre. Egy fél pohár szódás whiskyt tartogatott a kezében. — Nem inna valamit?

— Most nem, köszönöm — hárította el Rydal. Cigarettára gyújtott a magáéból. — Holnap délre szerezhetek maguknak két útlevelet, ötezer dollárért darabját. Nem drága. Aki közvetíti, annak is jár, mondjuk, még egy ezres. A tízezer azé, aki beszerzi az útleveleket, és elvégzi rajtuk a szükséges simításokat.

Chester előbb Colette-re pillantott, majd ismét Rydalra nézett. Úgy látszott, mondani akar valamit, de azután inkább ivott egy korty whiskyt.

— Eszem ágában sincs rátukmálni magukra ezeket az útleveleket, ha nem akarják — mondta Rydal, mert Chester leplezetlen gyanakvása kezdte idegesíteni. — De ha jól sejtem, legkésőbb reggelre a rendőrség megindítja a nyomozást Chester MacFarland után. Még ha ez a név nem szerepelt is a nyomozó jegyzettömbjében, arról a képről azért lehet még néhány kópia. Valaki esetleg tudhatja, hogy a nyomozó éppen magát kereste délután. Maga a szálloda hatodik emeletén lakott, ugyanott, ahol a nyomozó holttestét megtalálják. Az is elég, ha csak megkérdezik a szálloda alkalmazottait, nem lakott-e a hatodik emeleten valaki, aki hasonlított arra a fényképre. És hozzá még a távozásuk időpontja…

— Hm. — Chester előrehajolt, zsebkendőt vett elő, és kifújta az orrát.

— Azt hiszem, igaza lehet, Ches — szólt közbe Colette. — Magad is mondtad, hogy legjobb lenne meglépni még az éjjel. De képzeld el, ha feltartóztatnak, a jugoszláv határon például, elkérik az útleveleinket, és közlik, hogy a rendőrség beszélni akar velünk. — Beszéd közben bal kézzel gesztikulált, és Rydal meglátta ujján a briliánsgyűrűt. Szép nagy kő volt, és

a platinafoglalat is tanúsította, hogy értékes.

Talán csak nem a pénz miatt habozik Chester MacFarland, tűnődött Rydal. Ötezer dollár egy amerikai útlevélért nevetségesen kevés, még ha Niko barátja valószínűleg fércmunkát végez is. Az órájára pillantott.

— Siet? — érdeklődött Chester.

— Nem. Illetőleg találkozóm van valakivel fél tizenegykor. A barátom megvár ugyan, de nem szeretnék nagyon elkésni. Ő az, aki az útleveleket szerzi, Niko. — Rydal feszengett a széken, homlokát törölgette. Lassacskán dühbe gurult. Igaz, megmondhatta volna egyenesen, neki ugyan egyetlen cent sem esik le az ügyletből, és hogy szeretné, ha Chester ezt egyszer s mindenkorra tudomásul venné, de valami visszatartotta attól, hogy megtegye. — Át kell adnom Nikonak az útlevélképeiket, hogy továbbítsa a barátjának, ezért kell sürgősen találkoznom vele. Átadnám a fényképeket meg az előleget, azt hiszem, ötezer dollár elég is lenne. De magára bízom, ahogy óhajtja. — Rydal fölkelt, és átment a szobán a hamutartóhoz, az egyetlenhez, amely ott éktelenkedett állványán, Colette karosszéke mellett.

— Chester, drágám, nem helyesled? — Colette felnézett Rydalra. — Én igen.

Rydal gyorsan elfordult tőle. Chesterre nézett, most már türelmetlenül és bosszúsan, azután az ajtó felé; vár még öt másodpercig, gondolta, azután kilép azon az ajtón, és vissza se jön többé, beszél Nikoval, megmondja neki, hogy tárgytalan az ügy, és kifizeti Niko távolsági beszélgetéseit Naupliába, ahol Frank, a barátja lakott.

— De, azt hiszem — mondta Chester. — Útlevelekre van szükségünk, másképp semmire sem megyünk. — Most olyan volt, mint akit sarokba szorítottak és belekényszerítettek valami előnytelen üzletbe, de már megbékélt a ténnyel.

— Ha tud jobb beszerzési forrást, akkor válassza azt, ne az enyémet. Nem mintha ez az enyém volna, mindössze ismerek egypár embert itt — jelentette ki Rydal.

— Nem tudok jobbat — ismerte be Chester.

— Azt hiszem, drágám, hálával tartozunk érte — mondta Colette, már állva. — Szívből köszönjük. — Rydalra nézett, és két kezével összefogta álla alatt a stólát. — Nagyon köszönjük.

Rydal akaratlanul elmosolyodott.

— Szívesen.

— Mit adjak, két igazolványképet? — kérdezte Colette, és már ment is a tárcájáért a komódhoz.

— Nem, azt a kettőt, amelyik most van az útlevelükben. A perforálásnak illeszkednie kell — magyarázta Rydal. — Úgy könnyebb.

— Ó, hát persze. Milyen buta vagyok. Egy filmben láttam is, hogyan csinálják. Ki nem állhatom azt a fényképet, de úgy látszik, egyelőre nem szabadulok meg tőle. Legalábbis ezen az úton nem. — Átadta az útlevelet Rydalnak. — Biztosan ügyesebben kiszedi belőle, mint én.

— Igen. — Rydal tudta, milyen mozdíthatatlanul ragasztják be az ilyen képeket. Chester is benyúlt zakója belső zsebébe az útleveléért.

— Vacsora után, amikor hazajöttünk, szerencsére mind a kettőt visszakértem a portástól — jegyezte meg Chester, mintegy önmagának. — Azt mondtam, hogy korán reggel elutazunk.

— Igen, ez a másik dolog — mondta Rydal. — A repülőgép tíz negyvenötkor indul Krétára. Szerintem legjobb lesz, ha elrepülnek vele. Hacsak nincs jobb ötletük. — Rydal Chestertől is átvette az útlevelet.

— Nem, nem, nagyon jó lesz Kréta — helyeselt Chester, megbékélése jeléül kinyújtva

tenyérrel lefelé fordított kezét. Erősen gondterheltnek látszott.

Rydal egy kicsit megvetően elhúzta a száját. Colette-re pillantott, és mindjárt látta, hogy az asszony figyelmét nem kerülte el ez a kis fintor. Nem buta nő, állapította meg magában.

— És a pénz. Van magánál ötezer készpénzben?

— Úticsekkem van — válaszolta Chester.

Rydal a fejét rázta.

— Kötve hiszem, hogy akad valaki, aki holnap Chester MacFarland aláírással úticsekket óhajt beváltani.

Chester nevetségesen komoly ábrázattal bólintott, körülnézett, majd elindult a szoba egyik sarkába állított vászonhuzatos bőrkoffer felé. Fogta a bőröndöt, bevitte a fürdőszobába, és magára zárta az ajtót.

Rydal pontosan tudta, mit művel odabent: most kotor elő néhány, valószínűleg a bőrönd bélésébe rejtett zöldhasút. Az asszony varrhatta be még odahaza. Rydal is a bőröndje bélésében őrizte a készpénzét. Volt még nyolc darab százdollárosa és körülbelül tíz darab tízese, ennyi maradt összesen. Chesternek nyilván egész vagyona van a bélésben. Colette a karosszék mögött állt, onnan nézett oldalvást Rydalra, ujjai hegyét fel-alá futtatta a szék hátán.

— Az Államok melyik részéből jött? — kérdezte.

— Massachusetts — válaszolta Rydal.

— Én louisianai vagyok. De olyan régen elkerültem hazulról, hogy azt hiszem, nem lehet észrevenni a kiejtésemen.

Rydal rég észrevette nagyon enyhe délies hanghordozását. Nem szólt semmit, csak a padlót nézte mereven a karosszék hátsó sarka mellett, mintha arra várna, hogy egyszer csak előbukkan mögüle Colette fekete antilop körömcipője és erős, de formás bokája. Érdemes volt várni, mert csakugyan ez történt, és akkor Rydal pillantása elindult fölfelé, a bokától előbb a lábikráig, onnan tovább a csípő domborulatára, azután az asszony keblére, és éppen megállapodott a szeménél, amikor Chester kijött a fürdőszobából.

Chester előbb rájuk meredt, majd lehuppantotta a bőröndöt, a padlóra. Markában egy csomó vadonatúj, zöld bankjegyet tartott.

— Na, eddig megvolnánk — jelentette ki.

— Óhajt velem jönni, hogy megismerkedjék Nikoval? — kérdezte udvariasan Rydal.

Chester bizalmatlan volt.

— Hová?

— A Szindagma tér sarkán találkozunk, a Parlament közelében. Talán ismeri is Nikot. Szivacsot árul az American Express irodája előtt.

— Ó! — Chester elmosolyodott, eleinte halványan, de azután valóban földerült, még hunyorgott is hozzá. — Persze hogy ismerem. Vettem is tőle szivacsot. Kedvelem az efféle embereket.

Vajon mit kedvelt meg Nikoban? — tűnődött Rydal. — Valószínűleg azt, ami közös kettőjükben, a sviháksságát.

— Akkor mehetünk is, taxival még éppen odaérünk. — Chester mozdulata, amellyel Rydalnak nyújtotta a pénzt, elakadt félúton. Rydal nem figyelt oda, Colette-et nézte.

— Jó éjszakát — köszönt el tőle.

— Jó éjszakát — viszonozta az asszony. Kellemes, bár kissé magas hangja volt, és tisztán ejtette a szóvégi mássalhangzókat.

— Mit gondol, mikorra végzünk? — kérdezte Chester, zsebre vágva a zöld bankjegycsomót.

— Ó, talán egy órába sem telik. Ha visszafelé is taxival jön, negyvenöt perc múlva itt lehet — felelte Rydal.

Chester a karórájára pillantott.

— Tizenegy után itthon leszek, édes — közölte. Két kezét az asszony derekára tette, Colette csókra nyújtotta ajkát, és Chester megcsókolta.

Colette megint Rydalra nézett, de úgy, hogy Rydal nyomban az ajtó felé fordult.

A két férfi szótlanul ment le a lépcsőn. Egyetlen szó sem esett köztük a legközelebbi sarokig, ahol Rydalnak többszöri, hiábavaló próbálkozás után végre sikerült megállítania egy taxit. Szótlanul ültek a taxiban is. Rydal legszívesebben nyílt kártyákkal játszott volna, de úgy, hogy egyszersmind azért roppant tapasztalt és vészjósló legyen, és ebből az igyekezetből végül is komor hallgatás sikeredett.

Niko már ott várakozott a sarkon, ahol megbeszélték, fel-alá járkált, vagy azért, mert türelmetlen volt, vagy mert fázott. Rydal a karórájára pillantva látta, hogy hét percet késtek.

— Ó, hát persze, ráismerek, a tornacipős. — Chester szinte sugárzott a boldogságtól, és szó nélkül hagyta, hogy Rydal fizesse a taxit.

— *Kaliszpera* [3]— fogadta őket Niko.

— *'Szpera* — viszonozta Rydal, és görögül folytatta: — Mit intéztetek Frankkel Naupliában?

— Ó, úgy van, ahogyan mondtam, elvállalja — jelentette Niko.

— Bemutatom Mr. Chester MacFarlandet, egyébként már vett szivacsot tőled — mutatott Rydal udvariasan Chesterre.

— Nagyon örvendek — válaszolta Niko. Majd ismét Rydalhoz fordult: — Az igazi görög nem tesz különbséget szivacsok és útlevelek között.

— Ez a helyes beszéd. Mr. MacFarland elhozta a két útlevelet, az övét meg a feleségéét, a fényképek miatt.

— Miről beszélnek? — kérdezte Chester. Láthatóan élvezte az ügyet, cipője sarkán hintáztatta magát, és úgy nézett Nikora, olyan derűsen, mintha Niko holmi eszköz volna csupán, vagy valamelyik alárendeltje, akit busás borravalóval fog megjutalmazni.

Rydal átadta Nikonak a két útlevelet.

— Most odaadhatja az ötezer dollárt — figyelmeztette Rydal.

Chester egy kicsit elkomorult, majd hófehér, keményített inggallérját rózsaszínű tokája alá szorítva, lendületes mozdulattal széttárta felöltője két szárnyát, és a zakó zsebéből előszedte a pénzt. Odaadta Nikonak.

Niko egy biccentéssel átvette, majd odább ment, az egyik utcai lámpa alá, és olvasni kezdte a bankókat.

Rydal, kezét háta mögött összekulcsolva, türelmesen várt, fölfelé nézett a lámpára. Chester a túloldali járdát figyelte, ahol fiatal pár andalgott egymást átölelve, ügyet sem vetve rájuk. Niko körülbelül tizenöt lépésnyire volt tőlük. Úgy számolta a pénzt, mint akinek naponta megfordulnak a kezén hasonló összegek, majd amikor befejezte, komótosan visszaballagott, kézfejével megtörölte csepegő orrát, és Rydalhoz fordult:

— Oké. A másik ötezret majd szállításkor, és… nyolcszáz jár nekem, oké? — mondókájában az egyetlen angol szó az „oké” volt.

— Én ezret gondoltam neked — mondta mosolyogva Rydal.

— Oké — egyezett bele vidoran Niko, kivillantva gyászkeretes fogát és a mellette tátongó éjfekete űrt.

---

3 Jó estét (görög)

— Frank mikor jön érte? — kérdezte Rydal.

— Reggel hétkor — válaszolta határozottan Niko.

— Elkészülhet az útlevelekkel délelőtt fél tizenegyig? Niko széttárta karját, és nemet intett, még a fejét is megrázta hozzá.

— Nem. Annyira gyorsan nem megy.

— Mit kérdezett tőle? — kíváncsiskodott Chester.

— Hogy készen lesznek-e az útlevelek, mire indul a gépük. Azt válaszolta erre, hogy nem. De innen Krétára nem kell útlevél.

— Tudom — dörmögte Chester. Kék szeme azonban kissé elkomorult. — És mikor fogja szállítani?

— Holnapután, repülőgéppel. Csütörtökön — jelentette ki Rydal. Ugyanezt Nikonak is megmondta. — Legkésőbb csütörtökre kellenek, oké? Repülőre ülsz, és hozod. A tíz negyvenötös iraklioni géppel, oké?

— Oké — bólintott Niko.

Rydal arra gondolt, hogy Nikonak valószínűleg ez lesz az első repülőútja.

— Az ezresből, amit kapsz, fizeted az útiköltséget, oké?

— Oké. — Niko ezt is jóváhagyta.

— Ha ez a nyelv csupa „oké"-ból állna — jegyezte meg Chester —, akkor én is oké lennék. — A tárcájába nyúlt, hogy megtoldja még egy bankjeggyel az eddigieket.

Rydal legszívesebben lefogta volna a kezét, de meggondolta. Adjon csak borravalót, ha akar, ha ettől jobban érzi magát…

— A gyöngy megvan még? — kérdezte Chester. — Tudja, a gyöngy karkötő, amit a múltkor mutatott.

Niko ismerte a „gyöngy" szót. Akkorát ugrott, mintha áramütés érte volna.

— Meg akarja venni a gyöngy karkötőt? — kérdezte Rydalt görögül.

— Attól függ, mennyiért adod. Látni akarja még egyszer — mondta Rydal.

— Otthon van. Neked is megmutattam — mondta Niko.

— Meg, de mennyiért adod? Menj érte, megveszi, csak mondd meg, mi az ára.

— Tizenötezer drachma — bökte ki Niko.

— Ötszáz dollár? — Rydal nem akart hinni a fülének. Megnézzük még egyszer a gyöngyöket, Niko.

Niko föltartotta vaskos, sötét mutatóujját.

— Húsz perc. — Gondosan átvizsgálta a kapcsokat derékig érő amerikai katonadzsekije zsebein, amelyekbe a pénzt meg az útleveleket süllyesztette, majd eliramodott. Kacsázva haladt, nem futva, de nem is lépésben; olyan volt, mintha a belső bokáján járna.

Rydal karját összefonva, fejét felszegve várta, míg egy kis gömböc asszonyság degeszre tömött bevásárlószatyorral elhaladt mellettük.

— Szóval érdekli a karkötő?

— Ötszázért, persze — válaszolta Chester. — Úgy láttam, igazgyöngy.

Rydal bólintott. Igazgyöngy volt, ötszázért valóban alkalmi vétel. Nemsokára Colette párnás, enyhén szeplős csuklóját fogja majd körül. Chester feltehetően nagy puszit kap érte, azután meg ráadást, gondolta Rydal.

— Egyébként nem tudom, értette-e, miben állapodtunk meg — mondta. — Niko csütörtökön elhozza az útleveleket Iraklionba, és akkor kapja meg a hátralévő ötezer dollárt. Nyolcszázat kért a közvetítésért. Én ezret ajánlottam neki.

Ebből fizeti a telefonjait és a repülőjegyét oda-vissza, azonkívül…

— Mi van azonkívül?

— Niko most már a cinkosa, és azt hiszem, jobb egy kicsit túlfizetni, nehogy kevesellje a fizetséget, vagy úgy vélje, hogy éppen csak megfizették a szolgálatait — fejezte be kissé vonakodva Rydal.

Chester naiv és megértő mosollyal válaszolt:

— Helyes, tudom, mire gondol.

Néhány másodpercig egyikük sem szólt. Rydal szinte várta a kérdést: „No és magának mennyi jár, vagy mi a kívánsága?" Ám a kérdés elmaradt. Rydal felhajtotta kabátja gallérját, mert egyre kellemetlenebb volt a ködszitálás. Fázós ujjai a gallér meg a hajtóka kirojtosodott szélét tapogatták. Megérezte, milyen kínos lehet Chesternek, hogy nem meri szóba hozni a pénzt, meg valószínűleg fukar is; pontosan tudta, mekkora fölényben van még koszlott kabátjában is Chesterrel szemben.

— Megihatnánk addig egy kávét valahol — ajánlotta. — Minek rostokoljunk itt a ködben?

— Remek ötlet.

Rydal a sarkon túl mindjárt talált egy kis kávéházat, kicsi, javarészt szabad asztalokkal. Éhes volt, szívesen megevett volna egy joghurtot vagy egy tálca tápiókát, amely az üveg mögött kellette magát a pulton, de csak egy feketét rendelt. Chester kapucínert kért.

— Honnan fogja tudni, hol keressen bennünket Krétán? — aggodalmaskodott Chester.

— Csütörtökön, déli egy óra tájban találkozhat vele az iraklioni repülőtéren. Az lesz a legegyszerűbb — mondta Rydal. — A gép egy és fél kettő között érkezik. Niko mindjárt fordulhat is vissza Athénba.

— Hm. — Chester nézte a pincér kezét, ahogyan előbb egy-egy pohár vizet tesz elébük, majd lerakja a két kávét.

— Mit gondol, elég tűrhető útlevelek lesznek? — kérdezte mentegetőző, ideges mosollyal.

— Úgy nagyjából. Nekem ugyan még nem volt szerencsém Niko barátjának a műalkotásaihoz, de úgy látszik, nem először vállal ilyen megbízatást. — Rydal úgy válaszolt, mintha a szabóját ajánlaná valakinek. Nyugodtan nézett Chesterre.

Chester manikűrözött körmű lapátkeze nyughatatlanul matatott az asztal szélén, mintha két cigarettaszippantás vagy két korty kávé között sem bírna tétlenkedni. A világoskék szempár enyhén kivörösödött. Rydal fanyar férfikölni vagy arcvíz szagával elegy, enyhe whiskyillatot érzett. Megpróbált Chester állkapcsa köré bajuszig felfutó, barna körszakállt képzelni, amilyet az apja viselt. Könnyűszerrel oda tudta képzelni. De ugyanilyen könnyen Chester helyébe tudta képzelni a negyvenéves Lawrence Keenert is, még csupasz állal, hiszen apja csak negyvenen túl növesztett szakállt. Rydal most eszmélt rá: ez a hasonlóság volt a fő oka annak, hogy délután a folyosón váratlanul és meggondolatlanul segített Chesternek megbirkózni a hullával — már ha egyáltalán lehetséges megokolni ilyen oktalanságot. Amit tett, az mindenképpen arra utal, hogy mégiscsak bujkál benne valamiféle tisztelet az apja iránt. Nem örült a gondolatnak.

— Régóta van itt Athénban, ugye? — kérdezte Chester.

— Körülbelül két hónapja. Chester bólintott.

— Könnyen tanul nyelveket?

— A görög nem nehéz — válaszolta Rydal, egy kicsit kényelmetlenül fészkelődve a széken, mert eszébe jutott, hogy nyolcéves lehetett, vagy talán még annyi sem, amikor apja görög nyelvtanulásra fogta, mert akkor már „elfogadhatóan haladt" a latinban, és később, tizenöt éves korában újgörögöt is kellett tanulnia, hogy felkészüljön az európai utazásra, amelyet apja nyár végére tervezett, felesége és három gyermeke társaságában. Ez lett volna

Rydal második európai útja, de semmi sem lett belőle, mert akkor tavasszal jött Agnes.

Magán érezte Chester fürkésző tekintetét, és akaratlanul is félrehajolt egy kicsit, hogy lássa magát a tükörben, amely Chester háta mögött függött a falon. Simára fésült, rövid fekete haja nedvesen fénylett, meglehetősen sápadt arca nem volt maszatos, szeme, szája komoly és nyugodt, mint mindig. Chester valószínűleg afféle úri szélhámosnak vélheti, aki többnyire a bűnözés határán evickél. Rydalnak tökéletesen mindegy volt, mint vélekedik róla Chester.

— Értékpapírokkal foglalkozik? — kérdezte és rágyújtott.

— No igen… — Chester ujjai fölemelkedtek az asztal lapjáról, és bizonytalanul megálltak a levegőben. — Bizonyos értelemben. Mások üzleti ügyeit intézem. Mondhatnám, mint tanácsadó — tette hozzá olyan hangsúllyal, mintha most találta volna meg a helyes szót. — Részvényügyletekben, tudja.

Tudom, gondolta Rydal.

— Miféle részvényekkel?

— Hát… — Hosszú, bizonytalan csend következett. — Az a helyzet, hogy a nagyobb részük egyelőre titkosan kezelendő, hivatalosan ugyanis még nincsenek piacon. Az egyik például egy nem teljesen kész találmányra kibocsátott részvény. Univerzális kulcs. A mágnesesség elvén működik. — Chester egyre meggyőzőbben beszélt, egyenesen Rydal szemébe nézve.

Ő bólintott. Chester végre hazai pályán mozgott: el lehetett képzelni, hogyan dolgozik. Tősgyökeres vigéc, az a fajta, aki önmagát is meggyőzi, elkábítja, miközben leendő ügyfeleit behálózza. Rydal megérezte, hogy Chester nem a való világban él. Nem csoda, ha az a valódi holttest akkora megrázkódtatást okozott neki délután.

— Nos, nem vagyok abban a helyzetben, hogy vásároljak bármelyikből — jegyezte meg.

— No persze. — Chester könnyedén elmosolyodott. — Nincs abban a helyzetben. Éppen említeni akartam… öö… ha kárpótolhatnám valami csekélységgel a fáradozásáért, és az útlevelünkkel kapcsolatban is. Mit szólna. . .

— Nem az anyagi helyzetemre gondoltam — vágott közbe Rydal, ugyancsak mosolyt erőltetve arcára. — Úgy értettem, hogy nem érdekelnek a részvények, és ismerőseim között sincs olyan, akinek továbbadhatnám a titkokat. — Látta, hogy Chestert idegesíti az adósszerep. Chester szeretett volna túlesni a dolgon, megbizonyosodni róla, hogy zsarolni akarják-e vagy sem. Rydal mélyet sóhajtott, és felhajtotta a kávét. Karórájára nézett, öt perc múlva találkozniuk kell Nikoval.

— Nos, visszatérve a kárpótlásra, mégis mit tartana megfelelőnek? Magának is szeretnék adni valamit. Vagy… ezt már rendezték Nikoval?

— Nem — válaszolta egykedvűen Rydal. — Nagyon köszönöm. Nincs szükségem fizetségre.

— Ugyan, hagyja. Nem sértő szándékkal mondtam… igazán, nem, de bizonyára… — Úgy beszélt, mint aki váltig ragaszkodik hozzá, hogy mindenkit vendégül lásson, noha valójában nem akar fizetni.

Rydal a fejét rázta.

— Köszönöm. — Ujjával jelzett a pincérnek, és pénzt szedett elő, hogy kifizesse a kávékkal együtt az asztalon hagyott számlát. — Várja csak meg, hogy egyáltalán megfelelnek-e az útlevelek. Egyelőre nem tettem egyebet, mint hogy elszedtem az útlevelüket, és ráadásul még ötezer dollárt, így is felfoghatjuk a dolgot.

— Ó — mosolygott Chester. — Hadd legyen ez most az enyém. A taxit úgyis maga

fizette. — Chester letette a pénzt, dupla borravalóval. — A szállodában is nagy szolgálatot tett nekem — folytatta már valamivel nyugodtabban —, amikor felajánlotta, hogy alibit igazol, ha netán ott ér a rendőrség. — Eddig a hamutartót bámulta, csak most pillantott fel Rydalra. — Ha kedve volna velünk tartani Krétára, boldogan vállalnám a költségeit. Ez a legkevesebb. Meghívom egy kis kirándulásra… kivált ha fenntartja az ígéretét, hogy hajlandó nekem alibit igazolni, amennyiben kérdezősködnének. — Nehezen nyögte ki a szavakat. Megtörölte enyhén gyöngyöző, rózsaszínű homlokát.

Rydal fontolóra vette az ajánlatot. A közeljövőben úgyis Krétára készült. Ám ez egymagában még nem ok, legalábbis nem elegendő ok arra, hogy Chester ajánlata felkeltse érdeklődését. Okos dolog lenne vajon, vagy oktalanság? Nyilvánvalóan oktalanság, de valahogy mégis úgy érezte, talán okosan tenné. Egyelőre csupán a kíváncsisággal magyarázhatta, hogy oly erősen vonzódik Chesterhez. Az asszonyhoz is vonzódott, noha esze ágában sem volt viszonyt kezdeni vele. Az ügynek megvannak a veszélyei, de vajon ez volna az igazi, a nyers vonzerő? Mindig kalandot remélt Athénban, valahányszor leszállt a levendulaszínű alkony, vagy a hajnal rózsás ujja megérintette az Akropoliszt, de ez idáig hiába reménykedett. Vajon úgy rendelte a sors, hogy végül is egy borvirágos képű szélhámos révén lelje meg, csak azért, mert az illető hasonlít Lawrence Keenerre? Rydal elfojtott egy mosolyt.

— Nos? Gondolkodik még rajta?

— Nem — döntött Rydal. — Csak elgondolkodtam, úgy általában. Szívesen elmegyek. Amúgy is Krétára készültem, megvan rá a pénzem.

— Ó, hát ezt majd megbeszéljük, de. . . akkor holnap reggel velünk jön?

Rydal némán bólintott, valami visszatartotta attól hogy hangot is adjon beleegyezésének.

— Ideje visszamenni Nikohoz.

5.

Chester kevéssel tizenegy után érkezett vissza a szállodába, és Colette-et már ágyban, könnyek között találta. Az éjjeliszekrényen égett a kislámpa. Colette az oldalán feküdt, az ajtó felé fordulva, s fejét behajlított bal karján nyugtatta.

— Mi a baj, szívem? — kérdezte Chester, és letérdelt az ágy mellé, a padlóra.

— Magam sem tudom — kezdte Colette gyermekesen vékony, sírós hangján. Egyszer csak úgy rám szakadt ez az egész. Mind a kettőnkre.

— Mi szakadt ránk, szívem?

Colette gyorsan megtörölte a jobb szemét.

— Az az ember meghalt, ugye?

— Azt hiszem, meg. Sajnálom. De ha már így alakult, ha már megtörtént a baleset, mert nem vitás, hogy baleset volt, akkor szerencsésebb így, mint hogyha pár perc múlva magához tért volna, mert akkor ki nem jutunk onnan. . . Úgyhogy. . .

— Nem értem, hogyan tudsz erről ilyen nyugodtan beszélni — vágott közbe Colette.

— Hát, kénytelen vagyok. Nyugalomról szó sincs, de ha azt akarom, hogy megússzam, hogy megússzuk a dolgot, akkor nem veszíthetem el a fejem. Az neked sem lenne jó, ugye, szívem?

— Ne-hem. — Colette úgy zokogott, mint egy engedelmes gyerek.

— Nahát akkor. Azt teszem, amit tennem kell. Csütörtökön délben Krétán megkapjuk az új útleveleket. Találkozom a fickóval a repülőtéren, amint kilép a gépből. És nézd csak, mit hoztam neked. — Fölállt, és zakója zsebéből előszedte a gyöngy karkötőt. A lámpa elé tartotta, hogy Colette jobban lássa.

Colette néhány másodpercig nézte az ékszert, azután jobb kezét kinyújtva megérintette, de a fejét nem emelte fel. Ujjaival kicsit megforgatta a karkötőt a férfi tenyerén, azután mindössze annyit mondott: — Nagyon szép — és visszahúzta kezét a takaró alá.

— Szívem. . . — Chester tanácstalanul toporgott. — Valódi gyöngyök, és bagóért jutottam hozzá. Ötszáz dolcsiba került. Na, légy jó kislány. Nem akarsz mosolyogni, egy picit se? — Két keze közé fogta az asszony puha, meleg arcát.

Máskor már rég mosolygott és csókra várt volna. De most aggodalmasan, sőt majdnem neheztelőn nézett Chesterre.

— Most ez is bekerül a nyilvántartásba?

— Mi?

— Hát, hogy megölted azt a görögöt.

Chester elengedte az asszonyt, és zavartan feszengett az ágy szélén.

— Persze, de a Chester MacFarlandről vezetettbe. Csakhogy MacFarlandnek egyelőre semmi köze hozzám. — Úgy nézett Colette-re, mintha ennél logikusabban senki sem érvelhetne ezen a világon. — MacFarland. . . nos. . . nekünk kettőnknek csütörtöktől más nevünk lesz. — Várta, hogy Colette is mondjon végre valamit, de mert az asszony nem szólt, hát felállt, és levette a felöltőjét.

— Félek, Chester — szólalt meg Colette, mint a gyerek, amikor azt akarja, hogy a papája maradjon még egy kicsit mellette.

— Tudom, drágám, de holnapra jobb lesz. Ígérem. Rydal megveszi nekünk a repülőjegyet, adtam rá pénzt, tehát mindössze annyi a dolgunk, hogy tíz órára kint legyünk a repülőtéren.

Colette hallgatott, és Chester látta, hogy nyitott szemmel fekszik, és fölfelé néz, a semmibe. Chester pizsamába bújt — vacsora előtt langyos fürdőt vett a parányi kádban —, és végighúzta arcán a kis elemes villanyborotvát. Erős szakálla volt, és erre az éjszakára dupla ágyat kaptak. Miközben fogkeféjéből kirázta a vizet, kedélyesen bejelentette:

— Egyébként a pacák velünk jön holnap. Mit szólsz hozzá? Szerintem még hasznát vehetjük.

— Krétára? — Colette most végre fölemelte a fejét.

— Igen. Felajánlottam neki, hogy ha akar jöjjön velünk. Egy vasat sem kért azért, amit eddig tett, vagy legalábbis azt mondta, hogy nem kér. Lehet, hogy kap valamit az ezerből, amit a barátjának, annak a Nikonak kialkudott. Mindegy, az a fő, hogy jön. Már csak azért is — Chester lehalkította hangját, s közelebb lépett Colette-hez, miközben roppant gondosan szárítgatta kezét egy arctörlő kendővel —, mert ha a rendőrség netán mégis kérdezősködne, akkor Rydal elmondhatja, hogy egész délután velünk volt, és színét se láttuk a görög nyomozónak, de. . . — Chester hirtelen elhallgatott, mert eszébe jutott, hogy csütörtöktől nem hívják őket MacFarlandnek, új útlevelük lesz, az alibi tehát fölöslegessé válik.

— Nem fogadott el pénzt? Szép tőle, nem? Látod, milyen alaptalanul gyanakodtál — mondta egyszeriben mosolyogva Colette. Ült az ágyban, karjával átfogva felhúzott térdét.

— Lehet, hacsak. . . — Chester kezdte azt hinni, hogy ostobaság volt minden ok nélkül meghívnia ezt a potenciális zsarolót. Halvány sejtelme sem volt róla, hogy csütörtöktől milyen szolgálatot tehetne még nekik Rydal Keener. És Rydal vajon miért nem beszélt erről?

Pedig nagyon értelmes fiatalember, amint arról meggyőződhetett. Ránézett a felesége hirtelen földerült arcára. Nyomuk sem volt többé a könnyeknek. Chester elindult a komódra állított whiskys üveg felé. — Iszunk még egyet elalvás előtt?

— Kösz, nem kérek. Legszívesebben egy nagy pohár hideg tejet innék.

— Akarod, hogy megkérdezzem? — Chester nyomban letette az üveget, és indult a telefonhoz.

— Mm. . . nem — Colette a fejét rázta. Újból maga elé meredt, töprengett. — Remélem, kap valamennyit abból az ezerből.

— Miért?

— Mert szerintem megérdemli. És szüksége is van rá. Láttad a cipőjét?

— Láttam. — Chester elgondolkodva szopogatta a whiskyt. — Az jutott eszembe, hogy csütörtöktől már nemigen lesz szükségünk rá. Hacsak közbe nem jön valami, például mégsem kapjuk meg az új útleveleket, és kénytelenek leszünk bejelenteni, hogy a mienket ellopták, vagy valami ehhez hasonlót. Hiszen tudod, felajánlotta, hogy azt mondja, együtt töltöttük a délutánt.

Colette alig hallhatóan elnevette magát, éppen csak leheletnyit mozdítva felső ajkát, és Chester azonnal megérezte, hogy a felesége már percekkel előbb gondolt erre. Gyakran tapasztalta, hogy Colette okosabb nála, legalábbis egyenesebben és ezért gyorsabban is jár az esze, mint az övé.

— Beszél görögül, úgyhogy feltétlenül hasznát vehetjük — mondta Colette. — Azonkívül nagyon rendes fiúnak látszik.

— Szerinted rendes? Remélem, hogy az. Elolthatom a villanyt?

— El. Azt mondta, massachusettsi.

— Na és? Ismertem egypár csórót Massachusettsből.

— Nahát, csórónak aztán igazán nem csóró! — Colette befészkelte magát férje karjába, fejét a férfi domború mellkasára fektette.

— Magad említetted, hogy milyen a cipője.

— Á, fenét, a külső nem számít — mondta Colette. — Lerí róla, hogy volt gyerekszobája. Lehet, hogy szegény, de biztosan jó családból való.

Chester elnézően mosolygott a sötétben. Egyike volt ez azoknak a témáknak, amelyekről sohasem vitatkozott Colette-tel. Colette a lelke mélyén mindig is déli lesz. A fürdőszobában, ki tudja, miért, dübörögni kezdett a vízvezeték. Egy dühös hang, amelyet valószínűleg több fal választott el tőlük, kiabálni kezdett. Éles női hang válaszolt rá.

— Jesszusom! Remélem, nem fog így menni egész éjszaka — sóhajtott Colette.

— Remélem, nem.

Colette, úgy látszik, megvigasztalódott, és Chester figyelmét nem kerülte el, hogy akkor derült fel a kedve, amikor megtudta, hogy a fiatalember is velük tart. Azt hitte, kapacitálnia kell majd, amíg beleegyezik, hogy hármasban utazzanak. Furcsa. Azután eszébe jutott, hogyan nézték egymást ezek ketten az este, amikor ő kijött a fürdőszobából a bőrönddel, és ettől valósággal megdermedt. Vagy úgy. Lehetséges. Rydal talán ezért nem tartotta szükségesnek megmagyarázni, hogy rövidesen nélkülözhető lesz, hiszen nem kell már alibit igazolnia. Chester nyugtalanul fészkelődött. Úgy látszik, a fiatalember nem akarja kiengedni a markából. Lehet, hogy nagyobb pénzre vadászik, nem pár száz dollárra vagy egy ezresre.

— Mi a baj, drágám? Nehéz vagyok?

— Nekem te sohasem lehetsz nehéz — mondta Chester. Nyugtalan volt. Egész este üldözte a gondolat, hogy a King's Palace Hotel alkalmazottai hajnali ötkor megtalálják a holttestet, a rendőrség hétig ellenőrzi a vonatokat meg a buszokat, és utána átfésüli az athéni

szállodákat. Mi lesz, ha reggel nyolckor lefülelik őket itt, a Dardanellész Hotelben? Vagy talán csak azért ilyen borúlátó, mert hosszú és iszonyatos nap van mögötte? Vacsorára vesepecsenyét rendelt, de alig nyúlt hozzá. És Colette még azt vetette a szemére, hogy hideg fejjel cselekszik. Az asszony már rég aludt, de ő ébren feküdt mellette. Egy idő múlva gyengéden kivonta zsibbadt karját Colette feje alól, és kihasználva a kis rést, amely a párna alja és az asszony nyaka között támadt, átfordult a másik oldalára.

Chester ébredt elsőnek, fél nyolckor, és reggelit rendelt.

— *Amerikai* kávét, pirítóst és dzsemet. Vajas pirítóst. . . igen, persze, megkenve vajjal, igen. . . nem, külön a tejet és külön a kávét. Ne öntsék össze. Érti?. . . Nem, ki beszélt francia kávéról? *Amerikai* kávét kérek. . . Jó, rendben, ha beleöntik a tejet, úgy is jó lesz. Csak gyorsan, ha lehet. És lesz szíves összeállítani a számlánkat is — azzal letette a telefont. — Phű!

Colette is felébredt.

— Valami baj van, édes? — Mosolyogva fölült az ágyban, hátrasimította a haját, és karját magasba emelve nyújtózkodott. Szétterpesztett ujjai ugyanolyan ívben hajoltak vissza, mint a gerince. A hideg víztől sikongva, villámgyorsan megfürdött, míg Chester a mosdónál borotválkozott.

— Neked is készítsek fürdőt, drágám? — kérdezte, miközben szivaccsal mosta a kádat.

— Kösz. Erre most nincs idő.

Chester le sem ült, úgy itta meg a szürkés színű kávét, és meg sem kóstolta a kerek, kétszersültre emlékeztető valamit, amit pirítós címén hoztak. Colette derekasan nekilátott a reggelinek, egymás után szedegette a kemény korongokat, a kávéba mártva megpuhította egy kicsit, és bőségesen kente rájuk a narancslekvárt.

— Szagold meg ezt a vajat, Ches — nevetett, és Chester orra alá tartotta a vajastálkát. — Olyan szaga van, mint az ázott birkának.

Chester beleszagolt, egyetértett, és ment a dolgára, ami pillanatnyilag az volt, hogy titokban némi szíverősítőt vegyen magához a fürdőszobában. Colette nem szerette, ha korán reggel iszik.

Háromnegyed kilenckor megjelent az Olympia Légiforgalmi Társaságnál. Rydal azt mondta, hogy Colbert névre veszi meg a jegyeket. Chester beadta a poggyászt. A nevet itt nem kérték, csak annyit kérdeztek, hogy melyik járattal óhajtanak repülni. Chester megmondta, hogy a tizenegy tizenötös iraklioni géppel (a fekete táblán félórás késéssel jelezték az indulását). Azután kimentek az utcára. Chester sétálni akart, és főként szeretett volna minél előbb kint lenni az Olympia irodájából, mert sejtette, hogy a rendőrség ilyen helyeken keresheti Chester MacFarlandet, no meg, persze, a repülőtéren.

Nehezen múlt az idő. Chester szívesen átment volna az American Express irodájába, mint eddig napjában kétszer is, hogy megnézze, van-e postája, de gyorsan elvetette a gondolatot. Nem kérheti Chester MacFarland leveleit. Mint ahogyan hiába van a bőröndjében öt-hatezer dollárt érő úticsekk, ezentúl egyetlenegyre sem írhatja alá a nevét. Kíváncsi volt, vajon Rydal Keenernek lesz-e valamilyen ötlete, hogyan szabaduljon meg tőlük úgy, hogy mégse vesszenek mindenestül kárba.

— Nézd ezt a cipőt, drágám! — kiáltott fel Colette, és karjánál fogva egy kirakathoz húzta.

Chester engedelmesen bámulta a kirakatot, amelyben kizárólag rozsdabarna, tűhegyes orrú cipők voltak, koncentrikus félkörökbe rendezve, mintha egyenest rá mutatott volna valamennyi.

— Van idő, persze — válaszolta gépiesen Colette kérdésére, és nézte sötét ruhás,

nercbundás alakját, amint fürgén nekiindul, majd visszahőköl a makacsul ellenálló ajtónál.

Méltatlankodva jött vissza, széttárt karján hevesen lengett a kézitáska.

— Ilyen hülyék, zárva a bolt! Pedig mekkora forgalmuk lehetne. Fél tíz! — Eleven volt, mint a csík.

Chester titokban örült, hogy az üzletet még nem nyitották ki. Visszaterelte Colette-et a veszélyes pont, az Olympia irodája elé.

— Ott van — mutatott Colette világosszürke antilopkesztyűs mutatóujjával. Integetett is.

Rydal visszaintegetett. Barna bőrönd volt nála, szembejött velük a járdán. Fölemelt ujjával jelezte, hogy várjanak egy kicsit, azzal eltűnt az iroda ajtaja mögött. Újabb utasok érkeztek taxival a bejárat elé, hordárok sürgölődtek a poggyász körül.

— Bement a jegyekért — mondta Chester.

— Ó, persze, de előbb-utóbb nekünk is be kell mennünk. — Rántott egyet a férje karján, azután várta, hogy mozduljon végre. — Nem adsz neki pénzt a jegyekre?

— A miénket már az este kifizettem. Készpénzben — mondta Chester. — A magáét ő fizeti. — Úgy ment az ajtó felé, mintha ólomlábakon járna.

Odabent vagy húszan-harmincan ácsorogtak a csomagjaik mellett, köztük Rydal is. Apró biccentéssel üdvözölte Chesteréket, akik a bőröndök és a cipekedő hordárok sűrűjében igyekeztek utat törni hozzá.

— Jó reggelt — köszönt Rydal, majd Colette felé fordulva hozzátette — Mrs. Colbert.

— Jó reggelt — viszonozta Colette.

Rydal gyors pillantással szétnézett a tömegben, azután Chesterhez fordult:

— Már megtalálták, reggel hét óra tájban.

— Igen? — kérdezte Chester, és közben fejbőre pontosan úgy bizsergett, mintha a hír tökéletesen váratlanul érte volna. — Honnan tudja?

— A rádióból. Megvártam a szállodahallban a kilenc órai híreket, akkor mondták. — Colette-re nézett.

Chester lappangó megvetést érzett Rydal hűvös nyugalmában. No persze, nem az ő bőrére megy a játék, akárhogyan is, neki nincs veszítenivalója. Igen, Rydal Keener modorában kétségkívül volt némi pimasz nagyképűség. De ezen most kár lett volna fennakadni. Holnap délben, ha a fickó mondjuk ötezer dollárt kér azért, hogy eltűnjön, szépen kifizeti, aztán menjen isten hírével.

— Tessék a jegye — mondta Rydal, azzal odanyújtott egy repülőjegyet.

— És a másik? — kérdezte Chester.

Rydal ismét körülnézett, s a hangzavart kihasználva, halkan közölte:

— Gondoltam, jobb, ha a feleségének meg magamnak veszem meg Colbert névre a jegyeket, magának pedig Robinson névre váltok egyet. Majd mi ülünk együtt a gépen, és maga külön. A nevek miatt ne aggódjék. Valószínűleg a kutya se kérdi. Ide nem kell útlevél, tudja.

Chestert megmagyarázhatatlan ingerültség fogta el, és nem tudta, mit válaszoljon.

— Ha netán keresik magát — folytatta Rydal —, és átvizsgálják például a repülőgépeket, akkor olyan férfit fognak keresni, aki a feleségével utazik. Ezért gondoltam, hogy jobb lesz így.

Chester bólintott. Van benne valami, és mindössze két óra az út.

— Oké, rendben.

— Ha jól látom, már rakodnak be a buszba. Leadták a poggyászt?

Chester elment, hogy a csomagok után nézzen.

Azután beszálltak a buszba, és a véletlen úgy hozta, hogy hárman háromfelé kaptak ülőhelyet. A hosszú autóbusz kényelmes tempóban gördült végig a Nemzeti Park mellett, majd megkerülte az Olümposzi Zeusz templomának részben romba dőlt, részben még álló oszlopait, amelyek között Chester tegnap reggel még Colette-et fényképezte, és egy ismeretlen olasz kettőjükről is készített néhány felvételt Chester gépével. A film most is a Rolleiflex-ben volt: Chester arra gondolt, hogy Iraklionban talán beadhatja előhívatni, bár egyelőre nem tudta, milyen névre. Az elülső ülés támlája nyomta a térdét. Lepillantott, mert valami a lába elé gurult. Olcsó, fakó színű golyóstoll volt. Made in Germany, olvasta rajta. Kipróbálta a keze fején, hogy ír-e. Írt. Kék színnel. Talán szerencsét hoz.

A repülőtéren még egy kávéra is futotta az idejükből. Beültek a kis presszóba, ahol szeszes italt is felszolgáltak, és Chester konyakot rendelt a kávéjához. Ideges volt. Egyvégtében bömbölt a hangszóró, görög, francia és angol nyelven jelentette a gépek indulását és érkezését, az időjárási viszonyokat, különféle neveket szólított, és Chester félig-meddig azt várta, hogy egyszer csak bejelentik, a King's Palace Hotelben egy holtestet találtak. Rydal otthagyta a kávéját, és elment újságért. Nagy volt a nyüzsgés és a lárma. Egyedül Colette látszott nyugodtnak, keresztbe vetett lábbal ült a magas széken a bárpult előtt, és az embereket nézegette, akik mély karosszékbe süppedve üldögéltek a magasra nőtt cserepes növények között, és cigarettafüst áttetsző függönye mögé bújva újságaikba temetkeztek. Rydal visszajött, útközben nagy érdeklődéssel tanulmányozta a görög újságot, neki is ment egy-két embernek.

Mosolyogva, fejét rázva jelezte Chesternek, hogy nincs újabb hír, cigarettával kínálta Colette-et, aki nem gyújtott rá, majd megitta a kávéját.

A beszállásnál Rydal és Colette előrementek, Chester negyediknek vagy ötödiknek követte őket. Amint elhagyták Athént, nyomban a tenger fölött repültek, azután gyapjas, sík felhőmező fölé emelkedtek, és belevesztek a kék égboltba. Chester az útikalauzt lapozgatta, megpróbált Kréta nevezetességeire összpontosítani. De hiába böngészte Knósszosz térképét, sehogyan sem igazodott el rajta, és ma valahogy nem is érdekelte semmi. A motorzúgáson át hallotta, hogy mögötte vidáman nevetgélve görögül beszélget egymással egy férfi és egy nő. Valamivel hátrább, a túlsó oldalon Rydal ült Colette-tel. Szerette volna tudni, miről beszélnek. Vidám dolgokról valószínűleg. Colette hangulata mindig gyorsan változott. Még sohasem látta olyan zaklatottnak, mint amilyen az este volt, és percek alatt elmúlt az is. *Gyilkosság*. Elég baj, hogy így történt, nem vitás, valójában az a csoda, hogy csak ennyire hozta ki a sodrából. Erős felindulásban elkövetett emberölés volt, jegyezte meg magában Chester, emberölés, hát persze. Nem előre megfontolt szándékkal tette, véletlenül történt. Nem, emiatt nem ítélhetik életfogytiglanra! Mégis nyugtalanító volt a tudat, hogy a nyomában vannak, és hogy a görög nyomozó halála nem oldott meg semmit, csak rontott a helyzeten — legfeljebb néhány órát nyert vele, semmi többet.

Chester a lába közé állított sporttáskából előszedte az előrelátóan feltöltött kis lapos flaskát, zsebre vágta, és elvonult hátra, a férfimosdóba. Colette, fejét a fehérhuzatos üléspárnának támasztva, lehunyt szemmel ült, Rydal kibámult az ablakon.

Alighogy az utasok elfogyasztották a vegyes felvágottas hidegtálat, a gép leszállt. Az iraklioni repülőtér egyszerű, majdnem sivár képet nyújtott. Sík mező volt a vízparton, az épület hosszúkás, alacsony skatulya, itt-ott az Amerikai Légierő néhány üres autóbusza várakozott, kék egyenruhás pilóták ácsorogtak mellettük. A rozoga autóbusz, amelybe az utasokat bezsúfolták, feltehetően a városba tartott. Egyszer-kétszer megállt útközben, Chester úgy vélte, valami falu vagy major mellett, azután a következő megállóhelyen, amely ugyan semmivel sem látszott nagyobbnak vagy jelentékenyebbnek az előzőeknél, az utasok

fölszedelőzködtek. Leszálltak ők is, végignéztek a poros, sárgás-rózsaszínű, enyhén lejtős utcán, amelynek a végében meglátták a fehértajtékos tengert.

— 'Otel Iraklion! Olcsó! Van melekvíz! — hirdette fennhangon egy meglehetősen szutykos külsejű fickó, akinek hivatalos minőségét mindössze a kiszolgált ellenzős sapka jelezte, szalagján „Hotel Iraklion" felirattal.

— Nem — mondta Rydal, miközben a poggyászukat igyekezett megkaparintani. A csomagokat ugyanis a legteljesebb összevisszaságban egyszerűen ledobálták a busz tetejéről.

— 'Otel Korona! Két sarok innen, föl. Erre tessék!

— 'Otel Asztir! Városban a legjobb! — Fiatal, fekete hajú kölyök állt Chester előtt, homokszínű boyegyenruhában, sapkájához emelt kézzel, és már nyúlt is a Chester lába mellé állított két bőröndért.

— Nem az enyém! — tiltakozott gyorsan Chester, és elindult arra, ahol Colette-et látta Rydallal. A tenger felől erősen fújt a szél. Ragyogóan sütött a nap, kristálytiszta, de hideg idő volt. — Most mi legyen? — kérdezte Chester, de látta, hogy Rydal egyelőre nyolc darab poggyászukat igyekszik kiszabadítani, és nekilátott, hogy segítsen neki.

— Várjunk egy kicsit, amíg eloszlik a tömeg — tanácsolta Rydal. — Azután majd egy taxit fogunk. . . ha másutt nem, hát lent a parton.

A tömeg lassacskán megfogyatkozott. Egymás után érkeztek a taxik, és szedték fel az utasokat meg a csomagokat. Sikeres szállodaszolgák ügettek el bőröndhegyek alatt roskadozva, melyeknek tulajdonosai kényelmesen ballagtak mögöttük.

— Tud valami szállodát? — kérdezte Chester.

Rydal a tengert nézte, és ahogy fölszegte a fejét, arcéle sápadtan és keményen vált el az ég kékjétől. Ajka közé illesztett egy cigarettát.

— Az a baj, hogy nem mehetünk szállodába — dünnyögte. — Nincs útlevelük, tudja. — Colette-re pillantott.

— Jaj, de csodálatos! — ujjongott karját széttárva Colette. — Akkor egész nap mászkálhatunk. És éjszaka is! — tette hozzá lelkesen.

Rydal töprengve csóválta fejét, és megint a kikötő felé nézett. Azután visszafordult az ellenkező irányba, és végigpillantott az utcán, a rózsaszín és sárgásfehér, három- meg négyemeletes házsorokon. Csizmás ember közeledett az úttesten, csacsit hajtott maga előtt, ostorral. A csacsira kétoldalt batyuba dugott kecskegidák voltak felszíjazva, a kis állatok úgy üldögéltek ott egyenesen s szép kényelmesen, derűsen bámészkodva, mint az indián csecsemők anyjuk hátán.

— Hát nem *éé-desek*?~ kiáltott fel Colette, és már indult is volna feléjük.

— Colette — emelte fel kezét figyelmeztetően Rydal. Az asszony azonnal visszakozott.

— Lesz még több is — mondta Rydal. Chesterhez fordult: — Nem ismerek itt senkit, akinél megszállhatnánk. Ezt az éjszakát lábon kell töltenünk. Azt hiszem, az a legokosabb, ha kíméljük az erőnket. És mindenekelőtt szabaduljunk meg a bőröndöktől.

— Semmi értelme, hogy velünk szenvedjen — mondta Chester. — Maga bármelyik szállodában bemutathatja az útlevelét.

— Ez igaz — hagyta rá kissé bizonytalanul Rydal. — Nézzük meg, hátha lent a parton valami vendéglőben letehetnénk a csomagokat. — Átment az utca túloldalára, és mondott valamit a járdaszegély mellett várakozó taxisnak. Ez volt az egyetlen kocsi, amelyet nem vitt el az iménti áradat; láthatólag arra várt, hogy elhatározzák magukat végre.

Bezsúfolódtak a taxiba, a csomagokat lábukhoz, ölükbe meg a kocsi tetejére rakták. Nem mentek messzire, csak le a tengerhez, ott balra fordultak, és kicsivel odább, egy vendéglő előtt, Rydal szólt a sofőrnek, hogy álljon meg. A helyiség bejárata fölött hal alakú

cégtábla himbálózott. Rydal bement, majd egy perc múlva visszajött, és jelentette, hogy a tulajdonos örömest átveszi megőrzésre a poggyászt.

— Azt hiszem, számít rá, hogy fogyasztunk is valamit — mondta. — Megebédelhetünk, vagy ha mást nem, egy italt rendelhetünk.

Két óránál többet rostokoltak odabent, előbb ánizspálinkát ittak, és apró tányérkákról retket meg hagymás tormát ropogtattak hozzá, utána roston sült hal következett, frissen sült burgonyával, két üveg fanyar fehér borral. A busás borravaló megtette a magáét: a tulajdonosnak semmi kifogása sem volt ellene, hogy otthagyják éjszakára a poggyászt. Rydal elmondta Chesternek, milyen mesét talált ki a vendéglősnek arról, hogy egy barátjuknál vendégeskedtek a városban, és ma akartak visszarepülni Athénba, de lekésték a gépet, és nem szeretnének alkalmatlankodni a barátjuknak azzal, hogy visszacipekednek hozzá, föl a hegyre. Chester ragaszkodott hozzá, hogy magával vigye a sportzsákot, a többit otthagyták. Megbeszélték, hogy másnap délben, egy óra tájban jönnek a holmiért. Ezek után elindultak fölfelé a főutcán, ugyanazon, amelyiken a reptéri busz végállomása volt.

A Régészeti Múzeumot nyitva találták. Itt is elidőztek vagy egy órát, elbámészkodtak a szobrok, amforák és ékszerek között, azután Colette elment, hogy bepúderozza az orrát, Rydal pedig elmondta Chesternek, mit hallott a rádióban.

— Nos, George Papanopolosz halálát koponyatörés okozta. A jelentés igen szűkszavú volt. A maga nevét nem említették, de megmondták, melyik szállodában történt a bűntény, és azt is, hogy mennyi ideje lehetett halott az áldozat. Körülbelül tizenkét órára becsülték.

Chester hátán végigfutott a hideg. Ezek tények voltak. És a rádióban hangzottak el. Emberek ezrei hallhatták.

— Gondolom, a mai újságokban is benne lesz.

— Athénban biztosan — mondta Rydal. — Ide valószínűleg hajóval hozzák az újságot, egy nap késéssel. De azért lehetséges, hogy estére már a krétai újságok is átveszik a hírt. Feltehetően megjelenik valamilyen esti lap. Akkor esetleg a nevét is említhetik. Mármint a MacFarland nevet.

Chester bólintott, és nyelt egyet. MacFarland. Ezentúl a neve elől is bujkálnia kell. Ettől rettegett, amióta csak New Yorkban kitöltötte a kérdőívet. Miért nem szerzett valami útonmódon hamis születési bizonyítványt? Chester MacFarland. Ez ő. Pocsék érzés.

— Persze rádiója is van Krétának — folytatta Rydal. — Azóta valószínűleg átvette a hírt, esetleg a személyleírásával együtt.

— Hát. . . — Chestert ismét hatalmába kerítette a rémület. — A fénykép, ami a nyomozónál volt, évekkel ezelőtt készült. Nemigen hasonlítok már rá. Meghíztam azóta, és bajuszt növesztettem. Talán okosabb volna leborotválni — tette hozzá.

Rydal sötét szempillája meg se rebbent.

— Jön a felesége. A szálloda személyzetétől fognak személyleírást kérni magáról. Ne borotválja le a bajuszát. De talán szakállt növeszthetne. Az jobban megváltoztatná az arcát, mintha a bajuszát borotválná le.

A múzeummal szemben, egy olcsó kis kávéházban megteáztak. A sütemény ehetetlen volt. Mindenesetre megmelegedtek, és erőt gyűjtöttek ahhoz, hogy napnyugtakor újabb sétára induljanak, ezúttal a kikötőbe, a móló́ra. De annyira fáztak odakint, hogy nem győzték kivárni, míg lenyugszik a nap, és Colette tűsarkú körömcipője sem bizonyult alkalmas viseletnek a móló hézagos kockakövein. Délután, koktélidőben benéztek az Asztir szállóba. A szállodának nem volt bárja, a koktélt az étteremben szolgálták fel. Ültek és nézték a fehér abroszos asztalok végtelen, sivár mezejét, amely valahol a távolban három, kivilágítatlan sarok homályába veszett. Chester lassacskán elpilledt. Rosszul aludt az éjszaka. Ráadásul két

pohárral többet ivott, mint Colette vagy Rydal. Kettőjük társalgása is bosszantotta. Ostoba fecsegés. Colette Louisianáról beszélt, ahová évente kétszer hazalátogatott a virginiai intézetből. A szünidei mulatságokról, meg arról, hogy Biloxiban műkedvelő színtársulatot akart szervezni, három évig próbálkozott vele, de az általános érdektelenség miatt végül is kudarcot vallott. Rydal sajnálkozott. Azután Massachusettsről faggatta Rydalt. A fiú válaszolt a kérdésekre, megmondta, hogy a Yale-en tanult, de Chester figyelmét nem kerülte el, hogy egyetlenegyszer sem bocsátkozott részletekbe. Később elnézést kért, azt mondta, mindjárt visszajön, csak körülnéz odakint, hátha kap valamilyen esti lapot.

— Nem tudom, hogy fogom átvirrasztani az éjszakát — nyűgösködött Chester.

— Ó, drágám! Igyál egy kávét. Ha nem akarsz aludni, akkor ne rendelj több whiskyt. Nézz meg engem. Egy pohárral ittam, és utána rögtön kávét kértem. Szerintem izgalmas lesz ébren tölteni az éjszakát Krétán. Szerinted nem? Az első éjszakánkat a szigeten.

Chester ujjai hegyével megdörzsölte az állkapcsát. A borosta reszelős hangot adott. Növesszen szakállt? És mi legyen az útlevélképpel, az újjal, amelyik olyan jól sikerült? Mit használhat a szakáll? Lehet, hogy Rydal ugratni akarta, azért tanácsolta?

— Azt hiszem, mégis megiszom még egy whiskyt.

— Jaj, drágám — mondta rosszallóan Colette.

— Hanem, hát. . . mindegy, nálam van alapos üveg. Sokkal jobb whisky, és olcsóbb is — tette hozzá durcásan. A pohár alján maradt még egy kevés whisky jéggel, azt töltötte fel.

Rydal visszajött az újsággal, Chester el akarta kérni tőle, de akkor látta, hogy a lap görög nyelvű. Rydal komolyan, magabiztosan leült, összehajtogatta az újságot, és olvasni kezdett egy cikket a címoldalon.

— Itt van — nézett hátra gyors pillantással a válla fölött, háttal ült ugyanis a helyiségnek, azután nyugodt hangon elkezdte: — „Ma reggel a. . . King's Palace Hotel. . . takarítószer-raktárában Stefanie Triokhosz, huszonhárom éves takarítónő, a szálloda egyik alkalmazottja a harmincnyolc éves George Papanopolosz holttestére bukkant. Papanopolosz a Görög Államrendőrség nyomozója volt, és a vizsgálat megállapította, hogy halálát koponyatörés okozta. A gyilkossággal alaposan gyanúsítható Chester Crighton MacFarland, negyvenkét éves amerikai állampolgár, akit. . . öö. . . tőkebefektetések, illetőleg értékpapírok — helyesbített Rydal — hűtlen kezelése miatt köröznek. Papanopolosz a feltételezések szerint MacFarland nyomára bukkant a szállodában. MacFarland ugyanazon az emeleten bérelt szobát, ahol a folyosóról nyíló tárolóban a nyomozó holttestét megtalálták. A szobában, amelyben MacFarland és felesége, Elizabeth. . . Elizabeth? — nézett kérdően Colette-re, aki idegesen bólintott — tartózkodott, vérnyomokat találtak a fürdőszoba padlózatán és a szőnyegen, továbbá a szobától a fülkéig vezető folyosó szőnyegén is. — Rydal kis szünetet tartott, és figyelmes hallgatóit egyetlen pillantásra sem méltatva, ivott egy korty vizet. — MacFarland tegnap este, kevéssel hét óra után eltávozott a szállodából — folytatta halk, személytelen hangon Rydal —, és a személyzet egyik tagjának azt mondta, hogy valamelyik éjszakai vonattal szándékozik továbbutazni Olaszországba. A vonatok, autóbuszok és repülőgépek ellenőrzése nem hozott eredményt. . . " Egyszóval nem találták meg magukat — fejezte be Rydal, és az asztal fölött előbb Chesterre, majd Colette-re nézett.

Colette hallgatott, keze görcsösen markolta az asztal szélét, vörös körmeivel hüvelykujja ugyancsak vörösre lakkozott körmét piszkálta. Ijedt és — Rydal legalábbis úgy látta — kicsit szemrehányó tekintettel nézett Chesterre.

— Még nincs vége — közölte Rydal. — „A hatóságok most úgy vélik, MacFarland nem hagyta el az országot, és esetleg megpróbál hamis iratokhoz jutni. George Papanopoloszt gyászolják hátrahagyott szerettei. . . " s a többi.

Colette Rydalra nézett.

— Folytassa. Kik gyászolják?

Rydal némi torokköszörülés után tovább olvasott.

— „Harmincöt éves felesége, Lydia, tizenöt esztendős fia, George, tizenkét éves kislánya, Doria, továbbá két fivére, Philip és Christopher Papanopolosz lamiai lakosok, és Athénban élő nővére, Eugénia Milusz. " — Rydal letette az újságot. Szeme találkozott Chesterével, amely most tökéletesen üres volt, mintha minden fény kihunyt volna benne. Egy kicsit följebb csúszott a széken. — Nem rossz hírek — jelentette ki. — Nem említik, hogy a nyomok Krétára vezetnek, és még csak személyleírást sem adnak. Minden a lehető legjobban alakult.

— De az az ember mégiscsak meghalt — mondta Colette. Ujjai hegyével megnyomkodta a homlokát.

Chester töltött magának még egy pohárral, azután fölfordította az üveget, hogy csepp se maradjon benne. Kell valami, ami feldobja egy kicsit; az sem baj, ha berúg. Miért ne? Mégis, mit várnák tőle, mit tegyen? Netán egész éjszaka azon rágódjék, hogy nyakig benne van a csávában? Nem elég, hogy ébren kell töltenie az éjszakát, egyetlen szemhunyásnyi, legalább átmenetileg feledtető alvás nélkül?

— Akkor hát igyunk rá.

Rydal előbb visszautasította, azután meggondolta magát, és mégis elfogadta a felkínált italt.

Tizenegy órakor már egy nagy, hodályforma étteremben ültek; afféle szerényebb éjszakai mulatóhely lehetett, lent a tengerparton. Chester nemigen emlékezett rá, hogyan került oda. Halványan rémlett neki, hogy valamikor, talán órákkal azelőtt, vacsoráztak is valahol, de ebben sem volt bizonyos. A parányi táncparkett, ahol Rydal Colette-tel táncolt, mintha mérföldekre lett volna tőle, noha a csapnivaló zenétől majd megsüketült. Az egyik szomszédos asztalt nézte komoran; nagy, kerek asztal volt, és népes görög család ülte körül, papa, mama, nagymama és a gyerekek, valamennyien ünneplőben. Néhány perce, visszajövet a férfimosdónak kinevezett mocskos lyukból, odatántorgott hozzájuk, hogy megpaskolja az egyik kislány pofikáját, de nyájas közeledését hűvös és értetlen pillantások viszonozták. Csak most eszmélt rá, hogy Görögországban van, nem Amerikában, hogy ez itt nem valamelyik kis pizzeria Manhattanben a Third Avenue-n, és hogy a kislány egy árva szót sem értett a szavaiból, a családtagok pedig azért bámultak rá olyan dühösen, mert valószínűleg azt hitték, valami ocsmányságot mond. Chester elaludt.

Arra ébredt, hogy valaki a vállát kocogtatja. Rydal állt mellette, felöltőben, tökéletesen frissen és mosolygósan.

— Záróra — mondta. — Szedelőzködnünk kell.

Legnagyobb bánatukra nem találtak taxit. Rydal és Colette kétfelől támogatták Chestert, aki valóban rászorult a támogatásra, és emiatt szégyenkezett is.

— Ilyenkor a legrosszabb — állapította meg Rydal. — Kegyetlen dolog.

Chester hallotta, hogy néhány másodpercig róla beszélnek, arról, hogy „mi lenne neki a legjobb", és nem valami boldogan ugyan, de arra gondolt, hogy csak hadd törjék a fejüket miatta, hiszen végtére, mégiscsak *ő az,* akinek a vállát ez az egész istenverte teher nyomja, *ő az,* aki bajba keveredett, mert meg akarta védeni nemcsak önmagát, hanem a feleségét is. És ki kérte meg ezt a Ryburnt — vagy hogy is hívják —, hogy jöjjön velük? Kemény, kíméletlenül kemény és hideg kőpadon tért magához. Ült a padon. Mellette bal felől Colette szundított, fejét Rydal vállára hajtva. Rydal mereven nézett maga elé és cigarettázott, a sporttáskát két lába közé rakta, a földre. Chesternek halványan rémlett, hogy délután,

amikor az iraklioni múzeumban jártak, már látta ezt a kis teret, de ebben sem volt bizonyos. Lehetséges, hogy a túlsó oldalon az a sötét kávéház ugyanaz, ahol teáztak. A hajnal már jelezte közeledtét, de még csak hírnökeivel. Ilyenkor a legrosszabb, igaza volt a fickónak. Nincs nyitva semmi, hát persze, ez nyilvánvaló. *A fene egye meg őket, egye meg a fene valamennyit, mért zárnak be mindent!* Chester túlságosan fáradt volt kimondani, amit gondolt. Látta, hogy Colette és Rydal egymás kezét fogják. Fölényesen elmosolyodott. Senki sem veheti el tőle Colette-et. Próbálják csak meg, mire mennek. Lecsukódott a szeme.

Arra ébredt, hogy teljesen átfázott, nem tudta, mennyit alhatott, de még nemigen virradt. Rydal és Colette egymás kezét fogva aludtak, félrebillent fejük összeért. Chester ott toporgott a járdán, fogai összeverődtek, minden porcikája didergett, remegett a hidegtől. Úgy érezte, órák óta egyebet sem tesz, csak elkeseredetten és gúnyosan figyeli, mi történik odaát, az utca túlsó oldalán, mikor nyitják ki végre azt a kávéházat. Megérkezett a kulcsos ember, talán a tulaj, kerékpáron, babrált egy kicsit a lakattal, de aztán mégsem vette le az ajtóról, hanem hosszú beszélgetésbe bonyolódott a tejessel, aki ugyancsak kerékpáron közlekedett. Kölcsönösen megkínálták egymást cigarettával, elsütöttek néhány viccet, a tulaj megveregette a tejesember hátát, azután kilépett a cipőjéből, és harisnyában álldigálva mutogatott valamit a cipő talpán. Amikor ezen a fontos témán is túl voltak, és a tulaj újból cipőt húzott, akkor a tejes rakta fel a lábát a kerékpár kormányára, és ugyancsak magyarázni kezdett valamit a cipőjéről. Hat óra múlt tizenhét perccel.

Hat harminckettőkor végre kinyílt a kávéház ajtaja, és Chester jóleső érzéssel, kissé nyersen felrázta Rydalt, mondván, hogy a túlsó oldalon végre nyitva a kávézó, ihatnának legalább egy forró kávét.

6

Rydal a repülőtéri buszon ült, és egész úton azon elmélkedett, hogy az ember valamennyi adottsága között legrejtélyesebb az emlékezet. Gyönyörűség meg gyötrelem lehet, és olykor kétségkívül igen csalárd is. Az éjszaka, ébren, bóbiskolva vagy alvajáró módjára kószálva, mindvégig félig volt csak a jelenben, félig meg a múltban. Táncolt Colette-tel, és ez felkavarta a régi vágyat, amelyet valamikor Agnes iránt érzett, és úgy istenigazából azóta sem. Pedig Colette nem hasonlított Agneshez, egyáltalán nem. Colette valójában sekélyesebb volt Agnesnél — bizonyos értelemben legalábbis, tette hozzá gondolatban. Nem, ez sem egészen igaz. Agnes úgy mondott búcsút, hogy annál sekélyesebb, léhább és érzéketlenebb aligha lehetett volna bárki. Mindössze annyi történt, hogy tíz évvel ezelőtt Agnest ruházta fel a női lélek minden elképzelhető mélységével; íme, a csalárd emlékezetújabb példája. Az elmúlt éjszakán édes volt Agnes emléke. Colette még külsőre sem hasonlított Agneshez. De ugyanúgy kellette magát, annyi bizonyos!

Rydal addig bámulta az izzó napkorongot, míg már nem bírta elviselni a fényt, be kellett hunynia a szemét.

Colette játszott csupán, élvezte, hogy vágyat ébreszt benne, játszott, hogy jobb híján eltöltse valamivel a hosszú éjszakát, ha már nem bújhat férje mellé a meleg ágyba, és a férje amúgy is kidőlt. Ha Rydal csak egy kicsit is messzebb megy, ha megpróbálja szaván fogni, nyomban nemet mond. „Ugyan, csacsi fiú. Azt hiszi, megtennék ilyet Chesterrel?" Rydal szinte hallotta.

Elmosolyodott, mert eszébe jutott Chester, reggel a kávéházban, ahogyan a vacogó foga meg-megkoccant a vastag kávéscsésze peremén. A kandallóban fahasábok égtek, Chester

egészen közel húzódott a tűzhöz, kezét dörzsölte, topogott, de nem segített rajta sem a kandalló, sem a kávé. Csontig átfázott, nem csupán a hideg tengeri széltől, hanem az éjszaka megivott whiskyk meg ánizspálinkák utóhatásától is, valószínűleg kell neki egy nap, mire visszatér a rendes kerékvágásba. Mulatságos látvány volt, de Colette nem nevette ki, és ez sem kerülte el Rydal figyelmét. Gyengéden bánt vele, és komolyan aggódott, megmelengette a kandalló fölött Chester sálját, úgy vitte oda neki, hogy csavarja a nyaka köré. Igen, Colette jó feleség. Ha Chester netán megbetegszik, valóban őrangyala lenne.

A repülőtér következett. Rydal futólag körülnézett a buszban, hat-nyolc utas volt mindössze, ennyien jöttek a három óra harmincas géphez. Az utasok fele határozottan szegény ember volt, a többi, gazdaságtani kifejezéssel élve, az alsóbb középosztály tagja. Amerikai egy sem volt közöttük. És polgári ruhás nyomozónak sem látszott egyik sem. Rydal két kézre fogva, óvatosan összecsavarta újságját. A reggeli kiadásban megjelent Chester MacFarland személyleírása, mégpedig *bajusszal*, noha a fénykép, amelyet közreadtak, bajusztalan volt, ugyanaz, amit Rydal a nyomozó jegyzettömbjében látott. A lapokat még tegnap este, Athénban kiszakította a tokból, apró darabokra tépte, és három különböző szeméttartóba szórta, csak azután hívta fel Chesteréket. Eladhatta volna a görög iratait Nikonak, pársz áz dollárt biztosan kapott volna értük, de valahogy nem vitte rá a lélek, hogy megtegye. Olyan lett volna, mintha a halottat magát árusítaná ki, apró részletekben. Hiszen a szerencsétlen azt tette csupán, ami a dolga volt, becsülettel teljesíteni akarta a kötelességét, nem szolgált rá a halálra. Rydal tehát darabokra tépte és eldobta az igazolványokat is; a levéltárcát nemkülönben, csak a pénzt vette ki belőle. Kétszáznyolcvan drachma volt mindössze.

Niko már bent ült a repülőtér sivár épületében, az egyik fapadon, tornacipős lába lúdtalpasan kifelé fordulva nyugodott a padlón. Meglátta Rydalt, és tűnődő mosolya egyszeriben boldog vigyorgássá szélesedett. Egyik kezét üdvözlésre emelve felállt. Rydal biccentett, örült, hogy itt találja. Ezek szerint megvannak az útlevelek. Intett Nikonak, hogy jöjjön utána, és továbbment, a betonra nyíló ajtóhoz.

— Megkaptad? — kérdezte.

— Meg — bólintott Niko.

Kényelmesen elsétáltak a beton széléig, véleményt cseréltek az időjárásról, lassú léptekkel elhaladtak az Amerikai Légierő üresen várakozó autóbusza mellett, amelyben csak a sofőr üldögélt egymaga. Rydal rágyújtott, megkínálta Nikot is, és tüzet adott neki.

— A koruk rendben van? Az útlevelek szerint hány évesek? — Meg kellett kérdeznie, mert ez nagyon fontos volt.

— Hány évesek? — Niko vállat vont. — Már elfelejtettem. Gondolom, oké.

Niko nem sokat törődik az ilyesmivel, gondolta Rydal, és sóhajtott. Nyilván alig várja, hogy markában legyen végre a pénz, és legszívesebben máris repülne vissza Athénba, az ezer dollárjával. Rydal megállt.

— No jó, akkor lássuk.

Kint álltak a szeles, kék ég alatt, a repülőtér legtávolabbi, néptelen sarkában.

Niko benyúlt khakiszínű dzsekije alá, kigombolta ingét, és előhúzta az útleveleket. Rydal utálkozva érezte rajtuk az enyhe testmeleget. Niko az épületnek háttal állt, úgyhogy éppen eltakarta az útleveleket, és mohón figyelt.

William James Chamberlain, olvasta Rydal. Házastársa neve: Mary Ellen Forster Chamberlain. Kiskorú gyermekei: XXX. Magassága: 178 cm. Haja: barna, szeme: szürke (az első kis zavaró tényező, Chesternek világoskék szeme volt). Különös ismertetőjele: XXX. Születési helye: Denver City, Colorado. Év, hó, nap: 1922. augusztus 15. És az aláírás.

— Eredetileg Chambers volt — mondta Niko, fekete körmű ujjával az aláírásra bökve. — Frank változtatta meg. Az útlevélszámot is átírta.

Rydal bólintott. Felütötte a másikat is, és ellenőrizte a színadatokat. A szem színe, hála istennek, kék. Rydalnak nagy kő esett le a szívéről. A születési évszám szerint most huszonkilenc éves, az éjszaka ugyan huszonötnek mondta magát, de ez sem rossz. A fényképre pillantott, amelyet most látott először. Úristen, gondolta, még a fényképészre is úgy nézett, azzal a kihívó pillantással! Megnézte a bélyegzőt. A szöveg: AZ ÚTLEVÉLHÍVATAL FÉNYKÉPÉSZETI ALOSZTÁLYA, NEW YORK, pontosan illeszkedve futott végig a lapon és a fénykép szélén; ugyanezt Chester fényképén is ellenőrizte. Ott is rendben volt, bár egy kicsit megviseltnek látszott. Egyébként mind a két útlevél bepiszkolódott, mintha néhányszor rájuk léptek volna. Rydal azon tűnődött, vajon hány mocskos kézen mentek keresztül, amíg végül eljutottak hozzá? Gyorsan becsukta és felöltője zsebébe süllyesztette őket.

— Oké?

— Oké — hagyta helyben Rydal. De eszébe jutott még valami, és újból előszedte az útleveleket. Átfutotta az utolsónak lebélyegzett lapokat. Rendben. Nem volt rajtuk a görög EXODOSZ bélyegző, csak az EIZODOSZ, múlt év decemberről. Ez azt jelentette, hogy előző tulajdonosaik beutaztak ugyan Görögországba, de nem távoztak az országból, legalábbis ezekkel az útlevelekkel nem. — Ballagjunk vissza — mondta, és elindult az épület felé.

Nadrágjának bal zsebében két összehajtogatott, ropogós ötszáz dolláros lapult, Chester adta át neki reggel, mint Niko járandóságát. Az ötezer dollárt begombolható farzsebébe süllyesztette. Idegesítette, hogy ekkora összeg van nála, pusztán elvből, bár úgy gondolta, az ember nemigen lehet pusztán elvből ideges. Ha netán elveszíti a pénzt, Chesternek meg se kottyan. Eszébe jutott, hogyan cipelte Chester még reggel a nagy barna bőröndöt, amelyet ő hozott el a tengerparti vendéglőből, és hogyan vonult el vele a kávéházi mellékhelyiségbe, amelyben még ülőke sem volt. Chester úgy érezte, feltétlenül el kell rejtőznie, ha a készpénzhez nyúl.

— Nálad van a pénz? — érdeklődött aggodalmasan Niko. Rydal előhúzta bal kezét a nadrágzsebéből.

— Ez a tiéd.

Niko gyors pillantást Vetett a bankjegyekre, fürgén, mint a mókus, kikapta Rydal kezéből, és már el is dugta valahová.

Rydal hátranézett. Úgy látta, senki sem figyeli őket. Kigombolta farzsebét, és előszedte a többi pénzt.

— Fölösleges megszámolni. Tíz darab ötszázas. — Niko keze észrevehetően remegett, amikor átvette.

— Remek. Köszönöm szépen — mosolygott.

Rydal is elmosolyodott. Visszafordult, újból hátat fordítva az épületnek.

— Neked mennyit adnak? — kérdezte Niko.

— Ó, még nem tudom — válaszolta Rydal.

— Megölt egy embert, ugye? Láttam reggel az újságban.

— Baleset volt — magyarázta Rydal.

— Hát persze, de. . . ölt.

Úgyhogy zsarold csak meg alaposan, gondolta hozzá Niko.

— Majd meglátjuk — mondta sokat sejtetően Rydal.

— Mikor jössz vissza Athénba? — Niko mosolyogva nézett fel rá, ólomkeretes foga kivillant, mint valami miniatűr zománcberakás, bizarr mestermű, amelyet a rossz táplálkozás

és a hanyagság hozott létre Niko sárga metszőfogán.

Rydalnak hirtelen Colette fehér fogsorára, üde ajkára kellett gondolnia.

— Még magam sem tudom. Előbb körülnézek itt egy kicsit, van látnivaló bőségesen. Még sohasem jártam Krétán.

Niko ajkát biggyesztve körülnézett, hogy lássa, milyen is ez a Kréta, bólintott, mint aki fontos, ámbár lekicsinylő megjegyzést kíván tenni, de nem szólt semmit, csak kuncogott.

— Én se voltam még itt soha.

Rydal jó egy perc múlva szólalt meg újra:

— Ott a géped. Azt hiszem, már be lehet szállni. Niko nyomban ugrott, és úgy nekilódult, mint aki fél, hogy lemarad a villamosról, azután néhány lépésnyire Rydaltól lefékezett, és öntudatosan vigyorgott.

— Hé! Frank azt mondta, szívesen megbeszélne egyszer egy randevút. . . a nővel! — kifejező kézmozdulattal jelezte, kire gondol.

Rydal enélkül is tudta. Fejét hátravetve nagyot nevetett, és búcsút intett Nikonak.

— Üdvözlöm Annát! — azzal elballagott vissza, az épület felé.

Az iraklioni busz már elment, Rydal kénytelen volt taxiba ülni. A kocsiban behunyta a szemét, és fejét hátrahajtotta a kényelmetlen támlára. Szeme égett a kialvatlanságtól.

Chester és Colette a megbeszélt helyen várták, a főutca egyik szerény kis vendéglőjében, a tengerparttól körülbelül hat sarokra, egy kerek szökőkútnál. Chesternek valamelyik férfimosdóban mégiscsak sikerült végighúznia a képén az elemes villanyborotvát, és láthatólag jobb állapotban volt, mint amikor Rydal utoljára látta, bár vöröslő szeme hunyorgott a kimerültségtől. Mind a ketten aggodalmasan figyelték, amint közeledik az asztalok között, és Rydal megnyugtatásul már messziről mosolyogva biccentett. Chesterék a jelek szerint már megebédeltek. Üres kávéscsészék álltak az asztalon, és Chester előtt, homályos üvegpohárban, ánizspálinka.

— Jó napot — köszöntötte őket Rydal, és még egy széket húzott az asztalhoz.

— Megkapta? — kérdezte Chester.

— Aha. — Rydal felnézett a komor és fáradt pincérre, aki megállt az asztal mellett. — Csak egy kávét kérek — mondta görögül. A pincér elment, és Rydal gyorsan körülnézett, hogy meggyőződjék róla, elült-e a mérsékelt érdeklődés, amelyet érkezése keltett a helyiségben. Elült. Akkor nyugodtan rágyújtott, és kigombolta felöltőjét. Az étteremben rajtuk kívül három vendég volt mindössze, az egyik hátsó asztalnál egy kövér férfi, aki újságjába mélyedt, és egy másik asztalnál, tőlük talán öt méterre, két veszekedő görög, ugyancsak ebéd után. Rydal előhúzta felöltője zsebéből az útleveleket, és az asztal alatt Chester ölébe csúsztatta.

Chester idegesen körülnézett, azután kinyitotta az egyiket, még mindig az asztal lapja alatt, és belenézett. Arcán megenyhült a feszültség. Elmosolyodott. Belenézett a másik útlevélbe is. Azután bólintott.

— Jó, ugye? Príma.

— Igen, azt hiszem — bólintott Rydal.

— Akarod látni, édes? — fordult Chester Colette-hez.

— Hát. . . nem itt. Nekem elég, ha te mondod. Engem most mindennél jobban érdekelne egy szálloda.

— Ha menni akarnak — mondta Rydal —, ne várják meg, míg kihozzák a kávémat. Megtennék, hogy a magukéval együtt elviszik az én bőröndömet is? A pasas már kapott borravalót. — A poggyász még a halvendéglőben volt, Chester vászonbőröndjét hozták csak el, a pénzzel. Úgy döntöttek, hogy az Asztir Hotelban fognak megszállni, az a legjobb a

városban.

Chester és Colette egybehangzóan kijelentették, hogy megvárják Rydalt.

— Mit számít most már tíz perc ide vagy oda? — mosolygott Chester. Vártak tehát, az útlevelektől és egy forró fürdő reményétől felvillanyozva, vidáman. Rydal megitta a kávét, Chester fizetett, és végre fölkerekedtek. A két férfi lement a partra a csomagokért. Megbeszélték, hogy Colette az Asztir halljában várja őket.

— Nem ártana gyakorolni egy kicsit Mr. Chamberlain aláírását, lehetőleg minél előbb — tanácsolta Rydal. — A szállodában alá kell majd írnia a bejelentőlapot, hiszen tudja.

— Persze. Igaza van. Máris — helyeselt Chester, láthatólag kissé idegesen, de azért leült az alacsony beton mellvédre a vízparton, előszedte az útlevelet meg egy spirálnoteszt, felnyitotta a másik oldalt, és hozzáfogott utánozni William James Chamberlain aláírását. Kapkodva írt, az első két próbálkozást türelmetlenül áthúzta, a harmadikat, kartávolságra eltartva magától a noteszt, hosszasabban szemlélte. Aztán egy negyedik, majd ötödik kísérlet következett.

Rydal közelebb lépett. Még így, fejjel lefelé fordítva is látszott, hogy Chester két utolsó próbálkozása már egészen jól sikerült, mindenesetre jobban utánozta az idegen aláírást, mint az emberek általában. Aligha újonc a szakmában.

Chester mosolyogva nézett fel Rydalra, mulattatta a dolog. Nyilvánvalóan büszke volt tehetségére.

— Könnyen megy? — kérdezte Rydal.

— Nem nehéz. Magas, vékony betűk. A cirkalmas macskakaparás sokkal nehezebb. Ezzel prímán boldogulok.

Nagyon magabiztos volt. Rydal tartotta a száját, annál is inkább, mert valóban nem tudott mit mondani. A kockázat Chesteré, nem az övé. Chester kitépte a noteszlapot, fölállt, bekattintotta a tollat, és az útlevéllel együtt zsebre vágta a noteszt. Az összegyűrt papírgalacsint a mellvéd fölött a tengerbe fricskázta, és mentek tovább a halvendéglőhöz.

A taxi öt perc alatt vitte őket poggyászostul az Asztir Hotelba. Homokszín egyenruhás, nyurga londiner sietett eléjük. Chester és Rydal együtt érdeklődtek a portán, kaphatnak-e szobát, hiszen már nem kellett titkolniuk, hogy ismerik egymást; Rydal sejtette, hogy úgyis tud róluk az egész város. Iraklion elég nagy kiterjedésű ugyan, de talán mert nincsenek magas épületei, megőrizte kisvárosias jellegét. És ebben az évszakban kevés turista járt errefelé. Sajnos. Rydal kíváncsi volt, vajon mikor akadnak össze az első okvetetlenkedő nagyokossal, aki mindenáron tudni szeretné, nem azonos-e az idegen Chester MacFarlanddel. És akkor, hogy lerázza, Chester kénytelen lesz előrángatni az útlevelét, hadd nézze meg az ipse, milyen név van benne. Rydal a városi polgároktól nem félt, de ha valami rendőrségi ember kérdezősködne. . .

— Uram? Fürdőszobásat óhajt? — A portás igyekezett magára vonni Rydal figyelmét.

— Ó, persze. Fürdőszobásat kérek.

Chester és Colette a 414-es szobát kapták a negyedik emeleten, Rydal pedig ugyanott a 408-ast. Megállapodtak, hogy a délután hátralévő részét tisztálkodással és szunyókálással töltik.

Rydalnak pompásan esett a fürdő, a víz forró volt, a fürdőkád nagy és hófehér. Pizsamát vett, hogy még kényelmesebben pihenjen, sőt esetleg aludjon is egyet, megborotválkozott, és a szobalánnyal elküldte kimosatni a szennyes inget. Bebújt az ágyba, és hátát a párnáknak támasztva, kiteregette az újságot. Újra elolvasta a Chester-ről kiadott közleményt. „. . . Úgy véljük, MacFarland még nem hagyta el az országot. . .” De arról nem volt szó, hogy az ország melyik részében keresik. Esetleg mindenütt. Rydalnak az is eszébe

jutott, hogy talán okosabb volna elutazniuk valami kisebb városkába, itt Krétán. És Chester, no meg Colette is okosan tenné, ha beszerezne néhány olcsó és kevésbé divatos ruhadarabot. És főként ő maga tenné okosan, ha kiválna a MacFarland—, azaz jelenleg Chamberlain — együttesből, amíg még teheti. Reggel valószínűleg indul hajó Athénba. Rydal csak idefelé váltott repülőjegyet, visszafelé nem. És feltehetően még sok okosabbat tehetne annál, amit eddig tett, nagyon sokat. Leejtette az újságot, behunyta a szemét, és lejjebb csúszott az ágy jóleső, puha melegébe.

Halkan kopogtak az ajtón. Rydal fölemelte a fejét. Nem tudta, mennyit alhatott. Talán negyedórát. Fölkelt, és azonmód borzasán az ajtóhoz ment.

— Ki az? — kérdezte a csukott ajtó mögül. Megismételte a kérdést görögül is.

— Colette — jött suttogva a válasz.

Rydal egy pillantással meggyőződött róla, hogy rendesen begombolta-e a pizsamáját (köntöse ugyanis nem volt), s csak azután nyitott ajtót.

— Ó, felébresztettem — mondta Colette. Kalapban és nerckabátkában volt, de kalapját mindjárt le is tette, és hanyagul a karosszékbe dobta. — Chester húzza a lóbőrt, nem akartam zavarni. Hadd aludjon, szüksége van rá.

— Hm. Merre járt? — Rydal óvatosan leereszkedett az ágy szélére; most ébredt tudatára, hogy mezítláb van, jóllehet Colette nem a lábát nézte.

— Sétáltam egy kicsit. Megfürödtem, de valahogy nem volt kedvem aludni, inkább megnéztem azt a templomot a szomszédban. Tudja, azt a boltíveset, amelyiknek olyan mocskos az ablaka.

Rydal bólintott. Halványan emlékezett, hogy a szállodától balra valóban látott egy templomot.

— Hát így. — Colette rámosolygott, azután az ablakhoz ment, és kinézett rajta. — Milyen érdekes épület. Olyan olaszos azokkal az erkélyekkel, nem?

Rydal odafordult. A ház teteje körülbelül az ablak félmagasságában látszott. Vasrácsos erkélyeit valószínűleg csak az imádság tartotta a rózsaszínű falból réges-rég kilazult pilléreken. Rydal hallgatott.

Colette leült az ágyra, de nem Rydal mellé, hanem a másik oldalra, azután hátradőlt, úgyhogy feje éppen a férfi csípője mellett nyugodott.

— Elfáradt? Mégiscsak aludnia kellett volna egy keveset — szólt Rydal kissé ingerülten. — A szobájában — tette hozzá.

Colette keze végigsiklott Rydal karján, megfogta a csuklóját, és magához húzta. Rydal habozott, kétszer is közelebb hajolt, megtorpant, azután átlendítette lábát az ágyon, átölelte és megcsókolta Colette-et. Az asszony karja úgy fogta körül, mint valami pompás, könnyű felhő. Meleg lehelete amerikai fogkrémtől illatozott — talán Colgate lehetett — és izzó szenvedélye Rydalt is lángra lobbantotta; de az érzékeket figyelmeztette az ész: ne higgy semmit, csak azért van így, mert jó ideje már — egy hónapja, kettő? —, hogy nem voltál nővel, és ez az elmúlt éjszaka folytatása csupán, az a csók, amelyet már akkor felkínált, de te nem fogadtad el.

— Rydal — suttogta Colette, mintha csak most fedezte volna fel.

Rydal elhúzódott tőle, mosolygott, bár a szíve még hevesen kalapált. A figyelmeztetés hatástalannak bizonyult.

— Gyere vissza — szólt Colette, és felemelte széttárt karját. Lerúgta cipőjét, följebb lökte magát az ágyon, a párnákig, és Rydal újra lecsapott rá. Feküdtek egymás mellett, szorosan összeölelkezve, és lehunyt szemmel csókolóztak. Most igazán olyan volt, mint valamikor Agnesszel, mint Agnesszel mindig. Azok voltak ilyen vad, boldogító csókok,

napjában tízszer is, lopva, itt-ott a házban, és azután éjszakánként, amikor Agnes az ágyban várta, és többet akart a csókoknál. Rydal teste emlékezett. De az esze is. Ez az asszony itt MacFarland felesége, te barom.

Colette szabad kezével kigombolta a blúzát. A másikkal Rydal tarkóját fogta, és ajkát ajkára szorította. Na jó, a blúz még mehet, gondolta Rydal, de a szoknya meg a többi már nem. Keze türelmetlenül kereste az asszony meleg keblét, és lassan simogatni kezdte. Colette megfogta a kezét, és becsúsztatta a melltartó alá. Rydal egy-két másodperc múlva visszahúzta, és Colette-et is megemelve, jobb karjára támaszkodott.

— Mi baj? — kérdezte Colette. így, rúzs nélkül, még teltebb volt az ajka.

Rydal keze fejével megtörölte a szája szélét.

— Gondolom, jobb lesz, ha abbahagyjuk — felelte.

Colette derűsen mosolygott, levendulakék szeme összeszűkült.

— Ugyan. Fiatalok vagyunk. Huszonöt évesek mind a ketten — mondta lágyan. — És akarjuk. Miért ne? — Még mindig félig lehunyt szemmel kikapcsolta szoknyája derekát.

Rydal nézte. Miért is ne? Az ajtó zárva. Chester valószínűleg jó ideig alszik még. Miért ne? Lám csak. Rydal hirtelen ráeszmélt, hogy elhomályosult, meredt szemmel bámulja Colette-et, mint egy részeg, és bizonyos értelemben az is. Hunyorgott.

— Nem. Köszönöm.

Colette abbahagyta a bajlódást a szoknyával. Kinyitotta a szemét, és Rydalra nézett.

— De drágám. . .

Ezt mondja Chesternek is. Ugyanígy.

— Nem arra gondoltam, hogy igazán bújjunk ágyba, csak hogy feküdj ide, mellém. Gyere vissza — nyújtotta a karját.

Rydal már-már engedelmeskedett — de hát mi értelme ezt folytatni? Fölkelt, elment az ablakig, ott visszafordult, és nézte Colette-et. Az asszony nem mozdult, csak a fejét fordította felé, és két karját leengedte. Csípője a feszes, fekete szoknyában tagadhatatlanul hasonlított Agnesé-hoz, azokkal a lényegtelen különbségekkel, amelyek egy tizenöt éves lány meg egy huszonöt éves asszony között lehetnek. Arra várt, hogy Rydal tegye meg a következő lépést. És látszott rajta a feszültség is, amellyel várta.

— Nem akartál igazán ágyba bújni velem? — kérdezte Rydal közelebb lépve. Leült, és átkarolta a vállát. — Miért nem?

— Rydal, ne — mosolygott Colette, s ezúttal ő próbálta kiszabadítani magát.

Rydal nem előre megfontolt szándékkal jött vissza a szoba túlsó végéből, de most egyszeriben megkívánta az asszonyt.

— Rendben van. Vedd le a szoknyád — mondta, és lehúzta a cipzárat.

Colette fürgén följebb csúszott, elhúzódott tőle, és úgy fogta a jobb vállát, mintha Rydal megütötte volna.

— Nem, nem úgy gondoltam — suttogta, még egyre mosolyogva, de félreérthetetlenül. — Igazán nem.

Rydal nem erőltette. Pedig most már nagyon akarta. Semmit sem bánt volna. Állt egy helyben, nézte, amint Colette fölveszi a blúzát, és tudta, hogy Colette is tudja, mi megy végbe benne.

Colette az ajkát rúzsozta, és úgy csevegett, mintha mi sem történt volna. Rydal ugyanúgy válaszolt, Colette még vagy öt percig maradt, azután elment, és Rydalnak sejtelme sem volt, hogy miről beszélgettek ezekben az utolsó percekben. Úgy érezte, mintha megforgatták volna, mint a pörgettyűt. Kerengett vele a világ. Az ágyra vetette magát, és behunyta a szemét. Az asszony illatát érezte a párnán.

Lám, Colette az utolsó pillanatban meggondolta magát. Az élet sivár valósága megismételte ugyanazt, amit a képzelet egyszer már elébe vetített; Rydalt ezért nem érte meglepetés.

7

Este hétig aludt, akkor felöltözött, és lement újságot venni. Négy utcányival odább talált végre egy öreg újságárust, aki körgallérjába burkolózva, görnyedten toporgott feltornyozott újságkötegei mellett. Rydal a helyi esti lapon kívül megvette még az athéni angol nyelvű *Daily Post* előző napi számát is. Ez utóbbit akár ott is hagyhatta volna, a Post ugyanis egyetlen sort sem hozott a görög rendőrnyomozó haláláról. Az iraklioni esti lapban azonban ismét megjelent Chester fényképe és személyleírása, sőt Colette-é is: „…feltűnően jól öltözött, fiatal, vonzó külsejű, kék szemű feleségével, aki legfeljebb húsz-egynéhány éves lehet…" Annyit már tudnak, jelentette az újság, hogy MacFarlandék január 9-én, kedden, vagyis a gyilkosságot követően, Athénban, a Dardanellész szállodában töltötték az éjszakát. További mozgásuk, másnap reggel kilenc órától, nem ismeretes.

> …Az illetékes hatóságok számolnak azzal, hogy repülőgéppel eljuthattak Korfura, Rodoszra vagy Krétára. Az albán, jugoszláv, bolgár és török határátkelőhelyeket szerda reggeltől figyelték, kétséges tehát, hogy bármelyiket átléphették volna, hacsak nem sikerült ilyen rövid idő alatt hamis útlevelet szerezniük.

Elég meleg a helyzet, állapította meg magában Rydal. Már a rendőrségnek is eszébe jutott Kréta, MacFarlandék meg itt ücsörögnek a sziget fővárosában, és ráadásul a legjobb szállodában. Lelki szemével már látta a rendőrnyomozót, amint az Asztir halljában Chester vállára teszi a kezét. Chester az első kérdésre nyomban őrá hivatkozik, mint aki igazolhatja, hogy napok óta együtt utazgatnak hármasban, hogy elválaszthatatlanok egymástól, és hogy különben sem azonos a keresett személlyel. Rydal megnedvesítette az ajkát. Vajon az útlevelükre is kíváncsiak lesznek? (Fogadni mert volna, hogy látni akarják.) Semmiképpen sem tudta elképzelni Chestert, amint nyugodtan válaszol a nyomozók kérdéseire, és átadja nekik az útlevelét, hacsak nincs kellőképpen, de pontosan kellőképpen berúgva. Már nem sok kedvet érzett a hamis tanúzáshoz. Kezdte elhagyni a hidegvére. Az ügy korántsem látszott olyan egyszerűnek, mint tegnap vagy a gyilkosság estéjén, amikor az útlevelekről tárgyalt Nikoval.

A parányi édességboltban, ahol a pultnál állva megivott egy üveg szőlőlevet, szólt a rádió. A bemondó légköri zavaroktól szaggatott hangja a híreket sorolta. Gyorsan ledarálta valami londoni konferencia legfrissebb fejleményeit, továbbá hogy Franciaországban újabb adórendeleteket mérlegelnek, azután — csinn-bumm, plim-plim — görög népzene következett. Rydal letette az üres üveget, és távozott.

A szobájában csöngött a telefon, amikor belépett. Rydal megrémült, de mindjárt eszébe jutott, hogy valószínűleg Colette vagy Chester telefonál. Colette volt.

— Aludt?

— Igen.

— Chester kérdezi, nincs-e kedve átjönni hozzánk egy italra vacsora előtt?

Rydal végigment a folyosón az ajtójukig, és bekopogott. Vitte az újságokat is.

— Bújjon be! — hangzott fel Chester szívélyes baritonja, de mivel az ajtó zárva volt, oda kellett jönnie kinyitni. Könnyű selyemköntös volt rajta, hozzá való nadrággal.

Rydal észrevette, hogy Chesternek már erősödik a szakálla, s pontosan olyan, amilyet ő javasolt: egészen lent az állkapcsa mentén növeszti.

— Jó estét. — A köszönés mindkettejüknek szólt. Colette átöltözött, amióta utoljára látta. Világosszürke, majdnem fehér tweedruhát viselt, és az alacsony komód mellett állt, egyik kezét csípőre téve.

— Mit iszik, Rydal? — kérdezte Colette. — Van már ánizs-pálinkánk is.

— Bizony. Most hozattam egy üveggel — büszkélkedett Chester.

— Helyes — mondta Rydal. — Akkor legyen az. Köszönöm.

Jég is volt hozzá, jegesvödörben.

— Látom, megvette az újságokat — jegyezte meg Chester. Rydal levetette és egy szék hátára rakta felöltőjét. Fogta a görög újságot, de aztán ráeszmélt, hogy Chester úgysem tudja elolvasni, és letette.

— Találgatnak, feltételezik, hogy még az országban lehetnek – mondta halkan. — Korfura, Rodoszra és Krétára koncentrálnak.

Chester figyelmesen hallgatta.

— Koncentrálnak?

— Igen. Pontosan nincs meghatározva, hogy mit csinálnak. Gondolom, keresik. — Rydal feszengett. Colette-re pillantott. Az asszony éppen ánizspálinkát kevert neki jéggel meg vízzel, de ugyanabban a pillanatban felnézett ő is. Derűs volt, tökéletesen nyugodtnak látszott. — Nem tudom, mik a tervei — folytatta Rydal –, de azt hiszem, nem lenne rossz ötlet áttelepülni valamelyik kisebb helységbe itt Krétán. Vagy… megpróbálhatnának minél előbb kijutni az országból az új útlevelükkel. Csak tudja, ahhoz előbb vissza kellene menniük Athénba, mert innen nem indul külföldi járat. Legalábbis ebben az évszakban nem.

— Igen. — Chester komolyan meredt maga elé. Egy pohár ital volt a kezében. Ujjai hegyét végighúzta az állán.

— A szakáll sokat fog segíteni — biztatta Rydal. — Kár hogy lassan nő.

— Ó, nálam semeddig sem tart — tiltakozott Chester, de kuncogása nem sikerült túlságosan vidámra. — Azok közé tartozom, akik naponta kétszer kénytelenek borotválkozni.

— Annál jobb. Athénban majd szakállat kell retusáltatni az útlevélképére. Niko révén megcsináltathatja.

— Persze, persze, erre gondoltam én is — helyeselt Chester.

— Ki nem állhatom a szakállas férfiakat — szólt közbe Colette. Odaadta a poharat Rydalnak. — Nagy kár, nem?

Chester úgy nézett a feleségére, mint akinek egészen másutt jár az esze. — Hát…

Rydal elvette a poharat, és érezte, hogy Colette ujjai végigsimítják a kezét. Nem nézett fel.

— Hacsak nem lesz olyan a képem, mint valami borotválatlan csavargóé, akkor holnap, a délutáni géppel visszarepülhetünk Athénba. Mit szólnál hozzá, Colette?

Colette a férjére nézett. Láthatólag nem kívánt hozzászólni.

Rydal végighúzta tenyerét a homlokán.

— Magam is hasonló terveket forgatok a fejemben. Délelőtt szeretném megnézni

Knósszoszt, úgy, hogy még elérjem a délutáni gépet. — Rydal végleges és elutasító válasznak szánta, amit mondott.

— Ühüm. Én is holnapra terveztem Knósszoszt. Itt azt mondják, busszal harminc-negyven perces út. Most érdeklődtem, pár perce. Tíz óra körül indulnánk, ott töltenénk, mondjuk, egy órát. . . — Chester megint a feleségére nézett. — Hogy tetszene neked, édes?

— Mi is az a Knósszosz? Elfelejtettem.

— Ott van a labirintus — mondta Rydal. — Minósz király palotája — s még folytathatta volna. Nem felejtette el a hosszú leírást, amelyetapjaparancsára kellett bemagolnia gyermekkorában a knósszoszi palotáról. Felhajtotta az ánizspálinkát.

— A labirintus? Mindig azt hittem, hogy az csak a mitológiában létezett — mondta Colette, és leült a dupla ágy szélére. Kis köröket írt le a levegőben a pohárral, a szódával hígított whiskyben halkan csörömpöltek a jégkockák.

Rydal hallgatott.

— Nem, nemcsak a mitológiában létezett, hanem a valóságban is – magyarázta Chester. — Elolvashatnád az útikalauzban. No, akkor felveszem az ingem. — Azzal eltűnt a fürdőszobában, és magára zárta az ajtót.

Colette ránézett Rydalra, s bár most nem mosolygott, mégis volt valami bizalmas és kérdő a pillantásában. Vajon mit vár tőlem, töprengett Rydal, egy lopott csókot netán, amíg Chester nincs itt? Colette odament hozzá, lábujjhegyre állt, mielőtt még Rydal hátraléphetett volna, megfogta a vállát, és gyors csókot nyomott a szája szegletére. Rydal bosszúsan odaugrott a komód fölött lógó falitükörhöz, törölgetni kezdte az ajkát, de nem látott rajta rúzsnyomokat. Visszafordult.

— Hogy tehetsz ilyen ostobaságot! — förmedt mérgesen Colette-re.

Colette vállat vont, és széttárta karját.

— Tetszel nekem — mondta vékony, alig hallható hangon, mint a kisegér cincogása.

Chester nyakkendőjét igazgatva kijött a fürdőszobából. Megnézte magát a tükörben.

— Üljön le, Rydal. Ugye iszik még egy pohárkával? Elhatározták, hogy ugyanott fognak vacsorázni, abban a tengerparti hodályforma zenés vendéglőben, ahol az elmúlt éjszaka nagy részét is töltötték. Colette ötlete volt. Rydal sejtette, hogy az asszony táncolni akar.

A pincér kebabot ajánlott, és valamennyien azt rendeltek. Hozzá bort ittak, utána ánizspálinkát, sőt Chester whiskyt is rendelt magának, majd táncolni ment Colette-tel a tenyérnyi parkettra, ahol tenyeres-talpas leányzók ropták a táncot mélyen kivágott parasztblúzban, ványadt külsejű, ifjonc lovagjaikkal. Azután Rydal felváltotta Chestert. Eleinte csak tűrte, hogy valahányszor kívül kerülnek Chester látókörén, Colette keze nyomban a tarkójára simul, de végül már élvezte is az asszony közelségét, mert egyre az járt a fejében, hogy holnapután, sőt már holnap este ilyenkor újból szabad lesz és a maga ura. Athén elég nagy város ahhoz, hogy eltűnjön benne, újra megkeresse régi barátait a tavernákban, és ha kedve úgy tartja, visszaköltözzön régi szobájába a Melkhior Kondüliszben. A vén Kondülisz egyszeriben szinte az otthon varázsával vonzotta. A zenekar elhallgatott, és Rydal már indult volna vissza az asztalukhoz, de Colette a kezénél fogva visszatartotta.

— Újrakezdik. Nézd.

Igaza volt. A klarinétos skálázott, a brácsás hangolt, és már folytatódott is az élvezhetetlen zene. Még négy számot táncoltak végig, köztük volt a „Gonosz vagy", de úgy szétfolyt az egész, mintha részegek muzsikáltak volna. Rydal hamarosan tapasztalta, milyen

súlyos megrázkódtatást okoz az összeütközés egy termetes leányzó hátsó felével.

— Találkozunk majd Athénban? — lehelte a fülébe Colette.

— Hát. . . úgy tervezem, hogy néhány nap múlva visszautazom az Államokba.

Csönd.

Rydal tekintetével Chester szürke öltönyét kereste a távolban. Amikor rátalált, megtorpant, félbehagyta a táncot.

— Gyere. Menjünk vissza!

— Mi a baj?

— Valaki odament a férjedhez. — Pontosabban valakik, ugyanis ketten voltak, és Rydal messziről látta, mennyire izgatott Chester. — Csak lassan. Nem kell megijedni — tette hozzá, és lassított a léptein.

Az egyik harminc év körüli fickó volt, ingujjban és jószerint tökrészegen; a másik, tagbaszakadt, kese hajú férfi, lebiggyedő alsó ajakkal, társánál szalonképesebbnek és józanabbnak látszott. Chesternek sikerült valami kuncogáshoz hasonló hangot hallatnia, amikor Rydal és Colette felbukkant.

— Sejtelmem sincs, mit akarhatnak tőlem — mondta. — Görögül karattyolnak. Maga talán érti őket.

— Mit akarnak tőle? — érdeklődött nyájasan Rydal, és Colette példáját követve, leült.

— Ez az ember — mutatott Chesterre a részegebbik — nagyon hasonlít arra a MacFarland nevű ipsére — mondta, minden szótagot egyformán hangsúlyozva. — A barátom szerint is. Hát megkérdeztük, hogy mi a neve.

— Bill — válaszolta szívélyesen Rydal, és mosolyogva Chester vállára csapott, mintha maga sem volna éppenséggel színjózan. — Bill Chamberlain. A hölgy meg a felesége, Mary Ellen. Örvendünk a szerencsének. És magukat hogy hívják?

A két férfi összenézett. Aztán a részegebbik Colette-re meredt, majd ismét a barátjához fordult.

— Ennek is szőke a felesége.

— Ez vörös — világosította fel a biggyedt ajkú.

Amaz vállat vont. Lapátkezével rátenyerelt az asztalra.

— Akkor meg mi a hiba? — kérdezte Rydal.

— Honnan tud maga görögül? Magát is amerikainak nézem — kötözködött a fickó, és nem vette el a mancsát az asztalról.

Rydal örült, hogy a támadás irányt váltott.

— Hónapok óta itt élek. Itt tanulok.

— Itt, Krétán?

— Nos, történetesen most éppen Krétán vagyok. Ha nem tévedek.

Erre pusmogtak valamit; Rydal a hangzavarban, amit még a zene is fokozott, nem tudta elkapni, miről van szó. Azután a tagbaszakadt rászólt a társára:

— Kérdezd meg, kérdezd csak meg.

— Van magánál valamilyen igazolvány, mister? — fordult Chesterhez az ingujjas.

— Valami igazolványt szeretne látni — tolmácsolta Rydal, és türelmesen mosolygott Chesterre, mintha biztatná, hogy viselje el kedélyesen a zaklatást. — Magánál van az útlevele? Hadd nézzék meg, ha annyira kíváncsiak rá.

— Nálam van. — Chester unott pillantást vetett a két emberre, belső zsebéből előhúzta az útlevelét, kinyitotta a fényképes oldalon, és az orruk elé tartotta, hogy megnézhessék. A kesehajú nyúlt az okmányért, de Chester elhúzta előle. — Itt a nevem — mondta, és megmutatta az előző oldalt is, ahol jól olvashatóan ott állt: WILLIAM JAMES

CHAMBERLAIN. Chester diadalmasan kuncogott.

Az ingujjas bólintott.

— Oké. — Azzal búcsút intett, olyasféle mozdulattal, mintha tisztelegne, és visszavonult.

A másik is elballagott.

— Jó lesz vigyáznia. Hasonlít egy gyilkosra – szólt vissza tréfásan.

Chester nem értette, de azért dühösen fújt egyet. Azután csak bámulta mereven az asztalt, és úgy összegörnyedt, mint aki legszívesebben láthatatlanná zsugorodna. Homlokán verejtékcseppek gyöngyöztek.

— Nagyon jól csinálta – dicsérte Rydal. Gyorsan körülnézett. Szerencsére senki sem figyelt fel a kis közjátékra.

Ilyen helyeken nincsenek szigorú illemszabályok, és az asztalok között elég nagy volt a jövés-menés.

— Megszomjaztam — mondta Chester kissé reszketeg hangon.

— Hát persze. Megérdemel még egy italt. — Rydal igyekezett vidám hangot megütni, de látta, hogy Chester komolyan kiborult. Tapsolt a pincérnek.

Colette aggodalmas arccal nézte őket.

— Elkelne egy kis szíverősítő valamennyiünknek – mondta Rydal. — Lehet, hogy azok ketten még figyelnek. Nem tudom, hol vannak, de ne nézzen körül. — A pincérhez fordult: — Még egy whiskyt. Duplát. Dewart, ha van.

— Semmi baj, drágám — mondta Colette Chesternek, amikor a pincér elsietett. — Nincs ok aggodalomra.

Rydal cigarettája füstfelhője mögül fürkészte az asszonyt. Valóban szereti a férjét? Vagy csak azért tart ki mellette, mert nem akar lemondani a biztos befektetésről? Chester valószínűleg sohasem fogja megérteni. Ideje sem lesz rá. Colette pedig, a jelek szerint, több férfit is képes egyszerre kedvelni, sőt szeretni. Zegzugos szív. *Szívem minden kis zugában felpezsdül a vágy…* szerette volna dúdolni Rydal, de meggondolta magát. Különös jókedve kerekedett. Chesterre nézett.

Az félénken pislogott rá.

— Képzelje csak el, mi történhetett volna, ha maga nem jön, és nincs, aki görögül beszéljen velük.

— Ostobaság – nyugtatta Rydal. — Ugyanez történt volna akkor is. Tudta, hogy a nevét kérdezik, nem? Megmutatta volna nekik az útlevelét.

Chester bólintott.

— Lehet. — A pincér meghozta a whiskyt. Amint letette a poharat, Chester nyomban megragadta, és mohón ivott. Másik keze görcsösen markolta az asztal szélét. — Hajlok arra, amit tanácsolt – motyogta Rydalhoz fordulva. — Valami kisebb helységbe kellene átmennünk. Legalább egypár napra, gondolom: Tudja… amíg kinő a szakállam, és nem fenyeget a veszély, hogy az utcán akárki, érti. . . mint ezek is. . . — Kifejező kézmozdulatot tett.

Rydal sóhajtott, mert nem tudta, hol kezdje a mondókáját. Sok minden megfordult a fejében.

— Nincs véletlenül néhány régebbi holmija, mint ez, amit visel?

— Régebbi? Nem hoztam magammal — válaszolta Chester. — Álruhafélére gondol?

— Dehogy. Csak Görögországban feltűnő, ha valaki így öltözködik. Lerí róla, hogy sok a pénze — tette hozzá nyersen. — És éppen ez az, amit lehetőleg kerülnie kell. Magának is —

fordult Colette-hez. — A nercet például csomagolja el. Ne fényesítse a cipőjét — fordult újból Chesterhez. — Vegyen másik mandzsettagombot. Nem ártana néhány pecsét a kalapján. — Rydal kihörpintette ánizspálinkáját. Olyasféleképpen érezte magát, mint a moziban egy gyengécske film láttán.

— Milyen városok vannak még itt Krétán? — kérdezte Chester. — Néztem a térképet, de nem emlékszem más városra.

— Ott van Chania, innen nyugatra. Kikötő az északi parton, olyasféle, mint Iraklion. Más nem jut eszembe. Túlságosan kis helyre se menjenek. Ott úgy virítanának, mint muskátli az ablakban.

Éjfél utánig maradtak a vendéglőben. Chester lassacskán berúgott, és a részegséggel együtt a félelem is elhatalmasodott rajta. Ködösen és el-elkalandozva egyre azon rágódott, hogy vajon mi minden érheti még, és elmesélte Rydalnak, milyen „nagy tétekben" üzletelt ő az Egyesült Államokban. Rydal unatkozott. Colette táncolni szeretett volna Chesterrel, de az nehezen forgó nyelvvel leintette.

— Szívem, a férfiembernek néha fontosabb dolga is akad, mint a tánc; Menj Rydallal, ha mindenáron táncolni akarsz. — Szeme kéken villogott rózsaszínű képében.

Rydal inkább táncolt Colette-tel, mint hogy Chestert kelljen hallgatnia.

— Miféle nagy tétekről beszélt? — kérdezte mar a táncparketten Colette-től. A gyors keringőbe valósággal belegabalyodott, mert korántsem volt annyira jó táncos, hogy csak minden második ütemre lépjen.

— Hát a részvények, tudod — válaszolta Colette.

Elég nehezen ment a beszélgetés ekkora lármában, de Rydal mégsem unatkozott annyira, hisz ő is szóhoz juthatott.

— Feltételezem, hogy az Államokban nem használta a MacFarland nevet.

— Á, amikor eljöttünk, a valódi neve már gyakorlatilag olyan volt, mintha akármelyik álnevét használta volna — magyarázta Colette, és mosolyogva pillantott fel Rydalra. Szenvedélyesen táncolt, de hibátlanul követte partnerét.

— Hány álneve van?

— Ó. . . a fene egye meg, ez a bivaly nem tud a saját lábán járni!

— Bocsánat. Majd igyekszem jobban figyelni. — Hatalmas termetű férfi kóválygott körülöttük, karján alacsony partnerével. Rydal hiába próbált kitérni előlük, egyre csak ott keringtek, mint két ikerbolygó az örök időkre megszabott pályáján.

— Igazából nem is álnevek. Nézd, Chester voltaképpen több tisztviselő szerepét játssza a vállalkozásaiban. Igen, mondhatom így, vállalkozásaiban. A csekkjeit például, néhány részvénytársaság pénztárosa nevében, mint William S. Haight írja alá.

— És persze Haight fizetését is felveszi.

— Ó, két-három fizetést is — nevetett Colette. — Lehet, hogy nem teljesen törvényes, amit csinál, de az üzletfelei rendes osztalékot kapnak, úgyhogy nincs okuk panaszra.

Afféle fedezetlencsekk-ügylet, hatalmas méretekben, gondolta Rydal. Chesternek mindig jó előre fel kell készülnie a legközelebbi lépésre. Charles Ponzi elég hosszú ideig elboldogult így, de élete végéig még neki sem sikerült.

— Nincsenek Chesternek társai, akik távollétében folytatják az üzletet? Mármint az Államokban?

— Hát. . . társai nincsenek. De olyan ügynökfélék, olyanok vannak, négyen vagy öten is. Chester részvényei között van egy, amelyik valóban jó.

— Melyik?

— Az Univerzális Kulcs. Mágneses kulcs mágneszárhoz. A mágnesezésnek nagyon

pontosnak kell lennie, és. . . — Hirtelen abbahagyta; nem mintha beleunt volna a témába, csak éppen nem tudott róla többet.

— Piacon van már?

— A részvény? Nem, még nincs.

— Én a mágneses kulcsra gondoltam.

— Nem, de már feltalálták. Szóval úgy értem, a találmány már létezik, de még… mit tudom én, azt hiszem, *még meg kell csinálni*.

— Értem.

Colette szorosabban simult Rydalhoz, szinte rátapadt.

— Szeretnék így táncolni veled egész éjszaka.

Rydal megcsókolta Colette homlokát. Olyan szorosan összesimulva táncoltak, hogy ehhez szinte mozdítani sem kellett a fejét.

— Szeretlek — mondta Colette. — Baj?

— Nem — felelte Rydal, és ebben a percben valóban ezt érezte. Azután kinyitotta a szemét, és meglátta Chestert. Alig tíz lépésnyire volt tőlük, és mereven nézte őket egy asztal mellől. Rydal ijedtében szinte elugrott Colette-től.

— Mi történt? — kapta fel a fejét Colette.

— Chester… Chester figyel bennünket. Átült egy másik asztalhoz, közelebb.

Most már Colette is látta, rámosolygott, és jobb kezével, amelyet eközben is Rydal kezében hagyott, integetett neki.

— Úgy látom, dühös, nem? Elég rossz estéje volt.

— Jól van, üljünk le, aztán a változatosság kedvéért táncolj vele is. — A zeneszám a végéhez közeledett. Rydal elengedte az asszonyt, egy mozdulattal maga elé terelte, és elindultak vissza, az új asztalhoz.

Chester magával hozta a whiskyjét, vagy azóta újabbat rendelt. A kabátokat is kiváltotta már a ruhatárból. Kétségkívül féltékeny volt és dühös. Mindenesetre mosolyt erőltetett az arcára, és mesterkélt közönnyel megjegyezte:

— Gondoltam, átköltözöm. Azok ketten ott hátul egyfolytában engem bámultak.

— Ó! — Rydal megvárta, amíg Colette leül, aztán leült ő is. — Ha akarják, mehetünk. Eljárt az idő. Nemsokára egy óra.

— Nem baj. Gondoltam, talán még én is táncolhatok egyet a feleségemmel — mondta Chester, azzal felkászálódott. Kétszer olyan vörös volt a képe, mint máskor. Ellentmondást nem tűrő mozdulattal nyújtotta a kezét Colette-nek. Elvonultak a parkettra.

Rydal csöndesen mosolygott magában, hirtelen riadalmán — valóban ijedtség volt, vagy bűntudat talán? –, amikor az imént a parkettról meglátta, hogy Chester nézi őket. A bűntudatra Colette-nek lett volna több oka, de az asszonyt láthatólag hidegen hagyta a dolog. Az is igaz persze, hogy megcsókolta Colette homlokát, és hogy Chester *látta* a csókot. Rydal megjátszott közönnyel rágyújtott, és igyekezett úgy viselkedni, mintha általában a táncolókat nézné, de pillantása minduntalan Colette-re és Chesterre tévedt. Chester egyfolytában beszélt, mégpedig, úgy látszott, elég erélyesen; Rydal el tudta képzelni, mit mond a feleségének. Valószínűleg nem először történt közöttük ilyesmi.

Visszajöttek, és Chester még egy italt rendelt, sőt Rydalt is megkérdezte, kér-e valamit. Rydal ugyan nemigen kívánta, mégis rendelt egy üveg sört.

— Látom magán, hogy nem szomjas — jegyezte meg Colette. — Megfelezzük? Szívesen innék egy pohárral.

Rydal bólintott.

— Két poharat hozzon, legyen szíves — szólt a pincérnek. Chester komoly volt és

hallgatag, válasz nélkül hagyta Colette megjegyzését a szívós és kitartó görög párokról, akik még egyetlen táncot sem hagytak ki egész este. Fél kettő után öt perccel végre fölkerekedtek, és taxival visszamentek a szállodába. Chester kissé bizonytalanul állt a lábán.

— Ö. . . hm. . . Rydal. Mondja csak, nem zavarom, ha még átmegyek? Lenne magához néhány szavam — mondta, amikor búcsúzkodni kezdtek volna a hallban.

— Dehogy zavar — válaszolta Rydal. A szavak, amelyeket Chester használt, sőt még az is, ahogyan kimondta őket, Rydalban apja emlékét idézték, olyannyira, hogy egy pillanatra valósággal meghűlt ereiben a vér. Ugyanezeket a szavakat használta ő is, amikor Agnesről akart beszélni vele. Annak a szónoklatnak a hevességét, amely ezután következett, egyetlenegyszer szárnyalta túl csupán, a bírósági beszédében, amikor is javítóintézeti elhelyezést kért a fia részére. *Gyere be a dolgozószobámba, lenne hozzád néhány szavam*. A sors iróniája, gondolta Rydal. Most fogják másodszor megfenyíteni Agnes miatt.

Elvonultak Rydal szobájába, és becsukták maguk mögött az ajtót.

Chester láthatólag nem tudta, hol kezdje. Nem óhajtott helyet foglalni. Állva maradt, komolyan és enyhén imbolyogva bámult maga elé, a padlóra.

Hm. . . nos. . . valószínűleg sejti, mit akarok mondani – fogott bele, de továbbra sem nézett Rydalra.

Rydal felakasztotta a kabátját. Leült az egyik egyenes hátú székre, és figyelmesen nézett Chesterre.

Chester végre fölemelte tekintetét a padlóról, és kissé gyulladt szemével Rydalra meredt.

— Szükségem lesz magára. . . abban a kisvárosban, ahová megyünk. Nem, nem, egy pillanatra — intette le Rydalt, amikor úgy látta, hogy az tiltakozni akar. — Ismeri a nyelvet, a szokásokat, ami sok mindent megkönnyít. Nagyobb biztonságban lennénk. Hajlandó vagyok fizetni magának. Megfizetem a fáradságát.

— De nincs szükségem pénzre. És őszintén szólva… nekem nem valami kellemes ez a szerep.

— Kinek volna kellemes? Tudom, hogy magának sem az. Éppen ezért szeretném, ha legalább kifizetődne. Ha segít nekem… — itt gyámoltalanul elakadt, mintha ködös agyában felbukkant volna Colette képe, a bosszúság felesége és Rydal kölcsönös vonzalma miatt, s ettől hirtelen elfelejtette volna, mit is akart mondani. — Sokkal nyugodtabb lennék — folytatta Chester ünnepélyesen. — Szeretem tudni, mit mondanak a hátam mögött. Emellett az angol nyelvű hírek egynapos késéssel érkeznek ide, és ez veszélyes is lehet. Hajlandó vagyok ötezer dollárt fizetni magának, ha velünk marad… mondjuk még három napig. Legalább amíg kinő a szakállam. Mit szól hozzá? Eddig igazán… igazán nagyszerűen viselkedett…

– Meddig? Ma estig? — futott át Rydal agyán. Görnyedten ült, két tenyerét a térde közé szorította.

— Arra a kis időre álszakáll is megteszi – tanácsolta. — Az nem kerül ötezer dollárba.

— Ugyan, maga is tudja, hogy ennél többről van szó.

Szeretném, ha mellettem maradna – tette hozzá halkan, de hevesen. — Szabja meg az árat maga.

Chester nemcsak azért ennyire felindult, mert fél, gondolta Rydal. Sérti a büszkeségét, hogy kénytelen itt rimánkodni valakinek, akit az este legszívesebben orrba vágott volna dühében. Ötezer dollár. Három napra. A kockázatért, hogy cinkosság miatt meggyűlhet a baja a rendőrséggel, ha Chaniában netán mégis lefülelik őket. Ötezer dollár éppenséggel jól

mutatna a bankszámláján, ha majd visszautazik az Államokba, gondolta. Vagy inkább az vonzza, hogy így Colette közelében maradhat?

— Nos?

— Ötezer bőségesen elég — mondta. Chester nyilván rég észrevette rajta, hogy gyengül az ellenállása. Kétségkívül jó szeme van az ilyesmihez.

— Akkor áll az alku? Reggel indulhatunk? Rydal bólintott.

— Rendben van. Áll az alku. — Felkelt a székről, kerülte Chester tekintetét.

Chester elment az ajtóig, ott visszafordult, és nagyot sóhajtott.

— Nos, azt hiszem, ideje, hogy eltegyük magunkat holnapra.

Jó éjszakát kívántak egymásnak.

Rydal most eszmélt rá, hogy Colette neve nem hangzott el. Hát igen, ez a beszélgetés kellemesebben alakult, mint az a tíz év előtti, apja dolgozószobájában.

8

Chester hiába ivott rengeteget, mégis rosszul aludt. Alighogy letette a fejét, nyomban álomba merült, de egy óra múlva — Colette útiórájának világító számlapján látta az időt — felébredt, heves szívdobogása volt, és tagjaiban a másnaposság lassan kúszó, üres zsibbadtságát érezte. Eszébe jutott az elmúlt este, amikor ott ült és nézte, ahogyan azok ketten táncoltak — táncoltak? —, s akkor megesküdött magában, hogy otthon, a szállodában, igenis szeretkezni fog Colette-tel, de az éjszaka már nem volt olyan hangulatban, hogy bármit is kezdeményezett volna. Átkozta balsorsát. Colette-nek mindig is az ilyen Rydal Keener-féle férfi volt az esete, neki meg éppen ehhez az emberhez kell ragaszkodnia, sőt annyira rá van utalva, hogy egyenesen kérnie kell, ne szálljon le róluk!

Ráadásul sejtette, hogy meg ennél rosszabbul is járhatott volna, ha például Rydal az a fajta, akinek mindene a pénz, és rajta akar megtollasodni. Rydal azonban úriember. No persze, úriemberek is ágyba bújnak nőkkel. Rydal „kellemes modorában" van valami, kicsit régimódian tartózkodó, gyengéd lovagiasság, amiért Colette, sajnos, mindig is bolondult. Három nap, gondolta Chester fogcsikorgatva. Holnap, de legkésőbb holnapután már látni fog valamit Rydalon, amit Colette választott és vett neki, egy új inget, pulóvert vagy nyakkendőt. Colette előszeretettel vásárolt különféle holmikat azoknak a férfiaknak, akik megtetszettek neki. Ott volt például Hank Meyers, még New Yorkban, aki egy időre Jesse-hez csapódott. Colette karórával lepte meg Hanket. Jesse figyelmeztette Chestert, mire ő utasította, hogy rövid úton szabaduljon meg Hank-től, és úgy is történt. Hank jóképű kölyök volt, olyan huszonöt év körüli, mint ez a Rydal is. De Colette nem feküdt le vele, ebben Chester biztos lehetett. Istenigazából ráncba szedte Colette-et, úgy megrázta, hogy a fogai is összeverődtek, és ijedtében tagadni sem mert, de amellett kitartott, hogy nem feküdt le a fiúval. A jelenet után egy napig sírt, és két hétig csupa kék-zöld volt a karja, ahol Chester megszorongatta. Nem ártott neki. Jó, ha az asszony tudja, hogy a férjének nem mindegy, mit művel, és hogy könyörtelenül eltángálja őnagyságát, ha kirúg a hámból. Igenis, az asszonynak tetszik az ilyesmi, és csak a javára válik, aminthogy javára válik a férfinak is. Ez volt Chester filozófiája.

Arra eszmélt, hogy Colette homlokcsókkal ébresztgeti. Pongyolában áll az ágya mellett. A szobába besütött a nap. A másik ágyon, hatalmas tálcán, reggeli két személyre.

— Két lágy tojást is rendeltem neked — jelentette mosolyogva Colette. — Hátha hasznát veszed. Menj gyorsan fogat mosni, és gyere.

— Óriási. Remek. — Chester kikecmergett az ágyból, és mezítláb a fürdőszobába sietett.

Reggeli után áttelefonált Rydalhoz. Öt perccel múlt fél kilenc. Rydal már megérdeklődte az autóbuszok menetrendjét. Fél tizenegykor indul egy busz a sziget nyugati felébe. Rydal igen szófukar volt, és Chester nyomban megértette, hogy attól tart, a szálloda telefonközpontosa lehallgatja a beszélgetést.

— Nem jönne át inkább egy percre? — kérdezte. Rydal beleegyezett.

Néhány másodperc múlva kopogott az ajtón.

Colette még öltözködött a fürdőszobában.

Rydal már megvette az újságokat is, de azt mondta, egyelőre nincs bennük semmi újabb.

Chester mosolygott. Máris egy kicsit jobban érezte magát.

— A legjobb újság az, ha nincs semmi újság — mondogatta.

— Azt hiszem, előremehetnék — javasolta Rydal. — Már becsomagoltam, úgyhogy pár perc múlva indulhatok, és a buszmegállóban találkozunk. Egyenesen fölfelé ezen az utcán, aztán az első sarkon befordulnak balra, megtalálják, nincs messze attól a kisvendéglőtől, ott a szökőkútnál. A szállodában megkérdezheti, honnan indul a busz Knósszoszba, mert ugyanott van az állomása annak is. Tudom, én is megkérdeztem valakitől az utcán.

— Remek fiú maga — mondta Chester.

— Fél tizenegykor ott leszek — ígérte Rydal, már az ajtó felé menet.

— Tökéletes.

— Mondja meg a feleségének, hogy nagyon egyszerűen öltözzön… ha egy mód van rá — tette még hozzá Rydal, és kiment.

Chester és Colette tíz órakor indultak taxival a szállodából. A tér négyszögletes, csupasz terület volt, még fű sem nőtt rajta, a padokon körös-körül emberek ültek batyukkal, hátizsákokkal vagy papírbőröndökkel, és várták a buszt. A bent álló két-három autóbuszon nem volt semmiféle eligazító tábla. Chester mindjárt megpillantotta Rydalt, a várakozóktól kicsit félrehúzódva álldogált, újsággal a kezében. Rydal előbb a hozzá legközelebb álló buszra mutatott, azután elébük jött, hogy segítsen Chesternek, aki a csomagokkal bajlódott. A taxisofőr már elhajtott. A busz vezetője nagyon előzékenyen kiszállt, és felrakta a poggyászt a tetőre.

Újabb utasok szállingóztak, majd futottak, hogy az utolsó pillanatban még elérjék a buszt, amely végül is tizenegy után néhány perccel indult. Lassan zötykölődtek, Chester az utastér közepe táján ült Colette-tel, Rydal pedig a hátsó sorban, öt vagy hat férfi és az ölükben meg a lábuk előtt tartogatott batyuik között.

A busz hol lépésben zötykölődött az iszonyúan rossz úton, hol meg hajmeresztő sebességgel nekilódult, majd megállt valahol a senkiföldjén, hogy letegyen néhány utast. A nap olykor előbújt, azután ismét elrejtőzött, az ég hol kéken ragyogott, hol elsötétült. Jól megtermett, csizmás gazdák ácsorogtak az út szélén, hímzett tarisznyájukat vállukra vetve néztek a busz után, egyik-másik integetett is. Chester Colette kezét fogta a két ülés között. Colette kinézett az ablakon, élénk érdeklődéssel figyelte a tájat, lelkendezett a távolban felbukkanó, hósapkás hegycsúcs láttán, örült a kecskegidáknak, amelyek libasorban kocogtak gazdájuk mögött. Chester még nem mondta el neki, hogy ötezer dollárt ajánlott fel Rydalnak erre a három napra, ha velük marad. Enyhén furcsállotta, hogy Colette meg sem kérdezi, meddig lesz még velük Rydal. Ezek szerint biztos benne, hogy Rydal marad, mert tetszik neki, és valószínűleg ő is kérte, hogy maradjon még. Chester nem akarta elhallgatni a

megállapodásukat Colette elől, csak az alkalmas percet várta, hogy kettesben legyenek; most már bánta, hogy a reggelinél nem említette. Ha Colette tudná, hogy Rydal pénzért vállalta, legalább nem legyezné a hiúságát a tévhit, hogy kizárólag az ő kedvéért teszi. Az is megfordult á fejében, hogy akár itt a buszban elmondhatná neki, hiszen a szomszédaik úgysem értenének belőle egy szót sem, de azután mégis jobbnak látta elhalasztani estére, amikor lehorgonyoznak valami szállodában. Határozott, üzleti modorban fogja tudtára adni, mert igenis üzletről van szó. Rydal szolgálataira legkésőbb vasárnapig tart igényt, hétfőn vagy talán már vasárnap este fel is út, le is út, mehet, amerre lát. Chester elálmosodott a motorzúgástól, de alig hunyta le a szemét, félálomban befurakodott gondolataiba az a tegnap esti csók, a tánc közben. Rydal ajka alig érintette Colette homlokát, de a szeme csukva volt — és azután az a hirtelen rémület az ábrázatán, amikor felnézett, és meglátta őt. És később, amikor ő azzal kezdte Rydal szobájában, hogy „Valószínűleg sejti, mit akarok mondani". Igen, Rydal már felkészült valami nyers válaszra, talán olyasmire, hogy „Menjen a pokolba!”, és akkor ő pénzt ajánlott neki, hogy maradjon velük. Chester idegesen fészkelődött az ülésen. Cigarettára gyújtott. Ha legalább annyi fáradságot vett volna magának, hogy küld egy pársoros levelet, vagy inkább táviratozik New Yorkba, Jesse-nek, és megkéri, írja meg, vagy írja meg újból a legfrissebb híreket, William J. Chamberlain névre címezve, az American Express irodájába. De ezt, sajnos, elmulasztotta.

A városkának, ahol tizenöt percig állt a busz, Réthimnon volt a neve. Utcai árusok gyümölcsöt és szénsavas üdítőitalokat kínáltak. A továbbutazók csaknem kivétel nélkül leszálltak, hogy kinyújtóztassák merev lábukat. Rydal nem várta meg Chestert és Colette-et, előresietett, és vásárolt valamit az egyik árustól.

— Kérsz egy kávét, drágám? — kérdezte Chester. Colette szorosan összefogta magán a kabátkáját. Éles szél fújt. A nercbundát, Chester kívánságára, becsomagolta az egyik bőröndbe, de magas sarkú cipőjében még így is feltűnően elegáns volt. Colette mindig elegáns, állapította meg magában Chester örömmel. Háziruhában és lapos sarkú cipőben is elegáns lenne.

— Kávét? — kérdezte ismét, és akkor észrevette, hogy Colette nem őt, hanem Rydalt nézi. Lám, Rydal jelenléte fontosabb neki, mint a férjéé.

— Kösz, kérek. Ha forró.

Chester elment két csésze kávéért. Rydal ott állt az árusnál a csészéjével, kávét ivott, és kolbászos zsemlét evett hozzá.

— Egy füst alatt vegyen valami ennivalót is — tanácsolta Chesternek. — Nem hinném, hogy megállunk még valahol ebédszünetre.

— Elég baj. — Fél kettőre járt. Chester a mozgóárus kosarából kiválasztott két, többé-kevésbé ehetőnek látszó zsemlét.

Colette csatlakozott hozzájuk.

— Hat óra az út? — kérdezte.

Chester becsülte annyira, még Iraklionban.

— Három után kellene Chaniában lennünk — válaszolta Rydal. — Százhúsz kilométer Irakliontól, vagy így valahogy.

Chesternek nem ízlett a péksütemény. A görög utasokat nézte, akik kiadós szendvicseket hoztak magukkal. Az újságok felé biccentett, amelyeket Rydal a hóna alatt szorongatott.

— Biztos, hogy nincs semmi újabb a reggeli lapokban? — kérdezte halkan.

— Kétszer is átnéztem mindet, még a szobámban — nyugtatta meg Rydal.

Chester figyelmét nem kerülte el, hogy Rydal egyetlenegyszer sem nézett Colette-re.

Úgy viselkedett, mintha az asszony ott sem volna. Chestert ez kevéssé vigasztalta.

— No lám, nézzék csak a vezetőnket — szólalt meg Colette. — Ő bezzeg megebédelt.

A buszvezető a közeli kisvendéglőből jött kifelé, és éppen cigarettára gyújtott.

— Sohasem lehet tudni — mondta Rydal, de most sem nézett Colette-re. — Előbb azt mondják, tizenöt percig állunk, aztán lesz belőle kétszer annyi.

A buszvezető elfoglalta helyét, és az utasok követték a példáját. Újra útnak indultak.

Chania főtere délután fél négykor nem sok látnivalót kínált. Lézengő emberek, középen valami szürke emlékmű és körös-körül ütött-kopott üzletek meg vendéglők. Mindenről lerítt, hogy itt legalább ötven évvel elmaradtak a világtól. Chester ismert hasonló városokat az Egyesült Államokban is, és mindig eltűnődött rajta, vajon ilyen helyeken miből tudnak megélni az emberek. Így aztán Chaniát meglehetősen lehangolónak találta. Ráadásul jóval kisebb volt, mint gondolta. A poggyász láttán itt is felbukkant két szállodaszolga, az iraklioniakénál jóval kopottabb egyenruhában, és mind a kettő harsányan ajánlkozott. Rydal mondott nekik valamit. Válaszképpen éktelen kiáltozásba kezdtek, nyilván azt bizonygatták, hogy melyiküknél forróbb a meleg víz és jobb a fűtés.

— Visz. . . fóró — magyarázta az egyik Chesternek, önmagára mutogatva.

Chester rábízta a döntést Rydalra, aki a másikat választotta. A két szolga békés egyetértésben kezdte fölszedegetni a bőröndöket.

— Ígértem neki is húsz drachmát, ha segít cipekedni — magyarázta Rydal. — Azt mondják, itt van a szálloda, mindjárt a sarkon túl.

A szemetes utca, amelyben a Hotel Niké állt, olyan szűk volt, hogy két autó aligha fért volna el egymás mellett. Az utcák és a házak színe Athénra emlékeztette Chestert, csakhogy itt olyasféle érzése támadt az embernek, mintha por meg homok szivárgott volna a kövek közé, attól lett volna piszkossárga színű. Rydal beszélt a barátságos, bajuszos portással, aki először megpróbálkozott ugyan az angollal, de aztán örömest átváltott görög nyelvre.

— Igazán olcsó — jelentette Rydal, amikor visszajött. Jó szobákat kértem, fürdőszobával, majd meglátjuk, milyen lesz. Vigyék az útlevelüket, és jelentkezzenek be.

Chester átadta a pultnál a két útlevelet, azután beírta a vendégkönyvbe: W. J. Chamberlain. Szerette volna gyorsan és könnyedén odafirkantani, de nem sikerült, még nem, legalábbis nem úgy, hogy hasonlítson is ahhoz, amelyik az útlevélben volt. Kénytelen-kelletlen megállapította magában, hogy Colette-nek jobban sikerült a Mary Ellen Chamberlain, igaz, szorgalmasan gyakorolta még az Asztir szállóban. A portás följegyezte az útlevélszámokat az aláírások mellé, és visszaadta az útleveleket. Mindkettőt Chester tette el.

A szobájuk szinte mulatságosan sivár volt. Dupla ágy, asztal, egyetlen szék, és kész. Még papírkosár sem volt, és mindössze egyetlen, tűpárna méretű hamutartó. Ráadásul vacogtak. A szállodaszolga a fűtőtesthez lépett, és diadalmas mozdulattal fordított néhányat a kerek csapon, mondott valamit, és várta a borravalót. Chester fizetett.

— Szerintem irtó izgalmas — jegyezte meg Colette. — Majdnem olyan, mintha kempingeznénk.

— Ühüm. Te mosdasz elsőnek? Colette elvonult.

Chester megtapogatta a fűtőtestet, amely változatlanul dermesztően hideg volt. Lelki szemével már látta, hogy ha ugyanilyen hideg lesz éjszaka is, akkor Colette alvás helyett egész éjjel Rydallal fog táncolni valahol. Gyakran bámulatba ejtette Colette fáradhatatlansága — képes volt egész délután korcsolyázni vagy lovagolni a Central Parkban, és utána hajnalig táncolni egy összejövetelen. Hát igen, az ifjúság. Chester nem győzte az iramot. Nem bírta a lába. No mindegy, estig még van idő, és ha egy-két órán belül nem melegszik fel a fűtőtest, még mindig átköltözhetnek egy másik szobába, vagy akár egy másik szállodába is.

— Átmegyek Rydalhoz — közölte Colette, amikor kezét krémezve előkerült a fürdőszobából.

Úgy volt megbeszélve, hogy hármasban felkerekednek, és ha későn is, de megebédelnek valahol. Chester csak bólintott. Megmosakodott, ivott egy whiskyt, előszedte egyik öltönyét a bőröndből, azután megkereste a folyosón a 18-as szobát, mivel Rydal azt mondta, az az övé. Az ajtó résnyire nyitva volt, Chester azonban körülményesen bekopogott, és még a kilincs gombját is megfogta, nehogy véletlenül kitáruljon az ajtó. Bentről Colette és Rydal hangját hallotta. Colette nevetett.

— Tessék — szólt ki Rydal. — Versenyeztünk, hogy melyikünk szobája kiválóbb. Hogy tetszik magának például ez a fürdőkád? — Fejével a fürdőszoba felé intett.

Chester bement megnézni. A melegvíz-tartály belógott a fürdőkád fölé, így alig maradt annyi hely, hogy leülhessen az ember. Chester mosolyogva jött vissza.

— És a fűtés?

— Azt hiszem, kezd alakulni — felelte Rydal. Fölvette a zakóját.

Chester odament a fűtőtesthez, és megtapogatta. Határozottan melegedőben volt. Rydal bőröndje nyitva állt a széken. A koszlott bélés az egyik felső sarokban levált. Chester egy pulóvert látott, egy inget és egy pár cipőt, utóbbit pizsamanadrágba csavarva.

— Éhen halok — nyűgösködött Colette.

— Nos, akkor induljunk a városba — javasolta Rydal. A téren ebédeltek, egy köves padlójú vendéglőben.

A mennyezetről fekete láncokra aggatott banánfürtök lógtak, szárukat otromba kampókkal szúrták át. Bárányt rendeltek rizskörettel, kis adag volt, de laktató, a vörösbor kellemes, Chester étkezés után sokkal jobban érezte magát.

— Mihez lehet kezdeni ebben a városban? — kérdezte Colette.

— Igazán nem tudom — válaszolta Rydal. — Kikötő mindenesetre itt is van. Esetleg megnézhetjük a tengert.

— Harisnyát kell vásárolnom — jelentette ki Colette. — Két párat fölakasztottam száradni a fürdőszoba kilincsére még Iraklionban, és ottfelejtettem, a fene egye meg. Addig kellene utánanézni, amíg nyitva vannak az üzletek.

— Ó, az nem lesz nehéz — mondta Rydal. — Gondolom, itt hét előtt sehol sem zárnak.

Lassan elsétáltak a tenger felé, amelyet már messziről láthattak a főtérről nyíló kis utca végében. A város egyébként nem sok látványosságot kínált. A parányi boltok szegényesek voltak, múzeumot, középületfélét nem láttak sehol. A hosszan elnyúló rakpartról széles móló futott ki a vízre. A kikötőben mindössze két rozoga tankhajó horgonyzott.

— Holtidény lehet — jegyezte meg Chester. Colette belekarolt, ő pedig az asszony kézfején nyugtatta a kezét.

Körülbelül tíz percig nézelődtek, azután visszafordultak a központ felé; hogy keressenek valami boltot, ahol harisnyát vehetnek. Találtak cipőüzletet meg női fehérneműboltot, de nejlonharisnya egyikben sem volt, csak közönséges pamut. Rydal közben fölfedezett valami tavernát. A cégéren parasztblúzos, bögyös menyecske tátotta dalos ajkát.

— Valószínűleg ez a legdivatosabb mulatóhely a városban — mutatta Colette-nek. — Esténként tánc.

Colette lehajolt, hogy megnézze a keskeny lépcsőlejárat végében virító piros ajtót.

— Nagyon izgalmas. Este kipróbálhatnánk, nem? — fordult Chesterhez.

Chester kihívást látott a pillantásában: jössz vagy sem, én megyek. Vagy csak képzelődött? Colette már másfelé nézett, így hát nem tudta biztosan, jól látta-e. A hely

egyébként elég gyatrának látszott, és Chester amúgy sem lelkesedett a folklórért. A csiricsáré, felcicomázott nőszemély akár török vagy román, vagy bármi más nációbeli lehetett volna. De Chester mindennek ellenére tudta, hogy el fog jönni. Persze hogy eljön.

Rydal fedezte fel a harisnyaboltot is, egy utcával odább, ő bonyolította le a vásárlást. Colette megkapta a keresett méretet.

— Mi görögül a harisnya? — kérdezte Chester, Rydal megmondta, de a szó egy perc múlva kiment Chester fejéből.

Visszamentek a szállodába, hogy estig pihenjenek. Rydal azt mondta, átszól hozzájuk telefonon úgy hét óra körül; megígérte, hogy addig minden fellelhető esti lapot megvásárol. Colette pongyolában ledőlt olvasni az ágyra. Chester odafeküdt mellé. Még Athénban vásároltak néhány ponyvaregényt, s Colette buzgón olvasta az egyiket. Chester átkarolta felesége derekát, de Colette hamarosan elhúzódott tőle, és fölkelt.

— Sajnálom, édes, hogy nem szereted a szakállas férfiakat — jegyezte meg Chester —, de pillanatnyilag nem segíthetek rajta. Nem tart sokáig.

— Nem a szakáll miatt — mondta Colette hátat fordítva. — A körmeimet akarom rendbe hozni. — Megfordult, kezében ott volt a körömlakkos üveg.

Visszament, letelepedett az ágyra, nekitámaszkodott a párnának, és hozzáfogott a körmét lakkozni. Chester elaludt. Tíz perccel hét előtt ébredt, látta Colette óráján, az éjjeliszekrényen, és nyomban eszébe jutott, hogy Rydal megígérte, hétkor telefonálni fog. Ha bármi fontosat talált volna az újságokban, gondolta, olyasmit például, hogy Chester MacFarland reggel feltehetően Iraklionban volt, akkor már szólt volna. Egy nyugtalanító kérdés azonban motoszkált a fejében. Ugyan miféle fiatalember az, aki, vállalva a bűnrészességet, segít valakinek, akit emberölésért köröznek, még ha tudomása szerint csak véletlen baleset történt is? A válasz természetesen nem lehet más, mint hogy a fiatalember csirkefogó, és lassan, de biztosan előkészíti a hosszú távú zsarolást. Chester fejében megfordultak már néhányszor hasonló gondolatok, de most, a délutáni szunyókálástól felfrissülten, szinte mellbe vágta a felismerés. A java tehát még hátravan. Chester megborzongott. Fázott. Hideg volt a szobában.

— Fázol, drágám? — Colette ott olvasott mellette.

— Igen. Hideg van itt, ugye?

— Most kezd melegedni a fűtőtest. Az előbb néztem.

Chester fölkelt, és töltött magának egy whiskyt. Colette rosszallóan felpillantott, de nem szólt semmit. Nos, néhány napig még nem szabadulhat Rydal Keenertől, gondolta Chester, de addig is kifaggatja, mi a végzettsége, mik a tervei, ha vannak egyáltalán, egyszóval kifürkészi a szándékait.

Csöngött a telefon.

Rydal jelentette, hogy a chaniai esti lapokban nincsenek újabb hírek.

— Arra gondoltam, hogy talán szeretne kettesben vacsorázni a feleségével — mondta aztán.

— Nem. . . Hacsak maga nem óhajtja egyedül tölteni az estét — válaszolta Chester, aki mielőbb szerette volna kikérdezni.

— Nem akar velünk jönni? — kérdezte Colette, és már nyúlt is a telefonkagylóért. — Hadd beszéljek vele.

Chester dühösen, de szó nélkül átadta a kagylót.

— Halló, Rydal. Mit akar maga egyedül?… Persze hogy nem, ne csacsiskodjon… Ostobaság, kopogjon be hozzánk nyolc körül, szívesen látjuk egy whiskyre… Ó, ez nem hangzik rosszul. Remek, megmondom Chesternek… Oké, viszlát — azzal letette a telefont.

— Rydal megérdeklődte, hogy abban a mulatóban, amelyiket néztük, vacsorát is felszolgálnak, úgyhogy akár ott is ehetnénk, nem?

Rydal és Colette éjfélig táncoltak, pontosan úgy, ahogyan Chester előre látta, míg ő maga hamarosan elfáradt, anélkül, hogy bármi lényegeset megtudott volna Rydal Keenerről, aki mindössze annyit mondott, hogy a Yale-en végzett, jogi diplomát szerzett, azután jelentkezett katonai szolgálatra a hadseregbe. Két éve utazgat Európában a nagymamája jóvoltából, aki tízezer dollárt hagyott rá, amikor meghalt. Chester a nagymamát elhitte, de abban már nem volt annyira bizonyos, hogy a jogi diploma meg a Yale is igaz. Megfordult egyszer New Havenben, akkor látta futólag a Yale Egyetemet. Jómaga a Harvardon végzett két évet. Nem tudta, mit kérdezhetne Rydaltól, amiből kiderülne, valóban járt-e a Yale-re vagy sem. Rydal Keener még sohasem dolgozott, és ez rossz jel volt. Chester percenként pillantott a zsebkendőnyi táncparkettra, ahol Colette, világoskék ruhában, Rydallal táncolt. A helyiségben félhomály uralkodott. Rydal és Colette kirítt a táncolók közül, akik valamennyien gyorsabban ropták. Chester már a negyedik whiskyt rendelte. Végre Colette és Rydal visszajött az asztalhoz.

— Jó lenne hazamenni, nem? Hosszú volt a nap — ajánlotta Chester.

— Ó, drágám, fél egykor új műsor kezdődik. Más, mint az első. Várjuk meg, jó? — Colette már leült.

Chester is visszaült, hisz előre tudta, hogy ez lesz a válasz.

Rydal folytatta a nyilván még tánc közben megkezdett beszélgetést a görög tavernamuzsikáról és -táncokról, meg arról, hogy miért táncolnak olykor férfiak is egymással. Erről Chester is hallott már. Másfajta errefelé a kapcsolat a nemek között. Itt is volt két férfipár, tánc közben nem érintették egymást, csak igen élénken lépegettek. Nem volt túlságosan érdekes, Colette mégis lenyűgözve hallgatta Rydalt.

— Szó van erről a *Guide Bleu*-ban is — kottyantott közbe Chester.

Nem sikerült megzavarnia a beszélgetést, mert Rydal közben témát váltott. Most a csipkeblúzokról vagy miről magyarázott valamit. Chester eltűnődött: vajon valóban ilyen sokat tud mindenről, vagy csak halandzsázik?

— Iszik valamit? — kérdezte Rydalt, amikor a whiskyje megérkezett.

Rydal Colette-re nézett.

— Egy italt?

— Nem. Illetve egy sört kérek — döntött Colette.

Mind a ketten sört rendeltek.

Végre megkezdődött a műsor. Összevissza karattyoltak — a közönség nevetéséből ítélve valószínűleg vicceket mondtak, de Chester egyetlen szót sem értett. Iszonyúan elfáradt a sok ülésben, egész nap a buszon és most itt. Nagy sokára véget ért a műsor, ekkor azonban Chester — hiába határozta el, hogy utána felkéri Colette-et, hiszen csak egyszer táncolt vele egész éjszaka — annyira fáradt és kábult volt, hogy táncolni sem volt kedve. Tüntető mogorvasággal fejezte ki nemtetszését az unalmas este miatt. A rosszallása Rydalnak szólt.

— Nos? Mehetünk? — fordult a feleségéhez.

— Még egyetlenegyet táncolunk, drágám, aztán ígérem — felelte ő, már állva.

Chester jól látta, hogy Colette volt a kezdeményező; Rydal egy szóval sem mondta és jelét sem adta, hogy táncolni akar. Leplezetlen felháborodással nézett utánuk, de egyikük sem fordult hátra, így fáradsága kárba veszett. Magába roskadva ült a whiskyje mellett. A levelekre gondolt, amelyek hiába várják Athénban. Bizonyos, hogy érkeztek levelek. Értesítést várt dallasi emberétől, akit ugyancsak perbe fogtak, szerette volna tudni, hogyan áll az Unimex szénája. Vajon folyik már a vizsgálat? Azután ott van Jesse is New Yorkban;

Jesse tudja, hogy Chester MacFarland a valódi neve. Azóta már olvashatta, mi történt, hisz megjelenhetett valami róla az ottani lapokban is. Jesse talán pánikba esik, ha nem kap választ az Athénba címzett leveleire. Vajon mit írhattak a New York-i újságok? Fontos lenne tudni. Iraklionban még a párizsi kiadású *Herald Tribune*-hoz sem lehetett hozzájutni.

Halk, lassú zene szólt, a hegedűs meg a harmonikás játszott csupán, s mintha egyes-egyedül Colette-nek és Rydalnak muzsikáltak volna. Chester, legnagyobb bosszúságára, azt látta, hogy valóban csak ők ketten vannak a parketton, összeszorította fogát, és igyekezett nyugalmat erőltetni magára, beletörődni abba, hogy ez a helyzet a következő negyedórában aligha változik. A zenészek, úgy látta, elandalodva nézték Rydalt és Colette-et. Chester kiment a mosdóba.

Mire visszajött, Colette és Rydal élénk beszélgetésbe merülve ült az asztalnál, a zene már elhallgatott.

— Mehetünk, drágám? — fordult hozzá Colette.

— Ha befejezted — válaszolt merev mosollyal.

Rydallal felesben rendezték a számlát. Rydal azt mondta, borravalónak elég egy százas, de Chester hanyagul megtoldotta még egy ötvenessel. Gyalog sétáltak vissza a Nikébe, felverték a szunyókáló liftest, hogy vigye fel őket az emeletre, és a folyosón jó éjszakát kívántak egymásnak.

— Jó éjszakát. Szép álmokat — mondta Rydal, és búcsút intve elballagott.

Chester némi pimaszságot vélt felfedezni a mosolyában.

A szobában mindjárt ingujjra vetkőzött, és egy pohár hideg vizet engedett a csapból. Szívesebben megivott volna még egy whiskyt lefekvés előtt, a tartalékból, de úgy gondolta, hogy a pohár vízzel józanabb benyomást kelt. Arra készült ugyanis, hogy alaposan beolvasson Colette-nek.

— Nem mulattál valami jól, ugye, drágám? — kérdezte Colette, és gondosan vállfára akasztotta a kék ruhát, amelyet az imént vetett le.

— Oktalanság ilyen fene nagy barátságba keveredni egy zsarolóval — kezdte nyugodtan Chester.

— Zsarolóval? — Colette ártatlan, levendulakék szeme értetlenül meredt a férjére.

— Potenciálisan feltétlenül. — Chester közelebb lépett, és olyan halkan folytatta, mintha Rydal az ajtó mögött hallgatózna, amit e pillanatban lehetségesnek is vélt. — Tegnap este Iraklionban ötezer dollárt ajánlottam fel neki, ha még három napig velünk marad. — Chester ivott egy kortyot. — Légy nyugodt, elfogadta.

— Ezek szerint nem ő kérte tőled. — Colette beakasztotta a ruhát a szekrénybe, és indult a fürdőszobába. — Magad ajánlottad föl neki.

Chester figyelmét elterelte a tárgyról a fekete bugyi meg a melltartó fekete pántja Colette csupasz hátán.

— Nem tudok beszélni veled, ha közben a klozetra készülsz — mondta bosszúsan, de még nagyon csöndesen.

— Csak fölveszem a pongyolámat. Úristen, mi ez a nagy izgalom? — Visszajött, közben megkötve köntöse övét.

— Csak annyi, hogy sejtelmem sincs, miket mesélsz neki, de… már éppen eleget tud. Vasárnap estig marad, azután megy. Vasárnap estétől… valamivel nyugodtabb leszek. És akkor fogom úgy érezni, hogy végre biztonságban vagyok, ha színét sem látom többé. — Fejével Rydal szobája felé intett.

Colette nem válaszolt, csak felvonta a szemöldökét. Leült az ágy szélére, elvette az éjjeliszekrényről a körömreszelőt, és buzgón reszelni kezdte a körmét. Várta a folytatást.

— A vak is látja, mennyire összemelegedtetek. Nem örülök neki, és nagyon szeretném, ha vigyáznál, mit fecsegsz ki. Remélem, megértetted.

— Ühüm — dünnyögte békésen Colette. — De még mindig nem értem, miért vagy annyira dühös. — Buzgón húzogatta a körömráspolyt, és olykor szemügyre vette az eredményt.

— Pedig nagyon egyszerű — magyarázta Chester, és közelebb lépett. — Nem olyan biztos, hogy vasárnap este megszabadulok tőle. Ha netán maradni akar, és még több pénzt kér, mi a fenét tehetek. . .

— Egyelőre nemhogy többet nem kért, de semennyit sem.

— Miért véded annyira? Máris kihasználja a helyzetét, minden este veled hetyeg!

— Hetyeg?! Ugyan, Chester, ne butáskodj!

Chester felhorkant. Ment a whiskys üvegért, és töltött egy keveset a maradék vízhez.

— Szeretnék világosan látni, úgyhogy nagyon kíváncsi lennék rá, mi az, amit már elmondtál neki.

— Miről?

— Az ügyeimről. Rólunk. Akármiről.

— Drágám, nagyon vörös az arcod, azt hiszem, elég lesz a whiskyből. Nem mondtam semmit — jelentette ki határozottan Colette. — Mindenesetre sokkal kevesebbet, mint te, ha megiszol egy-két pohárral. Ami azt illeti, az este majdnem egyfolytában ő beszélt. Elmesélte, hogy tizenöt éves korában szerelmes volt egy lányba.

— Tizenöt éves korában? — Chester összevonta a szemöldökét.

— Igen. A lány is annyi idős volt. Agnesnek hívták. Unokatestvérek voltak. A lány náluk töltötte a húsvéti szünetet, körülbelül tíz napig tartott a viszonyuk, aztán Rydal szülei rájöttek a dologra, és elzavarták otthonról.

Chester mérsékelt érdeklődéssel hümmögött.

— Elzavarták? Vagy kitagadták? És mégis a Yale-en végzett?

— Nem mindjárt dobták ki. Az apja szigorúan megrótta. Azzal vádolta, hogy elcsábította a kislányt, hiába bizonygatta Rydal, hogy mind a ketten akarták. A lényeg az, hogy amikor minden kiderült, a kislány úgy mesélte Rydal anyjának, hogy Rydal elcsábította, üldözte, és így tovább, és kérte a szülőket, hogy tartsák távol tőle a fiukat. Hát nem pokoli? És közben Rydal azt hitte, hogy a szerelem kölcsönös, és ha majd felnőnek, összeházasodnak. Pokoli csalódás lehetett ez egy tizenöt éves fiúnak. Szerinted nem?

— Mit tudom én? — Chester cigarettára gyújtott.

— Biztos vagyok benne. Kis híján tönkretette Rydalt. Utána nemsokára betört valami fűszerüzletbe, és ettől az apja végképp begurult, és javítóintézetbe dugta a fiát.

— Ott tanulhatott csak hasznos dolgokat!

— Miért vagy ilyen cinikus? Tévedsz, utálta az egészet. Két évet húzott le. Ő, a Harvard Egyetem professzorának a fia!

— Szóval egy professzor fia volna?

— Igen — válaszolta Colette szilárd meggyőződéssel. — Azután két év múlva, a nagymamája közbenjárására, mégis egyetemre mehetett, mert, tudod, a nagymama még akkor is bízott benne, és az apja… nos, szóval azt mesélte, hogy az apja is megenyhült már egy kicsit, de úgy igazán nem békültek ki soha többé. Azt is elmondta, hogy Agnes férjhez ment, még tizenhét éves korában. Érdekházasság volt, a lány otthon maradt a szülővárosában, Great Barringtonban.

Chester leroskadt a székre.

— Nocsak. Szóval egy egész családregényt hallgattál végig az éjszaka. És mindezt ott

mesélte el, a táncparketten, abban a zajban?

— Csak úgy részletekben. Rydal tömörebben beszélt, mint én most. De úgy látom, mégsem érted a lényeget. Ha valakivel ilyesmik történtek, és mégis tisztességes marad, akkor az szerintem nem csekélység. És mindezek után még jogot végezni a Yale-en, az szerinted kutya?

Chester látta, hogy Rydal tökéletesen meghódította Colette-et. Még rosszabb a helyzet, mint hitte, noha kétségkívül van benne valami mulatságos is.

— És honnan a fenéből tudod, hogy amit mondott, nem szemenszedett hazugság?

Colette letette a körömreszelőt az éjjeliszekrényre, és egyenesen Chester szemébe nézett.

— Ahogyan mondta, onnan. Mert úgy mondta.

— Hm. Nekem nem hangzik valami meggyőzően. Szeretném tudni, mi ütött belé, hogy ezt elmesélte neked?

— Azt mondta… Ó, de hát te ezt úgysem érted, és csak megint dührohamot kapsz. — Felkelt, hátat fordított Chesternek, és a harisnyatartójával kezdett bíbelődni.

— Mi ütött belé? — ismételte Chester lassan, visszafojtott dühvel.

— Azt mondta, hogy Agnesre emlékeztetem. Nem a külsőm, hanem valami az egyéniségemben. Az alkatomban.

— Az alkatodban? Nocsak. Ilyen jól ismeri a testalkatodat?. . . Persze nem csoda. Igencsak megszorongat tánc közben, mi? — Chester felpattant. Törni-zúzni szeretett volna, de csak a levegőbe csapott az öklével.

— Drágám, nyugodj meg, kérlek. És feküdj le — csitította Colette.

— Megtiltom, hogy táncolj vele, értetted? Egyszer s mindenkorra. Nincs több tánc. — Chester ujja fenyegetően felemelkedett.

Colette higgadtan nézett férje szemébe.

— Szerintem ez teljes képtelenség.

Chester abban a pillanatban rájött, hogy ezek ketten is megzsarolhatják. Együtt. Colette vakon követi Rydalt, aki így nemcsak a pénzét veheti el tőle, hanem a feleségét is.

— Egyáltalán nem az, és erkölcsi kötelességem, hogy… hogy ne nézzem tétlenül, amint a feleségemet minden áldott este összetapogatja és csókolgatja ez a strici, akit szerencsétlenségünkre a nyakunkba vettünk.

— *Mi* vettük a nyakunkba? — Colette szeme villámokat szórt. — És hogy merészelsz te erkölcsi kötelességről beszélni? Te gyilkos — suttogta, és közelebb lépett Chesterhez. — Képes vagy lelkiismeret-furdalás nélkül embert ölni, és még te törsz pálcát fölöttem, amiért *táncolok?*

Colette még sohasem merészelt ilyen hangon feleselni vele, és Chester annyira megdöbbent, hogy egy pillanatig szóhoz sem jutott. Észrevette, hogy remeg a kezében a pohár.

— Látom, jól megdolgozott.

— Ezt meg hogy érted? — kérdezte Colette, változatlanul dühösen és támadóan.

— Úgy, hogy máris az ő fejével gondolkodsz, nem a magadéval. Nem sajnálta a fáradságot, mindent bedobott, ugyebár?

— Szerintem őrülten féltékeny vagy. De lehet, hogy egyszerűen csak őrült.

— Pontosan tudom, mikor szajkózod mások szavait, és mikor használod a saját eszed! — vágott vissza Chester.

— Nem tűröm, hogy egy gyilkos tartson nekem erkölcsprédikációt! — csattant fel Colette. — Ha tudni akarod, egyáltalán nem repesek az örömtől, hogy a férjem gyilkos.

— A fenébe is, mit lovagolsz ezen! Nagyon jól tudod, hogy szerencsétlen baleset volt, nem tehetek róla, hogy a pasas meghalt.

— De mégiscsak meghalt, és ez borzalmas!

— Vannak ennél borzalmasabb dolgok is.

— Például?

Chester most fedezte fel, milyen is Colette valójában, amikor nem játssza a butuskát vagy az ártatlant, sem az alkalmazkodó feleséget, és nem folyamodik mindenféle női praktikához csak azért, hogy Chester minél férfiasabbnak érezhesse magát. Mint ellenfél, felér akármelyik férfival. Nem, ez nem lehet igaz, gondolta. Nagy nehezen sikerült nyelnie egyet.

— Mit akarsz ezzel mondani? — kérdezte kongó hangon.

— Csak annyit, hogy ezentúl nem vagyok hajlandó teljesíteni a parancsaidat. Az ilyen és ehhez hasonló parancsokat.

— Beleszerettél ebbe a senkiháziba? — kérdezte Chester.

— Nem tudom.

— *Nem tudod?* — Chester hirtelen úgy érezte, mintha belül hangtalan robbanás rázta volna meg; hatalmas űrt érzett magában. — Ez… ez meg miféle válasz? Ha beleszerettél, akkor máris megyünk innen, értetted? Most, azonnal. Még az éjjel! — Az utolsó szavakat már valósággal harsogta.

Látta, hogy sikerült ráijesztenie Colette-re. Ettől kissé lehiggadt.

— Nem szerettem bele — folytatta nyugodtan Colette. — És ha így ordítasz, akkor tényleg mehetünk innen még ma éjjel, merthogy kihajítanak bennünket.

Chester rágyújtott, és a gyufát elhajította az éjjeliszekrényen árválkodó hamutartó felé.

— Így már más — mondta.

Colette megfordult; úgy látszott, Chester megjegyzésétől újból elfutja a méreg.

— Miért? Nem ígértem semmit. És fenntartom, hogy ezentúl nem vagyok hajlandó vakon engedelmeskedni egy… — hirtelen elhallgatott, mintha sírás fojtogatná. Azután erőt vett magán. — Az a véleményem, hogy Rydal nagyon rendes fiatalember. Nem tűröm, hogy úgy beszélj róla, mintha tudom is én mi volna. Tetszik nekem. És én is tetszem neki. — A tekintete nyíltan kihívó volt.

Chester kifogyott a szuszból. Hirtelen annyira erőt vett rajta a fáradtság, hogy legszívesebben ott helyben lerogyott volna a padlóra. Vészjósló ábrázattal, nehézkesen huppant az ágy szélére, és hozzáfogott a cipőjét lehúzni. Úgy gondolta, ennyi elég volt mára. Holnap is lesz nap. Szerette Colette-et, és ragaszkodott hozzá. Elvégre feleségül vette. A fenébe is, ennél többet senki sem tehet!

9.

Rydal szombat reggel majdnem tízig aludt. Amikor órájára pillantott, nyomban kiugrott az ágyból, mert eszébe jutott, hogy réges-rég le kellett volna mennie a reggeli újságokért, ha valóban meg akarja szolgálni az ötezer dollárt. Azután elmosolyodott, és megdörgölte a tarkóját. Chester valószínűleg javában durmol a szobájában, a folyosó túlsó végén. Nem olyan sürgősek azok az újságok, úgyis legfeljebb annyit tud meg belőlük, hogy a rendőrség egyelőre a sötétben tapogatózik. Rydal tehát kényelmesen megfürdött, gondosan

megborotválkozott, és csak azután ment le az utcára. A vékonyka, mindössze négyoldalas helyi lapból pontosan annyit tudott meg, amennyit várt, vagyis az égvilágon semmit. Megérdeklődte, mikor jönnek meg az iraklioni és az athéni újságok, és azt a választ kapta, hogy csak estére várhatók. Elsétált egy kis kávézóig, ahol ivott egy csésze kávét. Chania unalmas városka volt, de ő tulajdonképpen kedvelte az unalmas városokat, mert arra késztették, hogy — egyéb tennivaló híján — szemügyre vegyen sok olyasmit is, ami máskülönben elkerülné figyelmét. Hogy észrevegye, mennyivel több virágcseréppel díszítik itt az ablakpárkányokat, mint Athénban vagy akár más kisvárosokban, amelyeket a kontinensen látott; hogy milyen sok a nyomorék az utcákon; hogy milyen az építőanyagok minősége, milyen az árukínálat, pontosabban az áruhiány a piacon. A piactér, mint egyébként maga a város is, kissé szegényesnek hatott. Ha Colette és Chester kedvet kapna hozzá, gondolta, körülnézhetnének hármasban is.

Felment a szobájába, hogy beszámoljon nekik az újságokról. Colette vette föl a telefont.

— Jó reggelt. A reggeli újságban nincs semmi. . . legalábbis a helyi lapban.

— Ó, majd megmondom neki. Ez jó hír, nem? — A hangjáról ítélve, nem most ébredhetett.

— Azt hiszem, igen — válaszolta Rydal.

— Nézze, az a helyzet, hogy… Chester még itthon akar maradni egy kicsit, de én sétálnék egyet. Velem tart?

Colette lehalkította a hangját, amiből Rydal arra következtetett, hogy Chester a fürdőszobában van.

— Levelet kell írnom — felelte. — De körülbelül húsz perc múlva megleszek vele. Lent találkozhatunk… fél tizenkettő körül megfelel?

— Bekopogok magáért, viszlát — mondta Colette, és már le is tette a kagylót.

Rydal fejcsóválva levetette a kabátját, és bőröndje aljából előkotorta a fehér írótömböt. Már tegnap, érkezéskor eszébe jutott, hogy írnia kell a bátyjának, Kennie-nek. Úgy gondolta, üstökön kell ragadnia az ihletet, amíg el nem illan. Holnapra elszáll. Hónapok óta nem írt a bátyjának, nem sokkal apjuk halála előtt küldte neki az utolsó levelet. És Kennie, kétségkívül hogy ezzel is kifejezze rosszallását, amiért Rydal nem vett részt a temetésen, azóta sem írt neki.

Chania, Kréta
19. . január 13.
szombat

Kedves Kennie,

Hogy vagy mindig? Én a legképtelenebb helyeken császkálok — mármint az a képtelenség, hogy Görögországban éppen ilyen helyeken csavarogjon az ember. Chania egy meglehetősen jelentéktelen kikötőváros Krétán. Nyáron talán mozgalmasabb. Mindenesetre nem sokáig maradok, és a címem változatlanul az athéni American Express. Marthának írtam, talán említette neked. Jól vagy? És Lola meg a gyerekek?

A közelmúltban fura élményben volt részem. Az igazság az, hogy még mindig tart. Egyszer majd mindent elmesélek, de most még nem lehet. Összeakadtam egy negyvenes amerikaival, szakasztott mása apának, ugyanolyan, mint ő volt negyvenéves korában, persze nemigen emlékszem rá, de rengeteg fényképet láttam róla. Vele kapcsolatos a dolog. A pasas egyébként mindenben tökéletes ellentéte apának. Megismerkedésünk és az, hogy egyelőre vele tartok, nagyon

különösen hat rám. (Elnézést a sok homályos utalásért, és elnézést, ha levelem hangvételét netán felületesnek vélnéd. Ma reggel, úgy érzem, boldog vagyok. Na, azért nem ugrálok örömömben, mert erre semmi okom.)

Tudod, apát én sohasem éreztem igazán emberi lénynek. Hús-vér embernek. Mi, gyerekek (én legalábbis), szinte istennek láttuk. Csakis vacsoránál találkoztunk vele, és olyankor mindig más nyelven beszéltünk, mint egyébként, legalábbis házon kívül. Sohasem láttam, hogy gyengédséggel közeledett volna anyához, bár emlékszem, azt mondtad, te láttad egyszer. Mindenesetre, amióta ezzel az amerikaival megismerkedtem — bizonyos okok miatt egyelőre nem nevezhetem a nevén —, valamiképpen apát is világosabban és reálisabban látom. Nagyon nehéz ezt megmagyarázni — hiszen, mint utaltam rá, ez az ember korántsem az erkölcs pillére, és eddig még egyetlen dicséretes jellemvonását sem sikerült felfedeznem (azonkívül, hogy igen bőkezű). Annál jobban megfelel a céljaimnak. Szándékosan használom a „céljaim" kifejezést. Én ezt az embert igenis felhasználom legszemélyesebb, legtitkosabb céljaimra. Az ő segítségével valamivel jobb fényben látom apánkat: talán kevesebb sértődöttséggel és több humorral szemlélem; Isten a tudója, milyen szívesen megszabadulnék a sérelmeimtől. Benőtt a fejem lágya. Azt hiszem, ez a lényeg. Valami különös véletlen folytán a felesége, aki sokkal fiatalabb nála, és határozottan vonzó, eleven teremtés, erősen emlékeztet arra a szerencsétlen ifjúkori botlásomra. Mintha újraélném a múltat, amit egyelőre magam sem értek tökéletesen — de annyi bizonyos, hogy ez a furcsa pszichológiai folyamat a javamra válik. Agnesszel kapcsolatban mindig megértő voltál, jó öreg Ken, hát remélem, ugyanúgy megérted azt is, amit apáról elmondtam, és nem gondolsz olyasmit, hogy tiszteletlen vagyok az emléke iránt, mert ilyeneket írok. Decemberben sem tiszteletlenségből nem utaztam haza a temetésre, hanem mert akkor még egyszerűen nem bírtam rászánni magam, hogy hazamenjek.

Rydal abbahagyta az írást, és nagyot fújtatott. Már megbánta, hogy megint belebonyolódott a temetés-témába. Pontot tett a mondat végére, és új bekezdéssel folytatta a levelet..

Nemsokára visszatérek az Államokba, és úgy tervezem, hogy a lehető leghamarabb munkába állók valahol, talán Bostonban vagy New Yorkban. Addig is, kedves bátyám, amint meglehetősen zavaros levelemből sejtheted, nagyon szeretném, ha hosszú idő után ismét helyreállna köztünk a kapcsolat. így fogadd ezt a levelet is. Add át üdvözletemet családodnak. Vigyázz magadra. Isten áldjon.

Fivéred Rydal

Éppen leragasztotta a borítékot, amikor Colette kopogott. Ajtót nyitott neki.

— Jó reggelt. Hogy tetszem neked normális cipőben? Rydal elmosolyodott. Colette lapos sarkú, piros papucscipőt viselt.

— Amerikai?

— Á, fenét, görög. Nem látni rajta? Görögországban sokkal olcsóbb a cipő. Öt párat vettem — vékony hangja a „párat" szónál megbicsaklott, mint egy torokfájós kislányé. — Mehetünk?

— Persze. — Rydal fogta a kabátját meg a levelet.

— Légipostával küldöd? Van nálam bélyeg. — Rydal vetetlen ágyára tette a táskáját, és tárcájából előkotort néhány görög bélyeget.

Rydal köszönettel átvett kettőt, és újból elcsodálkozott Colette gyakorlati érzékén. Mi is volt az tegnap este? Persze, a gyufa, amikor rá akart gyújtani. Colette tárcájából előkerült egy levél gyufa, noha ő maga nem dohányzott. De azért mindig tart magánál gyufát, mondta.

— Hogy van Chester? Jól érzi magát?

— Ó, azt hiszem, jól. Kicsit másnapos. Várj!

— Mi a baj? — Rydal már nyitotta az ajtót.

— Csak nem akarsz így… — Colette behajtotta az ajtót, és suttogóra fogta a hangját. — Emlékszel még, mit mondtál az este? Hogy mindig megcsókolnál, mielőtt kiengednél az ajtón?

Rydal határozottan emlékezett, hogy nem ezt mondta, legalábbis nem pontosan ezt. Különben is csak tréfa volt. Akár folytathatja is, gondolta, és szájon csókolta Colette-et. Mosolyogva léptek ki az ajtón. Rydal a kora ifjúságát érezte visszatérni Colette oldalán: mintha tizenöt éves lett volna újra. Ám a tizenötévesek vaksága, iszonyú sebezhetősége és az ezekkel járó együgyűség nélkül.

Kisétáltak a piacra, kószáltak a két sorban kirakott, marhavizelet-szagú cipők, csizmák között, viszolyogva rácsodálkoztak a fölaggatott húsokra, amelyeket itt úgy szabdaltak, hogy lehetetlenség volt felismerni, melyik darab micsoda. Tölcséres fagylaltot vettek, és csavarogtak tovább kézen fogva, nehogy elsodródjanak egymástól. Colette-nek megtetszett egy alul rojtos, bő, nyitott mellény, amely szerinte éppen jó lett volna Chesternek, és Rydal segített az alkudozásban. A kofa végül harminc drachmát engedett.

— Azt hiszem, ilyen helyen sohasem szabad megadni, amennyit elsőre kérnek — állapította meg Colette. — Az ostoba turisták felverik az árakat.

Rydal egyetértése jeléül mosolyogva bólintott.

— Gondolod, hogy Chester viselni fogja?

— Talán otthon. Utcára nem. Nagyon ad magára.

A pirospozsgás menyecske gondosan újságpapirosba csomagolta a mellényt, és átnyújtotta Colette-nek.

— *Efchariszto* — mondta Colette. — Köszönöm. Az asszony mosolyogva válaszolt valamit.

— Mit mondott? — fordult Colette Rydalhoz.

— Hát. . . örül, hogy kiszolgálhatott, viseld egészséggel, satöbbi.

Colette belekarolt Rydalba, és továbbmentek.

— Irtó jó nyelvérzéked lehet, hogy ilyen gyorsan megtanultál görögül. Nagyon nehéz nyelv. Hangzásban semmi sem hasonlít ahhoz, ami, nem tudom, érthetően mondom-e. A franciában a szó hangalakja hasonlít ahhoz, amit jelent. Az olasz, sőt kicsit még a német is ilyen, de a görög!

Rydal fejét hátravetve, jóízűen nevetett. Ennek a megállapításnak örült volna csak az apja! Lelki szemével szinte látta, milyen képet vágott volna, ha ő, vagy Martha, vagy Kennie ilyet mond odahaza. Kővé dermedt arccal nézett volna szét minden irányba, mint akit heves fizikai fájdalom gyötör, azután valószínűleg kijelentette volna, hogy aki ilyesmit mond, az idióta. Rydal előtt ekkor Chester arca jelent meg, eltakarva az apai arcot, ettől elkomorult.

— Olaszul és franciául is beszélsz? — kérdezte Colette.

— Igen. Sokkal jobban, mint görögül. De nem az én érdemem. Gyerekkoromban mind a két nyelven beszélnem kellett.

— Igazán? Olyan sokat utaztatok?

— Á, nem. Alig. De apám megkövetelte, hogy nyelveket tanuljunk, és otthon is gyakoroltatta. Alighogy megtanultunk beszélni, mindjárt elkezdte. Volt úgy, hogy egy hónapig csak franciául beszélhettünk odahaza, azután oroszul, azután. . .

— *Oroszul?*

— Igen. Nagyon szép nyelv. Nagyon kedves. Apám úgy vélte, ez a legkönnyebb módszer. Illetve nem is azért csinálta, mert így könnyebb volt, fütyült rá, mi a könnyebb, hanem mert az volt a véleménye, hogy az ember csak gyermekkorában képes igazán nyelvet tanulni. Hát így valahogy. — Rámosolygott Colette-re, aki figyelmesen hallgatta.

— Félelmetes.

— És ha valamelyikünket rajtakapott, hogy angolul beszélünk abban a hónapban, amikor spanyolul kellett beszélnünk, vagy valamilyen más nyelven, akkor rossz pontot kaptunk. Az emeleti hallban állt a szégyentábla. Néha még szegény anyám is szerepelt rajta. — Felnevetett, de valahogy szomorúan.

— Szent Habakuk.

— Akkor is rossz pontot kaptunk, ha összekevertük a nyelveket. Ha például a mondatot olaszul kezdtük és spanyolul fejeztük be, azért két rossz pont járt. Kennie, a bátyám mindig elfelejtette, mi a fűnyíró franciául, csak oroszul tudta. Ha apa nem volt a közelben, Kennie-vel különféle szójátékokat játszottunk. „Ne nyisd ki az ablakot éjszakára, Ryd, nekem *Feind* a friss levegő" — nevetett Rydal.

— Nem értem.

— *Feind* németül azt jelenti, hogy ellenség.

— Ó, már értem — nevetett Colette. — Nagyon jó.

De Rydal észrevette, hogy másutt jár az esze; fejét lehajtva, hosszú léptekkel, lassan lépdelt, s a karjába kapaszkodva úgy egyensúlyozott a kockaköveken, mint egy gyerek. Rydal is hallgatott. A piacot már elhagyták, kétszintes házak között ballagtak egy csöndes kis utcában, ahol még sohasem jártak. Nem messze, az utca végében, a tetők fölött hasadék nyílt a kék égre, a végtelen boltozat egy darabkájára. Tiszta volt a levegő, szinte frissen mosott, mint eső után, pedig a földes utca teljesen száraz volt. A porban fekete, fehér foltos macska hempergőzött, hasát a nap felé fordította. Rydal előrehajolt, hogy lássa, megvan-e Colette újságpapirosba csavart csomagja. A másik hóna alatt szorongatta.

— Azon gondolkodom — szólalt meg Colette —, hogy ha visszamegyünk New Yorkba, akkor nem lehetünk… no, persze, most sem… Úgy értem, hogy nem is voltunk… — A szél a homlokába fújta rövidre vágott vöröses haját. Még most is merően a lába elé nézve lépkedett.

— Miről beszélsz?

— Hát arról, hogy Chester New Yorkban Howard Cheever volt. Ez a név szerepelt a postaládánkon, és ezen a néven írtuk alá a lakásbérleti szerződést. Azután az útlevelek miatt Mr. és Mrs. Chester MacFarland lett belőlünk. Chesternek ez az igazi neve. — Hirtelen felnézett, egyenesen előre, és elnevette magát. — Chester mesélte, hogy *évekkel* ezelőtt, még San Franciscóban ezen a néven élt, amikor meggyűlt a baja bizonyos használt kocsik miatt. Ezért ejtette a nevét. Biztosan úgy gondolta, hogy az már olyan régen történt, és annyira jelentéktelen eset volt, hogy nem lesz baj belőle, ha most megint előszedi az útlevélhez.

Rydal homlokát ráncolva igyekezett követni Colette gondolatmenetét.

— Hm. A Howard Cheever név nem volt benne a görög nyomozó noteszában. Legalábbis úgy emlékszem. Vagy mégis?

— Neem — válaszolta Colette, mintha csak valami tréfás összeesküvésről, vidám játékról volna szó. — Chester örült is neki, de még mennyire! Mert akkor lemondhatna egy

csomó bankszámlájáról, meg isten tudja, mi mindent veszítene még.

Rydal hirtelen megundorodott Chestertől. Egy pillanatig tartott csupán, mint egy kis futó émelygés. Önkéntelenül összerázkódott.

— Nem nagyon kedveled Chestert, igaz? — kérdezte Colette.

Rydal ránézett, nem tudta, mit válaszoljon.

— És te?

— Én? Hát. . . — Vállat vont.

Rydal úgy érezte, mintha ez valamiképpen szövetségessé tette volna őket. Azután arra gondolt, hogy talán téved. Colette vállrándítása mást is jelenthet: „Nekem muszáj. A felesége vagyok." Ez nem tetszett Rydalnak. Az sem lett volna jobb, ha úgy érti: „Nem vagyok benne bizonyos, szeretem-e vagy sem." Szép, értelmes, fiatal nő, ne szeressen egy ilyen svihákot. Rydal homlokráncolva nézte Colette arcélét, hosszú szempilláit, gyermekes orrát, telt ajkát. Lehet, hogy jó neki az ágyban Chesterrel. Vagy az anyagi jólét köti Chesterhez. Ki tudja?

— Téged jobban szeretlek — mondta Colette, de nem nézett rá.

Megálltak. Mocskos, mosdatlan vénember ácsorgott az egyik nyitott kapuban, tőlük alig tízlépésnyire, és karját összefonva bámulta őket.

— Miért? — kérdezte Rydal halk sóhajjal.

Colette felnézett rá ibolyakék szemével, és Rydal úgy érezte, mintha az ég minden kékje abba a két szivárványhártyába sűrűsödött volna össze.

— Azért, mert becsületes vagy — válaszolta Colette. — Mert őszinte vagy, és tudok veled beszélni. Te is tudsz velem beszélni, igaz? Úgy vettem észre.

Rydal megnedvesítette ajkát, és bólintott. Nem jutott eszébe semmi, amit erre válaszolhatott volna. Hirtelen azt kívánta, bárcsak a szobájában lennének, kettesben, a szállodában.

— Hát ezért szeretlek. — Colette úgy nézett körül, mint akinek egy szempillantás alatt közömbössé vált a téma. — Megéheztem, te nem?

— Egy kicsit. — Rydal az órájára nézett, és meglepetten látta, hogy elmúlt három.

— Nincs itt valami kispiszkos, ahol haraphatnánk valamit? — kérdezte Colette.

— Kispiszkos?

— Olyan hely, ahová a görögök járnak.

Rydal mosolyogva karon fogta Colette-et, és elindultak vissza, a központ felé.

— Van más is ebben a városban?

Colette határozottan tudta, mit akar: parányi lebujt, amolyan talponállófélét. Rydal végre talált egyet a piaccal szomszédos utcában. Ettek egy darabka frissen sült kecskehúst egy karéj szürkés kenyéren, és megfeleztek egy pohár bűnrossz retszinát. Colette süteményt is választott magának a pecsétes konyharuhával letakart kosárból, de semmiképpen sem bírta kettéharapni, pedig eldicsekedett, hogy edzett fogaival még a bálnaszalonnát is elrágta Alaszkában.

Rydal feltételezte, hogy Chesterrel járt ott. Nem kérdezősködött a részletekről.

Négy óra tájban, mire visszaértek a szállodába, Chester nem volt otthon. Colette bekopogott Rydalhoz, hogy ezt tudassa.

— Hát… ha történt volna vele valami, lent a portán biztosan szóltak volna — nyugtatta Rydal. Úgy értette, hogyha például érte jött a rendőrség és elvitte, noha korántsem volt bizonyos benne, hogy a portás ilyen esetben valóban figyelmeztetné őket.

— Ó, nem hiszem, hogy történt vele valami. — Colette már bent is volt a szobában, és becsukta maga mögött az ajtót. — Csak elment sétálni — támaszkodott az ajtónak.

Rydal hirtelen átkarolta a nyitott kabát alatt, és szájon csókolta. A hatás felért egy

lórúgással, teljes rövidzárlat támadt benne, mintha lezuhant volna valahonnan, majd váratlanul tulajdon tiltakozó hangját hallotta, és megpróbálta lefejteni magáról Colette karját, amely szorosan a nyaka köré fonódott, de érezte, hogy Colette nem akarja elengedni; aztán Colette hangját hallotta, aki arról beszélt, hogy Chesternek majd azt mondja, őt kereste, azért ment el újra hazulról. Rydal egyre csak azt hajtogatta, hogy nem. Végre nagy nehezen kiszabadította magát, és keményen összefogta Colette két csuklóját. Az asszony ajka elnyílt a meglepetéstől, vagy talán zavarában.

— Menj el — mondta Rydal —, nagyon kérlek, menj most.

— Miért? Mi bajod?

— Semmi, csak menj. Menj már! — Valósággal kituszkolta Colette-et az ajtón, és bezárkózott.

Utána percekig ült az egyetlen széken, előrehajolva térdére könyökölt, és nem gondolt semmire. Tudta, hogy szándékosan nem gondolkodik, nem akar érezni semmit, és nem akarja elemezni, mit érzett az imént. Mindennek az az oka, hogy Agnesre emlékezik. *A pokolba Agnesszel, a pokolba vele!* Fölkelt. Talán most érzett ilyet utoljára, talán soha többé nem hasít belé a fájdalmas gyönyörűségnek ez az iszonyú, bénító villámcsapása. Colette nem olyan, mint Agnes volt, igazán nem. Ennek semmi értelme.

— Nem olyan, mint Agnes — mondta nagyon halkan. — Nem is hasonlít hozzá.

Aznap este többet ivott a kelleténél, ha nem is annyit, mint Chester. Aznap este még azt is megengedte magának, hogy azt higgye, szerelmes Colette-be. Végtére nem más ez, mint fizikai jó érzés, gondolta. Élvezet táncolni vele. Chester meg látja, hogy élvezik a táncot, és dühös miatta. Colette is valamivel többet ivott, mint máskor. De elég korán elbúcsúztak egymástól, még éjfél előtt. Chester meglehetősen komoran kívánt jó éjszakát, Rydal és Colette azonban boldogan és nagyon vígan. Előzőleg, amikor Colette az orrát púderozta a mosdóban, Chester megmondta, hogy másnap este, de legkésőbb hétfő reggel elválnak útjaik. Úgy beszélt, mintha valami nagy horderejű nyilatkozatot tenne, és Rydal komoly bólintással vette tudomásul a hallottakat. Végtére is, így szólt a megállapodásuk.

És hogy a fizetség kerek ötezer.

Rydal addig meresztgette a szemét, míg ködös tekintete előtt végre ki nem rajzolódtak a számok a markába nyomott bankjegyeken. 500. Öt, nulla, nulla. Olyan valószerűtlen volt az egész. A tíz vadonatúj bankjegy. Chester úgy nyomta a markába, olyan közönyösen, akár egy étlapot. És mindez azalatt történt, míg Colette a mosdóban volt.

— Köszönöm — mondta Rydal. Csak ennyit, egy szóval sem többet.

A kis köteget aztán szépen összehajtogatva becsúsztatta a bőrönd-bélése alá, oda, ahol a többi, piszkosabb, ám tisztességesebb úton szerzett bankjegyet őrizte.

10.

Chester a világ minden városánál keserűbben gyűlölte Chaniát. Még a szálloda utcájában sorakozó épületeknek is különös jelentőséget tulajdonított: a pokol jelképeivé váltak, a pokol ismertetőjegyeit viselték homlokzatukon, a poklot magát látta megtestesülni bennük. Chaniában veszítette el Colette-et. Chaniában kódorgott úgy három napig, mint a kivert kutya, és nézte tétlenül, hogyan csábítja el a feleségét egy ágrólszakadt senkiházi. Chester biztos volt benne, hogy lefeküdtek egymással. Colette tagadta ugyan, de hát ez csak

természetes, gondolta, bár Colette még sohasem hazudott neki. És Chaniában ütötte meg életében először a feleségét. Keményet sózott a vállára szombaton éjjel, amikor végre hazakerültek. Vasárnap reggelre meg is kékült a helye. Colette egész nap nem szólt hozzá. Mert Chaniában történt az is, hogy Colette szembeszegült vele. A fejébe vette, hogy az az ágrólszakadt, taknyos csavargó most már csak azért is velük marad. Chester a legszívesebben már vasárnap délután otthagyta volna Chaniát, de vasárnap délután nem indult autóbusz Iraklionba. Egyetlen hajó érkezett a kikötőbe, ám még az éjszaka folyamán újból kifutott. Chester azt kívánta, bárcsak a fedélzetén lenne, kettesben Colette-tel. Mit bánta ő, hová tart az a hajó! No mindegy, reggel a kilencórás busszal visszautaznak Iraklionba. Sejtette, hogy Rydal is ott lesz a buszon, és előre bosszankodott miatta, de sebaj, Iraklionban meneszti a fickót, annyi szent, és ha Rydal netán velük együtt óhajtana visszarepülni Athénba, akkor majd felkéri, hogy szíveskedjék egy másik gépre jegyet váltani.

Chania a második harvardi évet juttatta Chester eszébe, amikor megkapta az értesítést, hogy apja csődbe ment, Anette, a menyasszonya pedig a csőd hírére felbontotta az eljegyzést, s ez a két megrázkódtatás számára egyetlen, világrengető katasztrófának rémlett. Otthagyta az egyetemet, és amit az üzletvezetésről addig megtanult, arra próbálta felhasználni, hogy megmentsen egy műbőrgyártó üzemet, fent New Hampshire-ben. Nem sikerült. Ekkor eltökélte, hogy nulláról indulva meggazdagszik, mégpedig nagyon gyorsan. Egyre kétesebb üzletekbe fogott, most már ezt is látta, noha akkoriban, amikor nekivágott, még esze ágában sem volt becstelenül meggazdagodni. Fokozatosan romlott a dolog. Végül egészen elromlott, és Chester ráébredt, hogy már nem mászhat ki belőle, nyakig benne van, és nem szabadulhat, hisz olyan ez, mint a kábítószer.

Chania felidézte az emlékeket. Chania felidézte a kudarcot.

Vasárnap délután fél háromkor még ágyban volt, fájt a feje. Jólesett volna egy-két pohár hideg sör, de Chaniában még hideg sört sem kaphatott a szomjas ember. Órákkal azelőtt leszólt telefonon, hogy hozzanak fel sört, de förtelmes angolsággal valami boltról hablatyoltak neki, amelyik majd csak négy után lesz nyitva. Chester el-elszundított, amikor pedig felébredt, beleolvasott Colette ponyvaregényébe. A szunyókálás jót tett neki, de félálomban mindig ocsmány jeleneteket látott, amelyekben Rydal és Colette szerepeltek, együtt hiszen a valóságban is együtt voltak, ebben a percben is, éppen „sétáltak egyet", hacsak. . . Fölkapta a telefont, és a tizennyolcas szobát kérte.

Semmi válasz. Süket csönd. Végre jelentkezett egy férfihang.

— Lenne szíves kapcsolni nekem a tizennyolcas szobát. . . Tizennyolc. . . Egyes, nyolcas, igen. . . Nem, nem, a szobát. . . Az emeleten.

— Értem, uram. Csöngetem.

Chester nem hallott semmiféle csöngetést. Hosszú másodpercekig várt, mire újból jelentkezett az iménti férfihang.

— Csöngetem. — Mintha lemezről ismétlődött volna. Chester sóhajtott, nem tudta, vajon eddig is csengette már, vagy csak ezután fogja. Nem hallott semmit. Elvesztette a türelmét.

— Hagyja, mindegy, mire maga odacsönget, addig akár be is kopoghatok — és lecsapta a kagylót. Két perc alatt felöltözött, a nyakkendővel most nem bajlódott. Végigment a folyosón a tizennyolcas szobáig, pár másodpercig hallgatózott az ajtó előtt, de nem hallott semmit. Erélyesen bekopogott.

Egy másodperc múlva Rydal hangja válaszolt:

— Ki az?

— Én vagyok, Chester.

Rydal ajtót nyitott. Ingujjban volt, de a nyakkendője megkötve. Aggodalmasnak látszott. — Jobban van?

— Kutya bajom. Bejöhetek? — Chester azonnal benyomult, amint Rydal félreállt az útból. Arra számított, hogy Colette-et is ott találja, de a szoba üres volt. A gyűrött ágytakarón kézzel teleírt papírlapok hevertek szanaszét, egy fekete-fehérrel erezett jegyzetfüzet is volt köztük. Chester megköszörülte a torkát.

— Csak arra voltam kíváncsi, nem látta-e Colette-et. Azt hittem, magával ment sétálni.

— Sétáltunk, persze. De. . . aztán ismét elment vásárolni valamit.

— Ismét elment? Hát itt volt?

— Visszajöttünk a szállodába, de ő még sétálni akart. — Rydal karját összefonva, higgadtan nézett farkasszemet Chesterrel.

Chester bólintott, egy lépést tett az ágy felé, és megkérdezte:

— Ez meg mi?

— Versek — válaszolta nyugodtan Rydal. — Néhanapján verseket is írok.

— Ó! — Chester megfordult, még egyszer körülnézett a szobában, és pillantása megakadt Colette táskáján, amely egy újság alól kandikált ki a széken. Elmosolyodott. — Hol van Colette? Bebújt az ágy alá? — kérdezte.

Rydal leengedte a karját. Elkomorult.

— Nem, ha tudni akarja, bent van. . .

Rydal háta mögött kinyílt a fürdőszoba ajtaja, és kijött Colette, az ijedtségtől dermedt arccal. Karján hozta a kabátját.

— Ches, ne csinálj jelenetet. Isten bizony, Rydal verseit olvastam.

— Akkor miért kellett elbújnod a fürdőszobában? — mennydörögte Chester.

— Nem bújtam el — válaszolta Colette.

— De igenis elbújtál, különben Rydal nem mondta volna, hogy elmentél valahová! — vágott vissza Chester. — Miért bújtál el?

Rydal dühösen lecsapta az ágyra a ceruzát, amelyet mostanáig a markában szorongatott.

— Majd én megmondom magának, miért bújt el. Mert tudta, mekkora botrányt csap, ha netán itt találja. Helyes, neki volt igaza. Folytassa csak.

Chester ökölbe szorított kézzel közeledett Rydalhoz.

— Jó idegei vannak, hogy így mer beszélni velem! Ezzel a fölényes, link dumával…

— Jók bizony. — Rydal nem hátrált. Az ő keze is ökölbe szorult. — Ahhoz mindenesetre elég jók, hogy magától ne féljek. Megszokta, hogy félrelöki az útjából az embereket, igaz? Hogy meghunyászkodnak maga előtt. Mint a felesége, aki elbújik a fürdőszobában.

— Úgy, szóval elismeri, hogy az én feleségem? — kérdezte Chester, és érezte, hogy a szokottnál jobban lángol az arca. — Értékelném, ha nem ágyban találkoznának!

— Chester, kérlek! — Colette a férjéhez rohant, de megtorpant előtte, nem nyúlt hozzá, csak az öklét emelte fel, azt sem fenyegetően, inkább rimánkodva.

— Takarodjon a szobámból! — csattant fel Rydal, és cigarettára gyújtott.

— Nem tűröm ezt a hangot! — ordította Chester.

— Újságot mondok magának. Én sem tűröm el senkitől, hogy úgy beszéljen velem, mint maga. És hogy inzultálja… inzultálja Colette-et. — Rydal egész testében remegett. Alig bírta ajkához emelni a cigarettát.

Chester észrevette Rydal remegését, és a bűntudat jelének vélte. A diadalhoz hasonló érzés fogta el. Szépen rajtakapta őket. Házasságtörés. Az égvilágon semmit sem tudnak

felhozni a mentségükre.

— Mocskos állatok! Ez a véleményem!

— Maga meri ezt mondani? — kérdezte Rydal, és közelebb lépett Chesterhez.

Colette Rydal karjába csimpaszkodott.

— Rydal, ne! — Szorosan fogta a férfi jobb csuklóját. Chester egy pillanatig meredt szemmel bámulta Colette kezét Rydal csuklóján, azután Rydalra nézett.

— Tudja, mit csinálok magával?

Rydal egyetlen erélyes mozdulattal kiszabadította a kezét.

— Azt tudom, hogy én mit csinálok. Megyek és feljelentem magát. Tegye meg ugyanezt énvelem. Állok elébe. Rendben?

— Nem lesz ideje rá, mert megölöm — mondta Chester, és érezte, hogy ajka mosolyra rándul. A szíve veszettül kalapált. Újabb diadal! Még sohasem mondta ki ezeket a szavakat. Ez a beszéd.

— Nyilván képes rá. Próbálja meg. Nem félek. — Rydal összefonta a karját.

— Senki sem öl meg senkit — szólt közbe Colette. — Legyetek szívesek. Nem kérnétek mind a ketten bocsánatot?

— A hangja remegett.

— Nem látom be, miért kellene bocsánatot kérnem! vágta rá Chester szinte gépiesen. — De azt ajánlom. . . azt ajánlom, vonja vissza, amit mondott. Vonja vissza, hogy feljelent, mert különben.

— Nem vonom vissza. — Rydal az éjjeliszekrényhez lépett, és a hamutartóba pöccentette a hamut. — Megkapja tőlem, amit megérdemel, és kész! Így határoztam.

Chester felnevetett.

— És mit képzel, ha megteszi, Colette-tel mi lesz?

— Colette nem felel a maga disznóságaiért — felelte Rydal.

— Így „határozott", egyszer csak „így határozott" — ismételgette Chester, és körbe keringett a szobában. Hideg verítéket érzett a hóna alatt. — Fel tudja mérni, mi vár magára? Nem. . . — Chester elhallgatott. Képtelen volt elviselni Rydal hideg, kemény és elszánt tekintetét.

— Takarodjon innen! — mondta Rydal. — Ó! Még valamit. Kéri az ötezer dollárját? Visszakaphatja. — A bőröndjéhez sietett.

— Nem érdekel. Mit számít nekem ötezer dollár? — fölényeskedett Chester. — Gyere, Colette — indult az ajtó felé.

— Nem, nem, nem — tiltakozott, amikor látta, hogy Rydal hozza a pénzt. — Tartsa csak meg, hisz jutalmat érdemel… mint spicli… — Be kellett hunynia a szemét, mert a pénz az arcába repült.

A bankjegyek megpördültek a levegőben, aztán lehullottak a padlóra.

— Ez meg miféle ostobaság? — szólt Colette szemrehányón, és kezdte összeszedegetni a pénzt.

Rydal nevetett, Chester megítélése szerint kissé hisztériásan.

— Ne vesződj vele, szívem — mondta Rydal. — Hagyd, majd a szobalány fölszedi. Vagy Chester.

— Á, szóval „szívem", mi? — horkant föl Chester. — Tudja meg, hogy utoljára szólította így.

— Tudd meg — mondta Colette, aki még egyre a bankjegyeket szedegette —, hogy ez volt az első eset. Még sohasem mondta nekem azt, hogy „szívem".

Rydal újból felnevetett.

— Gyere, ez megbolondult — mondta Chester, és karjánál fogva kifelé rángatta Colette-et.

— Tessék, Rydal. A tied — nyújtotta Colette a pénzt.

— Nem, köszönöm — mondta Rydal, és hátat fordított.

— Gyere — nógatta Chester —, és ne felejtsd itt a táskádat. — Kikapta Colette kezéből a bankjegyeket, és lecsapta a székre. Rydal hátra sem nézett. Chester arra gondolt, milyen prímán lepuffanthatná így hátulról.

— Később még szeretnék beszélni veled, Rydal — szólt vissza Colette az ajtóból.

Rydal nem válaszolt.

A szobájukban Chester nyomban whiskyt töltött magának. Nézte Colette-et, ahogyan tesz-vesz, felakasztja a kabátját, fésűt keres a táskájában, megfésülködik. Eltelt egypár perc, és Chester megnyugodott, legalább annyira, hogy le tudott ülni.

— Üres fenyegetőzés, semmi más — morogta, és a pohárral Rydal szobája felé intett. — Nyomorult csirkefogó. — Kurtán felnevetett. — A képembe vágja a pénzemet. A kutyafáját, lefogadom, hogy ezt nem felejti el egyhamar. Szerintem soha az életben nem lesz még egyszer ötezer dollárja, amit csak úgy hozzávághat valakihez. Lefogadom. — Chester lábát kinyújtva, hátrahajtott fejjel csöndesen kuncogott.

— Szerintem mind a ketten gyerekesen viselkedtetek. — Colette fölemelte az éjjeliszekrényre készített cukorkásdoboz fedelét, kivett egy szemet, aztán lerúgta a cipőjét. Az ágyra telepedett, és párnát húzott a háta mögé. — Hidd el, egészen jó verseket ír. Jobbakat, mint az a hogyishívják… tudod, akinek a szerelmes verseit megvetted nekem. Mi is a neve?

— Nem tudom — dünnyögte Chester.

— Chester. . .

— Tessék?

— Igazán úgy volt. Őszintén. Azért mentem be Rydal szobájába, mert látni akartam, milyen verseket ír. Soha még csak nem is célzott semmire. Biztos lehetsz benne, hogy nem feküdtem le vele. Ok nélkül gorombáskodtál.

— Jó, jó, erről nem akarok többet hallani! — mondta emelt hangon Chester, és fölállt. Úgy érezte, az átéltek után joga van hozzá, hogy fölemelje a hangját. És joga van még egy whiskyhez is.

— Nem volt még elég, drágám? Menj inkább sétálni egy kicsit. Jót tenne.

— Miért? Hogy visszamehess hozzá? — Chester töltött magának. Újra gyötörte a fejfájás. Az imént már elhagyta egy kis időre.

— Chester, drágám, gyere ide — nyújtotta karját Colette. Chester letette a poharat, odaült Colette mellé az ágyra, és felesége nyakába fúrta az arcát. Hosszú sóhaj szakadt fel belőle. Pompás érzés volt, ahogyan Colette ujjai békéltetőn és megnyugtatón simogatják a tarkóját. És jó volt átölelni ezt a puha, formás, meleg testet.

— Tudod, hogy szeretlek, Chester. Hát nem tudod?

— De, édes, tudom. — Csakugyan tudta. És arra gondolt, hogy ezen kívül semmi sem fontos. Valahonnan, nagyon távolról rémlett fel csupán Rydal Keener ostoba fenyegetése távoli volt, jelentéktelen és nevetséges. — Miért nem veted le a ruhád? — kérdezte Chester. Colette levetette.

Chester még aludt, amikor Colette, kevéssel öt óra után, visszajött a szobába. Az ajtó csukódására riadt fel. Azt nem vette észre, mikor Colette kiment.

— Szia — köszönt rá vidáman az asszony, de Chester nyomban meghallotta hangjában az ideges feszültséget.

— Szia. — Rydalnál volt, gondolta Chester, az alvástól még kábán, és feltápászkodott. — Hol voltál?

— Zavar, ha villanyt gyújtok?

— Nem. Így mindjárt derűsebb, igaz? — Meggyújtotta a kis lámpát az éjjeliszekrényen.

— Hol voltál?

Colette ránézett. Pillantása is feszült volt.

— Elszívnék egy cigarettát.

— Tessék, vegyél. Ott az enyém a whisky mellett. — Chester feszülten figyelte. A felesége évente legfeljebb kétszer gyújtott rá, rendszerint társaságban, ha nagyon későig maradtak.

— Átmentem Rydalhoz. Ne izgulj. — Rágyújtott, és leült az ágy szélére. — Azért mentem. . . hogy lássam, mi a helyzet. Mármint hogy mit forgat a fejében. Nos…

— Nos?

— Dühös. — Átható, zavart tekintettel nézett Chesterre. — Nem tudom, miért. Nem tudom, mi a baja. Nagyon elkeseredett. Azt mondja, elmegy a rendőrségre és följelent.

— Hm. — Chester igyekezett megvetően hümmögni, de közben a hideg futkározott a hátán. — Mikor? Ha már elhatározta, mire vár?

— Arra, hogy Athénban legyünk — felelte Colette. — Azt mondja, az athéni rendőrségen akar vallomást tenni.

Chester elkomorult.

— Gyújts meg egyet nekem is, édes, légy szíves.

— Megpróbáltam beszélni a fejével. Nem lehetett. Teljesen higgadt volt, de. . . — Odaadta Chesternek az égő cigarettát. — Mit gondolsz, Chester, most mit tegyünk?

Chester az alsó ajkát harapdálta.

— Nem hiszem, hogy komoly a szándéka. Ha az volna, nem várna vele addig, amíg Athénban leszünk. Azonkívül, ha meg akarná tenni, nem kötné az orrunkra. Legalább annyira benne van ő is, mint mi.

— Nem hiszem, hogy érdekli.

— Ostobaság.

— Nem, Chester. Ha akarsz, beszélj vele magad. Majd meglátod, hogy igazam van.

— Eszem ágában sincs beszélni vele. Könyörögni neki. . . Ó, persze. . . most már értem. Ma valahogy lassan kapcsolok. Több pénzt akar. Gondolom, ezúttal nagyobb dohányt óhajt leszakítani.

— Nem, ne hidd. Egy szóval sem említette a pénzt. Még csak nem is célzott rá.

— Azt akarja, hogy én hozzam szóba. — Chester fölkelt az ágyból, elvette ingét a székről. Bement a fürdőszobába, és köntösbe bújt. Úgy érezte, végre hazai pályán mozog. Pénzt akar a nyavalyás. — Várd csak ki a végét. Majd meglátjuk, hogyan viselkedik holnap… vagy még ma este. Fogadok, hogy holnap ott lesz a buszban, együtt utazunk Iraklionba.

— Igen. Azt mondja, nem akar szem elől téveszteni. Chester mosolygott.

— Na jó. Szerintem még este vagy holnap reggel szót ejt a pénzről. Vagy rólad. Nem tudom elképzelni, mit akarhat még a pénzen és rajtad kívül. — Chester lehajolt, és gyengéden megcsípte Colette arcát. — Jól van, ne aggódj, nyugodj meg. Van elég pénzem, kifizetem. Nem mintha nagy kedvem volna másodszor is fizetni — tette hozzá, és elgondolkodva nézte az összegyűrt ágyat. — A másodszor után jön a harmadszor, és sosincs vége.

— Ettől ne félj. Nem ez a félelmetes.

— Majd meglátjuk. Ne gondolj rá. Miben maradtatok? Megbeszéltetek valamit estére?

—Nem akar velünk vacsorázni.

— Annál jobb. Vacsorázzon csak egyedül. A változatosság kedvéért fizesse egyszer maga a vacsoráját.

— Eddig még mindig fedezte a költségeit, nem? Egyáltalán nem akar vacsorázni. — Colette szippantott egyet a cigarettából, de nem szívta le a füstöt, hanem sűrű, gomolygó felhőt fújt belőle.

Volt valami árulkodó rokonszenv a hangjában.

— Igazán sajnálatos — jegyezte meg Chester. — És ezt bejelentette neked?

— Nem. De ismerem már annyira. Tudom, milyen hangulatban van.

— És sajnálod szegényt, mert nem fog vacsorázni? — Chester közelebb hajolt a feleségéhez. — Sajnálod a nyavalyást?

— Chester, ha még egyszer megütsz, sikítok! Egyszer még megbocsátottam, de soha többé! — Felugrott az ágyról, és az ajtó felé igyekezett.

Chester végigszántott ujjaival gyérülő haján.

— Jól van, édes. Az isten szerelmére, nem akartalak megütni. Ide figyelj, édes. . . — Fenyegetően komor képpel, azonmód mezítláb, esetlenül egyre közelebb nyomult Colette-hez, és csak akkor torpant meg, amikor Colette újból hátrálni kezdett. — Ha így folytatod, megőrjítesz, szívem. Azt a fickót pedig faképnél hagyjuk Iraklionban. Majd meglátod. És amint megszabadultunk tőle, semmi bajunk többé. Nem szabad… ne veszekedjünk miatta.

— Rendben van, Chester.

11.

Rydal haragja számos változatot öltött hétfő reggelig. A kezdet kezdetén, abban a pillanatban, amikor Chester azt üvöltötte, hogy Colette a fürdőszobában rejtőzködik, még „vak" düh volt, mint a klasszikusok mondják, és Rydal azt is tudta, miért. Az egész jelenet kísértetiesen hasonlított ahhoz a régihez, amelyet apja rendezett annak idején Agnes miatt. Apja akkor azzal vádolta, hogy elcsábította sőt Agnes elmondása szerint, jószerével megerőszakolta az unokahúgát. Itt meg Chester azt vágta a fejéhez, hogy házasságtörést követett el. Olyan érzés volt ez, mintha hirtelen visszarepítették volna életének egyik kritikus mozzanatához; mintha újraélte volna a születés pillanatát, ami némely pszichiáterek véleménye szerint iszonyatos, azért is gondoskodott róla a természet, hogy mindenki elfelejtse. Rydal akkor nem szegült szembe az apai szigorral, de most szembeszegült Chesterrel. Egyvalamivel vághatott vissza, más lehetőség nem volt, ezért mondta Chesternek, hogy följelenti. Egy óra múlva, amikor valamelyest lecsillapodott, már látta, mennyire oktalan volt az iménti dühe, de még akkor sem tett le arról, hogy följelenti Chestert. Két érv azonban szándéka ellen szólt. Az egyik, hogy undorodott a besúgószereptől; a másik, hogy így Colette-et is bajba keverné. Chesterrel együtt följelenthette volna magát is bűnpártolásért, de ezt nem akarta, vagyis nem volt hozzá elegendő erkölcsi ereje.

Vasárnap egész éjszaka ezen töprengett az ágyban, le sem hunyta a szemét. Mindössze egyetlen, mellékes dologban volt bizonyos, abban, hogy nem fogadja el Chester mocskos ötezer dollárját. Colette majd visszaviszi neki. Lehetséges, persze, hogy Chester nem veszi

vissza, mert tudja, hogy ezzel akarja megalázni.

Az éjszaka folyamán még vagy tucatszor lángolt fel újult erővel a haragja: valahányszor csak végiggondolta a jelenetet, ahogyan Colette előjött a fürdőszobából. Képtelen volt parancsolni a kimerültségtől ködös agyában kavargó gondolatoknak; ha elkezdődött, elejétől végig lejátszódott előtte minden, hiába akarta félbeszakítani. És ugyanígy peregtek le újból a régi jelenetek is a szülői házban, amikor anyja, azon a szelíd, de felháborodott hangján, gondosan megválogatott szavakkal elmondta, amit Agnestől megtudott, hogy Rydal zaklatja az unokahúgát, sőt, Agnes kifejezésével, „erőszakoskodott" vele. És ahogy múltak a percek, mindenféle józan észnek ellentmondva, egyre hevesebb haragra gerjedt Chester ellen. „Úgy gondoltam, leghelyesebb, ha elmondom apádnak — folytatta akkor anyja —, lenne hozzád néhány szava, Rydal, menj be a dolgozószobájába. " (Igen, az éjjel ez is eszébe jutott. Anyja küldte be a dolgozószobába, és ő használta azt a kifejezést, hogy „lenne hozzád néhány szava”.)

Ha zűrzavaros éjszaka volt is, Rydal mindvégig állhatatosan kitartott egy gondolat mellett, amely még lefekvés előtt ötlött eszébe. Hadd higgye Chester, hogy föl akarja jelenteni, csak hadd féljen tőle, akár megteszi, akár nem. Ezért volt olyan hajthatatlan akkor is, amikor Colette bejött, hogy szót értsen vele. Látni akarta Chester rettegését. Chester életveszélyes fenyegetése nevetséges volt. Egy hulla már van a rovásán, még egyet akar? Így is pánikba esett. Tegnap vagy tegnapelőtt olyasmit motyogott, hogy okosabb, ha meg sem kísérli előhívatni a filmet, amelyik a fényképezőgépben van. Rydal feltételezte, hogy a képeken Chester van Colette-tel Athénban vagy másutt Európában. Tényleg jobb, ha nem hívatja elő. Aztán megkérdezte, mire valók azok a borostyánfüzérek, amelyeket a férfiak kezében látott, mert megfigyelte, hogy ilyen gyöngysorokat lógáznak, szemezgetnek, tétlenül ácsorogva az utcasarkokon. Rydal elmagyarázta, hogy az ilyesmit itt afféle játékszernek vásárolják az emberek, levezetik vele az idegességüket. Chester csaknem irigykedve nézte az egyik gyöngyfüzérest. Ilyen gyöngyöket minden újságárusnál kapni. Rydalt mulattatta a dolog.

Korán reggel megváltotta jegyét az iraklioni autóbuszra. A busz kilenckor indult. Rydal háromnegyed nyolckor tárcsázta Chesterék szobáját, beszélt Colette-tel, megmondta, mikor megy a busz. Colette ugyanolyan kimért és udvarias volt, mint ő. Rydal kiegyenlítette a számláját, azután fogta a bőröndjét, és kisétált a busz végállomására — a sivár kis térre —, és kilenc előtt húsz perccel beszállt. Vett egy újságot, nem Chester kedvéért, hanem mert kíváncsi volt a legfrissebb hírekre. Az ötezer dollár gondosan összehajtogatva lapult nadrágja bal zsebében. Colette és Chester kilenc előtt tíz perccel érkeztek, taxival, és azonnal beszálltak ők is.

— 'reggelt — üdvözölte Rydal a helyéről Colette-et.

Jó reggelt — viszonozta Colette magas, tiszta hangján. Férj és feleség a túlsó oldalon ültek, három vagy négy sorral Rydal előtt. Chester szakálla már ilyen távolságból is egészen jól látszott. Rydal észrevette, hogy néhányan olyasféleképpen méregetik őket, mint a fontos embereket — tudóst vagy egyetemi tanárt — szokás.

Indulás után Rydalt hamarosan elnyomta az álom. Feszültséggel teli, felületes alvás volt, közbe-közbe álmodott is valamit, amitől felriadt, és félálomban idegesen mocorgott az ülésen. Néha eszébe jutott, hogy talán nem is álmodik, hanem fáradt, zaklatott agyának rémképei gyötrik. Az egyikben Chester éppen rálőtt. Azután azt képzelte, hogy hátulról félkarral átfogja valaki a torkát Iraklion vagy Athén egyik sötét mellékutcájában, minden kihalt, sehol egy lélek, és neki semmi esélye Chester váratlan támadásával szemben. De a vad képzelgések szüneteiben Colette-et ölelte és csókolta, és a feszültség ilyenkor kellemesén

fölengedett. Még a kemény ablakkeret sem nyomta annyira a könyökét, és az előtte levő ülés döcögő fém háttámlája is egészen elviselhetően ütögette a térdkalácsát. Félig lehunyt szemhéja alól nézte Colette vörösesszőke fejét Chester mellett, aki egész úton nem vette le a kalapját. Colette hébe-hóba féloldalt fordult, hogy mondjon valamit Chesternek, és Rydal ilyenkor az arcát is látta, de azután megint csak hátradőlt, és fejét az ülés támláján nyugtatta.

Rydal elhatározta, hogy ha majd félúton, Réthimnon-nál megállnak, azt a tizenöt percet Colette-tel tölti, hoz neki kávét vagy kólát, meg szendvicset is a legjobb vendéglőből. Amikor azonban Réthimnonba értek, roppant kimérten viselkedett, mindössze egy biccentéssel üdvözölte Colette-et, cigarettára gyújtott, és hátat fordított a házaspárnak. Megivott egy csésze édes kávét, sietve fölkereste a közeli kávéház mellékhelyiségét, aztán — még mindig a hóna alatt szorongatva a chaniai újságot — igyekezett minél hamarabb elfoglalni helyét a buszban.

Az ég beborult, szitálni kezdett az eső. Iraklion közelében Rydal kinézett, kereste az Ida-hegyet, amelyet a városból kijövet láttak, de a hegy most ködbe burkolózott. Kátyúkban döcögtek, majd ismét simábban futottak, és egyszer csak Iraklionban voltak, a busz megállt a téren. Rydal látta, hogy még elérhetik a fél négyes athéni gépet. Feltételezte, hogy Chester is erre számít, és ha észreveszi, hogy ő is ugyanoda tart, bizonyára felkéri majd, hogy másik géppel repüljön. Kellemetlen helyzet, gondolta. Chesternek nem lesz könnyű dolga, ha meg akar szabadulni tőle. Még az is lehetséges, hogy az Államokba is együtt utaznak, hármasban. Rydal állt az iraklioni téren a bőröndje mellett, és nézte, hogyan szedi össze Colette és Chester a buszról lerakott poggyászt.

Chester taxiért kiabált.

Rydal kényelmesen odasétált hozzájuk.

— A repülőtérre mennek? — kérdezte Colette-től.

— Nem. Chester meg akarja nézni a knósszoszi palotát. — Colette lenyelte a k betűt. — Igazi kirándulóidő, nincs valami nagy hőség, mi? — Látszott rajta, hogy fázik és rosszkedvű. Kabátja zsebében melengette a kezét.

— Ezek szerint itt éjszakáznak Iraklionban — állapította meg Rydal.

— Gondolom, ha Knósszoszba megyünk, nemigen érhetjük el a délutáni gépet.

Rydal látta, hogy Chester kézzel-lábbal magyaráz valamit a sofőrnek, és a poggyászra mutogat. Hagyta, hadd kínlódjon.

— Chester szeretné beadni valahová a poggyászt, amíg megnézzük a palotát — mondta Colette. — Valószínűleg azt akarja, hogy a sofőr vigye el valamelyik szállodába, akárhová, csak nem az Asztirba. Oda nem akar visszamenni.

Chester valóban azt tudakolta a sofőrtől, hogy hol tudná lerakni a csomagjait; Rydal kitalálta abból, amit a sofőr üvöltözött görögül.

— Itt nincs csomagmegőrző!

Majd csak zöld ágra vergődnek, gondolta. Hallotta, hogy a Hotel Koronáról beszélnek, és végre megállapodnak. Rydal emlékezett a szállodára, három utcányira volt mindössze, a múzeumnál. Chester magához intette Colette-et.

Colette zavartan pislogott Rydalra, azután egy „viszlát”-tal búcsúzott, mintha csak rövid időre köszönnének el egymástól.

Igaza van, gondolta Rydal. Fogta a bőröndjét, és elballagott a Koronához. Mire odaért, Chester és Colette már lefelé jöttek a bejárati lépcsőn. Afféle ódon-új épület volt, többé-kevésbé sárga és többé-kevésbé piszkos; tervezője az 1930-as évek amerikai filmszínházainak ízléstelen stílusát utánozta. A taxijuk a járda mellett várakozott. Chester, aznap először, jéghideg pillantással ugyan, de ránézett Rydalra.

— Ha nem zavarok, magukkal tartanék Knósszoszba — szólalt meg Rydal. — Szeretném én is megnézni.

— De zavar. Nem kérek a társaságából — válaszolta Chester. A taxihoz indult, de visszafordult. — Ha nem száll le rólunk, rendőrt hívok.

— Rendőrt hív? — Rydal ezt úgy kérdezte, mint aki nem hisz a fülének.

Chester sarkon fordult, és beült a taxiba Colette mellé, aki már elhelyezkedett.

Rydal gyorsan körülnézett, de egyetlen taxit sem látott, elhatározta hát, hogy a téren, vagy egy utcával odább, a kis parkban, a múzeumnál próbálkozik. Két taxi is várakozott a járdaszegélynél, az egyikben benn ült a sofőr. Boldogan vállalta, hogy elviszi Rydalt Knósszoszba.

Ugyanazon az úton hagyták el a várost, amelyiken az imént az autóbusz jött befelé, de hamarosan balra kanyarodtak. Rydal nem látta Chesterék taxiját. Előrehajolt az ülésen, és a tájat nézte. Apja dolgozószobájában ott lógott Knósszosz látképe. Régi felvétel volt, a háttérben az ősi palota romjaiból is látszott valami — Rydal emlékezett, hogy milyen kielégíthetetlen kíváncsisággal fürkészte gyermekkorában. „De hol a labirintus?" — nyúzta apját, aki ilyenkor sóhajtott egyet, és elmagyarázta, hogy a palota nagyobb része nincs a fényképen, hogy az a palota négy emelet magas, de a képen eltakarja a domb. Rydal emlékezete mindenekelőtt a dombot őrizte meg, a sötét, füves magaslatot, a fekete felkiáltójelekhez hasonlító ciprusokkal, és az egész képet átszelő kanyargós utat. Az előtérben két bárány meg egy fekete szamár legelészett. A dombot kereste most is, ahogy Knósszoszhoz közeledtek. Igazán van ott labirintus? Ezt is gyakran kérdezgette apjától, mert gyerekésszel sehogyan sem tudta felfogni valóság és legenda e titokzatos ötvözetét. Csak később értette meg, hogy a palota bonyolultan egymásba kapcsolódó termei keltették életre az útvesztő, a *labürinthosz* legendáját, és hogy a fiatal férfiak bikatáncának emlékét őrzi a bikafejű szörny, a Minótaurosz, amely a legenda szerint lángot fújt orrlyukaiból a *labürinthosz* mélyén. Kitartóan szitált az eső.

— *Knosszu* — jelentette a sofőr, és a drótkerítésre mutatott, amely mellett elhaladtak. Semmiféle épület vagy házféle nem látszott.

— Hol a palota? — kérdezte Rydal.

— A domb mögött.

Befordultak a kavicsos, félkör alakú térségre, ahol a jegyárusító bódéja állt. Rydal megpillantotta Chestert és Colette-et, amint ballagnak föl a dombon a ciprusok és a palota felé. Ez volt hát a fényképről jól ismert domb. Rydal kifizette a taxit, és annyi borravalót adott, hogy a sofőr meg akarta várni, de Rydal elküldte, mivel a jelek szerint Chester sem váratta a taxiját.

— Ha jól tudom, óránként közlekedik az autóbusz? — kérdezte még.

— Igen, uram, óránként.

Rydal búcsút intett a sofőrnek, és indult a bódéhoz, belépőjegyet váltani. Odabent álmos képű férfi üldögélt, nagykabátban, kalapban, sálba bugyolálva, úgyhogy csak a szeme látszott.

— *Ena, parakalo* [4]— mondta Rydal, és letette a pénzt. Kis fehér jegyet kapott.

— Nincsenek sokan, mi? — jegyezte meg.

A válasz érthetetlen, de mindenesetre megvető kifakadás volt, talán olasz nyelven, nagyjából olyasmi, hogy „gueh". A férfi a kezét is fölemelte hozzá, mintha jelezni akarná, hogy ilyen időben csakis őrültek jönnek ide.

---

4 Egyet kérek (görög)

Rydal felhajtotta kabátja gallérját, és megragadta a bőröndjét. Azután támadt egy ötlete. Megkérdezte a pénztárost, nála hagyhatná-e a bőröndöt egy kis időre. A pénztárosnak nem volt kifogása ellene.

— Illetve nem is nehéz. Inkább magammal viszem — gondolta meg magát Rydal. Nem bízott a fickóban.

Nekivágott a domboldalnak. Lassanként kibontakozott előtte a látvány: bal felől simára kikövezett, udvarhoz vagy színpadhoz hasonló nyílt térség jobbról pedig maga a palota, amely olyan volt, mintha óriási dobozokat raktak volna halomba. A külső lépcsőfeljárókat nem védte korlát, és a körös-körül nyitott teraszok tetőzete sötétvörös — a híres krétai rozsdavörös — oszlopokon nyugodott.

Rydal áthaladt az egyik, éppen csak fejmagasságig érő kapubolt alatt. Lépcsők vezettek hol fölfelé, hol meg lefelé. Keményre döngölt földpadlózaton tapodott. Itt legalább nem érte az eső. A teremnek három ajtónyílása volt. Rydal a jobb kéz felőlit választotta. Egy másik helyiségbe jutott, amelyben ugyancsak három ajtónyílás közül választhatott. Két hosszú dárda is volt itt, a falhoz támasztva, és Rydal néhány másodpercnyi bámészkodás után hirtelen rádöbbent, hogy egy ilyen gyilkos fegyver játszi könnyedséggel átdöfi az embert. Ettől kicsit megborzongott, és letette a bőröndjét. Azután fogta a dárdákat, és átcipelte őket a terem túlsó sarkába, ahol kevésbé voltak szem előtt. A palota teljesen elhagyatottnak látszott, őr sem mutatkozott sehol. Persze, hiszen január volt, ráadásul hétfő, és az eső is esett.

Odament az egyik üresen tátongó ajtónyíláshoz — egyébként mind ilyen volt —, és hallgatózott. Valahonnan föntről Colette hangját hallotta. Felnézett. Néhány lépcsőfokot látott, és fölötte a terasz vagy a födém szélét, a szürke égbolt hátterével. Kilépett, és néhány lépcsőfokkal följebb ment, óvatosan a fal mellé húzódva, mert jobb kéz felől kétemeletnyi mélység tátongott alatta. A lépcsősor oszlopos folyosóra vezetett. A falfestmények láttán Rydalnak elállt a lélegzete. Darázsderekú, nyúlánk táncosok szökelltek át könnyedén a kecses bika szarva fölött.

— Chester? — Ez Colette hangja volt, valahonnan még magasabbról.

Rydal elmosolyodott, és kettesével szedve a lépcsőket, felsietett a következő szintre, amely már a tető vagy legalábbis valaminek a tetőzete volt. Innen újabb teraszt látott a feje fölött, s ott állt Chester, mintha ollóval vágták volna ki a sziluettjét az ég hátteréből. Fél kézzel fogta az egyik oszlopot, amely a lépcsősor tetején nyúlt a magasba. Chester is meglátta Rydalt. Rydal integetett neki. Chester leplezetlen ingerültséggel elfordult. Rydal még följebb kapaszkodott, ugyanarra a szintre, ahol Chester állt. Colette, talán tízméternyire onnan, a kőoszlopok alatt sétálgatott, a sorba rakott hatalmas amforákat nézegette. Chester, fejét leszegve, jobbról megkerülte Rydalt, és elsétált a terasz egyik kiszögelléséig. Rydal közelebb ment hozzá. Chester zsákutcába került. Mellette jobbról-balról mély, kerek gödrök sorakoztak, Rydal még apja magyarázataiból emlékezett rá, hogy ilyenekben tartották egykor az olajos vagy a boros edényeket. Chester gyorsan visszafordult, amint Rydalt közeledni látta, mintha attól félt volna, hogy az mindjárt nekiront, és letaszítja a mélybe. Rydal félreállt, hogy utat engedjen neki, noha kényelmesen elférték volna egymás mellett.

— Lenyűgöző, ugye? — jegyezte meg Rydal. — Feltehetően itt voltak a tároló helyiségek.

— Cselédszállások — helyesbített szigorúan Chester, és Rydalnak megint apja jutott eszébe. Elmosolyodott.

— Hello, Rydal — üdvözölte messziről Colette. — Hogy tetszik?

Rydal gondolkodás nélkül elébe sietett; örült, hogy hallja a hangját, örült, hogy a közelében lehet.

— Félelmetes! Most már értem, mi az a labirintus. El sem tudom képzelni, hogyan lehetne módszeresen végigjárni. Talán sehogy. Minden egyes helyiségből három másik nyílik.

— Menjünk le a nagy lépcsőn! Chester azt mondja, az a főlépcső ott bent, az a nagy. — Kézen fogta Rydalt, izgatott volt ő is.

Újabb falfestményre bukkantak; elegánsan öltözött, fedetlen keblű hölgyeket ábrázolt, akik mintha színházi páholyban ültek volna fecsegve és nevetgélve.

— Nézd, micsoda *keblek*! Ez itt biztosan híres volt. Mit szólsz hozzá? — kérdezte Colette kuncogva.

— Biztosan. Gyere. Itt a főlépcső. Nézd, látod ott azokat a vízgyűjtő csatornákat? Apám beszélt róluk. A kanyarokban mindenütt megemelkednek a vájatok, hogy lassítsák a víz folyását, és ne engedjék kiloccsanni a lépcsőkre. Akármennyire kezdetleges, mégiscsak csatornarendszer.

— Colette? — Chester hangja eléggé távolról érkezett hozzájuk.

— Itt vagyok, lent — válaszolta Colette. — A nagy lépcsőn.

A következő pillanatban azonban már otthagyták a főlépcsőt, és beléptek abba a helyiségbe, amelyik fölött tábla hirdette, hogy A KIRÁLYNÉ FÜRDŐSZOBÁJA. Mindketten lábujjhegyre emelkedtek.

— Hát ha ez a fürdőkád, akkor irtó kicsi — jegyezte meg Colette, a padló sekély mélyedésébe süllyesztett kőmedencére mutatva.

— Talán abban az időben még kisebbek voltak az emberek.

Colette kuncogott.

— Azt hiszem, rajtunk kívül egy lélek sincs a környéken.

Nem csodálatos?

Azon vették észre magukat, hogy csókolóznak. Testük egy hosszú percig egymáshoz simult, azután Colette kézen fogta Rydalt, és maga után húzta a szomszédos helyiségbe.

— Nézd, micsoda szék! — kiáltott fel.

Magas, egyenes támlájú ülőalkalmatosság volt.

— A királyi trón — mondta Rydal. — Minósz király trónszéke.

— Igazán? — kérdezte elakadó lélegzettel Colette. Óvatosan beleült, és mosolyogva nézett fel Rydalra. — Egészen kényelmes.

A fal mellett magas pajzsok sorakoztak. És itt is volt néhány lándzsa.

— Colette! — Chester az egyik szomszédos teremből kiáltott, és máris felbukkant az ajtónyílásban, haragos képpel, kezében az útikalauzzal. — A mindenit, hogy el lehet itt tévedni!

— Mégis idetalált! — A szemtelen megjegyzés szinte önkéntelenül csúszott ki Rydal száján.

Chester elvörösödött.

— Ne izgulj, Chester — próbálta csillapítani Colette. — Itt legalább nincsenek ajtók. Bezárni nem tudnak bennünket sehová.

— Azt hiszem, nagyjából mindent láttam — jelentette ki Chester. — Akár mehetünk is. . .

— Nem, még ne. Én még a felét sem láttam. Folyton újabb termekre bukkanok.

Rydal szeretett volna Colette mellé állni, de tapintatosan és bölcsen hátrább lépett, és egy percig elmélyülten bámulta az ÁLDOZATI FÜRDŐ feliratú, ovális kőedényt, amely még a királyné fürdőkádjánál is kisebb volt. Hirtelen úgy érezte, hogy jó lesz minél előbb kijutni innen, és átsietett a bal kéz felőli ajtónyíláson, amerre a főlépcsőt és a külső lépcsősort

sejtette. Kétszer fordult rossz irányba, kétszer tévedt be más termekbe, de végül mégiscsak kint volt az egyik földszinti teraszon. Arcába vágott az eső. Lassan lépkedett, hogy visszanyerje önuralmát. Pontosan ellenkező irányban haladt, mint az imént, befelé jövet, erre tehát ki kell jutnia a palotából. Közben éberen figyelt, nehogy Chesterék a tudta nélkül távozhassanak. Akkor eszébe jutott a bőröndje. Megkerülte a palotát a kapuig, amelyen át bement, fölkapta a bőröndöt, azután kint várta Chesteréket.

— Chester? — Colette hangja nagyon bizonytalan volt. — Chester, hol vagy?

— És te hol vagy?

Rydal elmosolyodott. Csak nem bújócskát játszik Chester?

— Chester? Mondd meg, hol vagy! Melyik teremben? Mintha föntről hallanálak. Fönt vagy? Én lent vagyok.

Semmi válasz.

Néhány másodpercig teljes csend volt.

— Erre van a kijárat! — kiáltotta Rydal. — Hallasz engem, Colette?

— Igen, de. . . kiálts még egyet. Megyek a hang után. Rydal letette a bőröndöt, és futólépésben megkerülte a palota sarkát. Úgy gondolta, arra hamarabb kijut az oldalsó teraszra. Persze lehet, hogy az éppenséggel a hátsó terasz — mindenesetre tudta, hogy van ott egy terasz. Egy kiszögellésen túl megtalálta a kapunyílást, megállt és bekiáltott:

— Erre, Colette! Hallod?

— Hallom — örvendezett. — Kösz!

Rydal a terem másik két ajtónyílását nézte, s várta, honnan bukkan fel Colette, azután még egyszer megismételte:

— *Erre* gyere! — Mosolyogva megfordult, és újból kisétált a teraszra. Elbaktatott a sarokig, körülnézett, látja-e valahol Chestert, de sehol sem látta. Visszament, és megállt a terasz közepén.

Colette éppen akkor jött ki azon a kapun, amelyik előtt ő állt az imént, és boldogan mosolyogva futni kezdett felé.

Ebben a pillanatban valami alig hallható kis nesz, talán csak egy árnyék vagy az a bizonyos hatodik érzék — akárhogy is, valami arra késztette Rydalt, hogy felnézzen, és nyakát behúzva, villámgyors mozdulattal félreugorjon.

A csattanás felért egy égzengéssel. Utána tompán csörömpölt a kőre hulló kő.

Rydal egész testében remegve feltápászkodott a terasz kövezetéről.

— *Dio mio* — suttogta. — *Dio mio, Dio mio* [5]— ismételgette még jó néhányszor.

Colette arcra bukva feküdt a földön, összezúzott feje erősen vérzett. Mellette kétfelől, mint töredezett szélű, csúf bölcsők, a kettétört kőurna hatalmas cserepei billegtek. Fönt, a második szinten görcsösen markolta Chester a terasz alacsony mellvédjét.

— Mocskos gazember. — Rydal hangja annyira remegett, hogy még kiáltani sem tudott.

Chester vakkantáshoz hasonló, zokogó hangot hallatott, mint egy szűkölő kutya.

Rydal a bal kéz felőli lépcsőhöz rohant, megbotlott, de nem állt meg, elindult fölfelé, aztán a lába hirtelen felmondta a szolgálatot, és összecsuklott. Mindkét kezével megkapaszkodott a legközelebbi lépcsőfokban. Hányinger kínozta, majdnem elájult. Összeszedte magát. Felnézett. Chester fent állt a lépcső tetején, és lassan elindult lefelé.

Rydal megpróbált fölegyenesedni.

Chester közeledett, és Rydal tudta, mire készül. Ha odaér, lerúgja őt a lépcsőről.

Gyors mozdulattal elkapta Chester lábszárát, mind a két karjával átfogta, úgyhogy

5 *Istenem (olasz)*

Chester elveszítette az egyensúlyát, és elesett. Rydal rázuhant, de még akkor sem engedte el, így gurultak lefelé vagy hat-nyolc fokot, a teraszra. Rydal sértetlenül úszta meg az esést, és úgy látszott, hogy Chester is csak elszédült. Fogta ugyan a fejét, de nyomban felült. Rydal mélyeket lélegzett, igyekezett erőre kapni, lerázni magáról az ájuláshoz hasonló gyengeséget. Colette-re nézett.

— Meghalt — mondta Chesternek. Azután három méterrel odább elgyengülten térdre rogyott, kezével eltakarta szemét, és átadta magát a gyomrában vagy talán a lelkében kavargó iszonyú háborgásnak. Azt hitte, hányni fog, de hiába várta.

Chester már mellette állt.

— A maga bűne, hogy meghalt — mondta. — A maga bűne! — Furcsa, cammogó léptekkel odament Colette-hez, és négykézlábra ereszkedett mellette.

Rydal komoran figyelte, ahogy Chester kinyújtott kezével megérintette Colette vállát. Gyanakvóan méregette, mintha még most is bántalmazhatná az asszonyt. Aztán pillantása Colette fejére esett. Talpra állt.

Chester féltérdre emelkedett, és Rydal felé fordult.

— Ezt nem viszed el szárazon, te rohadék! — fenyegetőzött. — Rohadék! — Chester lehúzta kabátja ujját, gépies mozdulattal, ahogyan egy jól öltözött úr távozás előtt megigazítja a mandzsettáját.

Rydal lassan erőre kapott. Chester felé indult. Chester már állt, sőt ő is elindult, és a terasz végén balra fordult. Rydal követte.

— Itt akarja hagyni, csak így?! — üvöltött utána.

Chester már elég messze járt, nyugodt léptekkel haladt a kijárat felé.

— Hé! — kiáltott ismét.

Chester háborítatlanul ment tovább, sötét, cammogó alakja egyre távolodott az esőben.

Rydal utánaeredt, megfeledkezett a bőröndről is, csak akkor nyúlt le érte gépiesen, amikor kis híján keresztülesett rajta. Futott néhány lépést, azután meggondolta magát, letette a bőröndöt, és visszarohant a teraszra.

— Colette! Colette! — kiáltott a halottra, megérintette a vállát, majd mereven bámulta az asszony bal kezén a két gyűrűt. Semmi sem árulkodott ezen a kézen; ugyanolyan volt, mintha Colette még élne. Az asszony feje köré lassan terebélyesedő vörös glóriát vont az esővízzel keveredő vér. Rydal lenyalta ajkáról az esőcseppeket. Azután fölegyenesedett, és most már céltudatosan futásnak eredt, előbb vissza a bőröndjéhez, majd tovább, abba az irányba, amerre Chester távozott.

Sehol sem látta Chestert.

— Nem jött erre taxi mostanában? — kérdezte az álmos embert a pénztárban.

— Mi, taxi? — kérdezett vissza a pénztáros a kis kuckó mélyéből, ahová úgy behúzódott, hogy onnét legfeljebb a bódé két oldalát láthatta, mintha szemellenzőt viselne.

— Nem távozott innen taxival valaki. . . mostanában?

— Nem. Innen nem ment el senki. Láttam volna. Hányan vannak még odafönt? — Ujjával a palota fölé bökött. — Húsz perc múlva zárunk.

Rydal válasz nélkül elsietett. Átfutott az agyán, hogy ha Colette-et megtalálják, a pénztáros rá fog emlékezni, és róla ad majd személyleírást a rendőrségnek. De ennek most nem tulajdonított jelentőséget. Szinte futva tette meg az utat az első kanyarig. Elég világos volt még ahhoz, hogy meglássa, ki megy, vagy egyáltalán megy-e valaki előtte.

Egy lelket sem látott az úton. Hátranézett. A romterület bejáratával szemben, az út túlsó oldalán „turistabüfé" állt — afféle állami támogatással működő szolid intézmény, átmenet a vendéglő és a kocsma között —, de Rydal nemigen hitte, hogy Chesternek lett volna mersze

ilyen helyre betérni. Az alacsony épület fényei sárgán izzottak a szitáló esőben. Nem, Chester itt bujkál valahol a közelben, az árokban vagy a bokrok között. Hacsak nem volt akkora szerencséje, hogy éppen elkapta a buszt, vagy erre jött egy taxi. Rydal idegesen mosolygott. Sebaj, ami késik, nem múlik.

12.

Chester valóban elrejtőzött, azaz inkább lerogyott a kaputól alig harminc méterre, az út túlsó oldalán sűrűn nőtt bokrok mögött. Hol görcsös remegés fogta el, hol tökéletesen elernyedt, mintha testének minden izma elsorvadt volna. Nem hallott mást, csak az eső halk zümmögését. Bőrig ázott. Félig ülő, félig fekvő helyzetben kuporgott, fél karjára támaszkodva, tenyerét az érdes, nyirkos földhöz szorítva. Hosszú idő telt el, mire újból gondolkodni tudott. Már sötétedett, és az első gondolata az volt, hogy lám, sötétedik. És lassan megnyugodott.

Rydal valószínűleg elment, gondolta. Feltehetően Iraklionban vár rá, a szállodában. És Colette ott hever a teraszon, az esőben. A gondolat úgy hasított belé, mint a villámcsapás. Újból reszketni kezdett, és zihálva szedte a levegőt. Rydal bűne. Harag foglalta el benne a mardosó fájdalom helyét. Ezért még megfizet. Óvatosan föltápászkodott. Már tudta, mit kell tennie. Elindult gyalogosan az Iraklionba vezető úton. Hiányérzete támadt, rá is jött, mitől: a kis kék útikalauzt a palotában felejtette, fönt a hátsó teraszon. Elmosolyodott, azután mindjárt elsírta magát.

Megkereste a fésűjét, és egyszer-kétszer végigszántott vele ritkás, vizes haján. Valahol majd fel kell szállnia a buszra, itt, a néptelen országúton nem számíthat taxira.

Körülbelül harmincöt perce gyalogolhatott lassú, kényelmes tempóban, amikor a távolból felbukkant az iraklioni autóbusz. Ellenkező irányban már legalább három buszt látott. Integetett, és a busz megállt. Felszállt, és gyors pillantással körülnézett, nincs-e ott Rydal. Borostás, sötét arcú görögök bámultak vissza rá; Rydal nem volt köztük.

Nem volt ott a busz végállomásán sem, a kis téren. Semmi kétség, a Korona szállóban várja. Chesternek már a szálloda neve is eszébe jutott. Néhány perce még hiába törte rajta a fejét. Lassú léptekkel, közönyt erőltetve magára, a kis kávéház felé vette útját, amelynek fényei messziről látszottak. Úgy érezte, mindenki őt bámulja. Szerette volna, ha megvan a kalapja, de az Knósszoszban maradt.

A következő húsz perc rendes körülmények között valóságos lidércnyomás lett volna Chesternek, de ezúttal győzte türelemmel. Mindenekelőtt a szállodákat kellett megkeresnie a telefonkönyvben, a *kszenodochion* címszónál. Ezt a szót, szerencsére, ismerte. Utána jött az újabb gond, felhívni a Hotel Koronát, és elintézni, hogy a Chamberlain néven hátrahagyott poggyászt küldjék át a Héphaisztu szállóba, amelyet kapásból választott ki a telefonkönyvből. A Koronában kapcsoltak ugyan valakit, aki tudott angolul, de vagy Chester nem fejezte ki magát elég világosan, vagy az illető nem akarta elszalasztani semmi áron a vendéget.

— Ha kívánják, kifizetem a szobát erre az éjszakára — ajánlotta fel Chester. — Érti? Csak állítsa össze a számlát, és a pénzt elküldöm a fiúval, aki a csomagjaimat hozza.

Chester kénytelen volt újabb és újabb megfogalmazásokban többször is elismételni az ajánlatát. Végre sikerült megértetnie magát.

— Meg fogja bánni, uram — hangzott a baljós válasz.

— Miért? — kérdezte Chester rendíthetetlen nyugalommal.

Egy-két perc múlva kénytelen volt feladni a küzdelmet. Ez sem zavarta meg nyugalmát; leült az egyik asztalhoz, és whiskyt rendelt. Kiderült, hogy nem tartanak whiskyt. Erre dupla adag ánizspálinkát kért. Ez egyszer végre úgy érezte, ugyanolyan kopott és jellegtelen ő is, akárcsak a többi vendég a helyiségben. Annál jobb. így legalább nem kelt gyanút, hacsak azért nem, mert amerikai.

Újból megpróbálkozott a telefonnal. Ezúttal a kávéház barátságos, mosolygós tulajdonosa is elkísérte, és felajánlotta a segítségét. Chester elmagyarázta, mi a kívánsága. A vendéglős tudott egy keveset angolul, de nem értette, mi az, hogy „poggyász" vagy „bőrönd". Az egyik törzsvendég tolmácsolt, aztán a vendéglős felhívta a Koronát. Rövid vita folyt valamiről, miközben Chester a háttérből határozott kézmozdulatokkal irányította a görög nyelvű tárgyalást.

— De igen, kérem — ismételgette többször is, míg végül úgy vélte, elrendeződött az ügy. — Köszönöm — hálálkodott —, nagyon köszönöm. — Jókora borravalót adott, és máris indulni akart, csakhogy ráeszmélt, sejtelme sincs, hol lehet a Hotel Héphaisztu. Visszafordult, de hamar meggondolta magát; jobb lesz, ha másutt kérdezősködik. Elég sokáig időzött már a kávéházban.

Akárkit kérdezett, senki sem tudta, hol az a Héphaisztu. Chester már-már azt hitte, ilyen nevű hotel nincs is, és talán ezért is makacskodtak annyira a Koronában. Végre egy újságárus mégiscsak útbaigazította.

A szálloda egy szűk, sötét utca végében állt, bejárata fölött egyetlen homályos lámpa világított, de az ajtó mellett tábla hirdette: *Kszenodochion Héphaisztu*. Chester rögtön a poggyásza után érdeklődött, megérkezett-e már. Igaz, nehezen tudta elképzelni, hová rejthették volna el a parányi hallban.

— Nincs itt—válaszolta a portás a fejét ingatva. Chester hitte is, meg nem is. Legalább húsz perc eltelt azóta, hogy a görög vendéglős beszélt a nevében a Koronával. Fáradtan tudakolta, van-e fürdőszobás szobájuk. A portás a jelek szerint ismerte a kifejezést. Bólintott.

— Útlevél szíveskedni — mondta.

Chester idegesen indult a bejárat felé, közben a belső zsebében kotorászott, hogy előszedje az útlevelét, amelyet Colette-ével együtt tett el. Nem akarta, hogy a portás mind a kettőt lássa. Kiválasztotta a sajátját, visszafordult és átnyújtotta a portásnak. Meg kell szabadulnia Colette útlevelétől, gondolta. Amúgy sem az övé volt. És ha majd azonosítják… Tudják vajon azonosítani? Mi maradhatott az arcából? De ha igen, akkor Mrs. Chester MacFarland néven azonosítják. Hirtelen nem is tudta, van-e fénykép a tárcájában Colette-ről vagy kettőjükről. Hogyhogy erre nem gondolt már napokkal ezelőtt? *Ó, Krisztusom, hol lehet a bőröndöm, és benne a whiskym meg a pénzem?* Chester a szálloda üresen ásító bejáratát bámulta. Aztán végigment a szűk kis hallon, és lerogyott a karosszékbe.

A portás mondott valamit, egyetlen szót csupán, és mosolygott hozzá.

— A poggyászomat várom — válaszolta Chester; nem érdekelte, mit mondott az az ember.

Taxi állt meg a szálloda előtt. Chester ültében nyújtogatta a nyakát, ahhoz is fáradt volt, hogy felkeljen.

A taxiból Rydal szállt ki. Chester kemény ütést érzett a mellkasában, akkora dobbanást, mintha egy kéz marokra fogta és egy pillanatra megállította volna a szívét. Nagyon lassan talpra állt. Úgy látta, hogy Rydal egyedül jött. Szállodaszolga sehol. De a taxiból előkerült az ő poggyásza is. Rydal benézett, meglátta Chestert, és elfordult. Kifizette a taxit. A portás

előjött a pult mögül, és segített behordani a csomagokat. Chester csak állt, mint akinek földbe gyökerezett a lába. Rydal is bejött, hozta a bőröndjét meg az antilop turistazsákot, és egy pillantással végigmérte Chestert. Bólintott, furcsán merev arccal. Fekete haja nedvesen tapadt a homlokára.

A portás mondott valamit Rydalnak, amit Chester nem értett. Rydal kurtán válaszolt, fejével újból Chester felé biccentett, és mintegy üdvözlésképpen valami halvány mosolyféle is megjelent az arcán.

— Jó estét — köszönt. Azután megint görögül mondott valamit a portásnak, aki mosolygott, bólintott, és átvette Rydal útlevelét. Amíg az adatokat bevezette a vendégkönyvbe, Rydal nyugodtan odament Chesterhez.

— Hajóval utazik holnap vagy repülőgéppel? — kérdezte.

— Hajóval szándékoztam — vágta rá gondolkodás nélkül Chester.

— És?

Chester nem válaszolt. Mintha kikapcsolt volna az agya.

Rydal sarkon fordult, és lassan visszasétált a pulthoz. Nagyon halkan, de hosszasan magyarázott valamit a portásnak, aki komolyan figyelt és bólogatott. Chester összehúzott szemmel nézte őket. Semmi kétség, Rydal azt beszéli meg azzal az emberrel, hogy szóljon neki, ha a barátja netán kijelentkezne és távozni akarna a szállodából. Talán hozzáteszi, hogy a barátja rossz híreket kapott, amelyek nagyon felzaklatták, vagy valami hasonló.

Rydal maga elé engedte Chestert, aki beszállt a szűk kis felvonóba, és a portás meg néhány bőrönd mellett szorongva feljutott a szálloda legfelső, azaz második emeletére.

— A barátom hol lakik? — érdeklődött a portástól, és lefelé mutogatott. — Melyik szobában?

— Szoba? — A portásnál két kulcs is volt. Felmutatta az egyiknek a bilétáját: tízes.

Chester mindjárt tudta, amint elindultak a folyosón, hogy a tízes szoba az övé.

— A másik kulcs. A barátomé — mondta, és a másik kulcs után nyúlt, amelyet a portás a markában szorongatott.

— Ó! *Pende*! Öt! — mondta amaz.

Egy emelettel lejjebb, gondolta Chester. Annyira fáradt volt, hogy már ezzel sem törődött. Csak később, amikor nedves felöltőjét az ágyra hajította, és az iszonyúan hepehupás karosszékben ülve a többi poggyászra várt, csak akkor jutott eszébe, hogy fölösleges minden aggodalom; Rydal nem szökik meg, sőt, gondosan ügyel, nehogy ő, Chester megszökhessen. Keserűen elmosolyodott. Legyenek csak Athénban vagy bármelyik nagyvárosban, nyomban telefonál a rendőrségre, és feljelenti Rydal Keenert. Nem köteles elárulni a nevét a rendőrségnek — sem a Chamberlaint, se mást. Ha mégis gyanút fognának, hogy netán Chamberlain a bejelentő, vagy ha Rydal horogra akad, és felfedi, hogy Chamberlain és MacFarland azonos személy, már rég kint lesz az országból. Mindenekelőtt újabb útlevelet kell beszereznie Nikotól, de úgy, hogy Rydal ne tudjon róla. Majd alaposan lepénzeli Nikot, hogy befogja a száját. Nem lesz olcsó mulatság, de van pénze bőven.

Igen, itt a pénze, a nagy barna bőröndben, és itt a turistazsák is a whiskys palackokkal. Chester a cipekedéstől lihegő portás kezébe nyomta a borravalót, és amint a fickó kívül került az ajtón, nyomban töltött magának egy italt. Égető szüksége volt rá.

Holnap repülőgépre ül, és irány Athén. Rydal is a gépen lesz. Nagyon érdekes.

Azután eszébe jutott, hogy nem tanácsos fél négyig itt rostokolnia csak azért, mert akkor indul a repülőgép. Okosabb reggel kilenckor hajóra szállni, még ha a hajóút (menetidő szerint) huszonnégy óra is. Reggel, ha kivilágosodik, biztosan megtalálják Colette holttestét, ha előbb nem, hát nyitáskor. Chester titkon reménykedett, hogy este nem találták meg, még

ha esetleg zárás előtt az egyik őr végigjárta is a palotát, nehogy bent maradjon valaki. Az őrnek nem okvetlenül kötelessége zseblámpával végigpásztázni minden egyes teraszt, és ha igen, akkor sem valószínű, hogy megteszi. Reggel kilenc óra tájban, de legkésőbb tízkor viszont biztosan megtalálják a holttestet. Chester igyekezett nem gondolni arra, hogy Colette a holttest; pusztán arra a tényre szorítkozott, hogy találnak egy holttestet.

Felhajtotta a whiskyt, és még egyet töltött. A szobában csak mosdókagyló volt, folyóvízzel. A fürdőszoba valahonnan a hallból nyílt. A portás elmagyarázta, merre van; Chester remélte, hogy szükség esetén megtalálja.

Levetette ingét, és megmosakodott a kagylónál. Bűzlött az izzadságtól. Megrémítette az elgyötört, öreg és szürke arc, amely a tükörből nézett vissza rá. Lerítt róla a kimerültség. Mintegy félálomban nagy keservesen magára húzta a zakóját, hogy ne fázzék annyira, inget nem vett alá, és hanyatt nyújtózott az ágyon. Nem aludt. Valahol agyának középpontjában sebesen pörgött az öntudat tömör magja, elpusztíthatatlanul, noha merőben fölöslegesen, hiszen Chester nem gondolkodott. Kint a folyosón megreccsent egy padlódeszka, és Chester ugrásra készen megfeszült. Felpattant az ágyról, odament az ajtóhoz elfordította a kulcsot a zárban. Az imént elfelejtette bezárni. Úgy vert a szíve, mintha halálos veszedelemből menekült volna meg.

Odakint megszűnt a nyikorgás.

Chester hamarosan félálomba merült. Egy-egy szélrohamtól esőcseppek kaparásztak az ablaküvegen. Valahol odakint macskák marakodtak. Álmában két rühes macskát látott, összeakaszkodva marták egymást a háztetőn, az eresz fölött, aztán mind a ketten lezuhantak, de még akkor sem eresztették el egymást. Felriadt, és nyomban fel is ült az ágyon.

Megtehetné most, rögtön, gondolta. Felhívja a rendőrséget, és közli velük, hogy hol találhatják meg Rydal Keenert. Azt mondja, hogy Rydal Keener ölte meg a feleségét, mert nem sikerült elcsábítania és rávennie, hogy hagyja el őt, a férjét. Azt mondja, hogy Rydal Keener nincs beszámítható állapotban, hogy ő ölte meg a nyomozót is a King's Palace Hotelben, és azzal fenyegetőzött, hogy mindenkit megöl, aki ellene vall. Ő, Chester, szemtanúja volt a gyilkosságnak a lépcsőházban. Ő, Chester, szerencsétlen áldozat. Már ötezer dollárt fizetett annak a gazembernek, csak hogy megszabaduljon tőle. A pénz ott van a fickónál, megtalálhatják nála. Igen, mindent rákenhet-illetve mégsem. Chester meggondolta magát. Képtelenség. Hogyan magyarázná meg, hogy a King's Palace Hotelban még Chester MacFarland volt, most meg Chamberlain névre szól az útlevele? Hát úgy, hogy végső kétségbeesésében szerezte be a hamis útleveleket, nehogy elfogják és őt vádolják a görög nyomozó meggyilkolásával, azzal a gyilkossággal, amelyet Rydal Keener követett el. Az indíték? Ezen még ráér törni a fejét. Rydal Keener elmebeteg, és kész. A feleségét is Rydal Keener ölte meg, bosszúból: nem kaphatta meg, hát meggyilkolta. Van ilyen.

Megtehetné most, rögtön.

Chester fölkelt. A szobában nem volt telefon, de persze lemehetne vagy telefonálhatna máshonnan is. Még jobb is lenne úgy. Szinte hallotta a tulajdon hangját, amint bejelenti: *Knósszoszban, a palota egyik teraszán megtalálhatják Mary Ellen Chamberlain holttestét. . . Igen, most, azonnal. A gyilkos, Rydal Keener, ez idő szerint a Héphaisztu szállóban tartózkodik. K-e-e-n-e-r. . .*

Megtehetné. Miért ne? Mondd csak el nekik, biztatta magát. *És tedd hozzá, hogy Rydal Keenert vonják felelősségre a múlt héten meggyilkolt George Papanopolosz haláláért is…*

Felnyitotta a bőröndjét, tiszta inget keresett. Amikor a bőröndöt felemelte az ágyra jobb karja fájdalmasan megsajdult. A tiszta inggel a kezében hirtelen elbizonytalanodott. Már tudta, hogy nem megy sehová éjnek idején, és telefonálni sem fog. Kisváros ez. Hány

amerikai fordulhat meg itt? Nevetséges. Mire a rendőrség megérkezik Rydalért, neki távoznia kellene a szállodából, de Rydal tudta nélkül nem mehet. Nem, képtelenség. Majd Athénban — ott minden egészen más. Chester elhatározta, hogy lemegy, és megérdeklődi a portán, mikor indul a reggeli hajó. Hátha előre meg kell váltani a jegyet. Belebújt a tiszta ingbe.

Kopogtak. A kilincs gombja elfordult. Chester tudta, hogy csakis Rydal lehet az. Az ajtóhoz ment. — Ki az?

— Mintha nem tudná. Nyissa ki.

— Látni se akarom magát.

Rydal vállal nekirontott az ajtónak, a fa megreccsent, de a zár nem engedett. Chester kinyitotta az ajtót.

— Köszönöm — mondta Rydal, és belépett.

Chester egy pillanatig azt hitte, hogy Rydal ivott. A tekintete azonban nem erre vallott. Hanyagul bevágta maga mögött az ajtót. Másodpercekig csak állt, és nézte Chestert szótlanul, két hüvelykujját a nadrágszíjába akasztva. Chester nem állta ezt a tekintetet, de ide-oda tévelygő pillantása minduntalan visszatért hozzá.

— Mit akar? — kérdezte.

— Azért jöttem, hogy megöljem magát — felelte Rydal, és ujját kicsit odébb húzta a szíj alatt. — Tudja, majd azt mondom, hogy öngyilkos lett. A portást nagyjából már felkészítettem a hírre.

Chester nem ijedt meg, mégis kiverte a verejték. Annyira képtelen volt a gondolat. Alig észrevehetően elmosolyodott.

— És hogyan óhajtja végrehajtani?

— Fölakasztom. Nem kell hozzá más, csak néhány nyakkendő. Ahogy elnézem, a csillár kampója elég masszív.

Chester felpillantott. A csillár kampója egyáltalán nem masszív, gondolta. Keményen megvetette lábát a padlón.

— Takarodjon a szobámból!

— Ó, azt már nem — mosolygott Rydal. — Nyilván szeretne följelenteni. Addig nem akar meghalni, amíg ezt el nem intézte, igaz? Hát csak rajta, mire vár! Majd meglátja, mit ér el vele! Maga undorító disznó, mondja, egy csepp ész sem szorult a koponyájába? — Rydal felemelte a hangját. Előrehajolt. Nyakán kidagadt az ér. — Disznó!

— Ki innen! Nekem itt ne hisztériázzon! — Chester most valóban megijedt.

Rydal idegességében az ajkát harapdálta. Láthatóan lecsillapult, ugyanolyan gyorsan, mint ahogyan dühbe gurult az imént.

— Különben minek szövegelek itt magának, kár a fáradságért. — Az ajtóhoz indult. — Majd Athénban folytatjuk, rendben? Jobban tenné, ha holnap hajóra szállna, nem repülőgépre.

Chester nem válaszolt. Mozdulatlanul nézte Rydalt.

— Sajnos, nekem sincs más választásom. Ha holnap három óra előtt nyakon csíp a rendőrség, akkor maga kényelmesen megléphet előlem. — Rydal kiment, és becsukta maga után az ajtót.

Chester már nem akart lemenni. Mi végre kérdezősködne a hajó felől? Hadd legyen Rydal gondja, ha már mindketten azon utaznak. Az ajtóhoz lépett, ráfordította a kulcsot. Azután lassan levetkőzött, és bebújt az ágyba; pizsamával nem volt kedve bajlódni. A villanyt égve hagyta. Úgy érezte, nagyobb biztonságban van, ha ég a villany. Tudta, hogy nincs mersze följelenteni Rydalt, nem meri megtenni, még telefonon sem, névtelenül sem, sőt

azt is tudta, hogy Athénban sem lesz bátorsága hozzá. Rydalnak bizonyítékai vannak ellene. Szükség esetén még Niko is tanúsíthatja az útlevél-hamisítást. Rydal beköpheti a rendőrségen, hogy a Chamberlain név hamis — meg aztán isten tudja, mi mindent mesélt el neki Colette, nyilván jóval többet a kelleténél. Nincs más hátra, meg kell szabadulnia Rydaltól, ami annyit tesz, hogy meg kell ölnie. Másodszorra már nem hibázhat. A legbiztosabb, gondolta, ha kerít valakit, aki elintézi. Talán Niko majd ajánl valakit Athénban. Elég, ha csak annyit mond neki, hogy nagyon fontos és veszélyes munkáról van szó, és nagy pénzt hajlandó fizetni érte. Ő biztosan tud majd alkalmas embert. Nem kell az orrára kötnie, miről van szó. Majd azzal tárgyal, aki megcsinálja. Látni fogja, megfelelő ember-e. Ha elsőre nem találja meg az igazit, biztosan akad másik. Valaki mindig akad.

13.

Reggel fél nyolckor Rydal hiába kopogott Chester ajtaján, legnagyobb meglepetésére nem kapott választ. Többször is kopogott, és szólongatta Chestert. Semmi válasz. Lerobogott a földszintre.

A pult mögött ugyanaz az ember ült, aki tegnap. Székestől a falnak dőlve szunyókált. Ijedten egyenesedett fel, amikor Rydal rákoppintott a pultra.

— Elnézést. Az úr a tízes szobából eltávozott?

— Kicsoda?

— A tízes. Mr. Chamberlain.

— Ó, nem. Kiment a városba. . . talán négy óra lehetett vagy öt, amikor elment.

— Reggel? A csomagjait is vitte?

— Nem, dehogy — mosolygott a portás. — Csomag nélkül ment. Nyilván szeret sétálni kora reggel, ki tudja.

— Köszönöm. — Rydal kiállt az ajtóba, és végignézett a szűk kis utcán. Csak nyugalom, biztatta magát. Chester visszajön. Hacsak ki nem szedte minden pénzét a bőröndből, és poggyászát hátrahagyva nem lépett meg, ami nem valószínű. Éppen vissza akart fordulni, amikor Chester felbukkant a sarkon. Rydal nyugodtan besétált a hallba.

— Jön már — szólt oda a portásnak.

— Ó, akkor jó. Rossz alvó lehet a barátja.

— Úgy látszik. Fél óra múlva indulunk. Összeállítaná a számlánkat?

— Igenis, uram.

Rydal lassan elsétált a lépcsőig, mert nem akarta, hogy a portásnak szemet szúrjon kettőjük ellenséges viszonya. A negyedik lépcsőfokról visszafordulva még köszönt is Chesternek, aki ugyancsak a lépcsőhöz igyekezett.

— Jó reggelt. Már szóltam, hogy készítsek el a számlánkat. Jó lenne mielőbb felkerekednünk. A hajó kilenckor indul.

Chester sápadt volt, a szeme táskás.

— Oké — dörmögte.

Rydal az első emeleten bement a szobájába; Chester tovább ballagott, fel a másodikra.

— Lent találkozunk, nyolckor — szólt utána.

Nyolc óra tájban szó nélkül kifizették a számlákat. Közös taxiba rakták a poggyászt, és elhajtattak a kikötőbe. A hajó közelében, a rakparton egy gyerek újságot árult. Rydal

megvette az iraklioni lapot. Egy gyors pillantással megállapította, hogy az első oldalon nincs szó semmiféle knósszoszi holttestről. Beszélt az egyik hajópincérrel, és megtudta, hogy a jegyeket a fedélzeten, az első osztály szalonjában árusítják. Szólt egy hordárnak, hogy vigye a hajóra a poggyászt.

Szerencsére volt még néhány üres kabin az első osztályon. Rydal ilyen hajón nem szívesen utazott volna másodosztályon. A harmadosztályt valószínűleg a hajófenékre száműzték. A fedélzet nyitott, tat felőli része máris zsúfolásig megtelt emberekkel, akik az elkövetkező huszonnégy órát a szabad ég alatt töltik, és egész úton narancsot, banánt meg szendvicset majszolnak, a szemetet pedig egyszerűen a tengerbe hajítják, vagy a padlóra szórják. Rydal fölfelé menet, még a hajóhídról vetett egy pillantást a nyomasztó látványra. Olyanok voltak, mint a juhok a karámban, csakhogy itt máris elkezdődött a civakodás és lökdösődés az éjszakai fekhelyekért. Akadtak, akik előrelátóan nyomban lefeküdtek, és egy talpalatnyit sem voltak hajlandók átengedni a felségterületükből. Az embernek megadatott a képesség, hogy előre gondolkodjék.

— Kaphatnak közösen is egy luxuskabint — ajánlotta a pénztáros.

— Nem, nem, jó lesz így — vágta rá Rydal. Angolul beszélt a pénztárossal, aki az egyik asztal mellett ült az első osztályú szalonban. Chester négy lépéssel odébb várakozott. — Külön kabin, az nagyszerű lesz. — A gondolat, hogy közös kabinban utazzék Chesterrel, heves ellenérzést váltott ki Rydalból.

Chester a huszonhetes, Rydal a tizenkettes kabint kapta. Egymással szemközt, a hajó két oldalán.

Rydal, nagy örömére, egyelőre egymaga volt a kétszemélyes kabinban, és sejtette, hogy valószínűleg egyedül is marad. Senki mást nem látott jegyet váltani. Alig várta, hogy behozzák a bőröndjét, mindjárt ingujjra vetkőzött, félrehúzta a függönyt a kerek hajóablakon, és kinézett. A távolban Iraklion sárga kőhalmazát látta. Olyan volt innen, mintha valami hegyomláskor zúdult volna le. Kint a fedélzeten kéksapkás hordár sietett el az ablak előtt. Rydal leült az egyik fekhelyre, és kezébe temette az arcát. Arra gondolt, hogy most, egészen biztosan most találják meg Colette holttestét. Hanyatt feküdt az ágyon, két kezét a feje alá kulcsolta, és szemét lehunyva hallgatta a semmitmondó köznapi zajokat, a tompa puffanásokkal és csörömpöléssel kísért kiáltozást, lábdobogást körös-körül és a feje fölött. Arra gondolt, hogy a rádió révén délig a hajóra is eljut a hír. Hamarosan az utasok is megtudják. Elég fura lesz. Eszébe jutott Colette kis kézitáskája — a jobb karja alatt hevert, úgy a könyöke táján — és azon tűnődött, vajon mi lehetett benne. Sejtette, hogy az útlevele nem, de talán egy Mrs. Howard Cheever névre kiállított jogosítvány, egy közös fénykép Chesterrel, esetleg Chester fényképe. Vagy Chester minden effélét kivett a tárcájából? Rydal elképzelte a knósszoszi jegypénztárost, amint buzgón karattyol a rendőrségnek a fiatalemberről, aki valószínűleg amerikai lehetett, és azt kérdezte tőle, hogy nem látott-e valakit taxival távozni a palotától. Igen, az a fiatalember sokkal gyanúsabban viselkedett, mint a másik, a meglett korú. Persze lehetséges, hogy azt a másikat nem is látta elmenni. Rydal elképzelte a rendőröket, akik most azon törik a fejüket, hogy vajon a fiatalember meggyilkolta-e a férfit is, és ha igen, akkor hol lehet a másik holttest: az egykori olajtartályok valamelyik gödrében-e, vagy az útvesztős termek egyik sarkában, avagy a padlózatba mélyeszteti csatorna árkában, netán a királyné fürdőmedencéje mögött?

Rydal világosan látta, ha nem akar, nem kell belekeverednie az ügybe. Ő tartja a markában Chestert, és nem fordítva. Sejtette, hogy Chester végezni akar vele, nyilván megpróbál felbérelni valakit, mert ahhoz, hogy maga tegye meg, se esze, se mersze. Igen, Chester nagyon-nagyon rossz helyzetben van, Colette halála a maradék lelkierejét is

felmorzsolta. Rydal határozottan élvezte, hogy Chestert ilyen rossz helyzetben láthatja, élvezte, hogy Chester arcáról lerí a rettegés. Nem mintha rendőrösdit akart volna játszani, vagy bosszút állni Colette-ért; ilyesmiről szó sincs, mondogatta magában. Amit tett, csupán a maga mulatságára tette — rászán még legfeljebb négy napot, amíg végképp beleun, s akkor egy csapásra véget vet az ügynek. Azt sem bánja, ha időközben netán eljutnak Olaszországba vagy Franciaországba is. Utoljára alaposan ráijeszt még Chesterre, hadd reszkessen, azután faképnél hagyja. Ha lehet, majd úgy egyengeti az útját, hogy egyenest a rendőrség karjaiba fusson. Nagy vonalakban készen állt a terve. Beakasztotta a biztonsági láncot, hogy ha valaki próbálkozna, mindössze három hüvelyknyire nyithassa be az ajtót. Megborotválkozott a mosdónál. A kagyló mellett jobbról keskeny ajtó nyílt a zuhanyozó-fülkébe. Mindeközben a hajó kifutott a kikötőből.

Fél tizenegy tájban Rydal fölment a fedélzetre, hogy megnézze a tengert. Nem tekintett hátra, Kréta felé. Nem akarta látni, hogyan tűnik el a sziget a távolban. Szemközt és kétfelől nem látszott a szárazföld, csak a hullámzó, kissé nyugtalan víztömeg. Szokatlanul tisztán ragyogott az ég, a tegnapi eső után minden felhő eltűnt. Rydal felfedező útra indult. Még egyszer átment a szalonon, ahol az imént, amikor beszálltak, a pénztáros asztala állt. Rövid csigalépcső vezetett lefelé, rajta elnyűtt linóleumszőnyeg rézzel futtatott ólompántokkal. A súlyos, fa lépcsőkorlát Viktória-korabeli ízlés szerint készült. A hajó amúgy elég tiszta volt, de az idő vasfoga mindenütt kikezdte. Az első osztály társalgója sivár volt és barátságtalan. A kör alakú helyiséget a taton rendezték be, az utasokkal zsúfolt, nyitott fedélzet fölött. Székek alig voltak benne, az egyetlen kanapét pedig már elfoglalták a szemfülesebbek. Se pianíno, se kártyaasztal, semmi. Három férfi — külsejéről ítélve kettő talán olasz lehetett, a harmadik meg francia — az ablakköznek támaszkodva szótlanul dohányzott, és a vizet bámulta. A görög rádió tánczenét sugárzott. A hajó erősen imbolygott. Egy termetes hölgy a kanapén franciául megjegyezte, hogy ha ez így megy, nem sokan lesznek az ebédnél. Az ajtótól balra parányi bárhelyiség volt, de sem székekről, sem személyzetről nem gondoskodtak.

Rydal is megállt az egyik ablaknál, rágyújtott, és a tizenegy órai híreket várta. Rögtön az elején bemondták. . .

> . . . fiatal nő holttestére bukkantak a knósszoszi palota déli teraszán. . . halálát a magasból, feltehetően valamelyik teraszról lezuhant óriási kőváza okozta… személyazonosságát még nem sikerült… (a légköri zavarok elnyeltek egyes szavakat) … valószínűleg amerikai… bizonyosra veszik, hogy gyilkosság történt, mivel közvetlenül fölötte egyik mellvéden sem állt ilyen váza… A rendőrség további részleteket nem hoz nyilvánosságra, amíg…

— *Knósszu*? — szólalt meg görögül a férfi, akit Rydal olasznak nézett. — Ilyen színhelyet választani egy gyilkossághoz, ki hallott már ilyet? — és kurtán felnevetett.

Rydal fásultan elfordult.

— Mi történt? — pillantott fel homokszínű kötéséből a francia nő.

— Valakit meggyilkoltak Knósszoszban, a palotában — világosította fel útitársa, kissé görögös zamatú franciasággal.

— *Tiens!*[6] Gyilkosság?! Éppen vasárnap jártunk ott mi is! És ki az áldozat? — A kötőtűk megálltak.

6 *Na tessék (francia)*

— *Une jeune américaine! MonDieu, ces américains* [7] — Fejcsóválás.

Rydal figyelte, hogyan terjed a hír a társalgóban; mint a pislákoló tűz, egyelőre lassan és veszélytelenül. Figyelte a mosolyokat, a vállrándításokat, a kíváncsian felvont, majd helyreigazodó szemöldököket. Sokan egészen biztosan egy-két napja járták végig a palotát. Ez a kirándulás minden turistának kötelező penzum. Bár a hír csak mérsékelt érdeklődést keltett a társalgóban, ennyi is elég volt ahhoz, hogy a rádióra a továbbiakban már senki se figyeljen.

A jelentést Athénban adták ki, hallotta Rydal a hírösszefoglalóban. Krétáról tehát eljutott Athénba, és onnan vissza idáig, vagyis csaknem a forrásig. Rydal megkereste az egyik állványos hamutartót, elnyomta a cigarettáját, és visszament a kabinjába. Zsebében volt a hosszú fémkulcs. Úgy gondolta, hogy Chester valószínűleg ül a kabinjában, és whiskyt nyakal. Előkotorta fekete-fehér kötésű jegyzetfüzetét, és írni kezdett:

19. . január 16.
délelőtt 11[10]

15. hétfő. Nincs bejegyzés. Ma kedd van. Ezt a tegnapi napot sohasem fogom elfelejteni, és jóvátenni sem tudom soha többé. Ez idő szerint C-vel együtt utazom egy hajón, amely Iraklionból Pireusz kikötője felé tart. Az imént hallottam a legfrissebb híreket a rádióban. Neveket egyelőre nem említettek. E között a hajórakományra való barom és idióta között az én útitársam a legnagyobb barom és idióta, mégsem tudok megválni tőle, akárha különös mágneses erő vagy szoros rokoni kapcsolat kötne hozzá (mintha, teszem azt, az apám volna), hogy együtt teljesedjék be rajtunk közös végzetünk. Tudom, mi vár ránk, minden világos előttem, egyszerű és hétköznapi, nincs benne semmi titokzatos. Engem tehát nem érhet meglepetés. Gyűlölöm azt az embert. Talán éppenséggel ez a gyűlölet nyűgöz le. Arra nem vágyom, hogy megöljem, hiszen sohasem akartam megölni. De nem tagadom, szívesen végignézném a bukását. Igen, a bukását, mégpedig a szó valamennyi értelmében. Ez voltaképpen már meg is kezdődött.

Másfelől veszélyben forog az életem. C-nek minden oka megvan rá, hogy eltegyen az útból, nemcsak azért, mert túl sokat tudok, hanem azért is, mert szent meggyőződése, hogy elcsábítottam a feleségét. Utál engem. És mindennek a tetejébe, a felesége nincs többé. És mert nincs többé, ostobaság ez az egész. C. emiatt utálja önmagát. Ezért tehát, mint a buta emberek általában, ha önmagukra haragszanak, ő is másra fog lesújtani, mindegy, kire.

Rydal sokáig várt, hogy minél később érkezzék az ebédlőbe, de Chester még ott ült az egyik sarokban, tányérja mellett egy palack fehér bor, és nyugodtan ebédelt. Rydal sarkon fordult, és visszasietett a kabinjába. Chester nem látta meg. Rydal négy óra tájban könnyű, de választékos ebédet rendelt, már amilyen választékkal a hajó konyhája szolgálhatott. A menü — a hajópincérrel folytatott beható tanácskozás után — gombás omlettből, endiviasalátából és brie-sajtból állt. Húsételt is kaphatott volna, de azt nem kívánta. Fehér Montrachet-t rendelt hozzá, jól behűtve, ez volt a legdrágább bor.

Ebéd után folytatta a naplóírást. (A füzet elejébe verseit írta, a másik felét rendszertelenül vezetett feljegyzéseinek tartotta fenn.)

7 *Egy fiatal amerikai nő! Istenem, ezek az amerikaiak! (francia)*

Mindent összevetve, nagyon földhözragadt — nem, nem ez a helyes kifejezés, inkább prózai (közönséges?) —, sivár és szürke ügy ez, nincs benne semmi váratlan, ezért is olyan unalmas. Amire várok, az olyasvalami, mint a villámcsapás, a hirtelen fellobbanó fény. Szeretném megérni az igazság pillanatát — még ha belehalok is. A megvilágosodást akarom. Tudom, hogy a megvilágosodás egyetlen szempillantás alatt jön el, nem úgy, hogy az ember nekiül, kidolgozza, papírra veti vagy akár csak végiggondolja. Colette talán előidézhette volna ezt a pillanatot; valami legalábbis elkezdődött vele. *Elkezdődött,* igen, de a vég mellette is egyetlen vakító villanás lett volna. Akkor kezdődött, amikor mosolyogni tudtam, ha vele voltam, és nevetni úgy, ahogyan nem nevettem kicsi gyermekkorom óta. Fölemelt volna, és ez az állapot talán néhány napig eltarthatott volna, de utána — bumm! Az igazság. Igen, ez történik akkor is, ha szeretkezünk. Ez a bizonyos villámfény. Legalább ezt megadhatta volna nekem, de én hagytam, hogy meghaljon. Ha akkor előreugrom és nem félre vagy hátra, vagy mit tudom én, merre, akkor a vállánál fogva talán még visszaránthatom — magamhoz. És akkor? Úristen! Vajon akkor is kitartott volna Chester mellett?

Nem. Akkor talán gyermekien egyszerű logikával azt mondta volna: „Meg akartad ölni, Chester. Gonosz vagy, és gyűlöllek." És talán még azt is: „Rydalt szeretem." Lám, ilyen magától értetődő, ilyen egyszerű lehetett volna. És ehelyett vihogó hülyék hallgatják a halálhírét az első osztály ütött-kopott társalgójában. Ha őszinte akarok lenni, nem tagadhatom, hogy nagy gyönyörűséggel állnék bosszút érte. Én Pallasz Athéném, te *Vesta intacta*[8]. Vissza a latinhoz, harcosokhoz jobban illik, mint a görög. Fejembe szállt a bor. Alszom egy keveset.

Hat óra előtt tíz perccel Rydal ismét a társalgóban volt, kezében egy pohár konyakot tartott, és várta a híreket. Egy férfi megszólította. Olaszos hanglejtéssel, de angolul érdeklődött, nem szállna-e be negyediknek a bridzspartiba. Rydal felnézett, és látta, hogy időközben kerítettek valahonnan kártyaasztalt.

— Köszönöm, de… nem érzem jól magam. — Rydal magasabbra emelte poharát a barnásvörös aperitiffel, mintegy jelezve, hogy egészségügyi okokból folyamodott az italhoz.

— Ön olasz! — mosolygott a másik.

— *Si, signor* [9]— bólintott Rydal. Az öltönye valóban olasz volt. Igaz, francia cipőt viselt hozzá.

— Azt hittem, amerikai.

— Ilyen ruhában? — Rydal mosolygott. — Nem, köszönöm a megtisztelő meghívást, de azt hiszem, csak valami könnyű vacsorát eszem, és már bújok is az ágyba.

A hírek következtek.

— Tengeribetegség?

— Nem, összeszedtem valami nyavalyát Krétán — felelte Rydal olaszul.

— Reméljük, holnapra rendbe jön — mondta a férfi, és eltávozott.

Rydal válasz helyett búcsút intett.

A Knósszoszból érkezett újabb hírek a harmadik helyre szorultak. Kihallgatták a jegypénztárost, és amint az várható is volt, Rydal személyleírását kapták meg tőle. Chesterre

8 *Érintetlen szűz (latin)*
9 *Igen uram (olasz)*

nem emlékezett. Haja sötét, szeme színe sötét, kora körülbelül huszonöt év. A palota területén egy amerikai gyártmányú szürke férfikalapot találtak és egy görög útikalauzt, de név vagy monogram egyikben sem volt. Rydalnak erőt kellett vennie magán, hogy a helyén maradjon; a társalgó egyik ablakpárkányára támaszkodva, hanyagul keresztbe rakott lábbal állt, mintha elábrándozva konyakozgatna. Nem szabad görögül beszélnie a hajón, egyetlen szót sem, senkivel, még a hajópincérrel sem. Ma is, amikor az ebédet rendelte, olasszal keverte az angolt. A jegypénztáros azt állította, hogy a fiatalember folyékonyan beszélt görögül, kicsit „angolosan", ami Rydal feltételezése szerint egyformán utalhatott angolra vagy amerikaira is. A hírek után Rydal egy-két percig még elálldogált az ablaknál, féloldalt fordult, és az egyre sötétedő tengert nézte. A társalgó most zajosabb volt, mint délelőtt. Figyelt, de az utasok között nem esett szó a Knósszoszban történtekről. Ráérősen visszasétált a kabinjába. Egy este meglesz vacsora nélkül is.

Pireuszban a rendőrség valószínűleg várni fogja a hajót, és átvizsgálja, nincs-e az utasok között egy körülbelül huszonöt éves stb. fiatalember, aki folyékonyan beszél görögül. Rydalt erre a gondolatra hirtelen elfogta a rémület. Mi lesz, ha az utasokat nem engedik kiszállni, és Chester látni fogja, amikor félreállítják és kikérdezik? Hátha Chester arra az elhatározásra jut, hogy itt az alkalmas pillanat, és előáll a mesével, hogy a feleségét megölték, hogy a tettes Rydal Keener, aki igenis beszél görögül. Azután majd elmondja, alig várta, hogy megszabaduljon Rydal Keenertől, és ha másként nem, legalább telefonon értesítse a rendőrséget. Azt is mondhatja, hogy Rydal Keener megfenyegette, meg akarta ölni őt is, ha a rendőrség tudomására hozza a Knósszoszban történteket. Rydal néhány másodperc alatt úrrá lett félelmén. Nem, ez lehetetlen. Chesternek túl sok a veszítenivalója.

Egész este verseket olvasott, hogy valamiképpen visszanyerje lelki egyensúlyát, még ha múlékony és ingatag lesz is az az egyensúly. Két vékony könyve volt, az egyiket még Amerikából hozta magával, a másikat Londonban vásárolta. Az amerikai Robert Mitchell: A Vég című kötete volt, és Rydal újból elolvasta belőle kedvenc versét, amelynek Ártatlanság volt a címe. A hosszabb lélegzetű nyitó költemény után ezt szerette a legjobban. Egy férfi gondolatait boncolgatta, aki magányosan él — vagy inkább csak vegetál — a nagyvárosban. Néhány sorát betéve tudta.

Még soha nem, még soha nem daloltam.
Én nem voltam boldog soha, és szájamból, ha kinyitottam,
    csak kiáltás tört elő.
Hatalmas bömbölés.
Azt akartam, nézzen rám a világ.

…Én nem daloltam, mikor ifjú voltam, pedig
csupa dal voltam én magam,
s ajkamon nem dalolt, ismeretlen dalok fakadnak,
darabosan, de felfakadnak — hogy zengjenek. [10]

Különösen szomorú volt az utolsó versszak, amelyben a költő arról írt, hogy a felnőttkorral véget érnek a dalok. Rydal nem is olvasta el az utolsó strófát. Beteljesületlen szerelmét juttatta eszébe, azt az időszakot, amikor Agnest szerette. Egy évvel ezelőtt olvasta először a verset, már akkor is ilyen gondolatai támadtak, és azóta mindig átlapozott rajta, pedig első olvasásra megszerette. Most élvezettel ízlelgette, külön-külön minden egyes szót,

10 *Ferencz Győző fordítása*

sőt betűt. Eszébe jutott egyik saját verse, talán tizenöt éves lehetett, amikor írta, egy másik jegyzetfüzetbe.

A múlt héten mi lila volt,
mára vörös.
Az égbolt szélesebb.
Az ablak előtt a patak
(valami valami)
s a vízesés —
vajon a vize változik,
vagy ugyanaz a víz,
végig, örökkön az zubog?
A táj az ablakunk előtt,
a kopár, a gyönyörű fák,
a fecskék, melyek ott röpülnek
fölöttünk, ahogyan állunk, te meg én,
bárcsak örökkön így maradna.
Kezed, szemed foglya vagyok,
nem kell tavasz
és nem kell semmi már. [11]

Később az évek folyamán annyi verset olvasott különféle megfékezett vízesésekről, hogy ez a kép számára végül közhellyé vált. A legjobbnak most azt tartotta a versben, hogy tavasszal írta, amikor nem meredeztek kopáran a fák, mégis téli környezetet ábrázolt. Ez a vers erőteljesebben idézte föl Agnes emlékét, mint a későbbi, talán színvonalasabb költeményei.

Tíz óra tájban kabátot vett, orra hegyéig beburkolózott a sáljába — szelesre, esősre fordult az idő —, és fölment a fedélzetre. A fedélzeten nem lehetett körbesétálni, csak kétoldalt egy-egy szakaszon. Rydal idegesen lépdelt fel-alá a bal felőli sétafedélzeten. Egy ember a korlátra könyökölve pipázott, és nézte a tengert. Rydal átment a keresztfolyosón a túloldalra. Itt egy lelket sem látott. Arcába csapott a széles korlátról visszaverődő permet. A csillagok elbújtak, fekete volt az égbolt. A hajó széllel szemben haladt. Az erős légáramlat kis híján letépte Rydalról a kabátot. Örült, hogy reggel kilenckor véget ér az utazás, örült, hogy nem tart még két vagy három napig. A hajó kis fénykört vont maga köré, ezen túl koromsötét volt, egyetlen csillag fénye sem jelezte, hol végződik a tenger, és hol kezdődik az ég. Rydal visszahúzódott a folyosóra, hogy rágyújtson, aztán újból kiállt a korlát mellé. Kinyílt egy ajtó, majd az erős huzattól hangos csattanással bevágódott. Rydal hátrapillantott.

Chester volt az. A fejére sapkát húzott. Bizonytalanul állt a lábán, imbolyogva egyensúlyozott, de Rydal nem tudta eldönteni, részeg-e, vagy az erős széllökésektől dülöngél. Chester közelebb ért.

— Jó estét — köszönt. Hangja mély volt és határozott. Rydal alig észrevehetően kihúzta magát, résen állt.

— Jobb lenne, ha nem mutatkoznánk együtt, és nem beszélnénk egymással.

— Mit mond? — hajolt közelebb Chester.

Rydal megismételte, valamivel hangosabban, és gyorsan fölnézett, nincs-e a felső fedélzeten valaki, aki meghallhatja őket. Csak a fehér korlátot látta, és a híd fölött a

11 *Ferencz Győző fordítása*

kormányosfülke üvegezett homlokfalát, de embert sehol.

Chester nem válaszolt, csak közelebb húzódott, és rákönyökölt a korlátra.

Rydal szerette volna növelni a távolságot kettőjük között, de nem olyan gyorsan, hogy a visszavonulás avagy a megfutamodás látszatát keltse. A hajó váratlanul megbillent alattuk, és ettől mind a ketten kicsit előredőlve lábujjhegyre emelkedtek. A legközelebbinél, gondolta Rydal, simán átbillenthetné Chestert a korláton, mint valami bábut. De Chester valószínűleg még könnyebben átbillentheti őt.

— Jó éjszakát! — mondta, és megfordult.

Chester pontosan gyomorszájon találta; hihetetlenül gyors ütés volt, és még a felöltőjén keresztül is fájdalmas. A második ütés már gyomrára szorított kezét érte. Minden ujja belesajdult. Az állkapcsára mért harmadik ütés leterítette. Mozdulatlanul hevert, félig a korlát alá csúszva a keskeny bemélyedésben, fogta a gyomrát, és kétségbeesetten levegő után kapkodott. Azután két kézzel elkapta Chester bokáját, és maga felé húzta. Chester szabadon maradt másik lábával a nyakába rúgott. Rydal csaknem eszméletét vesztette a fájdalomtól, és néhány másodpercig mozdulni sem bírt. Érezte, hogy Chester a felöltőjénél fogva megemeli, azután nyomja fölfelé. A korlát félmagassága táján kapálózni kezdett, mire Chester visszaejtette.

Egy hosszú percig néma csend volt. Rydal arcra bukva hevert a fedélzeten, és lassan megpróbált kezére támaszkodva feltápászkodni.

Hallotta Chester távolodó lépteit. Hallotta az ajtócsapódást is. Valaki a közelben fütyörészett. Rydal négykézláb igyekezett árnyékba mászni. A füttyszó elhallgatott. Egy kéz érintette meg R ydal hátát.

— Hé! Mi baja? Rosszul van? — kérdezte egy férfihang görögül.

Rydal előtt a sötétben halványan derengett az otromba cipő és a vasalt, kék matróznadrág. Nagy keservesen talpra állt.

— Köszönöm. Leejtettem valamit. Valahol itt — felelte angolul.

— Mit mond? Nincs semmi baja?

Mély lélegzetet vett, és még mosolyogni is megpróbált, noha a fedélzet kinyúló tetőrésze alatt álltak koromsötétben. Idáig nem hatolt el a zárt fedélzetről kiszűrődő fény. Sikerült lerázni a karjáról a matróz kezét, és viszonzásul még egy kis vállveregetésre is futotta erejéből.

— Semmi bajom. Csak keresek valamit.

A matróz egyetlen szót sem értett, de rábólintott.

— Jó lesz vigyázni. Háborog a tenger. Jó éjszakát, uram. — Megfordult, és a fehér hágcsón felkapaszkodott a hídra.

Rydal még percekig állt a korlátba fogódzkodva, míg ismét szabályosan lélegzett. Fájt a gyomra. Az állkapcsa sajgott. Keserűen elmosolyodott. Chester javakorabeli férfi létére jól verekedett. Igaz, váratlan támadás volt. Még egyszer nem lesz rá alkalma. Rydal végigsimított az arcán, és megnézte a kezét, véres-e. Nem volt véres. Ekkor visszavánszorgott a kabinjába.

14.

A görög rendőrtiszt jószerével rá sem nézett, csak a vállára tette a kezét.

— Szíveskedjen félreállni oda — mondta angolul.

A hajóhíd túlsó oldalán is állt egy rendőrtiszt, és a szállingózó utasokat figyelte. Az első- és másodosztályról mintegy harmincan már elhagyták a hajót. A harmadosztályról és a fedélzetközből másutt, az egyik alsó fedélzetről szálltak ki.

Rydal zokszó nélkül megállt a nyomozó mellett, majd egy fél lépéssel hátrább húzódott. A rendőr, kollégájával együtt, a lassan, egyesével elvonuló utasokat figyelte. Rydal egyelőre egymaga ácsorgott mellette. Azután a másik nyomozó mellett is megpillantott egy pirospozsgás fiatalembert, akinek gondosan lenyalt, hullámos barna haja volt, és szemöldökét ráncolva izgatottan fürkészte a partot. Egyszer csak lelkesen integetni kezdett, elvigyorodott, és lentről, a rakpartról egy éles hang kiáltott valamit.

— *Non so*! — kiabált vissza a barna hajú ifjonc. — *Non so!* [12]— majd harsányan felnevetett, és így folytatta olaszul: — Lehet, hogy azt hiszik, kokaint csempészek! Kokaincsempésznek néznek… Ne menjetek el, várjatok meg!

Az első osztály felől Chester közeledett, most lépett ki a fedélzetre. Sapkás feje kimagaslott a sorból. Felfedezte Rydalt a magas, karcsú rendőrtiszt mögött. Arca azonnal elárulta, hogy megértette, mi történt. Ajkán alig észrevehető, kicsit ideges, de egyszersmind elégedett mosoly jelent meg. Ráérősen ballagott, több utast is maga elé engedett. A turistazsák volt nála, amelyben a whiskyjét őrizte. Rydal arra gondolt, hogy elérkezett a pillanat, amikor Chester feltálalhatja a rendőrségnek a mesét, és megerősítheti gyanújukat, hogy a knósszoszi jegypénztáros valóban őt látta hétfőn délután. Mintha Chester fejében is megfordult volna ez a lehetőség, de aztán fásultan félrenézett, és a többi utassal együtt leballagott a pallón. Úgy látszik, nem akarja beleütni az orrát a rendőrség dolgába. Rydal tekintete követte, le a rakpartra. Látta, hogy a hordárt várja.

Aztán mohó taxisofőrök vetették rá magukat a csomagokra, meg sem várták, hogy mind együtt legyen, máris cipelték kocsijaikhoz, ami éppen a kezük ügyébe akadt. Kétségbeesett turisták ordítoztak utánuk, különféle nyelveken.

Göndör, fekete hajú fiatalember csatlakozott Rydal-hoz, rémülettől elkerekedett szemmel meredt rá, azután odaállt ő is a korlát mellé.

A rendőrök elsőnek a világosbarna hajú fiatalembert hallgatták ki. Olaszul beszélt, meg néhány szót franciául is, de görögül egy kukkot sem tudott. Az egyik nyomozó próbára tette.

— Maga ilyen ostoba? Nem tudott megtanulni görögül? — és bocsánatkérően kuncogott hozzá. A fiatalember kifejezéstelen arccal, értetlenül bámult a másik rendőrre, aki ugyancsak görögül azt kérdezte tőle, hogy járt-e Knósszoszban. Nem kapott választ, és a kérdést a legegyszerűbb formában franciául is meg kellett ismételnie.

— *Si. Domenica. Dimanche, je visite*[13] — nyögte ki a fiatalember, és ártatlan képpel nézett a rendőrökre.

— *Combien de temps est~ce que vous étes dans Créte?*[14] — faggatta tovább az egyik nyomozó.

A fiatalember azt válaszolta, hogy három napot töltött Iraklionban, a Hotel Asztirban lakott, nagybátyja és nagynénje társaságában, akik most odalent várják a rakparton. Elkérték az útlevelét. Mind a két rendőr belenézett az okmányba, majd franciául kérdezték, hogy innen hová szándékozik tovább utazni.

— *Nous allons á la Turquie demain*[15] — felelte a fiatalember.

---

12 *Nem tudom (olasz)*
13 *Igen. Vasárnap. (olasz) Vasárnap ott voltam. (francia)*
14 *Mióta tartózkodott Krétán? (francia)*
15 *Holnap Törökországba megyünk. (francia)*

— *Bien*. [16]— A rendőrtisztviselő becsukta a sötétzöld útlevelet, és visszaadta a fiatalembernek, aki boldogan szaladt a partra.

Rydalhoz fordultak.

— Maga amerikai? — kérdezte az egyik. Rydal bólintott.

— Igen. — Felöltője zsebéből előhúzta a barna borjúbőr tárcát, amelyben az útlevelét tartotta; kinyitotta, és átnyújtotta a nyomozónak.

A rendőrök összehasonlították Rydalt a fényképpel. Kérdésükre Rydal azt válaszolta, hogy négy napot töltött Iraklionban.

— Több mint két hónapja tartózkodik Görögországban. Beszéli a nyelvet? — kérdezte az egyik görögül.

Rydal figyelmesen hallgatta, de semmi jelét nem adta, hogy érti a kérdést. — Mit kérdezett?

— Azt, hogy megtanult-e valamennyire görögül — szólt közbe a másik is, ugyancsak görögül.

— Hogy tud-e kicsit görög — készségeskedett mosolyogva Rydal jobbján a göndör hájú.

— Kérem — szólt rá megrovóan a nyomozó.

— Csak pár szót — mondta Rydal. — *Parakalo. Efchariszto*[17]. — Bocsánatkérően vállat vont.

— Mikor járt Knósszoszban? — Az újabb kérdés is görögül hangzott el.

Rydal bosszúsan azt mondta: — Nem beszélne angolul? Mit akar tudni?

— *Quand*…— kezdte újból a nyomozó — *vous avez visité Knossou, sans doute?*[18]

Rydal elmosolyodott.

— *Vous… avez… visité… Knossos*. Aha. Szombaton. Ámbár lehet, hogy vasárnap volt. Igen, persze, vasárnap. Miért? *Pourquoi?*[19]

— Még hogy miért. Ez hülye — mondta a nyomozó, és oldalba bökte társát.

Sikerült megjátszania az együgyűt. Bevették.

— *Dimanche?*[20] — A nyomozó ismét görögre váltott: — Van tanúja? Volt valaki magával?

Rydal rendületlen nyugalommal támaszkodott a korlátnak.

— Nem tudom, mit kérdez.

— Kivel utazik? — kérdezte a rendőrtiszt, végre franciául. Rydal homlokát ráncolva kérte, hogy ismételje meg a kérdést.

— *Je.… moi… seul* — mondta ismét bosszúsan. — Egyedül. — Széttárta a karját.

Visszakapta útlevelét. A rendőrtisztviselő vállat vont, és eggyel odább lépett, a Rydal mellett ácsorgó fiatalemberhez.

— *Partir*[21] — mondta a másik nyomozó Rydalnak, és kezével olyasféle mozdulatot tett, amit az akár tisztelgésnek is vehetett.

— Köszönöm — mondta Rydal. Zsebre vágta az útlevelét, fogta bőröndjét, és leballagott a hídon.

Chester eltűnt. Rydal körülnézett, de hiába. Taxiba ült, és a sofőrnek csak annyit

---

16 *Rendben van. (francia)*
17 *Kérem. Köszönöm. (görög)*
18 *Mikor volt Knósszoszban? (francia)*
19 *Miért? (francia)*
20 *Vasárnap? (francia)*
21 *Távozhat (francia)*

mondott, hogy vigye be Athénba. Abban bizonyos lehetett, hogy Chester messzire elkerüli a King's Palace-nak még a környékét is. Valószínűleg az Omoniasz tér közelében keres valami szállodát, olyasfélét, mint az Akropole Palace vagy az El Greco; mind a kettő első osztályú, márpedig Chester szereti a kényelmet. Mihelyt a csomagjait lerakta valahol, nyilván megkeresi Nikot. Rydal sehogy sem tudta elképzelni, hogy Chester kiszáll a taxiból az American Express előtt, és ott, a járdán folytat életbevágóan fontos tárgyalást Nikoval, míg a taxi a poggyásszal a járdaszegély mellett várakozik.

— Hová vigyem? — kérdezte a sofőr, amikor beértek a városba.

— Az… az American Expresshez — felelte Rydal. Azonnal beszélnie kell Nikoval.

A Szindagma tér, fehér épületeivel, amelyek várakozásteli kíváncsisággal bámulják a kurtára nőtt fák alatt keresztül-kasul kanyargó sétautak zűrzavarát, Colette emlékét idézte. Rydalnak elszorult a szíve. Az üres tér most mintha várna valakit, mert nem tudja, hogy az a valaki már sohasem jöhet többé. Ettől hirtelen szomorú lett minden. Rydal előrehajolt az ülésen, és szemével Nikot kereste, mert a taxi az Athinasz útról már befordult Niko járdaszakasza felé. Rydal hamarosan megpillantotta a szivacsokat.

— Száz drachma, oké? — szólt oda a sofőrnek. Nyolcvan is elég lett volna, de nem akart alkudozni. Odaadta a százast, fogta a bőröndjét és kiszállt.

Niko úgy három méterről észrevette Rydalt, és arca meglepett mosolyra derült.

— Miszter *Keener*? Éppen most találkoztam a barátoddal. Nahá-át… Beszélnünk kell — tette hozzá súgva.

— Mit akart? — Rydal idegesen babrált egy nagyobb szivacsot, amely Niko könyöke táján csüngött.

— Egy órakor találkozni akar velem. A Sztadiu és az Omiru sarkán fog várni. Nem tudod, mibe keveredett bele már megint?

— Megölte a feleségét Knósszoszban.

Niko láthatólag megdöbbent, de csak annyit mondott:

— Aha. Aha. Láttam az újságban, tegnap. — Angolul beszélt. — Szóval az volt a fiatal nő? A felesége?

— Igen.

— Most jöttél Pireuszból te is? A hajóval?

— Igen. Ide hallgass, Niko, tudod, mit akar megbeszélni veled, ha majd találkoztok egy órakor?

— Mit?

— Megkér, hogy keress valakit, aki engem meggyilkol — magyarázta Rydal a legköznapibb görög nyelven.

— Meggyilkol téged? A fenébe! — Niko hangja elárulta, hogy ennél gyalázatosabb dolgot még sohasem hallott.

— Ó, majd azt mondja, hogy keress neki egy rámenős, kemény fickót. Lehet, hogy nem árulja el, mi lesz a dolga, mert tudja, hogy a barátom vagy, de erre kell neki. Nekem meg igazából egy zug kellene, ahol meghúzhatnám magam. Ahol elbújhatok, érted? Nálad vagy valamelyik barátodnál, ha van olyan, akiben megbízol. Minden költséget megtérítek, természetesen. . .

— Nálam. Lakhatsz nálam, hát persze — ajánlotta Niko szívélyesen. — Menj csak egyenest oda. Nem is kell megbeszélnem Annával. Anna kedvel téged.

Rydal bólintott.

— Tudod, Chester engem akart eltenni láb alól akkor is, amikor a feleségét megölte. Az asszony véletlenül lépett a kőváza alá. Érted, Niko? Olvastál újságot, ugye?

— Olvastam hát, és a rádióban is hallottam. De miért akart megölni? Hiszen segítettél rajta. — Niko szigorúan fürkészte Rydalt. — Sokallta a pénzt, amit kértél?

— Egyáltalán nem kértem pénzt — válaszolta Rydal türelmesen, noha jólesett volna némi szitkozódással levezetni ingerültségét. — Az történt, hogy a felesége belém esett, és csak rontott a dolgon, hogy nekem is tetszett a nő. — Nyugodtan és egy kicsit szomorúan várta, hogy Niko megeméssze a történetnek ezt a fontos részletét. — Mr. Chamberlain, azaz MacFarland, aljas gazember. Az ilyenek senkiben sem bíznak. Fél tőlem, mert túl sokat tudok róla. Érted már? — Most mindennél fontosabb, hogy Niko világosan lásson, hogy megértse, miről van szó, mert pénzért ugyan bármire kapható, és ő pénz dolgában nem versenyezhet Chesterrel, de Nikot mégiscsak a barátjának mondhatja. Nem fog segédkezni abban, hogy a barátját eltegyék láb alól, gondolta Rydal. Ismernie kell a teljes igazságot, tudnia kell, mit tett és miért, azután gomboljon csak le Chesterről annyit, amennyit tud, ez már nem az ő dolga. — Az éjszaka a hajón is megpróbált végezni velem — tette hozzá.

— Ne mondd. Hogyan?

— Leütött, és be akart dobni a vízbe. — Rydal látta, hogy Niko hiszi is, nem is. Sebaj. Niko valószínűleg úgy véli, hogy ezzel a pótlólag kitalált mesével akarja megerősíteni az alaptörténetet, de annak az igazában nem kételkedik.

— Órák kérdése, hogy megállapítsák az áldozat személyazonosságát, de meglesznek vele még ma… — Rydal elhallgatott, mert egy alacsony emberke, szájában szivarral, éppen megcélozta Nikot.

— Szivacsot, uram? — szólalt meg Niko görögül. — Van harmincért, ötvenért vagy nyolcvanért.

— Neeem — tiltakozott a kis ember, és Nikot egyetlen pillantásra sem méltatva, úgy mustrálgatta a róla csüngő szivacsokat, mintha a boltban nézegetné a pultra kirakott árut. — Egy hónapja vettem egyet, és szétmorzsolódott.

— Micsoda? — vigyorgott Niko. — Olyat én nem árulok, ez valódi szivacs. Az csak hamisítvány lehetett. Nem valami pireuszi embertől vette? — Ólomfoglalatú metszőfogát kivillantva nevetett.

— Melyiket adja harmincért?

Rydal néhány lépéssel odábbőgyelgett. A férfi ügyet sem vetett rá. Az üzlet megköttetett, a vevő elballagott a szivaccsal és szájában az időközben kialudt szivarcsutkával. Rydal visszament.

— Oké, akkor megyek Annához — mondta. — Csak azt akartam, hogy tudd az igazat. A rendőrség máris keres egy hozzám hasonló korú, sötét hajú fickót. A nevemet is megtudhatják akármelyik szállodából, ahol Chamberlainnel együtt laktam, érted? Iraklionban vagy Chaniában. Mindenütt egyszerre írták be a nevemet a vendégkönyvbe az övével. Ezért nem költözhetek szállodába, mert ott kérik az útlevelet.

— Akarsz másik útlevelet? — kérdezte Niko, és még közelebb hajolt.

Rydal kis híján elnevette magát.

— Ebédre hazajössz?

— Áá. Hoztam szendvicset — mondta Niko újból angolra fordítva a szót, és felemelte egyik kezét, benne a piszkosfehér madzaggal átkötött papírcsomaggal.

— Gyere haza ebédre — kérte Rydal. — Beszélnem kell veled.

— Egy órakor találkozom vele.

— Persze, nem is akarom, hogy hiába várjon. Gyere haza tizenkettőre, oké?

Niko úgy tett, mintha még habozna, azután beleegyezett:

— Oké.

Rydal a Szindagma térről egyenesen Niko lakására ment, de útközben betért egy kis boltba újságot venni. Az újság arról számolt be, hogy a rendőrség az iraklioni szállodákban tudakozódik. Szeretnék felderíteni, nem érkezett-e valamelyikbe a gyilkosság napján, vagyis hétfőn, illetőleg egy-két nappal előbb egy fiatal, vörösszőke amerikai nő, a férjével vagy egyedül. Szerda lévén, a hír keddi vagy kedd éjszakai lehetett. A holttestet mindössze egy napja találták meg. Rydal feltételezte, hogy a szállodák után majd a repülő- és hajótársaságnál is érdeklődni fognak, hiszen lehetséges, hogy a nő aznap érkezett Krétára, és nem szállt meg sehol, hanem egyenesen Knósszoszba ment. És holtbiztosan még ma tudakozódni fognak más krétai városokban is, és hamarosan fölfedezik, hogy egy nő, akinek a személyleírása pontosan ráillik az áldozatéra, férjével, William Chamberlainnel együtt Chaniában, a Hotel Nikében lakott. És hogy velük volt egy amerikai fiatalember is, név szerint Rydal Keener, aki feltehetően közeli ismerősük lehetett, és minden kétséget kizáróan azonos azzal a fiatalemberrel, akit a knósszoszi jegypénztáros a házaspárral látott. Rydal mosolyogva ballagott tovább. Chester tehát gondoskodott róla, hogy Colette kézitáskájában egyetlen árulkodó irat se maradjon. Lehetséges persze, hogy Colette, amilyen gyakorlatias volt, maga tüntetett el mindent. Rydal kíváncsi volt, vajon Chesternek van-e annyi esze, hogy tudja, órák kérdése csupán, és a rendőrség kopogtat nála, ha William Chamberlain néven megszállt valahol. Ha csak egy csepp esze van, akkor ennyit neki is tudnia kell, még ha a legfrissebb hírekről nem értesült is. Athénban megjelenik egy angol nyelvű reggeli lap, a *Daily Post*. Feltételezte, hogy Chester legalább azt megvásárolta.

Niko szűk, egyirányú utcában lakott. Az illetékes hatóság valamikor teljes hosszában felásatta csatornafektetés céljából, de a helyreállításról megfeledkezett. Az utca sarkán ott állt az elmaradhatatlan házaló, olcsó cipőkkel megrakott targoncájával. Niko félig alagsori lakásától két háznyira zöldség- és gyümölcsárus nyitotta meg egymás tetejére rakott ládákból eszkábált mozgóboltját. Nikoék az 51-ben laktak. A házszám csaknem olvashatatlanná kopott a kapu mellett. Rydal erőteljesen kopogott, aztán várt. A kaputól hosszú, cementes folyosón kellett végigmenni, onnan nyílt Niko és Anna lakása. Rydal csak másodszori kopogtatás után hallotta Anna csoszogó lépéseit. — Ki az?

— Üdvözlöm, Anna. Rydal vagyok — válaszolta.

— Áá! — A retesz kinyílt. Anna csillogó szeme, almaképe sugárzott a boldogságtól. Terebélyes, kurta lábú asszony volt, súlypontja igencsak földközeli. Feje köré csavart őszes-szőke hajfonata a klasszikus görög szobrokat juttatta Rydal eszébe, de az arcot a hajkoszorú alá bizonyosan nem az ókori nagyok egyike mintázta. A pirosas orr kissé formátlanra sikeredett, az áll jószerével hiányzott, csak a szeme csillogott elevenen és kedvesen. Anna egyszerű lélek volt, de korántsem ostoba. A nyirkos cementfolyosóról betessékelte Rydalt abba a fafűtésű tűzhellyel ellátott helyiségbe, amely nappali és konyha volt egyben. Innen függöny választotta el a másik parányi helyiséget, a házaspár hálószobáját. Rydalnak hirtelen eszébe ötlött, hogy ennek a két embernek sohasem volt gyermeke; Niko szerint Annánál valami hibádzott, emiatt nem lehetett. Niko ezzel az ürüggyel olykor más nők körül sündörgött, mondván, hogyha valamelyik netán teherbe esik, boldogan vállalja a gyerektartást. Rydal nem szívesen gondolt erre, mert mindig hamisnak érezte az okfejtést. Köszönettel elfogadott egy csésze teát és hozzá egy kupica silány brandyt, ami mindig akadt egy üveggel a tűzhely fölött, a polcon. Hagymás csirkehús szaga terjengett a levegőben. A tűzhelyen nagy, fekete lábasban fortyogott az étel.

Két-három percnyi kötelező és kölcsönös udvariaskodás után Anna arca hirtelen elkomorult, és csaknem suttogva kérdezte:

— Látott valamit abból a szörnyűségből, ami Krétán történt? Szentséges Isten, Knosszu

palotájában megölnek egy amerikai nőt!

— Hogy láttam-e? Hát igen — válaszolta Rydal. Azután elmesélt mindent Annának is. Igyekezett nagyon rövidre fogni a történetet, és a lehető legvilágosabban fogalmazni, minden mondat után kis szünetet tartva, hogy időt adjon Annának egy kis sóhajtozásra, rémült suttogásra vagy felkiáltásra, sőt arra is, hogy keresztet vessen, széttárja, majd ismét keblére szorítsa két kezét. Amikor végül arról beszélt, hogy alig egy órája Pireuszben feltartóztatta a rendőrség, Anna fürgén mellette termett, és erős kis kezével úgy markolt a vállába, mintha meg akarna bizonyosodni, hogy Rydal még az élők sorában van.

— Azt hiszem, ha csak három órával később érkezem, már nem úszom meg — fejezte be Rydal.

— Ezt meg hogy érti?

— Gondolom, egy-két óra múlva megtudják a nevem. Már reggel is megtudhatták volna, ha egy kicsivel fürgébbek. Szerencsém volt, ennyi az egész.

— Kitől tudják meg a nevét? Chamberlain árulja el? — Ez sehogyan sem fért Anna fejébe.

— Nem, mondtam, hogy nem mer följelenteni… legalábbis azt hiszem, nem. Eddig se merte megtenni. De a szállodákban egyszerre jelentkeztem be Mr. és Mrs. Chamberlainnel, onnan megtudhatja a rendőrség.

Az asszony bólintott. Rydal úgy látta, a lényeget már érti. Annyit bizonyosan, hogy Mr. Chamberlain gyűlöli Rydalt, mert Mrs. Chamberlain megkedvelte. Egyszerű összefüggés volt, de indítéknak elegendő. Anna tudott a görög nyomozó, George Papanopolosz haláláról is, de az napokkal azelőtt történt, és végtére csak egy ismeretlen rendőrről volt szó. Rydal gyanította, hogy az ügy főként azért maradt emlékezetes Anna számára, mert ezer amerikai dollárt jövedelmezett Nikonak tisztán. Körülnézett a szobában, kereste az üzlet tárgyiasult nyomait, és mindjárt fölfedezte az új szőnyeget — borzalmas keleti-utánzat volt, tarkabarka színeivel úgy rikított, mintha tegnap szőtték vagy inkább nyomtatták volna —, és a réginél nagyobb, új rádió állt az asztal közepén, amelynél Anna és Niko étkezni szokott. Most is duruzsolt.

— Milyen gyönyörű rádió! — jegyezte meg Rydal. Tekintélyes méretű, tégla alakú doboz volt, homokszínű fából, fényes rézgombokkal, a hangszóró kerek nyílását sötétvörös, szövetszerű anyag fedte.

Anna válasz helyett fülsiketítő hangerőre csavarta a készüléket, azután karját összefonva várta Rydal elismerését.

— Óriási! Pompás! Halkítsa le! Anna lehalkította.

— Angliát is foghatjuk vele! Még Angliát is! Itt van Anglia — mutatta az újból halkan duruzsoló rádión.

— Ó, igazán? — csodálta meg kellő áhítattal Rydal. Elképzelte a BBC műsorait és Annát, amint a rádión csüggve angol színdarabokat meg verseket hallgat, és itt-ott meg is ért belőle egy-egy szót. Anna lelkes angolbarát volt, imádott mindent, ami angol, noha sohasem járt Angliában, és amennyire Rydal megítélhette, verítékes munkával szerzett angoltudása aligha rúgott többre tíz-tizenkét szónál. Hozhatott volna Annának néhány csomag Player's cigarettát, sajnálta, hogy megfeledkezett róla. Ha legközelebb kimegy az utcára, majd beszerez egypár csomaggal. Anna nem dohányzott, de az angol cigarettákat szerette, mert angolok voltak, és néhanapján elszívott egyet étkezés után.

Újabb brandyt töltött Rydalnak. Rydal az órájára nézett. Fél tizenkettő múlt hét perccel. Némi torokköszörülés után belefogott abba, ami a legfontosabb volt:

— Anna, azt hiszem, jó lenne, ha néhány napig itt maradhatnék maguknál. Nikoval

már beszéltem. Az éjszakát legalábbis itt kell töltenem, feltétlenül. Nem tudhatom, mit hoz a holnap.

— Itt akar maradni? Hát persze. Tudja, Rydal, hogy bármikor szívesen látott vendég nálunk. Mindig. Ott a heverő! — A konyhának kijelölt terület határátjelző, kissé koszlott, háromnegyedes méretű díványra mutatott.

Rydal még sohasem éjszakázott Nikoéknál, noha többször is meghívták, hogy „töltsön náluk egy hetet", főként mivel véleményük szerint túl sokat fizetett a Melkhior Kondüliszben.

— Nem akar telefonálni Geneviéve-nek? — kérdezte Anna, és hamiskásan kacsintott.

Geneviéve. Rydal szíve kissé enerváltan, de megdobbant a szóra. Geneviéve a városban működő Francia Régészeti Intézet egyik tanárának a húszéves lánya volt, diplomás antropológus. Egyszer elhozta magával Nikoék-hoz. Vacsoráról jöttek valahonnan, mindketten meglehetősen emelkedett hangulatban. Anna ebből arra következtetett, hogy Rydal és Geneviéve között a legforróbb szerelem dúl, és hogy a románc hamarosan házassággal végződik. Geneviéve valóban ragaszkodó természet volt, de Rydal maga sem tudta, vajon szerelem-e ez a lány részéről vagy sem; valószínűleg nem volt az. Athéni lányismerősei közül mindenesetre ő volt a legcsinosabb. Párszor csókolózott is vele, és egyszer, amikor Geneviéve szülei elmentek hazulról, vagy tizenöt percig szerelmeskedtek a heverőn. Rydalnak megfordult a fejében, hogy feleségül kéri, és együtt mennek vissza az Államokba (vagy akár ő is elhelyezkedhetett volna Párizsban valami amerikai érdekeltségnél), de nem volt biztos a dolgában: valami azt súgta neki, hogy Geneviéve sem az igazi, várjon még. És most, Colette után már bizonyosan tudta, hogy Geneviéve nem volt az igazi. Alakja jelentéktelenné halványult, noha emléke nem foszlott szét, hiszen életének egy fejezete volt, félbemaradt fejezete. Szégyellte magát, és lelkiismeret-furdalása volt. Nem tűnhet el például Athénból ügy, hogy Geneviéve-nek egy szót sem szól, nem köszön el tőle. Eltűnődött, vajon mi mindent ígért a lánynak, mivel hitegette. Furcsa mód csak ködösen emlékezett.

— Nos? — faggatta Anna. — Vagy megismerkedett közben valaki mással? — Anna úgy beszélt, mintha Colette-ről sohasem hallott volna.

Lehet, hogy erőtlen volt az elbeszélése, vagy talán olyan benyomást keltett, mintha Colette jobban odáig lett volna érte, mint ő Colette-ért. Rydalra hirtelen rátört a magány. Fölállt.

— Igen, azt hiszem, beszélek Geneviéve-vel. — Kiitta a brandyt. — Tudja, Anna, lehet, hogy estére már benne lesz a nevem az újságokban. Gyilkossággal gyanúsítanak… Mrs. Chamberlain meggyilkolásával.

Anna a helyzethez illő, komoly képet vágott.

Rydal olyan reménytelennek érezte a dolgot, mint amikor az ember egy gyereknek szeretne megmagyarázni valamit, ami sokkal bonyolultabb, semhogy gyermekésszel fel lehetne fogni, és végül belefárad a hiábavaló erőfeszítésbe.

Anna csak annyit látott, hogy Rydal nyugtalan és rosszkedvű. Fogta a brandys üveget, és jó szívvel töltött még egy pohárkával.

— Tudom én, hogy van ez. De majd elsimul minden. Meglátja.

— Az a baj, hogy én is bűnös vagyok… öö… — a megfelelő görög kifejezést kereste — bűnös vagyok, mert segítséget nyújtottam valakinek, akiről tudtam, hogy embert ölt. Még ott a szállodában. Azt a görög rendőrt. Angolul ezt úgy mondják, hogy bűnpártoló vagyok — mondta végül, szó szerint görögre fordítva a jogi kifejezést. — Nem kellett volna. Magam sem tudom, miért tettem. Ha most Chester rám fogja, hogy én öltem meg a feleségét,

semmivel sem tudom bizonyítani, hogy nem én vagyok a gyilkos. Minden attól függ, melyikünknek hisznek.

— Chester?

— Ez a keresztneve. Chester.

15.

Az El Greco Hotel, amelyben Chester szobát bérelt, az Omoniasz térnél volt, az Athinasz út és a Lükurgosz utca sarkán. A Szindagmával összehasonlítva ez amolyan poros proli-tér volt, és Chester úgy érezte, mintha véletlenségből valami rossz hírű külvárosba tévedt volna. De legalább jó messzire volt a King's Palace-tól. Megfigyelte, hogy a taxi elég nagy utat tett meg a Sztadiun, mire ideértek. Itt, az El Greco egyik szobájában, ahol mintha vadonatúj lett volna minden, olyannyira, hogy leginkább egy lakberendezési áruház hálószoba-bemutatójához hasonlított, Chester másodszor is elolvasta a *Daily Post*-ot. Akkor vette meg, amikor megállt, hogy Nikoval beszéljen. Colette-et eddig még nem azonosították. Chester gondosan átkutatta Colette három bőröndjét, hátha akad bennük olyasmi, amit jobb lesz kivennie. Egy csomag papírzsebkendőt és egy fogkrémet talált. Remegett a keze, de igyekezett gyorsan végezni, mert félt, hogy ha nem siet eléggé, még valami különös dolgot talál művelni, felordít vagy haját tépve ráborul a bőröndökre, vagy netán begyömöszöli valamelyik bőröndjébe Colette néhány holmiját, a kedvenc sálját vagy a parfümjét. Colette két bőröndjét lezárta a fogójukon lógó kulccsal. Eszébe jutott, hogy valamiképpen a harmadikat is biztosítania kellene, de azután hagyta, hadd gondoskodjon erről az American Express. A bőröndöket el akarta küldeni New Yorkba, Jesse Dotynak megőrzésre. Sejtelme sem volt, mi egyebet kezdhetne velük.

Húsz perccel egy óra előtt a szobájában megivott whiskykkel kellőképpen megerősítve magát, elindult, hogy idejében érkezzék a Sztadiu út és az Omiru sarkára, a Nikoval megbeszélt találkozóra. Chester a *Daily Post* szélére írta fel az utcák nevét. Nem bízott benne, hogy Niko valóban eljön, hiszen azóta Rydal is beszélhetett vele, sőt egészen biztosan beszélt is. Chester még Pireuszban látta a taxiból, hogy elengedték a rendőrök. Váratta a taxit, mert látni akarta, mi történik odafent a hajóhídon. Már reménykedett, sőt majdnem biztosra vette, hogy Rydalt letartóztatták, olyan sokáig vacakoltak vele. És akkor Rydal egyszer csak leballagott a hídon a bőröndjével, és ő megkönnyebbült. Eleinte maga sem értette, miért, de azután ráeszmélt, hogy ha Rydalt elfogják, akkor a rendőrség mindent megtudhat Chester MacFarlandről, azaz William Chamberlainről. S ő azon nyomban kénytelen lenne elhagyni az országot, vagy legalábbis meg kellene kísérelnie, hogy elhagyja, mégpedig illegálisan, útlevél nélkül. Pokoli lett volna. Így még van egy lehetősége. Feltételezte, hogy Rydal valamelyik barátja lakásán húzódott meg, nem szállodában lakik. Örült, hogy kínos perceket szerezhet neki. Majd tesz róla, hogy még rosszabbul is érezze magát.

Chester első pillantásra alig ismerte meg Nikot. Új, sötétkék felöltőt viselt, és hozzá szintén vadonatúj, kifogástalan, szürke kalapot. Valójában csak a szutykos tornacipőre, az elmaradhatatlan lábbelire ismert rá. Niko mosolygott, és Chester láthatta az iszonyú, fémkeretes fogat is, a mellette tátongó foghíjjal.

— Hello, Niko! — üdvözölte.

— Hello, sir! — viszonozta Niko, olyan hangsúllyal, mintha a sir név volna.

— Nos… — Chester körülnézett, meglátott egy kávéházat a túloldalon, és javasolta, hogy menjenek át oda beszélgetni.

Nem csekély nehézségek árán átkeltek a Sztadiun, közben néhányszor megrekedtek az úttesten, a mellettük két irányban elzúgó, eszeveszett forgalomban. Niko felöltője igazán szép darab volt; Chester sejtette, hogy ő fizette meg az árát. Beléptek az elegáns kávéházba, ahol Niko tornacipője nem kis meglepetést keltett, mindaddig, míg el nem tűnt az egyik asztal alatt.

— Ha nem tévedek, már találkozott Rydallal — kezdte minden teketória nélkül Chester.

— Ó, igen. Még reggel, mindjárt ön után. — Niko elfogadta a felkínált amerikai cigarettát.

Jött a pincér.

Chester whiskyt rendelt. Niko kávét kért, és még valamit, amit Chester nem értett.

— És ha jól sejtem, magánál szállt meg — folytatta Chester közönyösen. Utált ilyen otrombán kíváncsiskodni, de biztos volt benne, hogy Nikot nem lehet megsérteni.

Nálam nem — tiltakozott Niko. — Akkor hol?

— Egy barátjánál. — Niko hüvelykujja bizonytalanul a levegőbe emelkedett.

— Tudja, hol?

— Hogyne tudnám.

Chester bólintott.

— Nos?

— Hát… az Akropoliszról — ismételte meg a mozdulatot. — Az utca nevét nem tudom.

— De azt, akinél lakik, ismeri?

— Hát persze.

— És ki az? — kérdezte Chester.

Niko közelebb hajolt az asztal fölött, és mosolyogva visszakérdezett:

— Miért akarja tudni?

Chester is közelebb hajolt hozzá, ő is mosolygott; férfiak egymás közt, cinkosok egymás közt. Niko csinos összeget zsebre vágott már tőle.

— Tudja, Niko, mi ketten Rydallal nem szakadhatunk el egymástól… Megvan rá az okunk. Kapcsolatban kell lennünk. Rydal kihúzott engem a csávából azokkal az útlevelekkel. Maga is segített, persze. Reggel, Pireuszban valahogyan szem elől vesztettük egymást, és úgy gondoltuk, jobb is lesz, ha egyelőre nem lakunk egy helyen. Érti? — Chester halkan, és érthetően beszélt. — Csakhogy valószínűleg megint szükség lesz rá, hogy segítsünk egymáson, mégpedig azt hiszem, hamarosan. Ha maga nem mondja meg, hol keressem, előbb-utóbb akkor is megtalálom. Vagy ő keres meg engem. Könnyen megteheti. Szállodában lakom.

— Melyikben? Chester mosolygott.

— Megmondom, ha maga is megmondja, kinél lakik Rydal. És a címét is.

Niko szélesen mosolygott, de mintha egy kicsit zavarban lett volna.

— Ó, hát akkor oké, ha maga szállodában van, az úgy könnyű. Rydal majd megtalálja.

Chester gépiesen mosolygott.

— Nagyon helyes. Biztos vagyok benne. Csönd támadt. Eltelt néhány másodperc.

— *Krétát nem említette?* — Chesternek már a nyelvén volt a kérdés, de még otthon a szállodában elhatározta, hogy kerülni fogja ezt a témát. Hátha Niko nem hiszi el, ha azt mondja, hogy Rydal ölte meg Colette-et. Fölösleges erő-pocsékolás volna arról győzködni Nikot, hogy jogos ellenlépésre készül. Niko amúgy sem sokat törődik az ilyesmivel. Chester

egy kicsit nehezen lélegzett. Ivott egy korty whiskyt.

A pincér egy csésze kávét hozott — olyan sötétet, hogy szinte tömörnek látszott —, és valami fehér színű cukrászsüteménnyel együtt letette Niko elé.

— Két kérésem van, Niko, és ígérem, hogy nem leszek szűkmarkú — mondta Chester.

— Igen? — Niko kivillantotta metszőfogait.

— Vevő volnék még egy útlevélre. Elhoztam a fényképet is. — Halkan beszélt, annyira halkan, hogy Niko kénytelen volt még közelebb hajolni, és Chester még így is idegesen nézegetett jobbra-balra, nincs-e valaki hallótávolságban. Legközelebbi szomszédjuk, tőlük jó tíz lépésnyire, az újságjába temetkezett. — Milyen gyorsan tudna még egy útlevelet szerezni nekem?

— Hát… talán holnaputánra.

— Jó, legyen holnapután. Itt a fénykép. — Chester hüvelykujjával tenyeréhez szorította a fényképet, úgy nyújtotta át Nikonak az asztal fölött.

Niko piszkos mancsa villámgyorsan elkapta és nyomban el is süllyesztette a kabát zsebébe. A műveletet egy bólintás nyugtázta.

— A fizetség a szokásos… az előleget most? — kérdezte Chester.

— A felét — válaszolta egykedvűen Niko. — Az annyi mint ötezer. Az új útlevél tízezerbe kerül.

Chester elámult. — Tíz? Nem öt? Mióta?

— Tíz — ismételte meg Niko. Chester elhúzta a száját.

— Rendben. És bajusz nélkül legyen. A bajuszt el kell tüntetni a fényképről. Megértette?

— Persze.

— A másik kérés. Kellene egy megbízható ember, aki elintézne nekem valami nagyon fontos dolgot. Az illető ne legyen ijedős.

Niko kitátotta a száját, és hatalmasat harapott a cukrászsüteményből.

— Miről van szó? — érdeklődött teli szájjal.

— Veszélyes feladat — közölte Chester. — Maga csak hozzon össze az alkalmas emberrel, én majd elmagyarázom neki, mi lesz a dolga. De szeretném, ha minél hamarabb találna valakit. Estére, ha lehetséges.

Niko elgondolkodva majszolta a süteményt.

— Nos, van ilyen ismerőse? Egy bátor fickó? Vagy talán valamelyik ismerőse tud valakit. Jól megfizetném. Ötezer dollárt szánok rá. — Chester alig észrevehetően elmosolyodott, és leste, hogyan hat az összeg Nikora. A pénz mindig megteszi a magáét, ebben tökéletesen biztos volt.

— Megvan — szólt váratlanul és nagyon határozottan Niko.

Chester hegyezte a fülét, nem hall-e valami hamis mellékzöngét.

— Helyes — mondta azután. — Akkor már csak az a kérdés, össze tud-e hozni bennünket estére? Csak kettőnket, persze. Lehet akár késő délutánra is. Athénban van az az ember, akire gondol?

' — Hát persze. Telefonálhatok neki. — Niko nagyon meggyőzően beszélt.

— És mit ajánl, hol találkozzunk? Megmondhatja akár most is. Odatalálok.

— Az az ember dolgozik a. . . Leohárosz utcában. Tudja, hol a Klafthmonosz tér?

— Nem, nem tudom.

— Kár. Írja: Leohárosz.

Chester inkább Nikot kérte, hogy írja fel neki. Egy vendéglő volt ott, mindjárt a Leohárosz utcánál, „trapéza”, vagy hogy hívták, mint a bankot görögül. Chester azt mondta,

egészen biztosan megtalálja. Niko vállalta, hogy a barátját, bizonyos Andreut, mindjárt munka után, ötre odaküldi.

— Miről fogom megismerni? — aggályoskodott Chester.

— Ó, majd ő megismeri magát. Látja, hogy amerikai — állította Niko.

— Rendben van, de. . . mégis, miféle?

— Nagy ember — Niko széttárta a kezét. — Erős. Haja fekete — Ujjával köröket írt a levegőben, talán azt akarta jelezni, hogy a fickó göndör, vagy azt, hogy kicsit dilis.

— Megmondhatja neki, hogy a felét azonnal kifizetem, ha meg tudunk egyezni. Kétezer-ötszázat. Érti?

— Aha — dünnyögte Niko.

— Nos, akkor térjünk vissza az útlevélre — folytatta halkan Chester, és a tárcájáért nyúlt.

Öt perccel később elbúcsúzott Nikotól a kávéház előtt. Ötezret adott neki. Niko még ezret kikötött, ha majd, mint mondta, lebonyolódott az ügylet. Chester beleegyezett. A Sztadiun gépiesen elindult a szálloda felé. Máris jobban érezte magát, sokkal jobban. De nem akart visszamenni abba a szállodába. Akárhová, csak oda nem. Megfordult. Lesétált ellenkező irányba a Sztadiun. A levelekre gondolt, amelyek azóta is várják az American Express irodájában. Nos, az új útlevéllel — holnapután — új életet kezdhet; akkor ír a barátainak New Yorkba, hogy írják meg újból a közlendőiket, és küldjék el az új nevére. A leveleket Párizsba címezzék, ugyancsak az American Expresshez. Igen, mert amint kezében lesz az új útlevél, egy percig sem vár, nincs az az isten, hanem repül Párizsba. Szerencsére még egyiktől sem kérte, hogy William Chamberlain névre írjon Athénba. Mintha előre tudta, a hatodik érzékével megsejtette volna. Bárcsak az a bizonyos hatodik érzék azt is megsúgná, mi történt azóta Amerikában. Cseppet sem nyugtatta meg, hogy sem a *New York Times*, sem a párizsi kiadású *Herald Tribune* nem foglalkozott Chester MacFarland, alias Howard Cheever ügyével és az ellene kiadott körözéssel. Tudta, hogy nyomoznak utána, és a sajtó hallgatásából arra következtetett, hogy most hordják össze a terhelő bizonyítékokat, azután majd egyszerre zúdítják rá valamennyit, az pedig olyan lesz, mint a hegyomlás, mindenestől maga alá temeti.

Chester maga sem tudta, hogyan került oda, de egyszer csak a mozipénztár ablaka előtt állt, és a pénztárcáját keresgélte. Halvány sejtelme sem volt, hogy milyen filmet adnak. Nem bánta. Végigült egy japán filmet, amely japán nyelven ment, görög felirattal.

A Trapeziu vagy Trapezium vendéglő — Chester nem tudta pontosan kibetűzni — a sarkon volt; afféle közepes étteremnek látszott, nem a legmakulátlanabb fehér abroszokkal és piszkosfehér kötényben felszolgáló pincérekkel. A helyiségben ugyanolyan hideg volt, akár az utcán, és a gyér számban jelenlevő törzsvendégek, többnyire férfiak, kalapban, felöltőben ettek. Chester korán érkezett. Leült az egyik asztalhoz. Jött a pincér, egy *kaliszpera*[22] kíséretében átnyújtotta az étlapot, de Chester csak valami olyasmit motyogott angolul, hogy vár valakit. Egy perc múlva belépett az embere. Chester abban a szempillantásban tudta, hogy csakis ő lehet az. Nagydarab, vaskos fickó volt, göndör, fekete hajjal, hajadonfőtt, erősen viseltes, szürke felöltőben. Ajka alig észrevehetően elnyílt, míg szemöldökét ráncolva végigpásztázta tekintetével a helyiséget. Chester mereven bámulta az abroszt, cigarettázott, bízva abban, hogy a másik úgyis odajön hozzá. De mi lesz, ha nem tud angolul? Elő kell keríteniük Nikot. Nem, inkább ennek az embernek valamelyik barátját.

— Chamberlain? — kérdezte csöndesen egy nyugodt hang.

---

22 *Jó estét (görög)*

Chester bólintott. — Jó estét.

A fickó odahúzott magának egy széket, aztán rendelt. Chester ánizspálinkát kért. Már megtanulta, hogy ilyen helyeken nemigen kaphat whiskyt. Amelyik vendéglőben whisky is volt, ott az üveget mindig közszemlére tették valami jól látható polcon.

— Remélem… beszél annyit angolul, hogy megértsük egymást? — Chester zavarban volt, nem tudta, hogyan fogja áthidalni a legjobb esetben is feltétlenül várható nyelvi akadályokat. Amerikában bezzeg nem okozott volna gondot, hogyan bánjon az efféle fickókkal; jól megválasztani a szavakat, ilyenkor az a legfontosabb, hiszen minden a tálalástól függ.

— Persze — felelte a másik.

— Ötezret, amerikai dollárt fizetek magának, ha elintéz nekem valamit.

A tagbaszakadt görög úgy bólintott, mintha naponta kapna hasonló ajánlatokat. — És mit?

— Bátor ember maga?

— Bátor? — A férfi látnivalóan zavarba jött.

Chester mély lélegzetet vett. Ha nem megy a dolog, akkor fölösleges hosszúra nyújtani a beszélgetést.

Magas pohárban valami rózsaszínű italt hoztak a görögnek, és Chester is megkapta az ánizspálinkáját.

— Maga Niko barátja? — kérdezte Chester.

— Persze. Igen.

— Jó barátok?

— Jó barátok — ismételte a másik, és bólintott. Két szemöldöke között ismét megjelent a gondterhelt ránc.

— Meg kellene ölnie egy bizonyos személyt. Esetleg lelőni, érti?

A fickó mintha megriadt vagy habozott volna; egyik vaskos mancsa parányit megemelkedett az asztalon, de aztán bólintott.

— Persze. Érti.

— De a pénzért egyvalamit megkövetelek — tette hozzá Chester —, éspedig azt, hogy Niko nem tudhatja, mivel bíztam meg magát. Egyáltalán semmit se mondjon Nikonak. Érti? Ezt meg kell ígérnie.

A görög bólintott.

— Ki a személy?

— Előbb meg kell ígérnie, hogy erről egy szót sem szól Nikonak.

— Oké.

Nem túlságosan meggyőző ígéret volt. Chester lassan elővette pénztárcáját, futó pillantást vetett rá az asztal lapja alatt, aztán olyan közönyösen, mintha csak egy száz-drachmást venne ki belőle, előhúzott három darab ötszáz dolláros bankjegyet. Úgy vélte, itt az ideje, hogy megmutassa a pénzt.

— Ezerötszázat adok most, előlegképpen — mondta.

A nagydarab férfi alaposan megnézte a zöldhasúakat, amelyek szinte elvesztek Chester hatalmas markában. Megnedvesítette az ajkát.

— Adja az egészet, utána megcsinálom — mondta. — Nem biztonság nekünk találkozni, majd azután. Érti? Nem biztonság… nekem se, magának se. — Kezével kifejező mozdulatot tett.

Chester belátta, hogy igaza van, de nem bízott benne. Ujjait végighúzta nyirkos homlokán.

— Nos, előbb talán mégis megmondhatná, hogyan gondolja, és biztos-e a sikerben.

— Ki a személy? — Fejét rázva visszautasította a felkínált cigarettát.

Chester rágyújtott.

— Rydal Keener a neve — mondta. A fickónak egyetlen arcizma sem rándult, nem adta jelét, hogy ismeri Rydalt. Annál jobb. Hacsak előre fel nem készítették, s ezért nem érte meglepetés. — Ismeri?

— Nem — mondta a pasas.

— Amerikai, sötét haja van, körülbelül huszonöt éves — Chester lassan beszélt, külön hangsúlyozva minden szót — közepes termetű, elég karcsú. De magának kell megtudnia, hol lakik. Niko tudja. Maga tudja, hol lakik Niko?

— Nem — felelte a görög rendíthetetlen nyugalommal, és megrázta a fejét.

Chester nem tudta, higgyen-e neki vagy sem. Jó barátja Nikonak, és nem tudja, hol lakik?

— Nos. . . Niko tudja, hol van Rydal Keener. Vagy őnála lakik, vagy egy másik barátjánál, ezt magának kell kiszednie Nikoból. A maga feladata, hogy megtalálja, és szeretném, ha minél hamarabb elintézné a dolgot. Még az éjjel, ha lehetséges.

— Ma éjjel? — A fickó gondolkodóba esett. Azután vállat vont.

— Nikot ilyenkor még valószínűleg ott találja az American Express előtt. Akár mindjárt odamehet, beszélhet vele, és megtudhatja, hol van Rydal Keener. Magának megmondja. Vagy nem?

— De. Nekem meg. — A fickó ezt úgy mondta, mintha ebben látná a legkisebb nehézséget.

— Oké. Azért azt hiszem — Chester körülnézett, majd közelebb hajolt a másikhoz —, mégis méltányos lenne, ha egy kicsit beavatna a részletekbe, elmondaná, hogyan gondolja a dolgot… ha már ötezer dollárt előre kifizetek magának. Ez a tiszta üzlet, nem?

A görög úgy nézett Chesterre, mintha először hallaná azt a kifejezést, hogy „tiszta üzlet”.

— Mégis, hogyan gondolja? — faggatózott Chester.

A fickó zordan összevonta szemöldökét, kinyújtotta izmos jobb karját, azután kezét ökölbe szorítva erélyesen visszarántotta önmaga felé, azzal a mozdulattal, amellyel valakire rátámadnak, hogy megfojtsák vagy a nyakát törjék.

Ez a mozdulat többé-kevésbé megnyugtatta Chestert. Már nem látta gyanúsnak a fickó ábrázatát; inkább mintha az ilyen vállalkozás előtti természetes, sőt egészséges feszültség tükröződött volna rajta.

— Nincs akadálya, hogy még az éjszaka lebonyolítsa?

— Ötezer dollárért? — A pasas most először mosolygott, kimutatva két aranykeretes metszőfogát. — Persze nincs — erősítette meg.

Ez a „persze” végképp meggyőzte Chestert. Már igazán csak néhány kérdés volt hátra. Kiderült, hogy lőfegyvere nincs a fickónak. Az ilyesmi amúgy is kockázatos, a lövés zajt csap. A magafajta erős ember többre megy puszta kézzel. Chester ebben nem kételkedett.

Amikor Chester öt óra huszonötkor kilépett a vendéglőből, az ötezer dollár már Andreu zsebében lapult. Andreu azt mondta, egy-két percig marad még, megissza az italt, azután elmegy az American Express elé, és beszél Nikoval. Chester taxiba ült, és a szállodához vitette magát. Mindenekelőtt forró fürdőre vágyott, utána úgy gondolta, pizsamába bújik, és felhozat valami vacsorát a szálloda étterméből.

A hallban a rendőrség két embere várta. Az egyenruhás rendőrtiszt meg a polgári ruhás nyomozó a porta és a felvonó között sorba állított egyenes hátú székeken ült. Chester látta,

hogy a portás biccent a rendőröknek. A nyomozó felállt, és elébe indult. Chester megállt és várt.

Látta, hogy egy vendég, aki éppen a kulcsát adta le a portán, elmenőben kíváncsian megnézi a rendőröket.

— Mr. Chamberlain? — kérdezte a sötét hajú és hosszú orrú civilruhás. Volt valami komikus ravaszság abban, ahogy fejét félrehajtva Chesterre nézett.

— Az vagyok — felelte Chester.

— Platón Sztaposz, a rendőrségtől — mutatkozott be a nyomozó, és gyors, gyakorlott bűvészmozdulattal felmutatta nyitott levéltárcáját, amelyből Chester valójában semmit sem láthatott, mégis bizonyosan tudta, hogy ez az ember rendőr. A nyomozó körülnézett a hallban. Hátrább, egy csöndes zugban karosszékek is voltak, asztalokkal, de a portás szemlátomást erősen, fülelt, még előre is hajolt a pult fölött, nehogy egyetlen szót is elszalasszon.

— Fölmehetnénk a szobájába? Ott nyugodtabban beszélgethetnénk.

— Hogyne, természetesen. Nagy örömömre szolgál, hogy beszélhetek önökkel. — Chester riadtan hátranézett, mintha odakintről, talán a szálloda kettős üvegajtaja mögül, valami veszedelem leselkedne rá. A szerepéhez tartozott ez is. Azután elindult a két emberrel a felvonóhoz. — Egy pillanat — mondta, és visszasietett a pulthoz. A portás, aki eddig megbűvölten nézett utánuk, villámgyorsan hátrafordult a kulcsért, és átnyújtotta Chesternek.

Az emeleten kiszálltak az automata liftből, végigmentek a folyosón, és Chester kinyitotta az ajtót. A szoba telis-teli volt lezárt vagy éppenséggel nyitva tátongó bőröndökkel.

— Nagyon örülök önöknek. Nagyon — ismételgette Chester. — Foglaljanak helyet. Ide. Mindjárt elrakom onnan azt a bőröndöt.

A civilruhás leült a szabaddá tett székre, az egyenruhás nem foglalt helyet.

— Ön tehát William Chamberlain, akinek a feleségét, Mary Ellen Chamberlaint hétfőn meggyilkolták? — kérdezte a nyomozó.

— Igen — hagyta helyben Chester. A fiókos szekrényke mellett állt, háttal a whiskys üvegnek. Szívesen megivott volna egy pohárral, de úgy gondolta, helyesebb, ha vár még egy kicsit, azután majd őket is megkínálja.

— Miért nem tett bejelentést a rendőrségen? — kérdezte a nyomozó.

— Mert féltem — vágta rá habozás nélkül. — Azóta, még ma is… — itt elcsuklott a hangja — a tettes, az a fiatalember, Rydal Keener, mindenüvé követett. Egy percre se szabadulhattam tőle. Mindenütt a sarkamban volt, akármerre mentem, minden lépésemet figyelte. Ilyen helyzetben… féltem, nem tudtam a rendőrséghez fordulni. Úgy értem, nem mertem segítséget kérni. A feleségem halálával olyan iszonyú megrázkódtatás ért, hogy szinte beleőrültem.

— Mondjon el mindent — biztatta a nyomozó, és töltőtollat, jegyzettömböt szedett elő.

Chester hozzáfogott. Azzal kezdte, hogy Iraklionban kötöttek ismeretséget Rydal Keenerrel, és hogy Rydal nyíltan tette a szépet Mrs. Chamberlainnek. Ez így folyt vagy három napig. Időközben tovább utaztak Chaniába. Rydal tudott görögül, igyekezett hasznossá tenni magát, és minthogy pénz dolgában nem állt túlságosan jól, ő fizetett is egy kisebb összeget a szolgálataiért. Rydal azonban szüntelenül újabb és újabb ajánlatokkal ostromolta a feleségét, amelyeket Mrs. Chamberlain mindannyiszor határozottan visszautasított. Hétfőn, már újra Iraklionban, felszólította Rydalt, hogy hagyja őket magukra, de Rydal ragaszkodott hozzá, hogy velük tart Knósszoszba, megtekinteni a palotát. Rydal

Keener dühös volt, mert nem ért célt, és mert ő kiadta az útját. Brutális bosszúvágyból leejtett vagy letaszított egy kővázát a tetőteraszról.

— Nekem szánta, természetesen — tette még hozzá befejezésül. — Másként értelmetlen lett volna. Egy pillanattal előbb még én álltam ott, ahol a feleségemre zuhant a váza. A feleségem utánam sietett, mert mondani akart valamit… gondolom. Nem emlékszem a részletekre. — Chester végigszántott ujjaival ritkuló haján. — Elnézést, uraim, megkínálhatom önöket egy pohár itallal? Whiskyt?

— Nem, köszönjük, most nem — válaszolta a civilruhás, aki a jegyzettömb fölé hajolva buzgón írt.

A másik rendőr a fejét csóválta.

Chester töltött magának az éjjeliszekrényén álló üres pohárba, és a fürdőszobában egy kis vizet engedett hozzá. Visszajött, és elfoglalta előbbi helyét a fiókos szekrény mellett.

— Hol is hagytam abba?… Igen. Percekig csak álltam a feleségem mellett. Annyira megdöbbentem attól, ami történt, hogy azt sem tudtam, mit tegyek. Utóbb értesültem… már csak az újságokból, hogy Keener a jegypénztárostól kérdezte, nem látott-e elmenni engem. Gyalog vagy taxival. Nyilvánvalóan már akkor elhatározta, hogy rám tereli a gyanút, mintha én követtem volna el… a gyilkosságot, aztán elmenekültem volna a tetthelyről. — Chesternek a hirtelen támadt és még csak nem is színlelt felindultságtól elszorult a torka. Kis ideig szótlanul nézte a két férfit, szerette volna leolvasni az arcukról, hisznek-e neki. De csak érdeklődést láthatott rajtuk.

— Folytassa — mondta a civilruhás. — Mi történt azután?

— Eltelt néhány perc, nem tudom, pontosan mennyi lehetett, mire eszembe jutott, hogy megkeressem Keenert. Iszonyú düh fogott el. Puszta kézzel meg tudtam volna fojtani. A palotában nem találtam, ezért rohantam tovább. Ki az útra. Akkorra már sötétedett, úgyhogy nem sokat láttam. Visszamentem Iraklionba, mert arra gondoltam. . .

— Hogyan jutott vissza Iraklionba?

— Leintettem az autóbuszt. Az országúton.

— Értem. Folytassa.

— És csakugyan, Iraklionban megtaláltam. Illetőleg. . . — Chester egy kicsit habozott, de azután határozottan folytatta: — Ott várt a szállodában, ahol a poggyászomat hagytam. Odajött, és azt mondta, ha a rendőrséghez fordulok, engem is megöl. Kijelentette, hogy fegyver van nála, a zsebében. Biztos voltam benne, hogy komolyan beszél. Kényszerített, hogy másik szállodába költözzem, vele együtt… Nem tudom, miért. Sokkal rosszabb szálloda volt, de talán lefizette a tulajdonost, hogy tartsa a száját, akármit teszünk, akárhogyan viselkedünk. Nem tudom — Chester ivott néhány kortyot. — Másnap reggel…

— *Közös* szobában laktak a szállodában? — kérdezte a nyomozó, megint csak azzal a kissé gunyoros mosollyal.

— Elvileg nem — válaszolta Chester, és szomorúan mosolygott. — Külön szobánk volt. De Keener egész éjszaka ott rostokolt nálam, őrzött. — Chesternek hirtelen eszébe jutott a rövid hajnali séta. Ha kihallgatják a portást, esetleg emlékezhetett rá. Reménykedett, hogy nem érdeklődnek ilyen jelentéktelen részletek iránt. Vagy ha mégis, és a szállodás netán megemlítette volna, akkor ő, Chester azt mondhatja, hogy sikerült kilopóznia, de korán reggel egyetlen rendőrt sem talált az utcán, vagy pedig azt, hogy annyira döbbent és riadt volt, hogy nem mert segítséget kérni a rendőrségtől.

— És azután?

— Reggel hajóra szálltunk, vissza Athénba… Még… még a hajón is próbálkozott, ott is rám támadt. Leütött a fedélzeten, és a tengerbe akart dobni. Nem hagytam magam,

dulakodtunk, és akkor jött valaki, úgyhogy Keener kénytelen volt visszavonulni. Örültem, hogy végre Athénban leszek, mert úgy gondoltam, hogy itt könnyebben kérhetek segítséget.

— És kért? Ma például, megpróbálta? — vágott közbe a nyomozó határozottan.

— Ma egész nap azt kutattam, hol szállt meg. Eltűnt a szemem elől abban a percben… szóval még a kikötőben. Pireuszban. Én szálltam partra elsőnek. Mint mondtam, bejelentést akartam tenni a rendőrségen, Athénban. — Chester eltakarta szemét. Azután fogta a poharat, az ágyhoz ment és leült.

— Nyugodjon meg — mondta a nyomozó. — Mi történt, amikor megérkeztek Athénba?

— Sajnálom — mentegetőzött Chester. — Az utóbbi napok izgalmai nagyon megviseltek. Tudom, hogy annak, amit elmondok, se füle, se farka, hiányzik belőle a logika. Folyton arra gondoltam, hogy Athénban sok a rendőr. Odamehetek akármelyikhez, még ha Keener a sarkamban van is, még ha le akar is lőni, és elég, ha csak annyit mondok a rendőrnek: „Nézze, ott van, akit köröznek, aki meggyilkolta a feleségemet.” — Az utolsó szónál elcsuklott a hangja.

Néhány másodpercig csend volt. A civilruhás meg a másik összenézett. Az egyenruhásnak arcizma sem rándult. Mintha egyetlen szót sem értett volna angolul.

— A férj, akinek a feleségét megölték — mondta lassan a nyomozó — nem gondolkodik feltétlenül logikusan.

— Így van — helyeselt Chester. — Igen, így van.

A nyomozó a kollégájára nézett, és ahogyan fél szemét lehunyta, az bármit jelenthetett: cinkos összekacsintást, hitetlenkedést, vagy netán csak azt, hogy fáj a szeme. Azután Chesterhez fordult:

— És hol kereste Keenert?

— A Szindagma tér környékén — felelte Chester. — Egyszer említette, hogy többnyire arrafelé kószál. Az American Express tájékán.

— Hm. Ez a fickó amerikai? Igazi? Nem lopta az amerikai útlevelet?

— Ó, nem. Nem, nem, amerikai, abban nincs hiba. De egészen jól beszél görögül, már amennyire meg tudom ítélni, és a feleségemtől tudom, hogy több nyelven beszél. Legalábbis neki azt mondta.

— Hm. — A nyomozó összenézett a másikkal, és valamit mondott görögül.

A rendőrtiszt bólintott, és megvonta a vállát.

— Reggel, még a hajón feltartóztatták, de kivágta magát, és futni hagyták.

— Ó, hogyhogy?

— A rendőrség ellenőrizte és kikérdezte a személyleírásnak megfelelő férfi utasokat. Biztosan köztük volt ő is. Csak hát. . . a pireuszi rendőrség. . . — Elfojtott egy kis kuncogást. — Nos, dél óta minden szállodát végigjártunk Athénban, de Rydal Keener nevét sehol nem találtuk a vendégkönyvben.

— Hát igen. Nem csoda. Hiszen tudhatta, a nevét önök előbb-utóbb kapcsolatba hozzák az üggyel.

— Ez igaz. De nem ment valami könnyen. Tudja, hogy a feleségénél nem volt semmi, amiből a személyazonosságra következtethettünk volna? Akár csak egy monogram valamelyik holmiján.

Chester szomorúan csóválta a fejét.

— Ezt nem tudtam. Az útlevele rendszerint nálam volt. — Nyomban meg is bánta, hogy az útlevelet említette.

A nyomozó elgondolkodva nézett rá.

— A chaniai Hotel Nike vezetője jelentkezett ma reggel a krétai rendőrségen, az ő

jóvoltából sikerült az azonosítás. A vendégkönyvben megtaláltuk a nevüket. — Felállt. — Megenged egy telefont?

— Csak tessék — udvariaskodott Chester.

A nyomozó görögül mondott valamit a szállodai központnak. Egy perc múlva újabb görög nyelvű beszélgetés kezdődött, eléggé egyoldalú: többnyire a nyomozó beszélt, partnere csak röviden válaszolgatott. Chestert nyugtalanította, hogy nagyon lassan, szinte megvető hangsúllyal többször is kimondta a „Chamberlain" nevet.

A másik rendőr katonásan, hátratett kézzel álldogált, pillantása olykor-olykor végigfutott Chesteren, azután megint elkalandozott.

A civilruhás fél kézzel befogta a telefonkagylót, és Chesterhez fordult:

— Tudna esetleg… nincs véletlenül tudomása arról, hogy hol tartózkodik most Rydal Keener? Más városról nem beszélt?

— Nem — felelte Chester. — Nagyon sajnálom. — Nem is említett senkit? Valamelyik ismerősét, itt

Athénban? Chester a fejét rázta.

— Nem emlékszem. Nem hiszem, hogy bárkit is említett volna. De biztosan vannak itt ismerősei, többen is, akik rejtegethetik.

A nyomozó még valamit mondott a telefonba, azután letette a kagylót. Chesterhez fordult:

— Nem tudatjuk a sajtóval, hogy megállapítottuk az áldozat kilétét, nehogy Keener odébbálljon, érti? Ha megsejti, hogy ön azóta már beszélt velünk, és vallomást tett ellene… Belátja, ugyebár?

Chester belátta. Csak abban nem volt bizonyos, hogy Rydal nem lát-e át a szitán.

— Amíg el nem fogják…— kezdte Chester, de abbahagyta. — Nyugtalanít, hogy a nyomomban ólálkodik, és az életemre tör. Szeretnék minél előbb továbbutazni Párizsba. Ha szükséges, természetesen boldogan visszajövök, amint megtalálták, és vallomást teszek.

— Nos, ami azt illeti, ezt nem ajánlanám, mi ugyanis éppen önt kívánjuk figyelni. A nyomában leszünk, és így talán sikerül megtalálnunk Keenert, ha elköveti azt az oktalanságot, hogy újabb gyilkossági kísérletre vetemedik, ha végezni akar önnel, mert nem tudja, hogy már mindent elmondott nekünk. Vagy ha annyira erős benne a… hogy is mondják csak? Igen, a bosszúvágy, hogy mindenképpen gyilkolni akar, mert arra gondol, hogy ön talán mégis a rendőrséghez fordult. Ért engem? — Chester megint némi gúnyt vélt fölfedezni a nyomozó mosolyában és könnyed kézlegyintésében. És a szeme is úgy csillogott, mintha mulatna magában valamin.

— Ezt úgy értsem, hogy én leszek a csalétek? — kérdezte Chester.

A nyomozó egy kicsit elgondolkodott, majd bizonytalanul bólintott.

— Voltaképpen nem hiszem, hogy folytatja a hajszát, és még egyszer az életére tör. Tudnia kell, hogy elkésett. A szökés sokkal logikusabb lenne, ki az országból, esetleg hamis útlevéllel. — A nyomozó már a kabátját gombolta. Magához intette az egyenruhást, és elindultak az ajtóhoz.

Chester szerette volna megkérni őket, hogy értesítsék, telefonáljanak még este, ha netán újabb fejlemények lennének. De nem szólt.

— Egy emberünk lent lesz a hallban. Ha ön elmenne, az emberünk követni fogja — mondta a nyomozó. — Kérem, ne zavartassa magát. Az ön biztonságára vigyáz — mosolygott. — Köszönjük, Mr. Chamberlain.

— *Én* köszönöm önöknek — hálálkodott Chester. — Nagyon köszönöm. — Becsukta mögöttük az ajtót.

Mély lélegzetet vett, és hanyatt vetette magát az ágyon. Kis szerencsével még az éjszaka vagy legkésőbb hajnalra valamelyik sötét mellékutcában megtalálják Rydal Keener holttestét. Azért mégsem kellett volna előre fizetni a fickónak. Chester régóta vallotta az üzleti életnek ezt a sarkalatos elvét. De az is igaz, hogy utólag aligha tudta volna kifizetni, sarkában a rendőri védelemmel. Márpedig ha Andreu nem kapja meg a pénzét, amilyen elszánt, még neki is elkaphatja a torkát, rendőri védelem ide vagy oda. Mégiscsak így a legjobb, ahogyan van.

Ha Rydal Keener halott, ennek a históriának nyomban vége, a rendőri védelmet visszavonhatják, és Chester máris repülhet az új útlevéllel Franciaországba. William Chamberlain eltűnik a föld színéről. Szakáll, bajusz se kell, és azontúl Mr… még maga sem tudja, kicsoda lesz Franciaországban és az Államokban.

Ám ha Andreunak mégsem sikerül eltennie láb alól Rydalt — ha Andreu rászedte, és nemcsak Nikoval, hanem Rydallal is jó barátságban van, akkor még egy utolsó, igen gondosan előkészített hadmozdulatra lesz szükség. Minden attól függ, megtalálja-e a rendőrség Rydalt. Ha megtalálja, és Rydal is elmondja, amit tud, neki akkor is ott lesz a kezében az új útlevél, és bármikor megléphet Párizsba őrzője elől, akár azon az áron is, hogy minden poggyászát a szállodában hagyja. Valójában nem hitte, hogy erre sor kerül. Megtanulta tisztelni Rydal eszét, és Rydal nem óhajtja elfogatni magát. Lehet, hogy előbb-utóbb visszaüt, de nem a rendőrség kezével. Chester úgy vélte, hogy bizonyos tekintetben nagyon hasonló indítékaik vannak mindkettőjüknek — legfeljebb annyi a különbség, hogy ő kevésbé bosszúálló természet, mint Rydal. Az ügy végül is magánjellegű párviadallá fajult.

Chester telve volt reménnyel és bizakodással. A régi, jól ismert zsibongást érezte ereiben. Derűlátása végül mindig felülkerekedett a bajokon. Optimizmus nélkül fabatkát sem ér az ember. Félálomban jobb karjával átnyúlt a másik ágyra, mintha Colette-et még ott találhatná. Dupla ágy volt. De a másik fele üres és lapos.

16.

Rydal a délután derekán elszundított egy kicsit. Niko az egyórai találkozó után hazajött, és beszámolt: Chester még egy útlevelet és egy bérgyilkost akar. Rydal futólag ismerte Andreut. Nikonál találkozott vele egyszer, még decemberben. Andreu virágkertész volt. A város nyugati peremén lakott, ott voltak az üvegházai, amelyekből minden reggel friss virággal látta el Leoházosz utcai boltját. Az üzletet a felesége vezette. Rydal örült, hogy ez a két becsületes, dolgos ember, Andreu meg a felesége kapja Chester ötezer dollárját. Niko két óra után újból elment, és Rydal akkor elaludt a háromnegyedes méretű heverőn, a csöndesen fortyogó vaslábas mellett. Körülbelül egy órát aludt, és amikor csodálatosan felfrissülve kinyitotta a szemét, pillantása nyomban Annára esett. Az asszony a szoba belseje felé fordulva ült, háttal az ablaknak, és babot fejtett az ölében tartott tálba. Az ablak fekvő négyszögén át a napsugár keskeny pászmája vállára és tarkójára hullott. Olyan volt, mintha Vermeer festette volna.

— Aludt, jól? Az jó most magának — mondta Anna.

Rydal nyomban észrevette, hogy nem szól a rádió. Anna a vendég iránti figyelmességből kikapcsolta. Egy csésze teát készített Rydalnak. Rydal álmosan heverészett, szürcsölgette a teát, és lassanként tökéletesen magához tért. Eszébe jutott, hogy Andreu

ötkor találkozik Chesterrel. Niko azt mondta, megbeszélte vele, hogy igyekezzék nagyon kemény legénynek mutatkozni, és legyen minél szűkszavúbb. Andreu dolgozott valamikor a görög kereskedelmi hajózásnál, és útjai közben ráragadt néhány angol szó. Rydal úgy gondolta, hogy Andreu megfelel a célnak. Chester amúgy sem válogathat. A lehetőségei igencsak korlátozottak. Nikon kívül ugyan kihez fordulhatna bérgyilkosért? Nagyon jól tudhatja, hogy Rydal vagy Nikonál húzódott meg, vagy Niko legalábbis tudja, hol lakik. De nem bolond azt ajánlani, hogy a rendőrség hallgassa ki Nikot, vagy kövesse, ha meg akarja tudni, hol bujkál Rydal. Chester egyáltalán nem fog beszélni Nikoról, mert a legkevésbé sem óhajtja, hogy a rendőrség elbeszélgessen Rydallal. Rydal tökéletes biztonságban érezhette magát Niko és Anna Kalfrosz lakásán. De sejtette, hogy amint kilép az utcára, nincs biztonságban, ezért amikor Anna négy órakor bejelentette, hogy a boltba kell mennie vajért, Rydal nem ajánlkozott, hogy elmegy helyette, és meg is magyarázta, miért. Anna megértette. Lelkesen helyeselte, hogy Andreu nagy csomó pénzhez jut olyan bűntettért, amelyet nem követ el. Igazságérzetét és humorérzékét tökéletesen kielégítette ez a megoldás.

Niko hét óra előtt érkezett haza. Elmondta, hogy három óra tájban beszélt Andreuval, aki ráállt, hogy ötkor találkozzék Chesterrel, nem messze a virágüzlettől, egy étteremben.

— Andreu azt üzeni, hogy estefelé majd benéz. Üdvözölni akar — mondta mosolyogva.

— Ó! És mit mondott, mikor? — Rydal arra gondolt, hogy ha Chestert a délután folyamán netán már kihallgatta a rendőrség, akkor most követhetik Andreut, vagy követhették Chestert, amikor a vendéglőbe ment.

— Zárás után — válaszolta bizonytalanul Niko. Elővigyázatosan és módszeresen gombolyította le magáról a szivacsfüzéreket, és összerakosgatta a szoba egyik sarkába. — Körülbelül nyolcig dolgozik.

— Beszéltél vele, miután Chesterrel találkozott? — kérdezte Rydal.

— Nem én. Három óra óta nem láttam. — Niko szorgalmasan gyakorolta az angol nyelvet. Valószínűleg a felesége előtt akart hencegni vele, hiszen Anna édeskeveset vagy semmit sem érthetett belőle. Rydal következetesen görögül válaszolt, már csak azért is, mert biztos akart lenni abban, hogy Niko megérti, amit mond neki.

— Remélem, a rendőrség még nem figyeltette Chestert — jegyezte meg Rydal

— A rendőrség?

— Ha Chestert figyelték, akkor Andreut is követni fogják. Hátha nem tudja megmagyarázni, mi beszélnivalója volt Chesterrel. — Rydal kezébe vette az újságot, amelyet Niko hozott. A knósszoszi gyilkosság a második oldalra szorult, mindössze egyhasábos, rövid közlemény volt arról, hogy a rendőrség folytatja a nyomozást, de eddig még nem sikerült megállapítani a „fiatal, vörös hajú nő" személyazonosságát. A rendőrség keresi továbbá Rydal Keenert, azt a fekete hajú fiatalembert, akiről Periklész Gulandrisz jegypénztáros személyleírást adott. Keener feltehetően Athénban bujkál.

Az ő nevét tehát már ismerik, akkor pedig, gondolta Rydal, a kezükben van Chamberlainék neve is, mert csakis egyugyanazon forrásból, valamelyik szálloda vendégkönyvéből szerezhették az értesülésüket. Ugyan kit akarnak lóvá tenni? A nyilvánosságot talán félrevezethetik, de őt nem. Rydal letette az újságot.

— Hm. Én is olvastam — jegyezte meg Niko. Retszinát töltött három pohárba.

— Nem hiszek nekik — mondta Rydal, inkább csak önmagának.

— Mit nem hiszel? — kérdezte Niko.

— Azt, hogy még nem azonosították Colette-et. Anna, hol lehet meghallgatni a legfrissebb görög híreket?

Anna boldogan ment a rádiójához, és megkereste az egyik athéni adót.

Hét óra volt. Hírek következtek. Egyebek között elhangzott ez a rövid mondat: „Az iraklioni rendőrség egyelőre eredménytelenül kutatja, ki volt az a fiatal nő, akit holtan találtak a knósszoszi palotában. "

— Titokban tartják — állapította meg Rydal.

— Miért? — Anna nem értette.

Rydal elmagyarázta. Szerinte, mondta, a rendőrségnek már tudnia kell, hogy az áldozat William Chamberlain felesége. Mi sem egyszerűbb, mint hogy a rendőrség addig járja az athéni szállodákat, amíg valamelyikben megtalálja William Chamberlaint. Chester nem bánja, ha rátalálnak és kihallgatják, mert feltálalhatja a mesét, hogy a feleségét Rydal Keener ölte meg.

— A rendőrség valószínűleg nem adja ki a sajtónak — folytatta Rydal — mert ha hisznek Chesternek, akkor úgy gondolkodnak, hogy valószínűleg megpróbálom eltenni Chestert láb alól, mielőtt még kihallgathatnák. — Rydal számára mindez pofonegyszerű volt és tökéletesen logikus.

— Ó, de borzalmas — sóhajtott Anna. — Elhiszik magáról, hogy gyilkosságra vetemedne.

Rydal mosolygott.

— Végtére Chester ugyanezt tervezi ellenem. Ha nem aludttej folyna az ereimben, akkor igenis végeznem kellene Chesterrel, vagy legalábbis meg kellene kísérelnem. — Karján megfeszültek az izmok. Ideges volt, alig ismert magára; mintha egy nem neki való szerepet játszana valami színdarabban.

Bezzeg Niko elismerően nevetett, mint aki a nézőtéren ülve élvezi ugyanazt a darabot.

— Engem azonban — folytatta Rydal egy korty retszina után — még az sem érdekel, hogy hol szállt meg Chester. Feltételezem, hogy az Akropolében vagy az El Grecóban. És ott is marad, amíg meg nem kapja az új útlevelet, vagyis holnapután ig. Akkor lesz készen, ugye, Niko?

— Pontosan. Délután adtam át a fényképet Franknek.

— Akkor majd megpróbálja elhagyni az országot — mondta Rydal.

Anna és Niko legalább egy percig szótlanul bámulták. Anna közelebb tolta hozzá a tányért, amelyre retket, új-hagymát, juhsajtot szeletelt rágcsálnivalónak a retszina mellé.

— És akkor maga mit tesz, Rydal? — kérdezte. — Remélem, futni hagyja. Gonosz ember az.

Rydal tudta, hogy Annának igaza van. Hagynia kellene, hadd fusson. A józan esze is ezt diktálta. Mégsem hitte, hogy így végződik az ügy. Rámosolygott Annára.

— Tudni fogom, mi lesz az új neve, mármint az útlevélben. És ha kicsúszik a rendőrség keze közül, Anna? És elutazik más országba? — Rydal elkomorult. — Mehet, könnyen, hiszen lesz útlevele. Az ilyen gonosz embert el kell fogni, nem gondolja?

Anna arcáról leolvashatta, hogy ha lassan is, de végül tökéletesen megértette Rydal okoskodását. Hamis útlevelekről már eleget hallott, nem hitte, hogy nagy bűn, ha valaki netán szerez egyet. Eddig eszébe sem jutott, hogy a hamis útlevél kivétel nélkül mindig valamilyen becstelenség álcázására való.

— Arra gondol, hogy elárulja a rendőrségnek, milyen nevet használ? — kérdezte.

Rydalnak ugyan esze ágában sem volt ilyesmi, de azért bólintott.

— Majd meggondolom. Lehetséges.

Niko teli torokból kacagott, és kezét dörzsölte.

— Nagyon jó! Akkor majd megint hozzám fordul másik útlevélért. Nagy üzletet csinálunk Frankkel.

Anna ferdén nézett rá.

— Hm-m. Azt már nem. Csinálja csak más! Ha elfogják, ez az ember a rendőrségen elmondja, honnan kapta a hamis útlevelet. He? Ehhez mit szólsz? — Fölkelt, hogy megkeverje a fazékban fövő ételt, és közben gyengéden hátba veregette élete párját.

Mire elköltötték az igazi görög módra készült *pot-au-feu-t*[23], befutott Andreu. A mindig csöndes, megfontolt ember ragyogott a boldogságtól. Visszafojtott mosolya, csillogó fekete szeme első pillantásra elárulta, hogy sikeres ügyletet bonyolított le Chesterrel. Az ötezer dollár ott volt a zsebében.

— Az asszony maga van a boltban. Még kirabolják — mondta tréfálkozva. — Nem akartam nála hagyni a pénzt, inkább elhoztam.

Meg elhozta azért is, hogy megmutassa, gondolta Rydal. Nézte a vadonatúj ötszáz dolláros bankjegyeket az asztal gyalult falapján, a mosatlan levesestányérok között. Néhány másodpercig valamennyien némán bámulták a pénzt, Niko és Andreu szélesen vigyorogva, Anna és Rydal csöndes mosollyal. Valamennyien ugyanazt nézték, de kinek-kinek más járt a fejében. Niko és Anna a vidéki házat látta, amely ezért az összegért az övék lehetne. Andreu talán egy amerikai utazást látott benne, elmehetnek végre az asszonnyal. Rydal arra gondolt, hogy lám, ott hever az életem vagy a halálom, életem és halálom egy összegben, egy maroknyi zöld papirosban.

Andreu hangosan felnevetett.

— Mihez kezd vele, Andreu? — kérdezte Rydal.

— Ó, azt hiszem, a nyáron elutazunk Amerikába Helennel. — Vígan Rydalra bökött. — Lehet, hogy magát is meglátogatjuk.

Rydalnak az a fura érzése támadt, hogy mindez már megtörtént egyszer, de lehetséges, hogy csak azért volt, mert előre tudta a választ. Elkedvetlenedett.

Niko gyengéden megérintette, sőt, kicsit bizonytalanul meg is simogatta a pénzt, olyasféleképpen, ahogyan valami kedves kis állatkát simogat az ember. Hiába mosott kezet a vízcsapnál, a körmei így is feketéllettek.

Anna kávét töltött Andreunak is. Andreu azt mondta, hogy később még elmennek vacsorázni valahová Helen-nel.

— Andreu, biztos, hogy senki sem követte? — kérdezte Rydal.

— Biztos — válaszolta az komolyan. — Körülnéztem.

— A vendéglőben sem látott senkit, aki esetleg figyelhette magukat?

— Nem. Pontosan érkeztem. Mr. Chamberlain már várt.

Rydal még megkérdezte, mennyi időt töltöttek a helyiségben, melyikük távozott elsőnek, és hogy Chester nagyon idegesnek látszott-e. Andreu úgy vélte, hogy nem.

— Csak a felét akarta ideadni — mesélte mosolyogva —, de én az egészet kértem.

— Akkor többször nem találkozik vele? Nem beszéltek meg semmit? — kérdezte Rydal.

— Semmit.

— Helyes. — Rydal megkönnyebbülten dőlt hátra a széken. Ekkor mintha tompa puffanást hallott volna a cementes folyosóról; megrémült tőle.

— Csak a gyerekek — mondta Anna kifelé mutatva. — Rugdalják az ajtót.

Rydal megtapogatta a nadrágja bal zsebében összegöngyölt bankjegycsomót. Hirtelen ötlettel előszedte, és mosolyogva átnyújtotta Andreunak.

— Cseréljünk — mondta.

— Ez micsoda?

---

23 Húsleves (francia)

— Ötezer dollár.

— Ötezer? — Andreu szeme kerekre nyílt.

Niko és Anna lélegzetvisszafojtva előrehajolt, hogy jobban lássa a pénzt.

— Ugyanannyi, mint a magáé. Számolja meg. Elcserélném. — mondta Rydal, és Andreu kezébe nyomta a kis göngyöleget.

Andreu láthatólag élvezettel, mosolyogva látott munkához, s szépen, türelmesen, egyesével leszámolta az asztalra Rydal bankóit.

— Tíz! — jelentette. Egyik halomról a másikra nézett, kétszer-háromszor is egymás után, mintha a különbséget szerette volna felfedezni a kettő között. — Miért akar cserélni? — kérdezte végül.

— Mert ezt a pénzt nem szeretem. Jobban szeretném azt a másikat, amelyikkel a halálomért akartak fizetni.

— Ezt honnan szerezted? — kérdezte Niko angolul.

— Ugyanonnan. Azért kaptam, hogy tartsam a számat. Mr. Chamberlain rám tukmálta.

— Oké, cseréljünk — mondta Andreu, és a zsebébe süllyesztette Rydal pénzét.

Rydal összeszedte a másik csomót, és elrakta ugyanabba a zsebébe, amelyikből előszedte a cserélnivalót. Niko megbabonázva nézte.

— Mr. Chamberlain rám tukmálta — ismételte Rydal. Andreu elragadtatva, merev, álmodozó tekintettel bámult.

— Van még egy kérésem, Andreu — zavarta meg Rydal az álmodozását. — Egy kis szívesség mindössze, és adnék érte… mondjuk, egy ezrest.

— Dollárban? — érdeklődött Andreu.

— Igen. Át kell jutnom a határon. Jugoszláviába. Arra gondoltam, talán ismer valakit, aki teherautóval arra jár.

— Mi ez már megint? Miért Jugoszláviába? — kérdezte Niko.

Rydal abban a pillanatban tudta, hogy ebbe csakis belebukhat, hogy a terve veszélyes, fáradságos, lassú, és eleve kudarcra van ítélve.

— Követni akarom Mr. Chamberlaint — mondta. Andreu és Niko értetlenül bámultak rá.

— Akkor útlevél kell neked is — mondta végül Niko.

— Az útlevél a mindenható csodaszer! — nevetett Rydal.

— Ha Mr. Chamberlainnek útlevele lesz, akkor repülőgépre ül, nem? — kérdezte Niko.

— De, valószínűleg — helyeselt Rydal. Niko összenézett Andreuval.

Az útlevélről majd beszélek Frankkel. Milyet akarsz? Rydal visszaült az egyenes támlájú székre, amelyről az imént fölkelt.

— Olasz is megteszi. Nekem amerikaira nem telik.

— Még ma este beszélek Frankkel. — Niko nagyon komolyan megnézte ormótlan, aranyutánzatú karóráját. — Majd tizenegy körül megpróbálom felhívni. Fényképed van? Reggelre eljuttatom hozzá.

Rydalnak volt fényképe.

Andreu elbúcsúzott, és Rydal kikísérte a folyosón, egészen a kapuig. Nem bírt ellenállni a kísértésnek, hogy maga győződjék meg róla, nem ácsorog-e valaki odakint az utcán, aki Andreut várja, és figyeli a házat. Egy fiatalember ballagott arra a túloldali járdán, de ácsorogni senki sem ácsorgott a közelben. Rydal határozott kézszorítással búcsúzott Andreutól. Úgy érezte, őszinte, tisztességes emberrel fogott kezet.

— Üdvözlöm a feleségét — mondta.

Andreu nevetett.

— Köszönöm. És örök hála.

Niko tovább faggatta Rydalt, többet akart tudni Chester ötezer dollárjáról. Csak úgy odaadta, hogy Rydal tartsa a száját? Vagy fenyegetéssel kellett kivasalni belőle? Rydal igyekezett megmagyarázni, hogy Chester az a fajta ember, akit megnyugtat, ha lepénzel vagy legalábbis azt hiheti, hogy lepénzelt valakit.

— Egyszer a képébe is vágtam, azt akartam, hogy vegye vissza — mesélte Rydal. — Szanaszét szóródott a padlón. A felesége szedte össze. — Vállat vont. Érezte, hogy Niko hiszi is, nem is, úgy gondolja, tódított egy keveset a drámai hatás kedvéért. Rydal mosolygott. Volt valami üdítő abban a tökéletes, nyers őszinteségben, ahogyan Niko a pénzről beszélt. Rydal szinte látta, miképpen forognak a kerekek Niko agyában. Most például valószínűleg azon tűnődött, zsebre vághatná-e az ötezret vajon úgy is, hogy nem szállítja az útlevelet, és nem veszi be az üzletbe Franket. Igaz, ezzel elkésett. Hiszen a fénykép már úton van Frankhez.

— Ha kapcsolatban maradsz Chesterrel, valószínűleg kér még tőled egyet-mást — vigasztalta Rydal.

— Rengeteg dohánya van, mi? — érdeklődött elábrándozva Niko.

— Rengeteg — hagyta rá Rydal. — Az egyik bőröndben tartja a készpénzét, a bélés alatt.

— Te már láttad?

— Nem. Csak a bőröndöt.

— Mit gondolsz, lehet ötvenezer is?

— Nem tudom. Talán.

Így folyt a gyermekded társalgás. Anna mosogatott.

— Nagy kár lenne, ha a rendőrség ennyi pénzzel fogná el — csóválta a fejét Niko. — Elveszik tőle, ugye?

— El. Ha rájönnek, hogy Mr. Chamberlain azonos azzal a Chester MacFarlanddel, akit sikkasztásért köröznek.

Niko szemében lassan kigyúlt az isteni szikra. Rydal rámosolygott.

— Nem tudod, melyik szállodában lakik, mi?

— Megtudhatom.

— Segítség nélkül nem érsz vele semmit. Nem fenyegetheted meg Chestert, mert ő is megfenyegethet téged, hogy rólad meg a Frank-féle útlevelekről is vallani fog.

— Hm. Ez igaz. De mindennek megvan a módja.

— Persze. Megvan. . . de ne Andreut kérd meg.

— Miért?

— Ő már megtette a magáét. Most boldog. Te se szeretnéd, ha elkapnák, amikor végre ötezer dollárhoz jutott, igaz?

— Igaz, igaz. — Niko egyetértése jeléül hevesen bólogatott.

— Gondolkozz, nincs más földid pénzszűkében? Niko vigyorgott.

— Akad, bőven — válaszolta angolul.

Fél tizenegykor útnak indult Rydal fényképével és ezerötszáz dollárral, előlegképpen a körülbelül kétezerért kapható olasz útlevél fejében. Éjfél előtt ért vissza, és jelentette, hogy Frank elvállalta a munkát.

A reggeli lapokban egyetlen szó sem volt a knósszoszi gyilkosságról. Rydal meghozatta Annával a *Daily Post*-ot és a görög nyelvű újságokat is.

Ha a rendőrség egyszer már beszélt Chesterrel — és Rydal ebben biztos volt —, akkor valószínűleg másodszor, sőt talán harmadszor is felkeresik, vagy azért, mert újabb

részletekre kíváncsiak, vagy mert hézagokat fedeznek fel a vallomásában. Eszébe jutott Chester útlevélképe: bajusszal, szakáll nélkül. Chester Athénban akart szakállt retusáltatni rá. Erre már aligha lesz szüksége. Rydal kíváncsi volt, vajon a rendőrségnek feltűnik-e a hasonlóság a fénykép és Chester MacFarland, alias akárki fiatalabbkori képe között, amelyik a görög nyomozó tárcájában volt? És vajon miért nem továbbították még az amerikai hatóságok Chester útlevélképét, azt, amelyik Chester MacFarland nevével szerepelt a nyilvántartásban? Mi oka lehet a késlekedésnek? Hiába törte a fejét, okosabb nem jutott eszébe, mint hogy Amerikában lassan gyűlnek össze a terhelő bizonyítékok Chester szélhámosságairól és csalásairól. Valószínűleg összeszednek mindent, amit csak tudnak, és nem nyilatkoznak addig, amíg nincs együtt a teljes anyag. Mellesleg MacFarland ügyét egyelőre nem hozzák összefüggésbe a knósszoszi tragédiában főszerepet játszó Chamberlainnel. Rydal már-már kísértésbe esett, hogy kimenjen az utcára telefonálni — Nikoék lakásán nem volt telefon —; szerette volna kideríteni, hol lakik Chester, az Akropole vagy az El Greco szállóban-e. De végül is lemondott róla, és nem mozdult

Még az is jó lett volna, ha felhívhatja Geneviéve Schumannt. Idegesítően unatkozott. Olvasnivalója nem volt, és Nikoéknál néhány népszerű képes folyóiraton meg egy görög nyelvű biblián kívül semmi sem akadt.

— Miért nem telefonál Geneviéve-nek? — kérdezte Anna.

Rydal mosolygott.

— Mert nem merem kidugni az orrom az ajtón.

— Felhívhatom, ha akarja. Negyed három volt.

Rydal vállat vont, nem tudta, hol kezdje a magyarázkodást.

— És mit mond neki? Nem sokat ért görögül. Legalább tíz perc kell, mire megérteti vele, hogy nem én öltem meg azt a nőt, akit holtan találtak Knósszoszban. Személyzet is van a házban, valaki egy másik készüléken kihallgathatja a beszélgetést. No és elmondja neki, hogy itt vagyok maguknál, és megkérdezi, nem akar-e meglátogatni? Vagy valami hasonlót?

Anna kacarászott. Valószínűleg pontosan így gondolta.

— Nem, Anna, nem lehet.

— Hát írjon neki. Eljuttatom a levelet.

Mint Júlia dajkája, gondolta Rydal.

— Jobb, ha se ő, se más nem szerez tudomást róla, hogy hol vagyok. — Leült a rozoga heverőre.

Anna a mosdótál fölé hajolva mosta Niko ingeit.

Rydal latolgatta, írjon-e mégis Geneviéve-nek. Elképzelte, hogyan írná meg egy levélben elejétől végéig az egész történetet. De minek? Geneviéve eszes lány, fantáziája is van, és nagyon gyakorlatias. Mit válaszolhatna? „De hát miért másztál bele ebbe a zavaros ügybe? Miért segítettél annak az embernek elrejteni egy holttestet a King's Palace-ban? Elment az eszed, Rydal?” Ezentúl nem lenne olyan jó véleménnyel róla, mint eddig. Ő pedig nem tudna kielégítő magyarázatot adni, hiába is próbálkozna vele. Nyomasztónak érezte a távolságot önmaga és Geneviéve között. Ez a távolság arról tanúskodott, hogy Geneviéve nem fontos neki. Ez volt a színtiszta igazság.

Fölkelt és odament Annához.

— Anna, nem akarom, hogy üzenetet vigyen Geneviéve-nek, ne is próbálkozzék ilyesmivel. Érti? Veszélyes volna. Már tegnap reggel olvashatták a nevemet az újságokban. — Rydal felkacagott. — Ami ugyancsak azt bizonyítja, hogy a rendőrség kihallgatta Chestert. Szinte hallom a mesét, amit elmondott nekik. Sajnos, nagyon jól hazudik. — Zsebre dugott kézzel járkált fel-alá a szobában. Ujjai összeszorultak a pénztekercs körül.

Háromezer-ötszáz dollár.

Öt óra után néhány perccel kopogtak a kapun. Rydal fölállt. Tudta, hogy Anna senkit sem vár. Az egyik szomszédnak, aki délutánonként olykor benézett hozzá egy csésze teára, azt mondta, hogy látogatóba megy öreg nagynénjéhez, az északi városrészbe.

— Ne féljen — suttogta Anna, és fürgén kisurrant a folyosóra nyíló ajtón. — Muriadész lehet az.

— Kicsoda?

— Muriadész. Öreg ember. Dina apja.

Rydal azt hitte, valamelyik szomszéd. Körülnézett a szobában. Szabályos egérfogó volt. A keskeny ablakok szűk kis közre nyíltak, amelyet vagy hat méter magas téglafal választott el a szomszéd háztól. Legfeljebb mászóvas és kötél segítségével lehetne átjutni rajta. Anna valakivel beszélt odakint. Rydal feszült figyelemmel hallgatózott. Pan volt a kapuban.

Rydal megnyugodott, és nehéz szívvel felsóhajtott. Anna letagadta. — Nem, nincs itt, igazán nincs — mondta valóban meggyőzően. Pedig Pan barátja volt Rydalnak. Pan megértette és hallgatott volna. Rydal kísértésbe esett, hogy kifusson a folyosóra, és szórjon neki, de meggondolta magát. Jobb így.

Anna visszajött. Becsukta a lakás ajtaját.

— Pan volt itt.

— Hallottam. Köszönöm, Anna. Remekelt.

— Nem szívelem azt az embert — mondta Anna fejcsóválva, és homlokán gondterhelt redők jelentek meg. — Nem bízom benne.

— Ó, ne… — Rydal abbahagyta. Azt akarta mondani, hogy Anna téved, és hogy nyugodtan bízhat Panban, de okosabbnak látta annyiban hagyni a dolgot. Elég, ha Pan egyetlen barátjának kikottyantja, hogy tudja, hol van Rydal, és az mindjárt ellocsogja egy csomó embernek.

— Maga bízik benne? — kérdezte Anna.

Futólag ismerte csak Pant. Rydal hozta el egyszer-kétszer, amikor benézett egy pohár borra.

— Ó, azt hiszem, rendes ember — válaszolta Rydal. Körülbelül akkortájt, amikorra Nikot várták haza, ismét kopogtak odakint. Anna kisietett.

— De hát nincs itt — hallatszott be hangos tiltakozása. Majd mint aki belefáradt, hozzátette: — Jó, jó, de hiába… jó, nem bánom… Ha azt hiszi, hogy én többet tudok, mint maga…

A kapu becsapódott.

Anna huncut, boldog mosolytól ragyogó képpel jött vissza. Kezében világoskék borítékot szorongatott.

— Geneviéve írt! Egy küldönc hozta! — Rydal markába nyomta a borítékot.

Rydal enyhe nyomást érzett a szíve táján. Rosszat sejtett, meg zavarban is volt; csaknem ugyanilyen vegyes érzelmekkel szokta felbontani a családtagjaitól érkezett leveleket. Geneviéve franciául írt.

Csütörtök, du. 5 óra

Rydal, drágám,

Azt hiszem, talán Nikonál vagy. Persze lehet, hogy Pannál. Biztosan tudom, hogy nem te ölted meg azt a nőt Knósszoszban. Valóban téged gyanúsítanak? Miért nem szóltál nekem, hogy Krétára készülsz? Olyan ez az egész, mintha elraboltak volna, hogy egy bűnténytt varrjanak a nyakadba. De a jelek szerint

legalább életben vagy, hiszen azt írják, hogy tegnap reggel Pireuszba érkeztél az iraklioni hajóval. Miért bujkálsz? Nem tudom, eljut-e hozzád a levelem. Nagyon hiányzol, és nagyon aggódom érted. [Ez utóbbit háromszor is aláhúzta.] Ha mégis kézhez kapnád ezt a levelet, fordulj hozzánk segítségért. Papa azt mondta, szívesen segít rajtad. Tudod, mennyire kedvel. Ne légy [itt egy lefordíthatatlan kifejezés következett, ők ketten találták ki maguknak, és olyasmit jelentett: értelmetlenül lázadó, konok]. Szeretlek, és imádkozom érted. Nem esett bajod? Nem sebesültél meg? Egészséges vagy? Kérlek, ha megkapod a levelem, válaszolj. Keríts valakit, akivel küldhetsz néhány sort.

Bébises,
Geneviéve

— Mit ír? — Anna le nem vette a szemét Rydal arcáról.

— Minden jót kíván nekem.

— Á, és még mit?

— Nagyon rövid levél — válaszolta kitérően Rydal.

— De mégis, mi van benne? Nem akarja meglátogatni magát?

— Ugyan, Anna… Azt írja, hogy az apja felajánlotta a segítségét, ha szükségem lenne rá.

— Az apja? A régészprofesszor?

— Az.

— No. . . hát akkor segítsen csak. Tehet magáért valamit?

— Nem, semmit — legyintett Rydal.

— De mégis… valaki csak kell, aki szót emel magáért. Nem bujkálhat élete végéig.

— Nem, Anna. Azt hiszem, elég, ha csak holnapig bujkálok. Holnap elmegyek.

— Ó, nem azért, mi szívesen látjuk, Rydal, addig marad, ameddig jónak látja. Hiszen a barátunk.

Rydalnak kellemetlen volt a beszélgetés. Rágyújtott, és cigarettázva álldogált az ablak poros négyszöge előtt. Az ablakon túl, talán egy méternyire volt tőle a piros téglafal, de nem sokat látott belőle.

— Választ nem vár? — faggatózott Anna.

— De igen.

— Hát akkor válaszoljon! Adjak tollat meg papírt?

— Nem, köszönöm, van nálam. — Rydal visszafordult az ablaktól. — Tud valakit, aki elviszi?

— Persze. Én.

— Nem, Anna, az nem lesz jó. Nincs valami gyerek a szomszédságban, akit megkérhetne? Azt mondhatná, hogy mosás miatt, vagy ilyesmit… — Rydal emlékezett rá, hogy Anna olykor mosást is vállal.

— Ó, bízza csak rám. Rydal is franciául írt.

Drága Geneviéve,

Egy perce kaptam kézhez leveled. Panhoz is küldtél egyet? Kérdésemből már tudhatod, hol vagyok. Kérlek, ne mondd még apádnak sem. Őszintén hálás vagyok neki, amiért felajánlotta a segítségét, de nincs szükségem rá, pontosabban egyelőre nem vehetem hasznát. Igazad van: abban, ami Krétán történt, nem vagyok bűnös. Nagyon nehéz, majdnem lehetetlen megmagyarázni, hogyan keveredtem bele ebbe a kínos ügybe. Mindez azonban természetes következménye annak a kísérletnek, amelyet semmiképpen sem hagyhatok

félbe, míg a végére nem jutok. Szeretném, ha mához egy hónapra Párizsban találkozhatnánk, mondjuk az Alexandre-ban, és vacsora közben elmesélhetnék neked mindent. Akkor hát február 18-án, pontosan egy hónap múlva, az Alexandre-ban, jó lesz? Este hétkor, ha megfelel.

Köszönöm, hogy bízol bennem, hálás vagyok érte. Ez idő szerint nagyon kevesen osztják a véleményedet. Ami engem illet, fütyülök a közvéleményre. Ha jól emlékszem, nagyjából ilyesmit mondott az a pasas is, aki decemberben nadrág nélkül sétált a Nemzeti Parkban!

Azt kérded, épségben vagyok-e. A válasz: igen. És a nadrágom is megvan.

Szerető és harsány a bientôt[24]

Nem írta alá.

Anna megvárta Nikot, azután elsietett küldöncöt keresni. Niko nem hozott újabb híreket. Se rendőr, se más nem kérdezősködött nála. Frank holnapra, talán már reggelre elkészül Chester új útlevelével.

— Elsőnek én szeretném megtudni, milyen névre szól — mondta Rydal.

— Aha, mondtam Franknek — felelte Niko.

— Nem lehetne elérni valahol? Azt hittem, már most meg tudod mondani. — Rydal homlokán aggodalmas ráncok jelentek meg.

Niko egy percig elgondolkodva nézett maga elé.

— Frank most olyan helyen van, ahol nincs telefon. De támadt egy ötletem: Van ott a közelben egy taverna.

Anna visszajött, és Niko elment telefonálni. Rydal ragaszkodott hozzá, hogy vigyen magával papírt, ceruzát. Pontosan akarta tudni a nevet.

Niko harminc perc múlva jött vissza. Chester legújabb neve Philip Jeffries Wedekind lesz. Frank reggel egy cipős dobozban szállítja az útlevelet Chesternek az El Grecóba. Ha a küldönc nem találja otthon? Chestert, akkor megkéri valamelyik szállodaszolgát, hogy vigye a dobozt Mr. Chamberlain szobájába, mert Mr. Chamberlain várja a küldeményt. Ugyancsak reggelre elkészül Rydal olasz útlevele is, azt majd Niko veszi át az utcán.

— Mindjárt hozd haza! — kérte Rydal. Összeütötte két tenyerét. — Még ebéd előtt.

— Ebéd előtt, oké. — Niko megdörgölte az orrát, és derűsen nézett Rydalra.

— Kétezer dollár. Nagyon méltányos. Te is megérdemelsz valamit köszönetképpen, Niko.

Niko fölemelte széles, mocskos tenyerét.

— Á, nem. Mi ketten barátok vagyunk. Majd ha megyek Amerikába. . .

17.

19. . január 19.

A Görög Rendőrség figyelmébe!

Mint Önök is tudják, Rydal Keener a mai napig szabadlábon van, és

24 *viszlát! (francia)*

egyetlen célja, hogy engem holtan lásson. Feleségemet már megölte, most velem is végezni akar. Okkal gyanítható, hogy ebben a városban van. Hálás vagyok a védelemért, amelyben ez idáig részesítettek, de tartok tőle, hogy erőfeszítéseik előbb vagy utóbb hiábavalónak bizonyulnak, és ha csak napok kérdése is, hogy kézre kerítsék, számomra talán már késő lehet. Mivel törvénytisztelő, becsületes ember vagyok, mindennek ellenére nincs szándékomban elhagyni a várost, ahol Keener kétségkívül szemmel tarthat, és jelenlétem újabb támadásra ingerelheti. Ez a fiatalember azonban igen eszes, és könnyen lehetséges, hogy mindannyiunkon kifog — vagyis megöl engem, de az önök csapdáját elkerüli. Ismétlem, nem tagadom, hogy az efféle rossz előérzet egy sorsüldözött ember szorongásának is tulajdonítható. Mégis hivatalos formát kívántam adni annak, amitől félek, rettegek. Ha netán eltűnnék, ne higgyék, hogy pánikba estem, és gyáván megfutamodtam. Akkor tudhatják, hogy Keener áttörte a védelmet.

Wm. J. Chamberlain.

Chester a szállodától kölcsönzött géppel írta meg nyilatkozatát. Az aláírást már elég jól megtanulta az útlevélből. Háromnegyed kilenc volt. Jó, kiadós reggelit rendelt: narancslevet, két lágy tojást, sonkát, pirítóst és kávét. Azután a barna bőröndből kiszedte amerikai készpénzkészletének maradványait, egy csomót begyömöszölt a bal oldali, begombolható farzsebébe, a többit pedig kétfelé osztva a fekete szattyánbőr tárcába, illetve a felöltője zsebébe tette, amelynek ugyancsak rágombolható zseblapja volt.

Mire elfogyasztotta a reggelit, kopogtak az ajtón. Az órájára pillantott. Húsz perc múlva tíz.

— Ki az? — kiáltott ki.

— Csomag érkezett önnek, uram. Chester ajtót nyitott.

— Ó, igen, a cipőm. Nagyon köszönöm.

A szállodaszolga átadta a sötétszürke papirosba csomagolt dobozt, és Chester egy tízdrachmást nyomott a markába.

A csomag súlya nagyjából megfelelt egy pár cipőnek. Chester felnyitotta a dobozt, mosolyogva nézte a roppant hiteles, bár kissé viseltes sárga cipőt, majd benyúlt a selyempapíros alá, amellyel a dobozt kibélelték, és megtalálta az útlevelet.

Idegesen belelapozott. PHILIP JEFFRIES WEDEKIND. Az aláírás fölött tulajdon szeme nézett rá a fényképről, üres, ártatlan tekintettel. Wedekind? Milyen név ez? Német? Zsidó? Az aláírás hosszú, keskeny betűi erősen jobbra dőltek. A magas, puritán W cikcakkja szinte rézsút feküdt. Chester tollat szedett elő, letépett egy kis darabkát a reggeliző tálcán talált papírszalvétából, és egypárszor lefirkantotta az új aláírást. Ismét kopogtak. Chester gyorsan abbahagyta a gyakorlást, az útlevelet az éjjeliszekrény fiókjába süllyesztette, a papírt csomóba gyűrte.

A szobapincér jött a tálcáért.

Mihelyt elment, Chester előszedte a fiókból az útlevelet, és még egyszer megnézte. Foglalkozása: kereskedő. Nagyszerű, hiszen ilyenformán bármivel kereskedhet. Magassága: 178 cm. Kora 45 év a születési évszám szerint: nem rossz. Születési hely: Milwaukee, Wisconsin. A házastárs és a kiskorú gyermekek részére szabadon hagyott rubrikák kiikszelve. Ez is nagyon jó. Állandó lakhelye: 4556 Roosevelt Drive, Indianapolis, Indiana. Chester elrakta az útlevelet öltönye felső zsebébe. Azután bevonult a fürdőszobába, és leborotválta a szakállát. A szőrszálakat gondosan leöblítette, és megvárta, míg eltűnnek a lefolyóban, még a villanyborotvát is kitisztította. Hozzálátott, hogy elégesse a papirost,

amelyen az aláírást gyakorolta, de azután jobb ötlete támadt. Okosabb lesz, ha zsebre gyűri és magával viszi. Még egyszer átolvasta a rendőrségnek címzett nyilatkozatot, majd visszatette az írógép mellé, az asztalra. Remélte, hogy Rydal legalább tizenkét órája halott, de ha netán mégsem…

Chester zakót, felöltőt vett, és elhagyta a szobát. Nem vitt magával egyebet, csak a *Daily Post* előző napi számába csomagolt sárga félcipőt. Gyalog ment le a személyzeti lépcsőn a negyedik emeletről. A másodikon egy fehérköpenyes takarító ránézett ugyan, de nem szólt semmit, csak söprögetett tovább. Chester szűk keresztutcába jutott ki, a szálloda háta mögött, és abba az irányba fordult, amerre a főútvonalat látta. Talán húsz méterre lehetett onnan A Sztadiu utcán továbbment a Szindagma tér irányába, és a cipőt az első sarkon bedobta egy fém szeméttartályba. Betért egy kávézóba, és megkereste a telefonfülkét a helyiség végében. Két megfelelő repülőjárat is volt aznap, az egyik délelőtt tizenegykor, a másik egy óra harminckor. A tisztviselő, akivel beszélt, tudott angolul, és Chester megpróbált Wedekind névre helyet foglalni a délelőtt tizenegykor induló gépre, de azt a választ kapta, hogy telefonon nem vesznek fel helyfoglalást."

Taxiba ült, és a Szindagma térre vitette magát. A Sztadiu és a Vukuresztiu kereszteződésénél kiszállt, és még a sarkon innen talált egy bőröndös üzletet. Erezett mintás, marhabőr útitáskát vásárolt, jó nagyot, és a maradék drachmájával fizetett. A bank következett, háromszáz dollárt váltott be drachmára. Ezek után két üzletben huszonöt perc alatt vásárolt három inget, egy nadrágot és egy tweedzakót, pizsamákat, zoknikat és alsóneműt, s közben ügyelt, hogy úgy viselkedjen, mint akinek nem sietős a dolga. Minden darabot alaposan megnézett, leszedte az árcédulákat. Végül egy drogériában fogkefét vásárolt, amerikai gyártmányút, meg fogpasztát. Tizenegy előtt húsz perccel már ismét taxiban ült, és a repülőtér felé robogott. Az őrzésére kirendelt rendőr délig bizonyosan nem fogja keresni, de lehet, hogy kettőig sem, gondolván, hogy mivel Chester tegnap is csak tizenegy óra után hagyta el a szállodát, talán ki sem mozdul egész délelőtt, és az ebédjét is felviteti a szobájába.

Simán elérte a gépet. A helyeknek körülbelül negyedrésze üresen maradt. A gép Korfun szállt le először, azután Brindisiben és végül Rómában, ott kell átszállnia valamelyik párizsi gépre. Chester úgy látta, hogy útitársainak többsége görög; túlnyomórészt férfiak voltak, komoly, tartózkodó társaság, lerítt róluk, hogy üzleti úton vannak. A repülőtéri útlevélvizsgálaton gyorsan és fennakadás nélkül átesett. A hamis útlevél a legkevésbé sem feszélyezte. Úgy érezte, egyfajta páncél s ugyanakkor tökéletes álca. Szélsebesen és közönyösen firkantotta nevét a vámnyilatkozat alá.

Mikor a gép már a Jón-tenger fölött duruzsolt, Chester megnyugodva elszundított. Déltájban jó étvággyal evett. Este tízkor Franciaországban volt, taxiba ült poggyászostul, és az Orlyról befelé tartott Párizsba. Mintha csak hazaérkezett volna. Boldogan helyezkedett kényelembe. Tűrhetően tudott franciául. Végre táviratozhat, gondolta, és elküldheti azt a néhány rövid, de létfontosságú sürgönyt, amelyet a repülőúton Athéntól idáig fejben megfogalmazott. Egyet Jesse Dotynak. *Szia, Jessebelle*! Talán nem ezekkel a szavakkal. Ez amolyan csacska becenév volt, amit a Jesse-nek szánt ajándékokra írt néha, vagy így szólította, ha ugratni akarta. De Jesse ebből mindjárt tudná, ki az a Wedekind, aki a táviratot küldte.

Chester az Invalidusok terén megállíttatta a kocsit. Tudta, hogy ez az egyetlen hely, ahonnan ilyen későn még biztosan táviratozhat. Az első üzenet Jesse Dotynak szólt:

LEVÉLCÍM JÖVŐBEN PHILIP WEDEKIND,

AMERICAN EXPRESS,
PÁRIZS. UTÓBBI TÍZ NAPRÓL ÜZENETEKET
MEGISMÉTELNI.
TÁVIRATOZZ HA SZÜKSÉGES, PHIL.

És legalul a teljes névaláírás: Philip Jeffries Wedekind. Chester utólag még egy mondatot ,

biggyesztett a nyomtatott betűkkel gondosan megírt szöveghez: ÉRTESÍTSD VICET ÉS BOBOT.

Visszaült a várakozó taxiba, és azt mondta a sofőrnek, hogy hajtson az Hotel Montalambert-hez. Egyszer-kétszer beültek ugyan egy koktélra Colette-tel a Montalambert-rel szomszédos Hotel Pont Royal bárjába, de eddig még sohasem lakott a Montalambert-ben. Úgy ránézésre szolid helynek látszott, ahol jó a fűtés és a kiszolgálás. A Georges V. — hez több kedve lett volna, de hiába, ott már ismerték. Ez az ára, hogy olyan otthonos Párizsban, állapította meg magában. Azért egy kicsit félve lépte át a Montalambert küszöbét, mert nem tudhatta, hátha itt meg Philip Wedekindet ismerik. Szerencsére minden simán ment. A negyedik emeleten kapott fürdőszobás szobát. Nem sok időt töltött a kicsomagolással, beakasztotta a szekrénybe a nadrágot meg a zakót, a pizsamát az ágyra dobta. Orlyn a francia vámtiszt meg is jegyezte:

— Könnyű poggyásszal utazik, *m'sieur.*

Chester nevetve válaszolt: — Pár napja kiraboltak. Amim van, azt is most vásároltam.

Angolul beszéltek. A vámtiszt nem kérdezte, hol rabolták ki, mindössze annyit mondott: — Ó, roppant kellemetlen. — Ezután nem is foglalkozott vele, úgyhogy Chester pillanatokon belül odakint volt.

Lement és pompásan megvacsorázott egy kisvendéglőben a rue du Bac és az Université sarkán, és ettől mindjárt más színben látta a világot, reálisabban mérte fel a helyzetet. Az Athénban rá leselkedő veszélyek elhárultak, de most úgy érezte, újabbak fenyegetik. A legnagyobb veszély, hogy Rydal Keener esetleg életben van, és megtudja az ő új hevét. Chester az alkujukban titoktartásra kötelezte Franket, és Niko megígérte, hogy ő is beszél Frankkel, ne áruljon el semmit Rydalnak — de vajon mennyire lehet bízni az effajta ígéretekben? Vajmi kevéssé, gondolta. Körülbelül annyira, mint abban, hogy Andreu valóban végrehajtja a feladatot, amiért ötezer dollárt vágott zsebre. Chester tudta, nem tehet egyebet, legfeljebb reménykedhet. És valójában egyetlen reménye lehetett csupán, mégpedig az, hogy Rydal nagy ívben elkerüli a rendőrséget, nehogy őt vonják felelősségre Colette meggyilkolásáért: sőt, ami a görög nyomozó ügyét illeti, abban aztán csakugyan benne volt, hiszen ő segített elrejteni a hullát. Nem a legjobb ajánlólevél. Eddig rendben is volna. Igen ám, de elég, ha csupán telefonon közli a görög rendőrséggel, hogy Chester legújabb neve Philip Wedekind. A bejelentő nem köteles megmondani sem a nevét, sem azt, hogy honnan beszél, sőt még azt sem, hogy honnan szerezte az értesülését. Ebben rejlett az igazi veszély, ez idő szerint a legnagyobb. Chester eldöntötte magában, hogy jobb híján hazárdjátékot játszik, minthogy egyebet úgysem tehet. Meg kell kísérelnie, nincs más választása. Feltétlenül híreket kell kapnia az Államokból, és egyszer valamikor haza is kell utaznia.

Gyalog sétált el a szállodáig, és amíg megtette a rövid utat, valahogy visszanyerte az önbizalmát, már ismét erősnek érezte magát. Kösse fel a fehérneműjét Rydal Keener, ha vele akar leszámolni. Van még egy és más a tarsolyában, amit felhasználhat ellene. Chester büszkén feszített: aki mer, az nyer. Nos, majd megmutatja, ha itt lesz az ideje. Egy ilyen gerinctelen csavargó, egy ilyen félnótás szerencselovag nem fogja őt egykönnyen kiütni.

A táviratra gondolt, amely New York-i idő szerint kora reggel eljut Jesse-hez. Aznap éjjel jól aludt.

Másnap délben benézett az American Expresshez, hátha van már postája. Tudta, hogy Jesse nem válaszolhatott ilyen gyorsan, mégsem bírt ellenállni a kíváncsiságnak. Aligha választhatott volna rosszabb időpontot. Az épület alagsorában a turisták, amerikai srácok tornacipőben és kék farmerban, lányok szűk csőnadrágban és táncpapucsban. Tömött sorokban várakoztak a betűs ablakok előtt. Iszonyatos volt; ráadásul közszemlére tette magát egy csomó amerikai előtt, pedig olyan is akadhatott közöttük, aki ismerte Howard Cheevert.

— Wedekind — mondta, amikor végre a pultnál szorgoskodó leányzó elé jutott. Fel kellett mutatnia az útlevelét.

A lány elment, és fejcsóválva jött vissza.

Chester megköszönte a fáradságát, visszafurakodott a tömegben, föl a lépcsőn, ki az utcára. Nagy kedve támadt írni Bob Gambardellának is, Milwaukee-ba. Jó öreg Bob. Tisztességes, hosszú levelet érdemelne, kézírással. Ő megértené. Ha rosszul alakultak a dolgok, Bob kicsit unottan, lemondóan csak annyit mondott: „Ó, Jesszusom", azután ujjaival végigszántott a haján, és mosolyogva tudomásul vette a sors akaratát. Sohasem vesztette el a fejét. Chester már négy éve ismerte. Írhatna neki Keenerről is, a zsarolóról, aki véletlenül tanúja volt a görög nyomozóval folytatott beszélgetésének, és azóta nem száll le róla. A történet legfrissebb változatában ugyanis Rydal akkor már napok óta követte őt — nyilván kiszemelte magának mint jómódú amerikait, akit talán megvághat egy kisebb összegre. Rydal Keener követte a görög nyomozót is a szállodába, és amint felmérte a helyzetet, bokszerrel leütötte és megölte a nyomozót, majd megfenyegette őt, Chestert, hogy mindent ráken, ha nem fizet. Chesternek valami azt súgta, hogy egy bírósági tárgyaláson többet nyomhat a latban az, amit valamelyik jó barátjának írt Amerikába, mint bármi, amit Athénban a görög rendőrség összehordott. Beszámolhatna Bobnak a mocskos ajánlatokról is, amelyekkel Keener zaklatta Colette-et, továbbá Colette tragikus haláláról, amikor ő volt a kiszemelt áldozat, meg a fenyegetésekről, arról, hogy mekkora veszélyben forgott szüntelenül, míg végül is arra az elhatározásra jutott, hogy személyazonosságát megváltoztatva elmenekül Keener bosszúja elől, mert ember még mindig szabadlábon van, Athénban bujkál valahol. Chester időközben megebédelt a Champs-Élysées-n, azután némi borravaló ellenében levélpapírt hozatott a pincérrel, és egy palack fehér bor maradéka mellett, ott az asztalnál, mindjárt megírta a levelet. Utána megivott még egy-két whiskyt, elüldögélt majdnem öt óráig, és akkor visszament az Operához, az American Express irodájába. Távirat várta.

Chester félrevonult a helyiség egyik sarkába, és mohón felnyitotta a sürgönyt.

ITT SEMMI JÓ. MARADJ. BOB ÉRTESÍTVE
VIC NEM. LEVÉL MEGY. ÜDVÖZLET
COLETTE-NEK. JESSE.

Ez a MARADJ fejbe kólintotta Chestert. Azt jelentette, hogy Howard Cheever megszűnt létezni. VIC NEM, vagyis Vic meglépett, vagy köpött a rendőrségen. Továbbá, hogy az Unimex Rt. ügyében folyik a vizsgálat, sőt azóta már talán ki is mondták, hogy törvénybe ütköző vagy tisztességtelen üzlet, vagy valami hasonló. Chester állkapcsa összeszorult. Pedig nem volt az *olyan nagyon* tisztességtelen. Inkább hazárdjáték volt, mint többé-kevésbé minden tőzsdei ügylet. Mindenekelőtt: miért bocsátana ki részvényeket az a társaság, amelyiknek elég pénze van ahhoz, hogy fenntartsa magát? Howard Cheever és Jesse Doty

szoros kapcsolatban állt a Canadian Starral. A Canadian Starnak nem álltak rendelkezésére nevek, amelyek mögé elbújhatott volna, legalábbis nem olyanok, amelyekhez emberek is tartoznak. Ezek bizony rossz hírek voltak.

Chester, aznap első ízben, újságot vásárolt. Már reggel is gondolt rá, de fontosabbnak érezte a postát, a közvetlen kapcsolatot. Most megvette a párizsi *Herald Tribune*-t és a *France Soir*-t. Előbb a *Tribune*-t nyitotta ki. Ott volt, elsőoldalas hírben, de szerencsére fénykép nélkül. Néhány sor mindössze. Ennyi:

> Athén, 19.. — William J. Chamberlain (42), az athéni Hotel El Greco amerikai vendége, a jelek szerint eltűnt szállodai szobájából. A rendőrség értetlenül áll a rejtélyes ügy előtt. Az illetékesek igen szűkszavúan nyilatkoztak feltevéseikről a történteket illetően. Annyit azonban elárultak, hogy Chamberlain „rendőri védelem" alatt állt, feltehetően azért, mert valamilyen merénylettől akarták megvédeni. A szállodából minden holmiját hátrahagyva távozott, mintha csak rövid sétára indult volna. A szállodától kölcsönzött írógép mellett pársoros feljegyzést találtak, amely arról tanúskodik, hogy nem érezte biztonságban magát. Bővebb tájékoztatást egyelőre nem adott a rendőrség.

Különös, gondolta Chester, fölöttébb különös. Rydal Keener nevét nem hozzák kapcsolatba az övével. Ha Keener neve felbukkant valamelyik újságban, akkor ugyanott szó sem esett Chamberlainről. Sehogyan sem fért a fejébe; nem értette, miért nem adnak ki körözést Rydal Keener ellen Colette, azaz Mrs. William Chamberlain meggyilkolása miatt. Azt nem tartotta valószínűnek, hogy a görög rendőrség kételkedett volna a meséjében. Ha pedig mégis kételkedtek, akkor miért nem szorongatták meg egy kicsit, vagy legalább miért nem faggatták ki tüzetesebben, miért elégedtek meg azzal a két beszélgetéssel csütörtökön az El Grecóban?

Hirtelen eszébe ötlött, hogy Rydal talán mégis elment a rendőrségre, csak úgy önként, még tegnapelőtt, és vallomást tett. Lehetséges, hogy mérlegelték a két változatot, és Rydalét hihetőbbnek találták? Lehetséges volna? Hallott már ilyesmiről. A rendőrség két, egymástól eltérő vallomás birtokában szembesíti a feleket, vagy az egyik elé tárja a másik vallomását, és figyeli a hatást. De ő csütörtökön még a második beszélgetés közben sem tapasztalt semmi gyanúsat, amiből arra következtethetett volna, hogy a rendőrség beszélt Rydallal is. Az a második beszélgetés, este tízkor, jószerével csak az elsőnek a megismétlése volt. Ki sem tette a lábát a szállodából a rendőrség első látogatása után. Semmi újat nem tudott nekik mondani. Nem, az ügy azért nem ilyen egyszerű. A rendőrségnek bőven lett volna ideje, hogy szembesítse őket, mégsem tett semmit. Nem elég, hogy Jesse-től csupa rossz hírt kapott, most még ez is. Ha elgondolta, mi mindent mondhatott róla Rydal, a háta is borsózott. Belépett a Montalambert ajtaján.

Rydal Keener ült a hallban.

A borzongást kongó üresség váltotta fel, s olyan iszonyú rémület kerítette hatalmába Chestert, hogy magához kellett szorítania az újságokat meg a whiskys üveget, nehogy kiejtse a kezéből. Lábujjhegyen egyensúlyozva villámgyorsan fontolóra vette, visszaforduljon-e, vagy a kulcsát kérje, azután mégis a kulcsért ment; kínos zavarában elfelejtette a szobaszámot, és egy hosszú percig — neki legalábbis annyinak rémlett — gondolkodnia kellett, hogy legalább a neve eszébe jusson.

— Legyen szíves, Wedekind — suttogta.

Elébe tolták a kulcsot. Chester lassan mozgott. Tudta, hogy ki kellene találnia valamit,

de hiába. Nem nézett Rydalra, ment egyenesen a felvonóhoz. Más választása nemigen volt. Rydal nem követte. Nyugodtan ült a súlyos karosszékben, háttal az egyik oszlopnak; ha a fejét egy kicsit balra fordította, akkor a bejáratot láthatta, ha pedig egy kicsit jobbra, akkor a felvonót tarthatta szemmel. Chester nem nézett rá, de a szeme sarkából azért észrevette, hogy Rydal biccent, és egy icipicit elmosolyodik. Nem, Rydal fütyül rá, felőle akár a szálloda személyzete is tudhatja, hogy ők ketten ismerik egymást, gondolta. A felvonóból még látta, hogy Rydal, állát öklére támasztva, egykedvűen ül a helyén, azután becsukódott az ajtó.

A szobában ledobta felöltőjét, és komoran nyúlt a whiskys üvegért. Égető szüksége volt rá.

Csöngött a telefon. Villámgyorsan felkapta a kagylót, nehogy ideje legyen gondolkodni vagy megrémülni.

— Halló — Rydal hangja derűs volt. — Hogy van, Phil? Én vagyok, Joey. Fölmehetnék magához?

— Kicsoda? — kérdezte Chester az idegességtől szinte hebegve.

— Joey — ismételte Rydal. — Felmennék magához egy percre.

— Ne fáradjon. Köszönöm. Majd máskor.

— Ide hallgasson, Phil…

Chester hallotta, hogy lent, a portán valaki közbeszól.

— Ó, dehogy, biztosan szívesen lát — mondta Rydal, majd ismét a kagylóba: — Máris megyek, Phil.

Chester letette a kagylót.

Abban a pillanatban ismét csöngött a telefon.

— Halló — szólt bele Chester.

— *M'sieur,* ha nem óhajt látogatót fogadni, nem engedjük fel az urat.

— Ó, nem… csak… Nem, köszönöm, minden rendben. Az úr jó ismerősöm — hadarta, azzal letette a kagylót. Karját összefonva, komor képpel bámulta az ajtót, és várt. Nem, így nem lesz jó. Leengedte a karját. Nem szabad dühösnek mutatkoznia, sőt még bosszúsnak sem. És legfőképpen rémültnek nem.

Rydal kopogott.

Chester beengedte, önelégült vigyorgásra számított, de Rydal arca komoly volt és nyugodt.

— Jó estét — köszönt. Körülpillantott a szobában, megnézte Chester vadonatúj bőröndjét a poggyásztartó állványon. — Nos, milyen híreket kapott hazulról? — Előszedett egy csomag Gauloise-t. — Rágyújt?

— Nem, köszönöm. Ide figyeljen, Rydal, ha pénzt akar, esetleg megegyezhetünk.

— Ó! — Rydal mosolyogva rázta a gyufát, amely makacsul tovább égett. — Egy kis pénz mindig jói jön, de kétlem, hogy maga meg én valaha is megegyezhetünk.

Chester gúnyosan felkacagott.

— Megegyezés nélkül senkinek sem adok pénzt.

— Nem? Gondolja meg.

— Megmondhatta volna mindjárt a kezdet kezdetén, hogy zsarolni akar. Vagy legalább még Kréta előtt.

— Magam sem láttam tisztán, amíg el nem mentünk Krétára. Azt hiszem, éppen maga hívta fel a figyelmemet a pénzre. De mindegy, most már ez van. — Letelepedett a karosszékbe, körülnézett, hogy hol a hamutartó, azután hanyagul a szőnyegre pöccintette a hamut.

Chester az éjjeliszekrénykén álló whiskys üveghez folyamodott, és töltött a mellé

készített pohárba.

— Helyes, egy centet sem kap — jelentette ki.

— Ó, ne vicceljen már! Tízezret kérek, éspedig azonnal.

Chester mosolyogva rázta a fejét.

— Jobb, ha tőlem tudja, összesen húszezrem maradt. Mit gondol, megéri. . .

— Tízet mondtam, és eszem ágában sincs egész éjszaka itt ülni, hogy erről csevegjek magával. — Rydal előrehajolt, szemöldökét haragosan összevonta. — Mindössze húszezer! Ne mondja! Fogadni mernék, hogy mind a két cipőjében van legalább ötvenezer.

Chester egy lépéssel közelebb ment, és kezében a pohárral nyugodtan megállt.

— Zsarolóknak nem fizetek, Keener. Vagyok olyan helyzetben, hogy akár én is zsarolhatnám magát… persze ha volna pénze. — Erőt kellett vennie magán, hogy farkasszemet nézzen Rydallal. Észrevette szemében a gyűlöletet és a haragot, és ez szerfelett zavarta. Ilyen világosan még sohasem látta. És nemcsak haragos és megvető volt ez a tekintet, de olyan ellenséges is, hogy nem tudhatta, mire készül Rydal. Váratlan támadástól tartott. Letette a poharat.

— Ne aggódjék — nyugtatta meg Rydal. — Nem fogom állon vágni. Bár szívesen megtenném. De vannak jobb módszerek is. Civilizáltabb és sokkal életveszélyesebb módszerek. — Mosolygott, mint aki magában mulat valamin, és közben felállt. — Nem akarom tovább feltartani, Mr. Wedekind. Kérem a tízezret… a szokott módon, ötszáz dolláros bankjegyekben. Húsz darabot, lesz szíves.

— Azt hiszem, mindjárt leszólok, hogy küldjenek fel két markos londinert, és kidobatom magát — felelte Chester.

Rydal lassan közelebb lépett hozzá, és Chester felfedezte, hogy Rydalnak új cipője van: jó formájú, fekete cipő, vastag gumitalppal.

— Kidobat? Én meg lecsukatom, maga hülye! — A szúrós tekintet megenyhült; Rydal elmosolyodott.

Chester tudta, hogy Rydalnak igaza van. Nem egyenlő esélyekkel küzdenek. Legalábbis itt és most, ebben a szobában nem. Agyában összefüggéstelen villózó gondolatok követték egymást: holnap elköltözik egy másik, kisebb szállodába. Százával talál szállodát Párizsban. Telefonál a rendőrségre, és bejelenti, hogy Rydal Keener a városban tartózkodik. Igen ám, csakhogy őt itt már ismerik. Ez tehát nem járható út. Nincs más hátra, meg kell próbálnia lerázni a nyakáról. Vagyis a legsürgősebben haza kell térnie Amerikába, hogy megszabaduljon a Wedekind névtől is, azután vadonatúj névén újrakezdhet mindent. Hát persze, ez az egyetlen megoldás.

— Mozgás, gyerünk már azzal a pénzzel! — sürgette Rydal.

Chester vonakodva megmozdult. Az ágyon heverő kabátjához ment, és benyúlt a felső zsebbe…

— Ez az utolsó. Én…

— Miért?

Chester a bankjegyeket számolta, de a pénzköteget nem húzta elő a zsebből.

— Utazom haza, az Államokba. Holnap. Ott próbáljon megkeresni, bottal ütheti a nyomomat. — Ádáz vigyorral átnyújtotta a húsz darab ötszázdollárost.

Rydal higgadtan megszámolta; lassan ment, mert az új bankók összetapadtak. Azután hanyagul elsüllyesztette á pénzt a nadrágja jobb zsebébe.

— Colette nem hiányzik?

Chester látta, hogy Rydal bal szemhéja enyhén rángatózik, szempillája meg-megrebben.

— Nem tűröm, hogy szájára vegye a nevét! — csattant fel.

— Pedig Colette kedvelt engem. — Rydal farkasszemet nézett vele.

— Nem igaz! Bosszantották a maga undorító… ajánlatai — fakadt ki hevesen Chester.

Rydal mosolygott.

— Különös. Már maga is elhiszi. Hát tudja meg, hogy lefeküdtem veje. Ő akarta. Megkért rá.

— Hordja el magát!

Rydal sarkon fordult és távozott.

18.

Felsétált a Saint-Germain-des Prés-ig, azután felszállt a 95-ös autóbuszra, a Montmartre felé. Jókedvű is volt meg szomorú is egyszerre. A hangulata percenként változott, hullámhegyek és hullámvölgyek követték egymást. Érthetően, hiszen voltaképpen nem szívesen tette, amit tett. Már akkor sem örült neki, amikor kitervelte, amikor még csak gondolt rá, hogy megteszi. Hogy mégis gyönyörűségét lelte benne, ahhoz csakis az érzelemnek volt köze, a józan észnek vajmi kevés. A játék, az, hogy Chestert ingerelje, már nem volt érdekes, mert Chester közönséges bűnöző volt, aki maga is tudta, hogy bűnös, őt pedig már az sem lelkesíthette, hogy szegény embereknek juttatja azt, amit a gazdagtól kicsikar, sőt tökéletesen mindegy volt már az is, hogy átadja-e Chestert az igazságszolgáltatásnak vagy sem. Colette volt mindennek a középpontjában; érezte, hogy Colette volt az elindítója mindennek, sokkal inkább, mint az, hogy Chester — egyébként tagadhatatlanul — a megszólalásig hasonlított az apjához, és hogy ő valójában az utóbbinak akart visszavágni. Ugyan, nevetséges. Ilyen gyerekes, szánalmas indítékot! De Chester gyilkolt, elpusztított egy bűbájos és ártalmatlan, kedves, fiatal és csinos nőt. Azt a nőt, akibe ő félig-meddig már szerelmes volt, amikor elveszítette. És ez a szerelem azóta csak erősödött.

Hirtelen eszébe jutott valami, amitől fájdalom hasított belé: nem kérte el Chestertől Colette fényképét, pedig szándékában állt. A fenébe is! Milyen jó lett volna elnézegetni éjszakánként a szállodai szobájában. Nem baj, majd legközelebb. Holnap. Minél korábban. Hátha igaz, hogy Chester már holnap továbbutazik, az Államokba. Meg kell hagyni, ennél okosabbat aligha tehet. Rydal egy fogódzkodóba csimpaszkodva állt a tömött buszban, és elgondolkodva harapdálta az ajkát. Meg kellene akadályozni, hogy Chester holnap hazautazzon. De hogyan? Egyszerű. Tudomására kell hozni, hogy amennyiben elutazik, ő nyomban tájékoztatja a rendőrséget, elmondja, hogy Philip Wedekind azonos Chamberlainnel, sőt MacFarlanddel is. Vagy a MacFarland nevet tartsa meg utolsó adunak? Rydal elmosolyodott, és hirtelen ráeszmélt, hogy mereven bámul egy lányt, aki két sorral odább, az ablak mellett ül, visszanéz rá, és egy icipicit mintha mosolyogna is. Gyorsan másfelé nézett. A lány rövidre vágott sima haját választék nélkül a feje búbjáról a homlokába fésülte. Nyakán lilásvörös sál virított. Egyértelműen őt nézte. Csak ajakrúzst használt — nem telt, de nem is vékony, egyszerűen csak szép szája volt — púdert egyáltalán nem, orra halvány kékesrózsaszínben játszott, talán a hidegtől, talán egy enyhe kis náthától. Baloldalt pöttynyi anyajegy volt az arcán. A legközelebbi megállónál kiszállt, és Rydal követte, noha a busz még csak akkor kezdett felkapaszkodni a Montmartre dombjára. A Gare Saint-Lazare megállójában voltak.

— *Bon soir* — szólította meg a lányt, amint utolérte. — *Ou allez-vous, mademoiselle?*[25]

A lány elfordult, de mintha mosolygott volna. Érdemesnek látszott még egyszer próbálkozni.

— Ha messzire megy, taxiba ülhetünk. De ha csak ide, a közelbe, akkor is. Ma este ünnepelni szeretnék.

— Ünnepelni? Mit akar ünnepelni?

— Rengeteg pénzt nyertem — büszkélkedett mosolyogva Rydal. — Jöjjön. Taxi! — Épp egy *téte de taxis* [26] mellett mentek el, három kocsi sorakozott a járda mentén.

— Csak nem hiszi, hogy taxiba ülök magával? Megbolondult? — nevetett a lány.

— Nem, nem vagyok bolond. — Rydal keze már a kilincsen volt. — Jöjjön, én egy szót se szólok, maga mondja meg a sofőrnek, hová menjünk.

— Innen a harmadik utcában lakom, a szüleimmel — válaszolta a lány, de tétován mosolygott hozzá.

— *Bien*[27]. Szálljon be. Vagy egészségügyi okokból gyalogol?

A lány beszállt. Megmondta a sofőrnek a címet. Azután hátradőlt az ülésen, és várta, hogy Rydal mondjon végre valamit. Ő azonban szótlanul ült.

— Semmit sem akar mondani?

— Megígértem, hogy nem szólok. — Rydal az ülés másik sarkába húzódott, onnan nézte a lányt. — De azért — hajolt előre —, mivelhogy mindjárt megérkezünk és nincs sok időm, megkérdezem, nem tisztelne-e meg azzal, hogy eljön velem vacsorázni ma este?

— Vacsorázni! — A lány úgy nevetett, mintha valami teljesen képtelen ajánlatot kapott volna.

Rydal háromnegyed nyolcra ment érte, vagyis találkozott vele a sarkon, ahol megbeszélték, a lány ugyanis bevallotta, hogy szüleinek nem mondhatja meg az igazat, ezért azt hazudja, hogy egy barátnőjével megy vacsorázni. Rydal rábízta, válasszon Párizs legjobb éttermei között. Melyik legyen az? A lány az égre emelte sötét szemét, mintha Rydal legalábbis hold körüli utazást ajánlott volna estére.

— *Á, le Tour d'Argent je suppose. Ou peut-être Maxim.* [28]

— Iszunk egy aperitifet a Maximban, és vacsora a Tour d'Argent-ban — válaszolta Rydal, és besegítette egy taxiba.

A bal parton, egy kis mulatóban fejezték be az estét. A lány neve Yvonne Delatier volt. Rydal úgy mutatkozott be, mint Pierre Winckel — elmélete, vagyis inkább tapasztalata szerint ugyanis a franciák többségének idegen hangzású a neve; ott van például az athéni Geneviéve Schumann, egy tősgyökeres francia család lánya. A Winckelt sokkal hitelesebb francia névnek ítélte, mint mondjuk a Carpentier-t. Igaz, a Delatier némiképp ellentmondott az elméletének. A lány húszéves volt, ápolónőképzőbe járt, délutánonként azonban egy utazási irodában dolgozott a rue de la Paix-n, az Opera közelében. Nyilvánvalóan nem lehetett valami sok pénze. Átöltözött ugyan, valószínűleg a legjobb ruhájába, de a táskája olcsó holmi volt. Rydal szívesen adott volna neki akár ezer dollárt is, de meg sem próbálkozott vele. Ha már eldicsekedett a sok pénzével, akkor meg is kellett magyaráznia, hogyan jutott hozzá. A legegyszerűbb megoldást választotta: elmesélte, hogy normandiai nagyapja, akit alig ismert, huszonötezer frankot hagyott rá, és ma végre kézhez kapta az örökségét. Aztán elmondta, hogy Saint-Cloud-ban dolgozik, egy autószalonban, de

25 *Jó estét. Hová megy, kisasszony? (francia)*
26 *Taxiállomás (francia)*
27 *Jó (francia)*
28 *Azt hiszem a Tour d'Agent, vagy talán a Maxim (francia)*

pillanatnyilag szállodában lakik, Párizsban, mert még el kell intéznie néhány hivatalos formaságot a nagyapja végrendeletével kapcsolatban. A bárban már egymás kezét fogták. Két szám között csókolóztak is a félhomályban. A lány azt mondta, legkésőbb fél egyre otthon kell lennie. Rydal a taxiban, némi torokköszörülés után és nemigen bízva a sikerben, megkérdezte, nem volna-e kedve eljönni hozzá, a szállodába, a Montmartre-ra. A lány nevetve bár, de visszautasította az ajánlatot. Kívánsága szerint néhány házzal előbb szállt ki a taxiból, és Rydal megvárta, amíg eltűnik a biztonságos kapualjban.

A lány az este megkérdezte tőle, nem élt-e hosszabb ideig Olaszországban, mert enyhén olaszos a kiejtése. A kérdés mulattatta Rydalt. Felírta a lány telefonszámát, és megígérte, hogy „hamarosan" jelentkezik.

C'est la vie. [29] Kellemes este volt, valóságos felüdülés. Még könnyebb lett a lelke, amikor borítékba tett két ötszázdollárost, hogy néhány köszönő sorral elküldje Nikonak Athénba, a szíves vendéglátásért.

Elhatározta, hogy reggel nyolckor kel; húsz perccel nyolc előtt ébredt. Fölemelte a telefonkagylót, és a háziközponttól megérdeklődte a Montalambert számát. Legszívesebben még az éjszaka odaszólt volna Chesternek, de nem akarta a késői hívással kíváncsivá tenni a Montalambert telefonkezelőjét. Korábban meg nem akarta megzavarni az Yvonne-nal töltött estét, még egy rövid telefonbeszélgetéssel sem.

Chester a szobájában volt, és álmosan válaszolt.

— Itt Joey — mondta Rydal. — Sajnálom, ha netán felébresztettem. Csak annyit akarok mondani, hogy ha mégis hazautazna ma, arról én előbb tudomást szerzek, mint hogy a gépe leszállna New Yorkban. Ért engem, Phil?

Phil értette. Dühösen lecsapta a kagylót. Rydal cigarettára gyújtott, elnyúlt az ágyon, és gondolkodott. Eszébe jutott, hogy Marthát és Kennie-t azóta már biztosan kihallgatta Amerikában a rendőrség. Milyen ember a fivérük? A rendőrségi nyilvántartásban még mint fiatalkorú szerepel, tizenöt éves korában elkövetett nemi erőszak, garázdaság, betörés miatt… Hasra fordult és felkönyökölt. *Rydal sohasem tudna gyilkolni*, válaszolhatta Martha, komolyan, mint mindig. *Az öcsém nem bűnöző, így Kennie. Ahhoz hogy valaki bűnözővé váljék, bizonyos összetevők szükségesek… Igen jogot végzett a Yale-en. De miért engem kérdeznek? Felhívhatják az egyetemet, és megérdeklődhetik. Az újsághírekből ítélve, a knósszoszi jegypénztáros nem ismerte név szerint. Nem lehetséges, hogy másvalakit látott? Miért éppen a fivéremet gyanúsítják?* Rydal úgy vélte, írnia kell nekik. Elkomorult. Már megint a régi kásahegy; hiába is próbálkozik, úgysem tudja megértetni velük, hogy a legelső alkalommal miért segített Chesternek. Nem, legjobb, ha nem ír. A Párizsból érkező levél nyomra vezetné a rendőrséget. A két testvére annyit úgyis tud, hogy egyelőre él, és szabadlábon van. Semmi értelme olyasmit írni Marthának, hogy Párizsban bujkálok, mást nem tehetek, mert behúztak a csőbe, vagy valami hasonlót. Az, hogy „behúztak a csőbe", nem pontos kifejezés, és a valóságot sem fedi tökéletesen.

Kevéssel tizenegy előtt ismét felhívta a Montalambert-t, ezúttal egy közeli bisztróból.

A portán azt válaszolták, hogy Mr. Wedekind már nem lakik náluk.

Rydal nem akarta elhinni. Úgy hangzott, mintha Chester meghagyta volna, hogy ha bárki keresi, mondják, hogy elköltözött.

— Valóban? Nyolc órakor még beszéltem vele. Mikor távozott, néhány perce talán?

— M-mm. . . kilenc óra után, uram. — A hang nagyon határozott volt.

— Köszönöm. — Rydal kiment a bisztróból, és elindult a Montalambert irányába.

---

29 *Ilyen az élet (francia)*

Minden Chesterhez hasonló alakot megnézett az utcán. A szálloda bejárata előtt hirtelen elhatározta, hogy bemegy.

A portán most másvalaki volt szolgálatban, nem az, akivel tegnap beszélt.

— Mr. Wedekindet keresem — közölte Rydal.

A portás tanulmányozta a vendégkönyvet, majd kijelentette:

— Mr. Wedekind eltávozott.

— Köszönöm — mondta Rydal. Tehát valóban elment.

Kint a járdán töprengeni kezdett, felhívjon-e néhány légitársaságot, hogy megérdeklődje, szerepel-e valamelyik utaslistán Philip Wedekind, Vagy inkább más szállodákban keresse Chestert — olyasfélékben, mint a Voltaire, a Lutetia, esetleg a Saints-Péres vagy a Pas-de-Calais? Nagyon kézenfekvő volna, talán túlságosan is, hiszen az amerikai turisták általában ezeket a szállodákat kedvelik. Chester ízlésének a Georges V. volna a legmegfelelőbb, ha nem lenne annyira szem előtt. Valami kisebb szálloda valószínűbb. Rydal felsóhajtott. A telefonkönyvben hosszú oldalakat foglalnak el a szállodák. Párizsban csaknem minden sarkon akad egy. Kétségbeejtő gondolat, hogy valamennyit végigkajtassa vagy —telefonálja Chester után. Tegnap szerencséje volt. Harmadiknak véletlenül éppen a Montalambert-t hívta.

Ilyen hamar elhagyja Chester a várost? Meg sem várja, hogy legalább levelet kapjon az Államokból? Igaz, telefonálhatott is New Yorkba, de nem valószínű, hogy erre fanyalodott, mert ha már Chamberlain nevében sem óhajtott közvetlen kapcsolatba lépni kétes New York-i társaival, akkor Wedekindet nyilván még kevésbé akarja összehozni velük.

Egyvalamiben biztos volt, és ettől a gondolattól furcsa, kellemesen bizsergető izgalmat érzett: Chester egyelőre itt van, valahol Párizsban. Lehet, hogy kint ül az Orly repülőtéren, és a gépet várja, de e pillanatban még akkor is itt van.

Felhívta Orlyt.

A repülőtéri hölgy roppant segítőkész és türelmes volt, öt percig böngészte az utaslistákat, de Philip Wedekind egyiken sem szerepelt. Rydal megköszönte.

Lehet, hogy Chester valami ismerősbe botlott, folytatta a töprengést. Párizsban ez könnyen előfordul. Az is lehet, hogy jó barátra akadt, aki befogadta. Bár az kissé valószínűtlen, hogy éppen vasárnap reggel kilenc órakor költözzön át a jótét baráthoz. Vonattal is elutazhatott, például Marseille-be, hogy ott szálljon hajóra vagy repülőgépre.

Rydal vállat vont. Vett egy újságot, és bement a legközelebbi kávéházba. Kávét rendelt.

Az újság címoldalán saját fényképét pillantotta meg. Az útlevélképét. Megdöbbent, de azután eszébe jutott, hogy a képe akár tegnap is megjelenhetett volna, sőt akár napokkal ezelőtt is, még Athénban. Szerencse, hogy csak ma jelent meg, különben Yvonne aligha tölti vele az estét. A komoly, nyílt arc nagyon hasonlított hozzá. Rydal hátradőlt a széken, és körülnézett. Vaskos, zömök férfi állt a pultnál, sapkában, kabátban, neki háttal; rajta kívül ketten voltak még a helyiségben, a felszolgáló a pult mögött, és egy asszony, aki a követ mosta fel. A fényképen Rydal kefefrizurát viselt, választék nélkül. Körülbelül egy éve kezdte újból baloldalt elválasztani a haját, úgy, mint csaknem egész életében, de mielőtt eljött Nikotól, átfésülte a választékot, jobbra. Úgy gondolta, nem sokat használ ugyan, de valamicskét talán mégis. Aggasztotta a fénykép. Nem tudta, hogyan változtathatná meg a külsejét. A hajfestés jó volna, de akkor nem használhatja az olasz útlevelét. A fénykép alatti száraz, kissé pongyola stílusú szöveg érdekes volt. „Rydal Keener. Alaposan gyanúsítható a január 19-én, pénteken athéni szállodaszobájából eltűnt William Chamberlain meggyilkolásával vagy elrablásával. Chamberlain néhány napja a rendőrség tudomására hozta, hogy felesége, Mary Ellen Ch., akinek a holttestét a knósszoszi palota egyik teraszán

találták meg, Keener áldozata. A rendőrség nem kívánta nyilvánosságra hozni a meggyilkolt asszony nevét, mert a bűntény bizonyos részletei még nem tisztázottak. Chamberlain eltűntével azonban félő, hogy Keener, akit mindeddig nem sikerült letartóztatni, Chamberlaint üldözőbe vette, és lecsapott rá. A rendőrség feltevése szerint Keener tudhatta, hogy Chamberlainnek időközben volt alkalma tájékoztatni a rendőrséget a bűntettről, de Chamberlain jellemzése szerint Keener rendkívül bosszúálló és kegyetlen ember, aki semmitől sem riad vissza. Keenert tizenöt éves korában nemi erőszak és rablás miatt vette nyilvántartásba az amerikai rendőrség. . . "

Nocsak, gondolta Rydal. De ettől az utolsó mondattól azért gyorsabban kezdett verni a szíve. Szóval egyelőre azt hiszik, hogy Keener Athénban bujkál, ahol Chamberlain elmondása szerint barátai vannak.

Arra gondolt, hogy vehetne magának egy kalapot. Azt sohasem viselt, világéletében utálta.

Fizetett, és kisietett a kávéházból. Ideges volt a szálloda miatt is, ahol lakott. Nem említette vajon Yvonne-nak? Annyit bizonyosan mondott, hogy a Montmartre-on van. Érezte, hogy el kellene költöznie onnan, még ma. A boulevard Saint-Germainen taxiba ült.

Alig egy óra múlva beköltözött az Hotel Montmorency egyik szobájába. A szálloda a Clignancourt kerületben volt, egy kis utcában, amelyiknek még a nevét sem hallotta soha. Úgy vélte, hogy a környék is meg a szálloda is éppen olyan, amilyet egy szerény anyagi eszközökkel és kevés helyismerettel rendelkező olasz fiatalember választhat magának. Az útlevele szerint foglalkozása: köztisztviselő. Amint elhelyezkedett, első dolga volt, hogy előszedje bőröndje béléséből az összes saját pénzét, és Chester vadonatúj bankjegyei mellé a nadrágzsebébe tegye. Nem számolta meg, de úgy gondolta, hogy összesen tizenháromezer dollárja lehet, vagy talán valamivel még több is. Előfordulhat, hogy nem jöhet vissza a szállodába a holmijáért, úgyhogy jobb, ha magánál tartja a pénzét. Csak úgy találomra felhívta az Hotel Lutetiát, és Mr. Wedekindet kereste. Melléfogott. Mr. Wedekind nem lakott a szállodában. Még egy ötlete támadt: hétfőn Chesternek ott kell lebzselnie az American Express körül. Igaz, máshová is címeztethette a postáját, a Thomas Cookhoz például, de a legvalószínűbb mégis az American Express volt, és amúgy sem lehetett mind a két helyen egyszerre.

Hétfőn reggel tehát mindjárt kilenc órakor Rydal elment az American Express irodája elé, az Opera szomszédságába. Ha Chester a nap folyamán nem mutatkozik, akkor nincs Párizsban, gondolta. Nehezen telt a délelőtt. Fél tízkor körülbelül tizenöt percre elhagyta őrhelyét, hogy a közeli boltban kalapot vásároljon. Azután visszatelepedett a padra, az alagsorban, ahol a postát kiadták, és a kalapot szemébe húzva újságja mögé bújt.

Dél körül járt, amikor Chester megjelent a lépcső tetején. Rydal felállt. Chester észrevette, és nyomban sarkon fordult. Rydal balszerencséjére három-négy idősebb hölgy éppen akkor botorkált lefelé a lépcsőn, mögöttük meg egy csapat fiatal tülekedett, úgyhogy mire fölért, Chestert már sehol sem látta. Gyorsan körülnézett a forgalmas földszinti helyiségben, az információs pult előtti soron, azután kisietett az utcára. Hiába forgolódott, hiába meresztgette a szemét.

Chester eltűnt.

Káromkodott egyet, és lassan visszaballagott az épületbe. Chester nem tudta átvenni a postáját. Rydal sejtette, milyen szívszorongva várja. Lement hát újból a postarészlegbe. Az egyik fal mellett telefonfülkék sorakoztak. Bement az egyikbe, magára csukta az ajtót, leült. Innen jól láthatta a postára várakozó sorokat. Telefonfülkére senki sem várt. Pár perc múlva közeledett ugyan valaki a fülkéhez, de Rydal leakasztotta a kagylót, és úgy tett, mintha

beszélne. Sokáig üldögélt odabent. Csaknem biztosra vette, hogy Chester előbb megebédel, azután jön csak vissza.

Két óra után bukkant fel újból. Beállt a sorba, és Rydal látta, hogy várakozás közben többször is körülnéz. Csak most figyelte meg, milyen szakértelemmel csinálja: pillantása elég közönyös ahhoz, hogy ne vonja magára a figyelmet, szép lassan mégis végigpásztázza a helyiség minden zugát. Az ő üvegablakos telefonfülkéjén azonban átsiklott.

Chesternek levele jött. Megnézte a borítékot, megfordította, azután zsebre vágta, és a lépcső felé indult. Rydal néhány méter távolságból követte. Elkezdődött az új játék: úgy kellett nyomon követnie, hogy Chester ne vegye észre. Még sohasem próbált ilyesmit. Sokkal könnyebb lehet titokban követni valakit, aki nem ismeri a követőjét. Rydalnak ügyelnie kell, nehogy Chester meglássa, de közben nem tévesztheti szem elől. Kár, hogy Chester délelőtt már látta kalapban.

Chester lesétált az avenue de l'Opérán, betért egy kávézóba, a pultnál állva megivott egy sört, és elolvasta a levelet. Rydal a szűk mellékutca túlsó oldaláról figyelte a kávéház üvegablakán át. Ilyen messziről nem láthatta Chester arckifejezését, de sejtette, hogy nem túlságosan kellemes híreket kapott. Elment a sarokig, sétált néhány lépést a sugárúton, azután visszafordult. Innen is láthatta a kávézó mind a két ajtaját. Chester néhány perc múlva kijött, balra fordult, és elindult visszafelé. Rydal körülbelül harmad háztömbnyi távolságról követte. A járdán elég nagy volt a nyüzsgés, ha netán hátranéz, akkor sem biztos, hogy a járókelők között éppen őrá esik a pillantása. Chester jobbról kerülte meg az Operát, befordult egy mellékutcába, és Rydal reménykedni kezdett: talán hazamegy, a szállodába. Átvágott az utca túlsó oldalára, és egy kicsit lemaradt Chester mögött. Ebben az utcában nem jártak olyan sokan. Chester eltűnt a kapu alatt, az utca bal oldalán.

Rydal megtorpant, nem tudta, mitévő legyen. Hirtelen eszébe jutott, hogy Chester talán észrevette, hogy a sarkában van, és bemenekült az első szállodába, amelyik az útjába esett, így akarja lerázni. Látta a cégtáblát a kapu két oldalán, de onnan, ahol állt, nem tudta elolvasni. Várt egy darabig, az órájára nézett, és további öt perc várakozásra kényszerítette magát. Akkor átment a túlsó oldalra, és megközelítette a szállodát, óvatosan, mindig a járda szélén lépkedve.

A szálloda neve Élysée-Madison volt.

Visszafordult, és abban a pillanatban meglátta a lassú léptekkel közeledő rendőrt. A köpenye úgy állt el rajta kétfelől, mintha alatta csípőre tette volna a kezét. Rydal egyetlen pillantást vetett rá csupán, azután másfelé nézett. A pokolba kívánta az új kalapot, mert érezte, csak még gyanúsabbá teszi, pedig szántszándékkal a legközönségesebb szürkésbarnát választotta.

A rendőr közönyösen elsétált mellette, de neki az a határozott érzése támadt, hogy néhány lépésnyire tőle megállt, visszafordult és utána nézett. Igyekezett minél kisebb feltűnéssel a felhajtott kabátgallérjába rejteni arcát. Erőt vett magán, és nem nézett vissza, csak ment egyenesen tovább. Pedig valóságos pánik kerítette hatalmába, mindenáron telefonálni akart. A legközelebbi sarok előtt meglátott egy kis bárt, és kis híján futásnak eredt. Nagy nehezen sikerült visszafognia magát.

Bent azonnal érmét kért. Gyorsan megkereste a telefonkönyvben a szálloda számát. Izzadt a tenyere. Tudta, hogy fél, és ettől még jobban megrémült. Feltárcsázta a szállodát.

— Monsieur Wedekindet legyen szíves. — Az elmúlt három napban megszokott olaszos kiejtéssel beszélt franciául.

— *Oui, monsieur, un momen!* [30]— válaszolt egy kellemes női hang.

Rydal kinézett a telefonfülke ablakán, és látta, hogy a rendőr ott áll az ajtó előtt, a járdán. Megborzongott, a szája kiszáradt.

— Halló, Phil. — Siettében meg sem várta, hogy Chester beleszóljon a kagylóba. — Ne tegye le. Nagyon fontos mondanivalóm van.

Chester valamit dörmögött, azután megkérdezte:

— Mi az?

— Találkozni akarok magával estére. A Les Halles megfelel? A virágpiac. Hosszú járda, rengeteg virággal meg virágkocsival. Virágok! Érti? Kilenckor.

— Minek?

— Visszamegyek Amerikába. — Rydal egészen berekedt, annyira kiszáradt a torka. Nem bírt nyelni. — Visszamegyek Amerikába, Chester, és szükségem volna még búcsúzóul egy kisebb összegre. Tízezer kellene. Rendben? Ütött a búcsú órája.

— Uh: — Chester hangja undort jelzett. — Mikor utazik?

— Holnap, kora reggel. Repülőgéppel. Úgyhogy isten áldja, Mr. Wedekind, és az újabb tízezerért megőrzöm a kis titkát. *Titkait.* Akkor megállapodtunk?... Siessen. Különben, tudja, mi lesz, ugye? Úgyis telefonfülkében vagyok. . . — Elcsuklott a hangja. — Ha nem teszi, amit mondtam, csak szólnom kell, tudja, kiknek, hogy magát az Élysée-Madisonban találják. Mellesleg, itt vagyok a szomszédban. Aligha tud úgy kisétálni, hogy ne lássam. — Rydal elhallgatott.

— Ott leszek — mondta Chester, és letette a kagylót. Rydal is letette, és kinyitotta a fülke ajtaját. Vett egy csomag Gauloise-t. A rendőr még ugyanott állt, ahol az imént, Rydal nem nézett rá, mégis látta. Az istenért, gondolta, mi lehetett a hiba? A kalap? Az a hülye kalap? Föltépte a csomag sarkát, és rágyújtott. Kilépett az ajtón, de nem nézett a rendőrre.

— *Excusez, m'sieur* [31] Lenne szíves a személyazonossági igazolványát?

— *Ma quoi*[32]*?*

— *Carte d'identité, s 'il vous plait*[33].

— *Á, carta d'identitá* — válaszolta Rydal. — *Si.* — Előhúzta zakója belső zsebéből a sötétzöld, olasz útlevelet. — *Mio passaporto* [34] — mosolygott.

A rendőr belenézett, és a fénykép láttán szemöldöke felszaladt a homlokára, de mindjárt vissza is csúszott a helyére. Hátha Frank retusmunkája mégis ér valamit, reménykedett Rydal. Frank egy kicsit megvastagította a szemöldököt, és egy kevés kis árnyékolással enyhén fölfelé görbítette a szájszögletet. A rendőr elbizonytalanodott. Középmagas, nyápic ember volt, őszülő halántékkal és fekete bajusszal.

— Enrico Perassi. Olaszországból jött?

— *Si, Roma* — válaszolta Rydal, noha nagyon jól tudta, hogy a rendőr nem arra kíváncsi, hová valósi, hanem hogy hol tartózkodott legutóbb, ahonnan Franciaországba érkezett.

— Görögország — állapította meg komoran a rendőr, az utolsó oldalon vizsgálva a bejegyzéseket. — Három napja jött Görögországból?

— *Si*. Utazgattam egy kicsit Görögországban.

— Mennyi időt töltött ott?

---

30 *Igen uram, egy pillanat (francia)*
31 Elnézést uram (francia)
32 Micsoda? (olasz-francia)
33 A személyi igazolványát legyen szíves (francia)
34 A személyi igazolványomat? Igen. Itt az útlevelem (olasz)

— Három hetet — vágta rá habozás nélkül, hiszen pontosan emlékezett az útlevélben feltüntetett időpontokra.

— Uram, legyen olyan szíves, vegye le a kalapját.

— A kalapomat? — ismételte meg Rydal mosolyogva, olaszul. Levette a kalapját.

A rendőr, szemöldökét ráncolva, mereven nézte. Azután az öltözékét, vadonatúj cipőjét is szemügyre vette, majd megint az arcába bámult.

Ez volt az a pillanat, amikor Rydal úgy érezte, önuralma cserbenhagyja. Bal szemhéja rángatózni kezdett. Már nem mosolygott, ajka dacosan megfeszült. A szégyen, a bűntudat valósággal megbénította. Hirtelen felvillant benne annak a percnek az emléke, amikor apja megvádolta, hogy erőszakoskodott Agnesszel. De el is tűnt nyomban, és Rydal már ismét tudott mosolyogni, ha nagyon halványan is, és hideg veríték gyöngyözött a homlokán.

— Párizsban hol lakik?

— A… Montmorency szállodában. Rue Labat — felelte Rydal, külön hangsúlyozva a két név minden egyes betűjét.

— Olaszul jól beszél? Mondjon valamit.

Rydal kicsit zavartan nézett, mint aki nem egészen érti, mit kívánnak tőle, azután azzal a nyílt, őszinte derűvel, amit mindig is az olasz nyelv természetes tartozékának érzett, pergő nyelvvel rákezdte:

— Hát persze, uram. Már hogyne. Hiszen az anyanyelvem. Nagyon könnyű. Nem olyan, mint a francia. Ó, ha egyszer belefogok, igazán nehezemre esik abbahagyni. Szereti az olaszt? Érti, amit mondok, *signor*? — Nevetve vállon veregette a rendőrt. '

Jól sikerült mutatvány volt, de valójában nem sokat ért. A rendőr megcsóválta fejét, visszaadta az útlevelet, és azt mondta:

— Megkérem, hogy szíveskedjék velem jönni a prefektúrára, válaszolnia kellene néhány kérdésre. Pár perc lesz mindössze. — Egyik kezével már Rydal karját fogta, a másikkal, amelyikben a fehér gumibotot tartotta, intett egy taxinak.

A prefektúra bejárata mellett kétfelől kis kék lámpák égtek. Bent a Rydalt bekísérő rendőr élénk csevegésbe kezdett egy másikkal. „Rídal Kejner"-t emlegették többször is, meg Görögországot. Megvizsgálták Rydal ruhadarabjait. Öltönye olasz volt ugyan, de meglehetősen viseltes inge francia. A nyakkendő angol (ezt furcsállották egy kicsit, de hát nem bizonyított semmit, még akkor sem, ha Enrico Perrasi, az útlevél tanúsága szerint, sohasem járt Angliában). Az alsóneműje — ki hitte volna? — svájci. Rydal egy éve vette Zürichben. Nem lehetett kétséges, hogy elmennek a szállodába is. Ott van az amerikai bőröndje, bélésében az amerikai útlevél, biztonságosan elrejtve a vámosok szeme elől, de a francia rendőrség elől korántsem. Reménytelen helyzetbe került.

— Rendben van — szólalt meg franciául. Egy hátsó szobában ült, alsóneműre vetkőzve.

A rendőrök felnéztek a dédapai zsebóráról, amelyet nagy tisztelettel vizsgálgattak.

— Rendben van, beismerem, én vagyok Rydal Keener.

— Ó! Szóval… amerikai! — kiáltott fel a második rendőr, mintha ez a következtetés sokkal érdekesebb volna még annál is, hogy Rydal Keener ül előttük.

— És William Chamberlain él — folytatta Rydal. — És a feleségét sem én öltem meg.

— Á, egy pillanat. Várjon — szólt közbe a második, pocakos rendőr. Papirost fűzött az írógépbe, és nekiült, hogy annak rendje-módja szerint jegyzőkönyvbe vegye a vallomást.

Az első rendőr, aki felismerte Rydalt, peckesen járkált fel-alá a szobában, arcán elégedett mosoly ragyogott.

Rydal visszakapta a nadrágját és az ingét. Előbb egy csomó kérdésre csupán igennel vagy nemmel kellett válaszolnia, azután felszólították, hogy mondja el, mi történt Krétán.

Rydal azt vallotta, hogy ott ismerkedett meg a Chamberlain házaspárral. Elismerte, hogy kölcsönös vonzalom alakult ki közte és Chamberlain felesége között. Chamberlain féltékeny volt, mert a felesége megmondta neki, hogy szeretik egymást Rydallal, és hogy el akar válni. Rydal hangot adott véleményének, hogy ezt a francia rendőrség biztosan megérti. Azután elmondta, hogy ezek után nem akart tovább Chamberlainékkel maradni. Úgy gondolta, visszautazik Athénba, és ott várja meg, amíg Mrs. Chamberlain elválik a férjétől. Mr. Chamberlain azonban ragaszkodott hozzá, hogy maradjon. Valójában őt akarta meggyilkolni a knósszoszi palotában. Erről pontosan, az igazságnak megfelelően beszélhetett, és érezte is, hogy vallomása igen meggyőző.

— Nem vitás, hogy Chamberlaint nagyon lesújtotta, amikor látta, hogy a feleségét ölte meg. Elrohant. Én néhány másodpercig még a holttest mellett maradtam. Mozdulni sem bírtam a megdöbbenéstől. Amikor felocsúdtam, azonnal Chamberlain után futottam, de sajnos, csak onnan körülbelül harminc kilométerre, Iraklionban találtam rá. Fel akartam jelenteni a rendőrségen, de megfenyegetett, hogy ha feljelentem, ellenem fog vallani, hogy én öltem meg a feleségét, mert nem kaphattam meg. Valahogy így. Értik?

— Aha — dünnyögött az első rendőr, aki mindvégig csupa fül volt. Ezt a történetet nyilván számtalanszor elmeséli majd boldog-boldogtalannak.

— Folytassa — nógatta a másik az írógép mellől.

— Együtt tértünk vissza Athénba, és ott. . .

— Együtt?!

— *Tais-toi!* [35]— mordult a társára az írógépes.

— Igen. Mrs. Chamberlaint ugyanis akkor még nem tudták azonosítani, úgyhogy Chamberlain szabadon járt kelt. Bizonyos vagyok benne, hogy Athénban hamis útlevelet szerzett.

— Honnan tudja? — kérdezte a jegyzőkönyvező rendőr.

— Onnan, hogy… itt van, Párizsban. Közben meg azt hiszik, hogy meghalt vagy eltűnt Athénban. Mint Chamberlain, valószínűleg nem léphette volna át a francia határt, sőt el sem hagyhatta volna Görögországot.

— Aha — nyugtázta az első rendőr.

— És hol van most? Azt is tudja? — kérdezte a jegyzőkönyvező.

Rydal megnedvesítette az ajkát.

— Kaphatnék egy pohár vizet? Kapott.

Még mindig állva, tovább beszélt.

— Nem tudom, hol lakik, de találkoztam vele Párizsban. Már péntek óta itt kell lennie. Gondoltam, hogy Párizsba menekül, ezért jöttem ide magam is.

— Ha már a hamis útlevelet említi, maga hogyan jutott hozzá, és miért volt szüksége rá? — kérdezte a roppant éberen fülelő rendőr.

— Még Athénban szereztem — felelte Rydal — Rydal Keenert gyilkossággal gyanúsították és körözték. Kénytelen voltam útlevelet szerezni. Érthető, nem? Én is azon igyekszem, hogy megtaláljam Chamberlaint — tette hozzá felindultan.

— Athénban is mindvégig együtt voltak?

— Dehogy! Ellenkezőleg! Már Pireuszban kereket oldott, és eltűnt előlem. Néhány napig… nos, elismerem, szerelmes voltam a feleségébe. Teljesen összetört a csapás, hogy elveszítettem. Ez az érzés erősebb volt még a gyűlöletnél is, amit Chamberlain iránt tápláltam. Ugye, megértik? Elmondhattam volna mindezt az athéni rendőrségen is, azzal,

35 *Hallgass! (francia)*

hogy „keressék meg Chamberlaint”. De ne felejtsék el, hogy megfenyegetett, engem fog bevádolni, ha följelentem. Kérdés, kinek hittek volna, hiszen nem voltak tanúk. — Rydal az utolsó cseppig kiitta a vizet.

— Itt, Párizsban, hol látta?

Rydal mély lélegzetet vett.

— A Champs-Élysées-n. Reggel. Meg is szólítottam, bár ki akart térni előlem. Úgy tettem, mintha. . .

— Miért nem kiáltott azonnal rendőrért, amint meglátta? — kérdezte a pocakos az írógép mellől.

Azt hiszem… nem mertem. Megint attól féltem, hogy mit mond majd rólam a rendőrségen. Inkább azt akartam… azt, ami most meg is történt. Hogy jelentkezem a rendőrségen, és… A rendőr, aki behozta, harsányan felnevetett.

— Azért iparkodott annyira, hogy olasznak nézzem? Így volt, nem tagadom. De megijedtem — magyarázta Rydal kissé zavartan. — Végül azért mégis elmondtam mindent.

— Van itt még egy kérdés — mondta a pocakos rendőr. — Kihagytam a helyét. Hol tartózkodott Athénban? Azonnal hozzájutott a hamis útlevélhez? Hiszen három vagy négy napot Athénban töltött.

— Szerda reggeltől péntekig, vagyis tizenkilencedikéig — válaszolta Rydal. — Egy barátomnál laktam. Nem szívesen nevezném meg. Azt hiszem, nem lenne tisztességes dolog, megérti, ugye? — Egyenesen a rendőr szemébe nézett.

Az vállat vont, és összemosolygott társával.

— Nem vagyok bűnös. Ártatlan vagyok, és úgy gondoltam, nem követek el törvénysértést, ha egy barátomnál lakom, aki ugyancsak tudja, hogy ártatlan vagyok. Nem szívesen keverném bele az ügybe. — Azután szelídebben hozzátette ismét: — Önök biztosan megértenek.

— Erre még visszatérünk — mondta az írógépen buzgón pötyögő rendőr. — No, akkor most elmondaná, hol is látta Monsieur Chamberlaint?

— A Champs-Élysées-n, a Concorde közelében. Délelőtt. Megpróbáltam ráijeszteni, hogy árulja el a nevét, és azt is, hogy melyik szállodában lakik. De nem volt hajlandó megmondani. Akkor a változatosság kedvéért én is megfenyegettem. Azt mondtam, hogy ha nem fizet tízezer dollárt, elmegyek a rendőrségre, mindent bevallok, és elárulom, hogy itt van Párizsban. Erre azt felelte, hogy rendben, megkapom a pénzt. Találkozót beszéltünk meg, este kilencre. Azt hiszem, Chamberlain pontos lesz.

— Hol találkoznak?

— A Les Halles-i virágpiacon.

— Hűha! — dörmögött a rendőr. — Forgalmas hely. Szóval azt hiszi, hogy elmegy? — kérdezte, és összefonta karját.

— Igen, azt — mosolygott Rydal. Persze Chester biztosan elmegy. Ideje, hogy elkapják. Hiába, nincs más mód a leszámolásra, bele kell rángatni a rendőrséget. Ám legyen. Persze ő sem viszi el szárazon, vállalnia kell a felelősséget azért, mert segített Chesternek elrejteni a görög nyomozó holttestét. Ez hiba volt, és a hibákért mindig fizetni kell. De ha láthatja Chester bukását, akkor megéri.

Az írógép kopogása elhallgatott.

— Kinek telefonált abból a bárból? — kérdezte a rendőr; Rydal vontatottan válaszolt:

— Senkinek. Nem telefonáltam. Csak mímeltem, hogy telefonálok, mert reménykedtem, hogy elunja a várakozást, és továbbmegy.

A rendőr bólintott, mintegy leereszkedő jóindulattal az olyan ostobák iránt, akik

képesek feltételezni, hogy könnyűszerrel lerázhatják őt.

— *Dites donc!* [36] — Előrehajolt, és mutatóujjával Rydalra bökött. — Szombat este együtt vacsorázott egy fiatal hölggyel, a neve Yvonne. . . Yvonne.

A második rendőr a papirosok között keresgélt az íróasztalán. Végre megtalálta, amit keresett.

— Delatier — mondta.

— Igen — ismerte el Rydal.

— Helyes. Tegnap telefonon bejelentést tett — folytatta az első rendőr. — Látta a fényképét az újságban. Azt mondta, rengeteg pénz volt magánál.

— Nem olyan sok, mint amennyivel elhencegtem neki. Az az igazság, hogy felvágtam. — A pénz most is nála volt, a nadrágzsebében.

Végigtapogatták minden ruhadarabját, de csak fegyvert kerestek, és a címkéket vizsgálták meg, a zsebekbe nem nyúltak. Az egyikben egy gyűrött zsebkendő volt, a másikban tizenháromezer dollár.

A második rendőr telefonált valahová. Rydal feltételezte, hogy a főkapitányságnak jelenti Rydal Keener elfogását.

— Legyen szíves, hívja az athéni rendőrséget, és kapcsolja be hozzám… Köszönöm.

Rydalt háromnegyed kilenckor autóval vitték a Les Halles-hoz. Két rendőr kísérte, egyikük a járőr volt, aki felismerte. Közönséges fekete Citroenben ültek, a kocsin nem volt megkülönböztető jelzés. Rydal iszonyú fáradtságot érzett. Még el is bóbiskolt útközben. Nem mondta el a rendőrségen, hogy Chester leborotválta a szakállát meg a bajuszát. Pedig megkérdezték, hogy szakálla, bajusza van-e, mire Rydal nyomban rávágta, hogy van, azután már a nyelvén volt, hogy helyesbít, de mégsem tette. Valószínűleg mert attól tartott, hogy a helyesbítést esetleg bizonytalanságnak vélik, és mindaz, amit elmondott, beleértve, hogy találkozott Chesterrel Párizsban, hitelét veszti. De volt rá más oka is. Nem akarta úgy keverni a kártyát, hogy Chesternek semmi esélye se legyen, ezért nem mondta el a rendőrségen, hogy Chester simára borotválta az arcát. Így sportszerűbbnek érezte. Talán ez volt a nyomósabb ok. Akárhogyan is, nem helyesbített. És nagyon határozottan hangsúlyozta, hogy Chamberlain roppant szemfüles, s főként hogy messziről felismeri a rendőröket — ha egyenruhát viselnek, ha nem, nála egyre megy. Éppen ezért jobb lenne, ha bizonyos távolságból követnék őt.

— Csakugyan? Vajon honnan ismeri ilyen jól a rendőröket? — érdeklődtek.

Ezt Rydal maga sem tudta. Persze mindegy, gondolta, hiszen a rendőrök mindenképpen rajta tartják a szemüket, és ha őt figyelik, mi sem természetesebb, mint hogy azt is látják majd, akivel szóba elegyedik, vagy akitől átvesz valamit — borítékot vagy újságot például —, amiben benne lehet a tízezer dollár. Ilyenformán mit számít, hogy Chesternek van-e szakálla és bajusza, vagy nincs?

— Ne jöjjenek nagyon közel — figyelmeztette őket még egyszer Rydal, amikor megpillantották az első virágcserepeket az előttük húzódó járdán. — Hadd szálljak ki! Nem, inkább ott, a túlsó oldalon. Balra.

A kocsi lassított, és befordult balra, egy szélesebb utcába. Esett. A piaci lámpák elmosódó, keskeny sárga fénypászmákat vetettek a fényes fekete úttestre, és a fellobbanó piros jelzések visszfénye olyan volt, mint egy-egy frissen kiömlött vértócsa.

— Abba a kis közbe — mondta most már bosszúsan Rydal. — Ha meglátja az autót, amikor kiszállok belőle, mindjárt tudni fogja, hogy valami készül.

---

36 *Mondja hát. (francia)*

— Jól van, *m'sieur,* legyen nyugodt. — A sofőr türelmes hangjába némi gúny vegyült.

Rydal és a civil ruhás rendőr egyszerre szálltak ki jobboldalt a kocsiból. A nyomozó kabátja zsebébe süllyesztette a kezét, és Rydal biztos volt benne, hogy fegyver van nála. Messziről lerí róla, gondolta, hogy civil ruhás rendőrnyomozó, akinél pisztoly van.

— Engedje meg, hogy előremenjek — kérte a nyomozót. — Nem túl messzire, csak négy vagy hat lépést.

— Hm. — A nyomozó kétkedve csóválta a fejét. A másik is kiszállt már a kocsiból.

Rydal megfordult, és átment a túlsó oldalra, ahol véges végig különféle növények és virágok szegélyezték a járdát. Hátul nyitott teherautók álltak a járdához farolva, platójukon növények, még kis facsemeték is, gyökerestől, zsák-vászonba bugyolálva. Egyik-másik teherautóban, leterített zsákokon egy-egy holtfáradt férfi vagy asszony aludt. Hosszú nap volt mögöttük, még kora hajnalban kezdődhetett, valahol vidéken. Rydal eleinte nem is kereste Chestert. Csak ballagott, közönyösen, végre újból kalap nélkül, leszegett fejjel, mintha a kínálatot nézegetné.

— Tessék itt a szép borostyán! Olcsón adom! — harsant egy női hang élesen. — Kinyílt a jácint! Vigyen egyet a kislánynak. Válasszon, *m'sieur*!

Gumifák levele csillogott nedvesen a piaci lámpák fényében, esőáztatta termőföld kellemes, dús illata terjengett a levegőben. A borostyán szinte kérkedni látszott friss zöldjével a nyirkos hidegben, a virágok csaknem kicsattantak a túláradó életörömtől, és Rydal arra gondolt, milyen kár, hogy gázfűtésű párizsi lakásokba hurcolják őket. Megállt, hátranézett; előbb egy csomó gerberát látott, majd felfedezte a nyomozót is a járókelők között. Körülbelül tizenöt lépésről követte, egyik kezét változatlanul a zsebében tartva. Rydal elkomorult, végigsimított a haján, és továbbment.

Meglátta Chestert, és a fejbőre bizseregni kezdett. Chester akkor fordult be a sarkon, és a széles gyalogjárón közeledett. Újságpapirosba burkolt virágcserép volt nála, fölül piros szirmok kandikáltak ki a csomagból. Kelléknek nagyszerű, ismerte el magában Rydal. Alig húsz méter választotta el Chestertől, aki előbb a kétoldalt sorba rakott növényeket mustrálgatta, azután egyenesen maga elé nézett.

Rydal ráérősen ácsorgott, és szemügyre vette a szépen sorba rakott, apró cserepes kaktuszokat.

— Hármat öt frankért, *m'sieur* — kínálta az árus. — Ez a fajta szép rózsaszínű virágot hoz.

Rydalt undorította a vállalt szerep. Minden idegszála tiltakozott ellene. A legszívesebben egyetlen hatalmas ugrással átvetette volna magát a kaktuszkiállítás fölött, majd azon túl a kőfalon, és eltűnt volna a sötétségben. *Gondolj Colette-re,* biztatta önmagát. *Chester hitvány alak. Rászed más tisztességes embereket.* Csakhogy nem jutott ideje Colette-re emlékezni, vagy Chester becstelenségén elmélkedni. Elfordult a kaktuszoktól, és továbblépett, hogy Chester láthassa. Pillantásuk találkozott, és Rydal félig lehunyt szemmel, alig észrevehetően ingatta a fejét, azután félrehajtotta balra, és megdörgölte bal fülét, mintha hirtelen víz ment volna bele. Chester elsietett mellette.

Rydal tovább sétált a sarokig, ahol Chester felbukkant az imént. Furcsa megkönnyebbülést érzett, mintha sikerült volna átugrania valami veszedelmes szakadékot, amelyet semmiképpen sem kerülhetett meg. De feszülten figyelt minden zajra, amely arról árulkodna, hogy háta mögött kitört a zűrzavar. A sarkon túl teljes sötétség honolt, oda akart eljutni, mindenáron, abba a sötét mellékutcába. A saroknál kissé gyorsított. Lesz néhány, de valóban csak néhány másodperce, amikor a nyomozó nem láthatja. Futásról szó sem lehetett, hacsak nem akarja, hogy még a sarkon innen felfigyeljenek rá. Körülbelül tizenkét lépést,

nagyjából öt másodpercet adott magának, azután hirtelen hasmánt vetődött egy teherautó platójára. Lélegzet-visszafojtva, csukott szemmel feküdt, és várt. Semmi nesz. Felnézett. A teherautó hátul üres volt és koromsötét, mindössze egyetlen kis ablak szolgált arra, hogy a vezető kilásson útközben. Rydal keze sárrögöket, nedves újságpapírt és néhány kis virágcserepet tapintott.

Valahol a közvetlen közelben rázendített egy verkli. Rydal felismerte a dallamot: Edith Piaf sanzonja, a *La Vie en Rose*.[37]

Hason csúszva beljebb mászott a teherautó rakterébe, Ujjai valami pokrócféléhez értek, és ijedten várt egy kicsit, hátha ott alszik valaki, akinek a takarójához nyúlt. De csak rongyok hevertek ott hátul, sötét halomban, talán a növényeket védték velük. Rydal behúzódott a sarokba, és tetőtől talpig bebugyolálta magát a rongyokba. Éppen idejében, mert valaki zseblámpával bevilágított a teherautóba. A takarókon keresztül is látta a derengő fényt.

Majdnem elnevette magát. Még szerencse, hogy csak majdnem.

— Non — dörmögte egy hang, majd sietős léptek koppantak távolodva.

Rydal hallgatózott. Azután kinézett. Szemközt, a teherautó mögött sötét fal zárta el a járda túloldalát. A jobbról beszűrődő fény világos háromszöget rajzolt baloldalt a kocsi platójára. Valahonnan hirtelen felbukkant egy sapkás férfi; határozott, tulajdonosi eréllyel felcsapta a plató hátoldalát; Rydal hallotta a retesz csattanását. A férfi fütyörészve a vezetőfülkéhez ment, cipője hangosan koppant a kis hágcsón, aztán felberregett a motor.

Micsoda szerencse! Rydal mosolyogva felsóhajtott.

A férfi úgy vezetett, mintha az ördög bújt volna belé. Rydal másodpercenként a levegőbe repült. Átfutott az agyán, hogy embere talán maga is menekül, de a motorzúgás ellenére hallotta, hogy egyfolytában fütyörészik vagy dúdol. Hátrakúszott a teherautó végébe, és lekuporodott az egy méter magas hátfal mögé. Egyelőre forgalmas utcákon haladtak, s valahányszor a teherautó pirosat kapott és megállt, a mögé soroló autó fényszórója vakítóan bevilágított a raktérbe. Egy helyütt éppen úgy álltak meg, hogy az utcai lámpa fényében felragyogott a névtábla: rue de Belleville. Rydalnak tökéletesen mindegy volt, merre járnak.

Az autó balra kanyarodott, és Rydal átgurult a jobb térfélbe. Visszakuporodott az oldalfal mögé. Ezen a környéken már kevesebb utcai lámpa világított, úgyhogy amikor ismét útkereszteződéshez értek és megálltak, Rydal kiugrott. Gumitalpú cipője tompán puffant a kövezeten; a vezető nem hallotta meg. A járdán egy párocska sétált esernyő alatt összebújva, de Rydal nem törődött velük. Mások is utaznak olykor teherautón, például a tulajdonos elviszi egy darabon a munkását; egyébként ruházata korántsem volt olyan elegáns, hogy ne nézhette volna bárki akár segédmunkásnak. Különben is sötét volt. Azonkívül a sétáló párocska rá se hederített, csak ment tovább. Visszanyerte a szabadságát!

Mosolyogva ballagott az esőben. Kint, a párizsi utcán. Az utca nevét nem tudta. Annyit látott, hogy közepes nagyságú és *sens unique*[38]. Körülbelül száz méterrel odébb egy bár piros lanternája világított. Rydal a La Vie en Rose dallamát fütyülte. Gallérját felhajtotta, haját előrelátóan összeborzolta, és olyan vígan lépett be a helyiségbe, hogy ember legyen a talpán, gondolta, aki ráismer arra a Rydal Keener nevű komoly fiatalemberre, akinek a fényképe megjelent a lapokban. Nagy kár, hogy a rendőrség csak azért, mert estére Chestert is el akarta kapni, nem hozta nyilvánosságra Rydal Keener letartóztatását. Most teljes biztonságban lehetne. Vett egy telefonérmét.

---

37 *Az élet rózsaszínben (francia)*
38 *Egyirányú (francia)*

Felhívta az Hotel Élysée-Madisont, még emlékezett a számra.

Monsieur Wedekind házon kívül volt.

— De nem költözött el, ugye? — érdeklődött Rydal. — Nem, m'sieur.

— Köszönöm. — Nem, persze hogy nem. Ideje sem lett volna rá. Hiszen alig tizenöt perc telt el a találkozásuk óta. Igaz, elköltözhetett volna órákkal előbb, még délután, mindjárt a telefonbeszélgetésük után is. Kíváncsi volt, vajon Chesternek lesz-e bátorsága visszamenni a szállodába a holmijáért, vagy tart tőle, hogy Rydal esetleg megmondta a rendőrségen, hol lakik. Még egy eshetőség.

Tudni szerette volna, mire következtetett Chester az ő vészjelzéséből ott a piacon. Volt-e annyi esze, hogy megértse: a rendőrség elfogta őt, és most arra akarja felhasználni, hogy lépre csalja vele Philip Wedekindet? Vagy legalább azt, hogy a rendőrség figyeli? Persze, biztosan.

Sietség nélkül ballagott tovább, azt sem bánta, hogy bőrig ázik. Ösztönösen abba az irányba haladt, amerre a városközpontot sejtette. Már ismerős utcaneveket is látott, a Faubourg de Temple után hamarosan az avenue Parmentier következett; nem mintha járt volna valaha errefelé, de még kamaszkorában gyakran böngészte Párizs, Róma meg London térképét. Rémlett neki, hogy valahol Párizs északkeleti részében lehet, mert az összehajtható várostérképen fent jobbra volt a ”jó öreg burgonya". Elunta a gyaloglást, taxiba ült.

A sofőr megkérdezte, hová vigye.

— A Notre-Dame környékére — vetette oda Rydal.

Onnan azután megint gyalog indult el a Henri IV. rakparton a Szent Lajos-sziget felé. Több mint egy éve járt erre utoljára, és emlékezett rá, hogy akkor feltűnt neki a folyóra néző, sima homlokzatú épületek merev ridegsége. Igen, merevnek, ridegnek és barátságtalannak találta őket. A házak ugyanazok, és tulajdonképpen ő sem változott azóta, és mégis, most mintha vidámabb lett volna a környék; még az eső és a sötétség sem ronthatott ezen a benyomáson. Szabad volt. Minden holmija a szállodában maradt, ruhaneműje, versei, kedvenc könyvei; nem mehetett értük, tudta, hogy ebben a percben is hajszolja a rendőrség, és még útlevele sincs, egyáltalán semmije, amivel igazolhatná magát. De tizenháromezer dollár lapult a zsebében, és szabad volt, olyan szabad, amilyen csak egy nevesincs fiatalember lehet. Tudta, hogy ez nem tarthat sokáig. De erre a néhány órára mégis övé ez a szabadság, megízleli, kiélvezi minden cseppjét, és nem felejti el soha. Úgy érezte, mintha valamilyen nem is evilági közegben lebegne, hanem egy másikban, ott, ahol angyalok röpködnek, és szellemek adnak találkozót egymásnak.

Órájára nézett. Negyed tizenegy volt. Körülbelül egy órája szabadult.

Elgondolkodott. Nem, Chester valószínűleg nem megy vissza a szállodába. Ő mindig magánál hordja az útlevelét, és ezúttal valószínűleg a pénze is nála van. Kitelik tőle, hogy a Wedekind névre szóló útlevéllel hazarepül az Államokba. Vagy legalább megkísérli. Mi mást tehetne? Lehetséges, hogy ebben a percben már kint van Orlyn vagy Le Bourget-n? Utas, poggyász nélkül? Rydal a mellvédre könyökölve állt a Szajna partján, és a Notre-Dame kivilágított homlokzatát nézte. A bonyolult, súlyos formák mozdulatlanságukban is lebegni látszottak. Tökéletes műalkotás. Hirtelen eszébe jutott, hogy a dölyfös gizehi piramis helyett inkább ez lehetne a világ hét csodájának egyike. Mosolygott, félig lehunyt szemhéja, alól nézte a székesegyház titokzatosan súlytalan tömegét, és hirtelen elkomorult. Miért hagyta futni Chestert? Persze Chester hiába nyer egérutat, nem lélegezhetett fel, mert ő ismeri az álnevét, és bármikor elárulhatja a rendőrségnek. Rydal ellépett a partfaltól, és tovább sétált. A Pont-Neufön átment a bal partra, és a rue Dauphine-on lesétált a boulevard Saint-Germainig. Az egyik útkereszteződésnél rendőr állt, de Rydal egyszerűen elment mellette,

még rá is nézett, és lépteit sem gyorsította meg. Pedig sejtette, hogy azóta minden járőr tud Rydal Keener „szökéséről". A Saint-Germainen bement a legelső kávéházba. Felhívta Chester szállodáját. Meg kellett tennie. A szálloda nem jelentkezett azonnal, Rydal várt, és már azt is tudta, hogy ha Chestert most sem találja otthon, akkor elmegy a szállodába, és megvárja, míg hazajön. A hallban fogja várni, akármeddig. Innen egyenest odasiet, taxival. Igen ám, de ha egy-két órát ott ácsorog a hallban, akkor csaknem bizonyos, hogy felhívja magára a figyelmet, és a szálloda személyzetéből valakinek majd eszébe jut, hogy az a várakozó fiatalember igencsak hasonlít Rydal Keenerre, sőt meglehet, hogy éppenséggel Rydal Keener. Rendőrt hív, hogy megbizonyosodjék róla — és akkor ugyanott lesz megint, ahol volt, azzal a különbséggel, hogy nem lesz megbeszélt találkozója Chesterrel.

— Monsieur Wedekindet kérem.

— *Oui, m'sieur*[39].

Rydal egy teljes percig várt. Talán még tovább is.

— Nincs a szobájában? — kérdezte.

Nem kapott választ. Azután Chester rekedt hangja jelentkezett:

— Halló.

— Halló — köszönt Rydal. — Halló, Phil.

Honnan beszél? — A kérdés roppant barátságtalan volt.

— Hát… hogy is mondjam… itt vagyok a Saint-Germainen a l'Abbaye közelében. . . Miért?

Chester nem válaszolt azonnal.

— Letartóztatták magát, vagy mi van? Rydal elmosolyodott.

— Nem tartóztattak le. Tökéletesen szabad vagyok. És maga? Mintha nem figyelne rám.

Semmi válasz. Rydal csupán Chester zihálását hallotta a telefonban.

— Talán magánál van a rendőrség? — kérdezte Rydal. — Megengedték, hogy összecsomagoljon?

— Miféle vicc ez? — Rydal jól ismerte ezt a hangot. Chester dühös volt.

— Nem viccelek, Chester. Bevittek a rendőrségre, de már kint vagyok. Mi lenne, ha meglátogatnám? — Nem várta meg a választ, letette a kagylót.

Futásnak eredt. A Brasserie Lipp közelében talált taxiállomást.

A taxisofőr nem ismerte sem a szállodát, sem az utca nevét.

— Az Operánál — magyarázta Rydal. — Hajtson csak az Operához, és onnan majd irányítom. Egész úton egyenes derékkal trónolt az ülés legszélén, olyan boldogan, mintha valami csínytevésre készülne. Közben olyasmit érzett, mint amikor az ember ész nélkül veti bele magát a legteljesebb őrültségbe, például sötét éjszaka, holtrészegen száguld a Szent Gotthárd-hágó életveszélyes hajtűkanyarjain. Végiggondolta, mi készteti erre a látogatásra. Chester reszket, ő meg előre örül, hogy ilyen állapotban láthatja. Valószínűleg végképp eltűnt arcáról az atyai szigor — nyilvánvaló oka volt rá, hogy éppenséggel atyainak nevezze —, amelyet a Les Halles virágpiacán még látott rajta. Egészen addig a pillanatig, amíg jelt nem adott neki, hogy ne. Elég volt a fejét moccantam, hogy Chesternek inába szálljon a bátorsága. Valószínűleg hanyatt-homlok menekült vissza a szállodába, de legalábbis el a Les Halles környékéről. Ma éjszaka talán elintézheti végre Chestert. Szájon vágja például, kétszer, de jó alaposan; több nem is kell. Ennyivel beéri. Két jól irányzott egyenes a képébe, nem ám térddel vagy ököllel a gyomrába, amivel Chester próbálkozott Krétáról jövet, a hajón. Szájon vágni, odamázolni egyet a szájára, amellyel annyiszor csókolta Colette-et.

39 Igen uram (francia)

Nem, ez így kicsit közönséges, gondolta. Nem kell ide ököl, csak néhány szó. Kinézett a Tuileriák fényeire — egy pillantás a tizenhetedik századba — , és hirtelen felrémlett előtte egy másik jelenet, a megbocsátásé: látta önmagát, amint Chester reszkető vállára teszi a kezét, és megmondja neki. . . Mit is? Természetesen az újabb, ragyogó ötletet, valamit, ami senkinek nem juthat eszébe, és ami megmentheti Chestert a rendőrségtől. Halványan elmosolyodott. Nem, egyáltalán nem akart segíteni Chesteren. A legkevésbé sem. Igazából nagyon tudatosan és határozottan undorodott Chestertől.

— A legközelebbi sarkon jobbra, legyen szíves — figyelmeztette a taxist. — A második keresztutca lesz, balra. — Előre kiszámolta a pénzt.

A szálloda előtt kiszállt a taxiból, és bement. A hall kicsi volt és roppant díszes. Rydal a pulthoz lépett, és megkérte a portást, hogy szóljon fel Monsieur Wedekindnek, hogy Monsieur Stengel fölmegy hozzá. Abban a pillanatban ötlötte ki a nevet. Mindegy volt, mit mond. A portás beszélt Chesterrel, azután szólt, hogy fölmehet.

Chester ajtót nyitott. Sápadt volt, és láthatóan reszketett — vagy talán csak megborzongott? Inggallérja nyitva, nyakkendője kioldozva.

— Egyedül vagyok — közölte Rydal. Benyomult a szobába. Rendetlenség volt odabent, még az ágy is szétdúlva, mintha Chester ott próbált volna elbújni, amikor az este visszajött a virágpiacról.

— Feltételezem, hogy a pénzért jött — kezdte Chester.

— Ó… nos, mint már említettem, nem vagyok ellensége a pénznek.

— Pedig nem kapja meg.

— Csakugyan? — kérdezte Rydal udvariasan, és még csak mímelnie sem kellett, hogy édeskeveset érdekű az ügynek ez a része. Szemügyre vette Chestert.

Chester arcáról minden szín eltűnt, szeme körül maradt csupán némi halványvöröses árnyalat. Kezében csaknem üres whiskys poharat szorongatott. Az elmaradhatatlan palack most is ott állt a mindenütt egyforma komódon.

— Hová tette a zsaru barátait? — kérdezte.

— Faképnél hagytam őket. Chester ivott egy kortyot.

— Elkapták?

Rydal hirtelen dühbe gurult, lángcsóvaként csapott fel benne a harag. Várt, hogy lecsillapodjon.

— Nem. Csak beugrottam hozzájuk egy szóra.

— Mit mondott nekik? — Chester arca elkomorult. — Miféle süket dumát akar beadni nekem? Akkor most mire várnak?

Rydal ránézett, és rögtön tudta, hogy ez az ember mindent elveszített, amije csak volt, a pénzét, az „érdekeltségeit" az Államokban. Amit netán nem foglalt le az amerikai rendőrség, azzal valószínűleg elillantak a megriasztott cimborák. Csakis az anyagi veszteség törhette le ennyire. Colette elveszítése korántsem dúlta fel ilyen látványosan.

— Mondja, Rydal, miféle játékot űz maga velem? — kérdezte Chester.

Rydal vállat vont.

— Sejtheti, hogy nem árultam el a rendőrségnek sem a nevét, sem azt, hogy ebben a szállodában lakik, máskülönben már rég itt volnának.

— És most azt akarja, hogy ezért fizessek. Igen?

Rydal agyában már készen állt a sértő válasz, de megelégelte Chester bosszantását. Természetesen fizetne neki, hogy ne fedje fel a rendőrségen a legújabb álnevét, sőt fizetne akkor is, ha megígérné, hogy még huszonnégy óráig hallgatni fog, vagy más effélét, amivel időt nyerne, és visszaszökhetne Amerikába.

— Miért nem pucol el az országból? — kérdezte. Chester gyanakodva nézett rá.

— Azért jött, hogy ezt tanácsolja?

— Nem. Ezt elmondhattam volna telefonon is. Azért jöttem ide, mert látni akartam magát. — Rydal mosolyogva cigarettára gyújtott.

Chester rámeresztette karikás szemét.

— Akkor mit mondott el a rendőrségen?

— Elmeséltem, mi történt Knósszoszban. És mi történt Krétán. Mindent. Azt mondtam, ott ismerkedtem meg magukkal. Mr. és Mrs. Chamberlainnel. Azt is mondtam, hogy Athénban maga eltűnt előlem. Az athéni részben volt egy-két hézag, de amikor megmondtam nekik, hogy estére találkozót beszéltem meg magával, akkor nemigen firtatták a többit. Magára pályáztak.

— És? Miért akadályozta meg, hogy elcsípjenek? — Rekedt hangjában enyhe önsajnálat rezgett, feltehetően az alkohol hatására. — Tönkrement ember vagyok, Rydal. Úgy nézzen rám. Nézze ezt a levelet! — Az éjjeliszekrényen szétszórt papirosokra mutatott, amelyeket Rydal az általános rendetlenségben eddig észre sem vett. — Egy árva centem sincs az Államokban! Tudják, hogy az igazi nevem MacFarland… ezt írták a levélben. Gyilkosságért köröznek… — A hangja megremegett, elakadt.

— El tudom képzelni. De nem érdekei — válaszolta Rydal.

— Mondja meg végre, mit akar. Essünk túl rajta. Ha ide küldte a rendőrséget…

— Ha a rendőrségen azt mondtam volna, hogy idejöjjenek, előbb ideérnek, mint én. Tudja, mit akarok, Chester? — kérdezte, és közelebb lépett. Lassan folytatta: — Egy fényképet Colette-ről. Van magánál?

Chester hátrált egy lépést. Szemöldökét haragosan összevonta.

— Van, igen, van nálam egy — vallotta be visszafojtott dühvel, értetlenül és reményvesztetten. Mint az alvajáró, úgy ment a székhez, amelyikre a zakóját hajította, és benyúlt a belső zsebébe. Nagy csomó papirost meg pénzt húzott elő. Egy kis kartonlap a padlóra hullott.

Rydal utánakapott, és még a levegőben elcsípett egy ugyancsak lefelé libegő ötszáz dollárost is.

— Ez az egy van — mondta Chester elcsukló hangon. — Ezenkívül csak az Államokban. . .

— Sajnálatos. — Kikapta Chester kezéből a fényképet, és szemügyre vette. Elmosolyodott. Színes felvétel volt. Colette mintha egyenesen rá nézett volna a képről, vöröses haja selymesen fénylett, ajkán mosoly. Rydal elnézte a levendulakék szempárt, és szinte hallotta Colette hangját: *Szeretlek, Rydal, igen, szeretlek*. Valóban így mondta? Ezekkel a szavakkal? Mindegy, most ezt mondta. Rydal zakója bal felső zsebébe tette a képet, a díszzsebkendő helyére. — Kár, hogy megölte — mondta Chesternek.

Chester arcát a kezébe temetve zokogott. Leült az ágyra, és teljesen magába roskadt. Rydal torkig volt vele.

— Szedje össze magát. Vagy induljon a rendőrségre, vagy pakoljon és repüljön haza, az Államokba. — Chester felnézett, mint akinek már semmihez sincs ereje, legfeljebb ahhoz, hogy a rendőrség kezére adja magát. Rydalnak eszébe jutott, hogy van még egy részlet, amelyben meg kellene egyezniük, a görög nyomozóval kapcsolatban, akit holtan találtak az athéni King's Palace Hotelban. Ha Chester hallgat a közreműködéséről, akkor ő cserébe… Rydal mégiscsak visszariadt a gondolattól. Becstelen gyávaság lenne. Megmosolyogta tulajdon nemeslelkűségét, amely váratlanul feltámadt, mint valami főnix, de vajon honnan és miből? — Nos, melyiket választja? — kérdezte.

Chester görnyedten ült, tekintete a semmibe révedt.

— Hazamegyek az Államokba, az lesz a legjobb. Elölről kell kezdenem mindent. — Chester feltápászkodott, és a komódhoz lépett. Azután már az üveggel a kezében, úgy nézett körül a szobában, mint a félvak. A poharat kereste.

Rydal látta meg előbb, és odaadta.

— Bámulatosan szívós — jegyezte meg, körülbelül olyan hangsúllyal, amilyennek annak idején apja mondta el megsemmisítő szónoklatait. — De mégis, hogyan gondolja, mennyi ideig húzhatja az Egyesült Államokban? Mihez kezd majd Philip Wedekind? Hamis részvényeket fog rásózni hiszékeny öreg hölgyekre, vagy…

— Á, Philip Wedekind felszívódhat, mihelyt hazai földet érzek a talpam alatt — legyintett Chester.

Az újabb pohár ital egy pillanatra visszaadta az önbizalmát. Rydal érezte, hogy a harag újból arcába kergeti a vért.

— És ha… ha elkapják mint Mr. X.- et, és kiderítik, hogy azonos Chamberlainnel és MacFarlanddel is, és így tovább, akkor megint előáll a régi mesével? Rydal Keener meggyilkolta a feleségemet, Keener megzsarolt, sőt ő ölte meg a görög nyomozót is az athéni szállodában? Így gondolja?

Chester nem válaszolt, kerülte Rydal tekintetét. Nem kellett válaszolnia. Rydal úgyis tudta, hogy ez a terve. Ugyan mi mást várhatott volna tőle? Chester nagy nehezen odavonszolta magát a szekrényhez.

— Csak az időmet fecsérlem itt, meg a magáét is — jelentette ki Rydal. — Rövid ideig talán még elodázhatnánk a dolgokat, lehet, hogy jó pénzért akár francia személyazonosságit is kaphatnék, és maga is bejuthatna valahogyan az Egyesült Államokba. De mire lenne jó mindez? Miért nem emeli fel a telefont, Chester? Tudom, hogy a francia rendőrség szívesen. . .

Felpillantott, és meglátta Chester kezében a rászegezett pisztolyt. Meglepődött, de nem ijedt meg.

— Ez meg mire jó? Legfeljebb fellármázza és idecsődítheti az egész szállodát.

Chester közelebb lépett, arca és a pisztolyt tartó keze most tökéletesen nyugodt volt.

Rydal ráeszmélt, hogy Chesternek nincs veszítenivalója. Habozás nélkül megölheti. Villámgyors mozdulattal elkapta a csuklóját, de megszorítani már nem tudta, mert Chester abban a szempillantásban lőtt. Rydal hirtelen haragjában keményen állon vágta. Chester elterült a földön. Rydal sarkon fordult, és kiment a szobából. Lesietett a lépcsőn. Egy emelettel lejjebb a jelzőtáblán látta, hogy a lift éppen fölfelé jön, és megnyomta a hívógombot. A felvonó nem állt meg.

— Mi volt ez? — kérdezte franciául egy női hang a feje fölött, a lépcsőházban.

— Pisztolylövés? — találgatta egy férfihang.

A felvonó közben visszajött, megállt, és Rydal belépett. Annyira ideges volt, hogy úgy érezte, a feszültség valósággal megbénítja. Egyetlen gondolata volt csupán: ne siess!

Nem akart semmi mást, csak kijutni a sötét utcára, és némi diadallal vegyes megkönnyebbülést érzett, amikor végre valóban kint volt. A férfi, akivel együtt jött le a liften, nyugodtan elindult a járdán az ellenkező irányba. Rydal elballagott a legközelebbi keresztutcáig, azután a következőig. Zavart volt és döbbent — mintha az, ami az imént történt, bonyolult és érthetetlen jelenség lett volna.

Elszomorodott, és hirtelen nagyon öregnek érezte magát. Felkapta a fejét, megtorpant — pontosan a boulevard Haussmann és a Chaussée d'Antin sarkán —, majd határozott léptekkel elindult telefont keresni.

Egy kávéházból telefonált. Nem tudta, melyik kapitánysághoz kapcsolták a hívást, mindenesetre a rendőrtisztviselő, akivel beszélt, ismerte William Chamberlain nevét, és Rydal megmondta, hogy Chamberlaint megtalálhatják az Hotel Élysée-Madisonban, Philip Wedekind néven.

— Nagyszerű! Megmondaná a nevét, uram?

— Rydal Keener.

— Rydal Keener! Hol van? Ha nem mondja meg ellenőrizzük a telefont, tehát úgyis mindegy.

— Ne fáradjanak. A Café Normandie-ban vagyok, a boulevard Haussmann. . . az Opera közelében. Megvárom önöket. Így ért véget a szabadsága.

20.

Ebben a percben Chester is a boulevard Haussmahn-on szaporázta lépteit, de ellenkező irányban, mint ahol Rydal üldögélt. Felöltőt viselt és kalapot, és útlevele, mint mindig, a felöltő belső zsebében lapult. Semmi egyebet nem vitt magával. Leejtettem egy villanyégőt… *Leejtettem egy villany égőt*…Ezt mondta annak a nőnek, aki éppen akkor kukkantott ki a folyosóra, amikor ő is kidugta a fejét, hogy körülnézzen. *J'ai laissé tomber une…une lumiére*. Vajon így mondják franciául? Mindegy. A nő kissé értetlenül nézett rá, de nem kérdezősködött tovább. És a legfontosabb, hogy utána akadálytalanul kijutott a szállodából. Hidegvér, Chester, semmi sem számít, hajtogatta egy távoli és fáradt, gépies belső hang. Lefelé, szokásához híven, a felvonót használta, nyugodtan, sietség nélkül. Ugyancsak sietség nélkül vágott át a hallon, noha félig-meddig számított rá, hogy Rydal már odacsődítette a rendőrséget. Valójában arra is számított, hogy Rydalt a hallban találja. Igazság szerint nem értette, mi lehetett Rydal szándéka, amikor egyszer csak elrohant. Hacsak az nem, hogy biztonságos helyről, esetleg egy nyilvános telefonfülkéből felhívja a rendőrséget, és névtelenül nyomra vezesse őket. Chester úgy gondolta, ez a legvalószínűbb, ezért nem is vesztegette az időt, hanem igyekezett minél hamarabb elhagyni a szállodát. *J'ai laissé tomber une…* Idegesen megrázta a fejét. Elég ebből az ostobaságból. Nem járhat az agyában örökösen ez a zagyvaság. El kell hagynia Párizst. Marseille-be kell eljutnia. Vagy Calais-ba, de esetleg Le Havre is megteszi, onnan is indul hajó. Akármelyik város jó, csak el innen, el az első vonattal. A repülőterekre hosszú az út, sokáig tart, és egyébként is, a repülőtereket jobban szemmel tartják, mint a pályaudvarokat.

Végre meglátott egy taxiállomást a túloldalon.

Beült az egyik várakozó kocsiba.

— Gare du Nord — mondta a sofőrnek. Úgy emlékezett, hogy ez Párizs legforgalmasabb pályaudvara. Ha nem repülővel utazott, mindig oda érkezett vagy onnan indult.

Reggel hatkor volt egy személyvonat Marseille-be. Calais-ba több vonat is indult, de Chester inkább Marseille-t választotta.

A pályaudvarról átment egy közeli italmérésbe, és whiskyt rendelt Csodálatosan erőre kapott tőle. Nyomban eszébe jutott, hogy ha Rydal följelentette a rendőrségen, akkor ostobaság várni a vonatra. Hát persze. És Rydalnak nyilván ez volt az első dolga. Eléggé öngyilkos kedvében volt a fiú. Máskülönben miért tanácsolta volna, hogy menjenek el *együtt*

a rendőrségre, és mondjanak el mindent? Micsoda képtelenség! Chester még egy whiskyt engedélyezett magának.

Azután útnak indult, és három sikertelen próbálkozás után talált egy taxisofőrt, aki hajlandó volt elvinni Lyonba; előbb mindenesetre gondosan megvizsgálta egy utcai lámpa alatt az ötven dollárt, amelyet Chester felajánlott. Chester azt mondta, most tudta meg, hogy a hajó, amelyikkel utazni szándékozik, kora reggel kifut Marseille-ből, és semmiképpen sem szeretne lekésni róla.

Úgy érezte, a taxiban biztonságban lesz. Sötét volt, mint valami búvóhelyen; az ember szinte láthatatlanná vált. A taxisofőr eleinte beszédesnek mutatkozott; érdeklődött, hogyan került Chester Párizsba poggyász nélkül, mire ő elmesélte, hogy kétnapos búcsúlátogatásra ugrott fel mindössze egy barátjához, akinél lakott. Később a sofőr inkább az utat figyelte, és a beszélgetés megszakadt.

Hajnali ötkor értek Lyonba. Chester ötven frank borravalót is adott az ötven dollár mellé, majd körülnézett, és mindjárt meglátott egy egész éjszaka nyitva tartó — vagy hajnalban nyitó — kávéházat. Elhatározta, hogy beül, és ott vár, amíg megvirrad. Úgy érezte, némi egérutat nyert a rendőrséggel szemben, és nem nagy a valószínűsége annak, hogy éppen Lyonban keressék. Fél kilenckor egy borbélynál megborotválkozott, azután jegyet váltott a fél tízes marseille-i vonatra. Két férfi utazott még a fülkében. Mindketten újságjaikba mélyedtek; irigylésre méltóan kipihentek és ápoltak voltak, ingük tiszta, öltönyük gyűretlen.

A vonat kora délután ért Marseille-be, utasai szétszéledtek az irdatlan, szürke pályaudvaron, és Chester még egy újságért, sőt egy italra sem állt meg, csak igyekezett ki az utcára. Mindig tartott a pályaudvaroktól, hiszen akármelyik padon ülhet egy nyomozó, aki őt figyeli az újságja mögül. A lejtős utcák láttán úgy okoskodott, hogy arrafelé lesz valahol a tenger, bár egyelőre színét sem látta, pedig percek óta gyalogolt. Végül széles, forgalmas főútvonalra ért. A Cannebiére volt az. Már hallott Marseille legnagyobb sugárútjáról. Az út végén megpillantotta a vizet, a Földközi-tenger egy darabkáját. A Cannebiére-t a legkülönfélébb üzletek szegélyezték; volt itt divatárubolt, trafik, gyógyszertár, minden háztömbben legalább három-négy üvegablakos vendéglő vagy italmérés. Elképzelte, hogy nyáron valószínűleg asztalokat meg székeket raknak ki eléjük a széles járdára. Tetszett neki az utca eleven nyüzsgése, különféle érdekes figurák bukkantak fel a sokaságban — munkások, vállukon lapát; feltűnően festett nők; nyomorék festők; brit tengerészek; mozgóboltosok, akik nyakukba akasztott tálcákon cipelték kacatjaikat. Orrában érezte a tenger illatát.

Azt hitte, ha lemegy a vízpartra, ott már könnyűszerrel talál indulásra készülő hajót — utasszállítót vagy teherhajót, neki mindegy. De a kikötő három oldalról zárt négyszögében csak apró halászhajókat látott, amelyek vagy felgöngyölt vitorlákkal horgonyoztak a part mellett, vagy most futottak be a kikötőbe. Egy plakát délutáni kirándulást hirdetett If várába.

— Hol vannak a nagy hajók? — kérdezte az egyik halászt.

— Ó, arra, messzebb. — A férfi széles karmozdulattal jobb fele intett. Ugyanolyan ólomplombás metszőfoga volt, mint Nikonak Athénban. — Ez a régi kikötő.

— Köszönöm.

Elindult a régi kikötő mentén jobbra. A halászok hálót javítgattak, köteleket csavartak karikába. Égy kisvendéglő ajtajából egy asszony hajszál híján Chester nyakába zúdított egy kosárra való rákpáncélt. Ordítozott is valamit, amit Chester nem értett. Jó darabot gyalogolt már, de hiába nézelődött, az egyébként kellemes összkép semmi érdemlegeset nem kínált. Látott egy szürke hadihajót, talán brit lehetett vagy amerikai, de utasszállítót egyetlenegyet

sem. Idefelé jövet észrevett néhány utazási irodát is.

Megtudta, hogy aznap nem indul hajó. Egy svéd teherszállító másnap reggel készül kifutni Philadelphia felé, de az utazási iroda tisztviselője hiába telefonálgatott, nem sikerült megtalálnia azt az embert, aki megmondhatta volna, vannak-e utaskabinok a hajón. A tisztviselő egyetlen utasszállítót tudott ajánlani, az is olasz volt, Chester még a nevét sem hallotta soha. Biztosan nem valami nagy. Másnapra várták, és harmadnap reggel kellett továbbindulnia. Chester nem akart olyan sokáig várni.

Úgy gondolta, jobb lesz, ha mégis repülővel próbálkozik. Kitelefonált a marignane-i repülőtérre, és azt a felvilágosítást kapta, hogy aznapra már egyik gépre sincs hely.

— És holnapra? — kérdezte Chester.

— Délután kettőkor megy egy gép. Óhajtja, hogy előjegyezzük?

Igen. Holnap kettőre, legyen szíves. Wedekind. *Double ve…*

Megmondták, a Cannebiére-en melyik utazási irodában fizetheti be a jegy árát. Chester ígérte, hogy azonnal odamegy. Ment is, és frankkal fizetett, amelyet előzőleg váltott a bankban, ugyancsak a Cannebiére-en. Utána ráérősen elindult az egyik utcán, nagyjából kelet felé; legalábbis feltételezte, mert úgy gondolta, hogy a Cannebiére észak-déli irányban tart a tengerhez. Marseille olyan volt, mint Párizs, csak valamivel mocskosabb, sőt mintha egy kicsit öregebb is lett volna. Chester betért egy kávéházba egy whiskyre, amiből kettő lett, azután tovább kószált fölfelé ugyanazon az utcán. Kijutott a piactérre, ahonnan az árusok meg a vásárlók is elmentek már, s férfiak és nők söprögették az elhullajtott káposztaleveleket, papírszemetet, széttaposott narancsot meg krumplit. Lassacskán minden bolt bezárt. Ez pedig azt jelentette, hogy közeledik a csúcsforgalom ideje az italmérésekben és a vendéglőkben.

Fél hétkor az Hôtel de Noailles férfimosdójában Chester végre tiszta inget húzott, frissen vásárolt, vadonatúj fehéret, majd több-kevesebb sikerrel kitisztította a körmét, és a haját is lesimította, már amennyire fésű nélkül sikerült. A legjobb úton volt ahhoz, hogy berúgjon, de úgy érezte, ura a cselekedeteinek, s önbizalma is visszatért, hiszen a zsebében volt a repülőjegy, és pénze is maradt bőségesen. Eltervezte, hogy másnap, mielőtt a repülőtérre indul, felhívja telefonon Jesse Dotyt. Jesse igencsak letörten és gondterhelten írt, mint aki már tudja, hogy csatát vesztett. „Megsemmisítem a részvényjegyzők névsorát…” Ideje, hogy néhány szóval lelket öntsön Jesse-be. Bizakodó hangon annyit mond csak, hogy „Megértünk mi már nagyobb viharokat is együtt, öreg cimbora, és…”

Chester visszatért a szálló bárjába, a pulton hagyott whiskyjéhez, amelyből még csak egy korty hiányzott. A papírzacskóba, amelyikbe az új inget csomagolták, beletette a piszkosat. Kár lett volna érte, finom selyeming volt, még Colette vásárolta neki New Yorkban, Knize-nál. Úgy gondolta, elüldögél még néhány percig, azután, ha már itt van, megnézi, van-e üres szobájuk éjszakára. Az Hotel de Noailles első pillantásra megnyerte a tetszését. Kíváncsi volt, vajon mit csinálhat most Rydal. A rendőrséggel együtt éppen tűvé teszi érte Párizst? Csöndesen kuncogott; de észrevette, hogy a bárpincér ránéz a pult mögül, és nyomban elkomolyodott. A poharába bámult. Elképzelte a francia rendőröket, akik valószínűleg szép számmal kivonultak az éjszaka, fürgén és harciasan berontottak a szállodaszobába, és hűlt helyét találták. Valószínűleg egész éjszaka Párizs utcáin koslattak utána az esőben — ez jó! —, ő meg közben ült a taxiban, és Lyon felé robogott. Talán azt hiszik, a Szajnába ugrott. Nem lenne rossz. Ami azt illeti, elég gyászos képpel állt Rydal előtt az éjszaka, valóban úgy festhetett, mint aki az öngyilkosság gondolatával barátkozik. Nos, majd megtudják, ki az a Chester MacFarland, azaz Philip Wedekind. *Mister Keener*, kérdik majd a francia rendőrök, *hol van az a bizonyos Wedekind, akiről beszélt? Ön szerint Chamberlain*

meg ő azonos személy? Bizonyítsa be! Hol van?

Chester meggondolta magát. Talán mégis okosabb, ha nem bérel szobát éjszakára a Noailles-ban, sőt más szállodában sem, hiszen Rydal révén azóta már ismerhetik a Wedekind nevet. Valamelyik bordély, igen, az lesz a legjobb búvóhely. Marseille-ben könnyűszerrel talál akárhányat, hiszen még hat óra sem volt, és máris legalább háromszor szólították le az utcán. Nem egy bajbajutott férfi talált már menedéket bordélyházban. Úgy bizony.

— *Un autre, s'il vous plait* [40] — motyogta Chester, és odacsúsztatta a poharát.

— *Oui, m'sieur.*

Amíg a második italt elszopogatta, Chester tanácsot kért a bárpincértől, hogy hol érdemes vacsorázni. A bárpincér a Noailles éttermét ajánlotta. A társalgás folyamán azonban megemlített néhány más helyet is, és Chester találomra kiválasztotta közülük a Caribout, főként azért, mert a név valahogy megragadt a fejében. Itt kellett lennie valahol, a szállodától nem messze — az utca nevét sajnos elfelejtette —, a régi kikötő felé, mindenesetre balra.

Már kilenc óra felé járt, mire odatalált. Előbb még a régi kikötő felső végén betért egy másik vendéglőbe is, mert egy nő, aki az utcán fogadta a vendégeket, valósággal beráncigálta az ajtón. Chester elhatározta, ha már bent van, megkóstolja a marseille-i hallevest, mert ennél jobbat úgysem főznek sehol a városban — a nő legalábbis ezt állította. Chester farkaséhes volt, ezért úgy vélte, két vacsorával is megbirkózik. Ott, a kisvendéglőben, mellé szegődött két gyerek; nem tágítottak, noha Chester öt frankot adott nekik fejenként, hogy tűnjenek el. De a srácok végül elkísérték a Caribouhoz, vagyis hát ők vezették oda. A *maitre d'hôtel*[41], vagy lehet, hogy csak az étterem egyik pincére volt, az ajtóból kergette el őket, és félreérthetetlenül jelezte, hogy Chestert sem óhajtják kiszolgálni, ő azonban a tőle telhető legelőkelőbb modorban kijelentette:

— Várok valakit. Lesz szíves egy asztalt, két személy részére.

Erre asztalhoz vezették.

A többiről Chesternek homályos emlékei voltak csupán. Gyertyák égtek, barátságos fénnyel. Valami erkélyféle is volt a helyiségben, ahonnan kitömött rén- meg jávorszarvasfejek bámultak lefelé. Egy tányér ételt tettek elé — két kerek, sötét színű húsdarab volt. Elfelejtette, mit választott. Egy palack fehér bort kapott hozzá, pedig vöröset akart inni. Biztosan tudta, hogy vöröset rendelt. A szomszéd asztalnál barna hajú nő ült. Egészen csinos volt, csakhogy roppant ridegen és ellenszenvesen viselkedett: Chester hiába szólongatta, nem válaszolt. A helyiségben vonószenekar játszott.

És akkor valahonnan, Chester lelke mélyéről remény, bizakodás, sőt kacagás igyekezett a felszínre törni. Kétségkívül részeg volt, de nem az ájulásig, sőt úgy érezte, járni is tudna. Azok után, amit átélt, igazán megérdemelte, hogy leigya magát. Golyóstollat szedett elő, és hozzáfogott táviratot vagy telefonüzenetet fogalmazni másnapra Jesse-nek, de nem tudott elég olvashatóan írni, legalábbis annyira nem, hogy másnap is képes legyen elolvasni. Sebaj.

Legközelebb arra eszmélt, hogy arcát nedves kockakövek nyomják, és fáj a lába. Három-négy erős ütést érzett. Férfihang kiáltott valamit franciául. Chester felnézett; előbb egy piros sávos nadrágszárat látott, majd pedig egy rendőr mosolygós képét. Megpróbált feltápászkodni, de minden porcikája fájt. Alig látott a szemébe csüngő, vizes, sárcsimbókos hajától. Elterült. A rendőrök nevettek. Ketten voltak. Chester csak most vette észre, hogy mezítláb fekszik a földön, és nadrágja sincs. Mindössze egy szál felöltő volt rajta, és alatta

---

40 *Kérek még egyet (francia)*

41 *Főpincér (francia)*

semmi! Körülnézett, mint aki egy idegen szobában keresi a levetett ruháját. De csak a kanálist látta, a benne csörgedező tiszta vizet, a kockaköveket, a hámló kérgű fákat a járda szélén meg a rendőröket.

— Mi a neve, *m'sieur?* — kérdezte egyikük franciául. — A személyi igazolványát, legyen szíves. — Hangja el-elcsuklott a nevetéstől.

Az egyik kopár fa napsütötte csúcsán madár csivitelt, tisztán, élesen.

Chester az útleveléért nyúlt. Nem találta. Minden zsebe üres volt. Hamar megállapíthatta, a felöltőjén nem sok zseb volt. Semmije sem maradt, még egy cigarettát sem hagytak nála.

— Nézzék, sejtelmem sincs, hogyan kerültem ide — kezdte angolul. Már állt, de úgy imbolygott meztelen talpán, mintha a fejében hasogató fájdalom billentené hol erre, hol arra.

A fiatal, bajuszos rendőr, aki az imént szólongatta, most lelépett a járda széléről, gumibotját hóna alá csapta, és átkutatta Chester zsebeit. Egyre csak mosolygott, sehogy sem bírt úrrá lenni féktelen jókedvén, és a társa, meglett ember létére, előre-hátra dülöngélve hahotázott. Fölöttük valahol kinyílt egy ablak.

— Miért nem takarítják el az utcáinkról az efféle szemetet? — rikácsolt egy asszonyság fehér hálóingben. — Felverik az embert hajnalban!

— Ó, tudja, Marseille-t sok előkelő idegen látogatja — replikázott a fiatal rendőr. — Mire mennénk turisták nélkül? Ez is itt verte el a pénzét, az utolsó fityingig.

A szavak furcsamód kristálytisztán csengtek Chester fülében, olyan tisztán, mint ahogyan a madár trillázott odafent, a fa tetején. *Miért nem azokat keresik, akik kirabolták?* A mondatot, amelyet félig-meddig már meg is fogalmazott magában franciául, váratlanul elsöpörte az önsajnálat magasba csapó hulláma. Szitkozódni kezdett, jól megcifrázva, ékes angolsággal. Közben kicsordult a könnye. Lerázta magáról a rendőrök kezét. Tud ő menni a segítségük nélkül is.

A rendőrök abban a szempillantásban félretettek minden tréfát, és a fehér gumibot nagyot csattant Chester fején. Megroggyant a térde. A rendőrök karon ragadták.

Ezek után elindultak, majd befordultak a legközelebbi sarkon. Chester feje lekókadt, ködös pillantása olykor két csupasz, fehér lábára esett. Mintha két megkopasztott madár vergődött volna ott lent; tudta, hogy a talpa kisebesedik, véresre marjul a kegyetlen, hideg kockaköveken.

— Az istenit, nincs itt taxi? — ordította.

— Tram-ta-tam-ta-tam — dúdolta vígan a fiatal rendőr, peckesen lépkedve Chester balján, mire a másik, jobb felől, hangosan felröhögött.

Az épületben, amelyben Chestert végül meglehetősen gorombán egy kemény, egyenes hátú székre lódították, döglött patkány, dohos fa és áporodott cigarettafüst szaga terjengett.

— *Votre nom. . . votre nom. . . votre nom!*[42] — Egy rendőr egészen közel hajolt hozzá, hajdonfőtt volt, kezében papír, ceruza.

Chester megmondta neki, hová menjen, de a rendőr, úgy látszik, nem értett angolul.

— Mi a neve? — ismételgette.

— Olivér. . . Donaldson — nyögte ki Chester. Hadd rágódjanak rajta egy darabig. Olivér Donaldson, Olivér Donaldson. A világért sem szabad elfelejtenie. — Egy pohár vizet — tette hozzá franciául.

Valaki megfogta az állát, és jobbról-balról alaposan az arcába nézett. Élénk eszmecsere alakult ki a három rendőr között, de olyan halkan motyogtak, hogy Chester egy szót sem

42 *Neve… neve… neve! (francia)*

értett. Üres tekintettel bámulta őket. Többen is bejöttek, és az öltözékét nézegették vigyorogva.

— Philippe Wedduhkeen? — bökte ki az egyikük.

Chester rezzenéstelen arccal leült, meztelen talpát szilárdan megvetette a padlón, mintha legalábbis hiánytalanul felöltözve és hosszú szárú lovaglócsizmában üldögélne ott.

A másik, siettében csaknem orra bukva, egy kis fényképet hozott elő valahonnan. Chester útlevélképe volt.

— *Si!. . . Si!. . . Mais oui!* — ordították előbb olaszul, majd franciául.

— *Nem* — közölte Chester angolul, és mintha ezzel megadta volna a jelet, hogy kezdetét veheti az általános zűrzavar, a rendőrök valamennyien egyszerre üvöltöztek, ide-oda ugráltak, egymás hátát csapkodták széles jókedvükben, és ki-be rohangásztak. Chester megelégelte a mulatságot, és felállt, hogy szétcsapjon közöttük. Arra még emlékezett, hogy kettőt elkapott a zubbonya elejénél fogva. Már-már sikerült egymáshoz vernie a fejüket. Ekkor azonban leütötték.

Mikor felocsúdott, érezte, hogy arcával együtt emeli a hozzátapadt, vértől ragadós takarót is. Megtapogatta az orrát, és igencsak megrémült. Egy cellában feküdt, a priccsen. Fázott, pedig besütött a nap, és a fénysugár éppen a fejét érte. Egész testében remegett. Összeszorította az állkapcsát, igyekezett úrrá lenni vacogásán. Homlokát ráncolva szemügyre vette a szürke kőfalat az orra előtt.

Megértette, hol van, tudta, hogy elfogták, hogy félmeztelen, hogy nyomorultul helybenhagyták, és mindez együtt olyan volt, mintha valami iszonyú, nyaktörő zuhanás után csüngve maradt volna valami kötél végén. Merőben újfajta érzés volt. Még sohasem süllyedt ilyen mélyre. Pokoli verem, innen sohasem bír kikapaszkodni. Gondolatai összekeveredtek azzal, amit érzékszervei jeleztek; testi kínjait képtelen volt különválasztani lelki gyötrelmeitől. Mintha az agya parányira zsugorodva, kilométerekre távolodott volna tőle. Eszébe jutott a fényképe. Philip Wedekind nevét mondták, amikor azt a képet az orra elé nyomták. De a nyilvántartásban nem Wedekind neve szerepelt. Ezt csakis Rydaltól tudhatták. A fényképet pedig csakis az amerikai hatóságoktól kaphatták. A görög nyomozónál másik fénykép volt. Itt Chester MacFarland útlevélképét mutatták neki. Nagy nekirugaszkodással feltápászkodott a priccsről. Minden, ami történt, Rydal Keener műve. Rydal Keener miatt ölte meg Colette-et. Rydal Keener miatt, aki most Párizsban van. Megesküdött magában, hogy ha addig él is, vérét veszi Rydalnak.

Valaki jött. Egy rendőr ennivalót hozott bádogcsajkában. Mosolygott, mégpedig cseppet sem rosszindulatúan.

Chester fölült, majd fölkelt, nagyon lassan, hogy a másik ne sejthesse, mire készül. Váratlan, villámgyors mozdulattal a rendőr revolvertáskájához kapott, feltépte a tokot, és kirántotta belőle a pisztolyt.

A leveses csajka a földre esett.

Chester a pisztollyal intett a rendőrnek, hogy álljon a cella hátsó falához. Ebben a pillanatban zajt hallott az ajtó felől, és rálőtt a rendőrre, aki a levest hozta. Egy pillanatig azt hitte, nem sült el a fegyver. Még a zavarral is bajlódott, amikor egy golyó az oldalát érte. Estében egy második golyó az arcába fúródott.

21.

Chester élete utolsó perceiben, ahogy talán mindig is, nyomorultul félt a haláltól. Zokogva bevallott mindent, és utolsó erejével „meggyónt” a lelkipásztornak, akit a rendőrség sürgősen a cellába hívatott, s aki történetesen katolikus volt. Rydalt Párizsban érte a hír, a clunyi rendőrkapitányságon, ahová a boulevard Haussmannról, abból a bizonyos kis kávéházból bekísérték, és ahol azóta is fogva tartották. A kivonult rendőrök már nem találták Chestert az Hotel Élysée-Madisonban. A jelek szerint holmiját hátrahagyva megszökött, és eredménytelenül kutatták át utána Párizs szállodáit, repülőtereit és pályaudvarait is. Ezek után kapták Marseille-ből a hírt, hogy Chestert elfogták, úgyszólván a kanálisban találtak rá, teljesen kifosztva, se pénze, se papírjai nem voltak, még a ruháit is elvitték, csak a felöltőt hagyták rajta. Rydalt tíz óra körül tájékoztatták a történtekről, akkor ébredt ugyanis a rendőrségi fogda cellájában, ahol ideiglenesen elhelyezték. Azt már csak később tudta meg, hogy Chester akkor valószínűleg már haldoklott. A halálhíre délben érkezett.

Chester a pap, továbbá a rendőrtisztviselők és nyomozók jelenlétében utolsó erejével beismerte, hogy azonos William Chamberlainnel és Chester MacFarlanddel is, és hogy ez az utóbbi a valódi neve. Bevallotta — valószínűleg zihálva és szaggatottan, hiszen mint Rydalnak elmondták, a tüdőlövés következtében szájából szivárgott a vér — hogy az athéni King's Palace Hotelban meggyilkolta a görög rendőrnyomozót. A rendőr, aki mindezt elmondta Rydalnak, kezében tartotta a marseille-i rendőrség rádiótáviratát. Abból olvasta:

„…Rydal Keener a szálloda folyosóján volt. Meglátott a holttesttel. Azt mondtam neki, hogy ha bárkinek beszélni mer rólam, azt fogom vallani, hogy ő a tettes. Fizettem neki, hogy hallgasson. Nem engedtem el magam mellől, szem előtt akartam tartani. Rydal Keener vétlen, én kényszerítettem rá, hogy segítsen elrejteni a holttestet a szolgálati helyiségben, kint a folyosón. Nem igaz, hogy megzsarolt. Nem igaz.”

— Így volt? — kérdezte a rendőrtisztviselő.

Rajta kívül még ketten figyelték Rydal minden szavát a nyitott ajtajú cellában.

— Folytassa — kérte Rydal.

— „Bűnös vagyok, mert csaltam. Bűnös vagyok, mert szélhámoskodtam. Bűnös vagyok, mert tönkretettem embereket az Egyesült Államokban. Rydalt besúgónak, testőrnek alkalmaztam, és amikor közeledni próbált a feleségemhez, megharagudtam rá. Knósszoszban meg akartam ölni, mert már nagyon sokat tudott rólam. De helyette a feleségemre zuhant a kőváza. Akkor azt mondtam Rydalnak, ha följelent, megint csak azt fogom vallani a rendőrségen, hogy ő a gyilkos, hogy megölte a feleségemet, mert velem akart leszámolni. Nem akarok meghalni. Félek a haláltól. Még csak negyvenkét éves vagyok. Meghalok? Fogja meg a kezem… fogja a kezem. . . " Azután már csak értelmetlenül motyogott — fejezte be a rendőr.

Rydalt a lelke mélyéig megrázta és pillanatokra szinte elkábította, amit hallott. Alig akart hinni a fülének. Majdnem olyan volt ez, mintha az apjáról mondták volna, hogy végképp megtört; az érte volna ilyen készületlenül. És közben tudta, hogy az elhangzottak igenis Chester gondolatai, amelyeket a franciák hosszú mondatokba rendezve ültettek át francia nyelvre. És hogy Chester elmondott mindent, amit csak elmondhatott azért, hogy tisztázza Rydalt. *Rydal Keener vétlen.* Chester végül is szépen viselkedett, sőt nemcsak szépen… Rydal pislogott. Könnyek szöktek a szemébe.

— Az igazat mondta? — kérdezte végül a rendőr.

— A… a lényeget tekintve, az igazat. — Rydal remegett, és kis híján sírva fakadt. Nézte a rendőrt, aki valamit írt a papírlap aljára. Chester valahol a vallomása elején azt mondta, úgyis tudja, hogy Rydal Keener Párizsban már „elmondott mindent", de ebben tévedett.

Rydal nem említette MacFarland nevét. Ragaszkodott a meséhez, amely szerint Krétán ismerkedett meg Chamberlainékkel. A rendőrség lefoglalta Philip Wedekind postáját az American Expressnél, így lepleződött le a MacFarland-ügy. Ezt tőlük tudta Rydal. Táviratban kérték a New York-i rendőrséget, hogy kerítse elő Jesse Dotyt, és így fedezték fel, hogy Wedekind azonos MacFarlanddel is.

A rendőr — nem az, aki a vallomást felolvasta, hanem a másik, aki az elmúlt éjszaka, a boulevard Haussmannon összehozott sikeres találkozó után kihallgatta Rydalt — most megkérdezte:

— Igaz, hogy meglátta MacFarlandet a holttesttel az athéni szálloda folyosóján?

— Igaz.

— Már korábbról ismerte MacFarlandet?

— Nem — felelte Rydal.

— Akkor látta először, ott a folyosón? Teljesen véletlenül?

— Igen.

— És valóban megfenyegette magát, hogy gyilkossággal fogja vádolni, ha följelenti?

A kérdés némi kétkedő hangsúlyt kapott, amin igazán nem lehetett csodálkozni.

— Pisztoly volt a zsebében — mondta Rydal. — A nyomozó fegyvere. Rám parancsolt, hogy segítsek bevonszolni a holttestet a szolgálati helyiségbe. És akkor már úgy éreztem, magam is vétkes vagyok bűnpártolásban.

A rendőr bólintott.

— No igen. Ezt mindenképpen figyelembe vesszük. Mármint ezt az álláspontját. Természetesen. — A kezében tartott iratot tanulmányozta.

Rydal tudta, hogy csak félig mondott igazat. Chester viszont hazudott, és a hazugságával tökéletesen tisztázta őt. Kirántotta a bajból. Igazság szerint bizonyos értelemben mind a ketten hazudtak. Ő akkor, amikor elhallgatta az athéni gyilkosságot, és azt állította, hogy Krétán ismerkedett meg Chamberlainékkel. A rendőrség persze azzal magyarázhatja a hallgatását, hogy a bűnpártolás tényét akarta eltitkolni. Már soha senki nem fogja megtudni, gondolta, és amúgy sem hinné el senki, hogy a King's Palace-ban történteket nemcsak önmaga mentségére titkolta el, nehogy bűnpártolással vádolják, hanem legalább annyira azért is, mert Chestert akarta megmenteni a rendőr-gyilkosság vádjától. Azt egyelőre még maga sem tudta — honnan is sejthette volna abban a parányi cellában öt rendőrtisztviselő között —, hogy milyen súllyal nyomja majd a későbbiekben a lelkiismeretét ez a hazugság. A rendőr elgondolkodva nézett rá.

— Van itt valami, amit nem értek: az ön viselkedését Mrs. MacFarland halála után, Athénban, ön negyvennyolc órát tartózkodott a városban. Elmondása szerint hamis útlevelét ugyanabból a forrásból szerezte be, ahonnan MacFarland az övét, és hogy ön ebből a forrásból értesült a Wedekind álnévről. És ön ennek ellenére tétlen maradt. MacFarland az El Greco szállodában lakott. Ha ön közli a nevét a rendőrséggel. . . — A rendőr megvonta a vállát. — De nem, ön hallgatott, és magának is hamis útlevelet szerzett.

— Akkor voltam a legrosszabb helyzetben — magyarázta Rydal. — MacFarland azt mondta, engem fog vádolni a felesége meggyilkolásával, és ezt meg is tette, amikor az athéni rendőrség kihallgatta. Körözést adtak ki ellenem. Mint említettem, az esetnek nem voltak tanúi. Nem tudhattam, kinek hisznek, nekem vagy neki, Knósszoszban a jegypénztáros engem látott, amikor elrohantam a palotából.

— Vagy úgy? — mondta a rendőr, némi kétkedéssel a hangjában. — De MacFarland annyira félt, mint Chamberlain, hogy újból nevet változtatott, ezúttal Wedekmd-re. Nem öntől félt?

— De igen — helyeselt határozottan Rydal. — Tudta. . . tudta, hogy gyűlölöm, mert megölte Colette-et. A feleségét. Tudta, hogy nem bocsátom meg neki. Attól félt, hogy jelentkezem az athéni rendőrségen, és elmondom, mi történt. Mindent, azt is, amit MacFarlandről tudtam. Nem csoda, hogy mindenáron el akart tűnni előlem.

— De ön a kisujját sem mozdította.

— Monsieur… szerelmes voltam, és akit szerettem, meghalt. — Rydal ezt őszinte meggyőződéssel mondta. Igaz is volt többé-kevésbé. Hiába magyarázta volna, ezek az emberek a maguk hivatalnoki észjárásával úgysem értették volna meg, miféle bonyolult érzelmek kötötték őt Chester-hez és vonzották Colette-hez.

— Önt ebben az ügyben hivatalból még ki fogják hallgatni — mondta a rendőr. — Talán még ma, estefelé… meglátom, mit tehetek. Addig azonban, attól tartok, itt kell maradnia.

Valamennyien kivonultak a cellából, és az ajtó újból bezárult. Rydal letelepedett a priccsre. Bámulta az ócska barna bőröndöt, amelyet a Montmorency szállodában hagyott. Legalább ezt megkapta, és még az útlevelét sem vették ki belőle.

Szürkületkor átkísérték egy másik épületbe, jó néhány utcával odább, és megkezdődött a kihallgatás. Legalább nyolcan voltak jelen, jogászok, rendőrök, tisztviselők. Sorra vették a tényeket, alaposan megvizsgálták, majd egymás után félredobták valamennyit, mintha értéktelen kavicsokat válogatnának. Rydal úgy látta, hogy a történet, amely végül összeállt, eléggé kacifántos és helyenként hézagos is, ám a lényeges pontok azért tisztázottak. Igaz, hogy nem tündökölt benne hősként, és túlságosan okosnak sem vélhették azok után, ahogyan viselkedett, de abban egyetértettek, hogy büntetendő cselekményt nem követett el. Kivéve azt az egyet, amelynek ő alig tulajdonított jelentőséget: hogy hamis olasz útlevéllel érkezett. Az összegyűlt hivatalnokok enyhe rosszallásuknak adtak kifejezést, és az olasz hatóságoknak fizetendő pénzbüntetést róttak ki rá. Ezenkívül csupán arra kötelezték, hogy érvényesíttesse útlevelét a francia főkonzulátuson, azaz üttesse bele a pecsétet, miszerint immár legálisan tartózkodik az országban.

Rydal a rendőrhöz fordult, aki délelőtt a cellában kihallgatta.

— MacFarlandet, gondolom, Marseille-ben fogják eltemetni. Vagy az Egyesült Államokba szállítják a holttestet?

A rendőr széttárta a karját, és vállat vont.

— Megtudhatnám? Telefonálna Marseille-be?

Visszamentek a kerületi kapitányságra, és a rendőr felhívta Marseille-t. Chester holttestét másnap kora reggel készültek elhantolni a városon kívül, a szegénytemetőben. Rydal szeme előtt felvillant a kép, amint a koporsót unottan lezöttyentik az előre megásott gödörbe, valószínűleg szitáló esőben, a hivatalból kirendelt egy-két fásult tisztviselő jelenlétében, aki alig várja, hogy mehessen a dolgára… Sehol egy barát, sehol egy ismerős, sem egy szál krizantém, a francia temetések hagyományos virága. Chester ennél azért többet érdemel.

— Miért érdekli? — kérdezte a rendőr.

— Arra gondoltam, hogy esetleg elmennék a temetésre, vagy nem tudom, minek nevezhetném az aktust — mondta Rydal. Igen, ott kell lennie. A rendőr értetlen arcát látva hozzátette: — Feltétlenül elmegyek.

Kiadta az Európa Könyvkiadó
A kiadásért az Európa Könyvkiadó igazgatója felel
Szedte a Nyomdaipari Fényszedő Üzem
Nyomta az Alföldi Nyomda
A nyomdai rendelés törzsszáma: 3164. 66-14-2
Készült Debrecenben, 1987-ben

FEKETE KÖNYVEK

A fordítást az eredetivel egybevetette és szerkesztette: Szilágyi András
Felelős szerkesztő: Barkóczi András
A fedélrajz Somogyvári Zsuzsa munkája
Műszaki szerkesztő: Liener Katalin
Műszaki vezető: Miklósi Imre
Készült 17,10 (A/5) ív terjedelemben

ISBN 963 07 4312 4